

Domov>Denarni zahtevki>Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU**Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU**

Lahko se zgodi, da boste želeli hitro sprejetje ukrepov v državi članici, v kateri ne teče postopek v vaši glavni zadevi, ne da bi čakali pravnomočno sodno odločbo.

Lahko se zgodi, da ste vložili tožbo pri sodišču, vendar postopek teče počasi, zato se vam zdi, da se vas pusti čakati. Bojite se, da bo vaš dolжник izkoristil dolgotrajni postopek in različna pravna sredstva, da bi se izognil upnikom, preden bo sploh izdana sodna odločba. Na primer, uredi lahko svojo plačilno nesposobnost ali prenese sredstva. Če to stori, je v vašem interesu, da od sodišča zahtevate začasne ukrepe.

Evropski nalog za zamrznitev bančnih računov (ENZBR) sodišču v državi članici EU omogoča, da zamrzne sredstva na bančnem računu dolžnika v drugi državi članici EU. Postopek se lahko uporablja samo v čezmejnih primerih, pri čemer mora biti bodisi sodišče, ki vodi postopek, bodisi prebivališče ali sedež upnika v drugi državi članici, kot je tista, v kateri se vodi račun dolžnika.

Sodišče lahko odredi začasne ali previdnostne ukrepe v zvezi z dolžnikovimi sredstvi. Namen vseh teh ukrepov je predvideti izdajo pravnomočne meritorne odločbe za določeno obdobje, zato da se zagotovi, da jo bo mogoče izvršiti.

Vendar obstajajo precejšnje razlike med pogoji za odreditev teh ukrepov med državami članicami.

Za podrobnejše informacije o posamezni državi izberite ustrezno zastavico.

Zadnja posodobitev: 12/08/2022

Stran vzdržuje Evropska komisija. Informacije na teh straneh ne izražajo nujno uradnega stališča Evropske komisije. Komisija ne sprejema nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki, vsebovanimi ali navedenimi v tem dokumentu. Pravila glede avtorskih pravic spletnih strani EU so navedena v pravnem obvestilu.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Belgija**1 Katere so različne vrste ukrepov?**

Namen ukrepov zavarovanja (*mesures conservatoires/bewarende maatregelen*) je zagotoviti ohranitev pravic. Konkretno upniku omogočajo, da se zaščiti pred tveganjem, da od svojega dolžnika ne bo prejel plačila.

Če ukrepi zavarovanja ne zadostujejo, lahko sodišče odredi začasne ukrepe (*mesures provisoires/voorlopige maatregelen*), ki imajo podoben učinek kot pričakovana sodna odločba v postopku v glavni stvari. Z dokončno odločbo se lahko ti začasni ukrepi potrdijo ali razveljavijo.

Sodišče lahko odredi začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja, ki se nanašajo na dolžnikovo premoženje. Za vračilo dolgov velja načelo, da je dolжник za vračilo dolga odgovoren z vsem svojim premoženjem (gotovina, pohištvo, nakit in delnice) in nepremičnim premoženjem (zemljišča, stavbe in stanovanje). Upnik lahko uveljavlja tudi pravice, ki jih ima njegov dolжник (dobroimetje, plača).

1.1 Ukrepi zavarovanja**A. Preventivni rubež**

Vsak upnik lahko v primerih, ki zahtevajo hitro ukrepanje, sodišču predlaga odobritev preventivnega rubeža (*saisie conservatoire/bewarend beslag*) dolžnikovega premoženja, ki ga je mogoče zarubiti (člen 1413 sodnega zakonika (*Code judiciaire/Gerechtigd Wetboek*)). Dolжник nato ne more več prosto razpolagati s premoženjem, ki je predmet preventivnega rubeža. To pomeni, da ga ne more več prodati, podariti ali obremeniti s hipoteko. Ta nezmožnost razpolaganja ima samo relativen učinek: velja samo v korist upnika, ki je predlagal rubež. Dolжник ostane lastnik premoženja in ohrani pravico do njegovega uživanja.

B. Sekvestracija

Sekvestracija (*séquestre/sekwestering*) je izročitev spornega predmeta v hrambo, ki traja do dokončne odločbe (člen 1955 in naslednji civilnega zakonika (*Code civil/Burgerlijk Wetboek*)). O sekvestraciji se lahko dogovorijo stranke (sporazumna sekvestracija – *séquestre conventionnel/conventioneel sekwestering*) ali jo odredi sodišče (sodna sekvestracija – *séquestre judiciaire/gerechtigd sekwestering*). V nasprotju z običajno izročitvijo v hrambo se lahko sekvestracija uporabi tudi za nepremično premoženje (člen 1959 civilnega zakonika).

C. Popis premoženja

Namen popisa premoženja (*inventaire/inventaris* or *boedelbeschrijving*) je določitev sestave zapuščine, skupnega premoženja zakoncev ali nedeljivega premoženja več strank (člen 1175 sodnega zakonika) na zahtevo upnikov, zakonca ali sodedičev. Osebe, ki zahtevajo popis premoženja, imajo pravico izbrati notarja, ki bo izdelal seznam premoženja v javni listini. V primeru nesoglasja notarja določi mirovni sodnik (*juge de paix/vrederechter*) (člen 1178 sodnega zakonika). Za morebitni spor je pristojno mirovno sodišče.

D. Zapečatenje

Posledica zapečatenja premoženja (*aposition des scellés/verzegeling*) je, da premoženje v praksi ni več na voljo. Kadar je to potrebno zaradi resnega interesa, lahko upnik, zakonec ali dedič zahteva zapečatenje predmetov, ki so del zapuščine, skupnega premoženja zakoncev ali nedeljivega premoženja več strank (člen 1148 sodnega zakonika). Zapečatenje se predlaga pri mirovnem sodišču. Ta lahko na zahtevo osebe, ki je predlagala zapečatenje, upnikov, zakonca ali dedičev tudi odredi odpravo zapečatenja. Mirovno sodišče odloči tudi o ugovoru zoper odpravo zapečatenja.

1.2 Začasni ukrepi

Začasni ukrepi so ukrepi, ki jih je mogoče preklicati in obrniti. Uporabijo se v okviru postopka za izdajo začasne odredbe (*référé/kort geding*) ali postopka v glavni stvari.

1.3 Začasna izvršitev

Začasna ali predhodna izvršitev je mogoča pod nekaterimi natančno določenimi pogoji po izdaji sodb, ki še ni postala pravnomočna.

Razen v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ali razen če sodišče ne odloči drugače s posebej obrazloženo odločbo in brez poseganja v člen 1414, ugovor (*opposition/verzet*), vložen zoper dokončne sodne odločbe, zadrži njihovo izvršitev.

Razen v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ali razen če sodišče ne odloči drugače s posebej obrazloženo odločbo in brez poseganja v člen 1414, so dokončne sodb začasno izvršljive ne glede na pritožbo (*appel/hoger beroep*) in brez varščine, če sodišče ni odredilo njenega pologa (člen 1397 sodnega zakonika).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?**2.1 Postopek****A. Preventivni rubež**

Oseba, ki je pridobila sodno odločbo v svojo korist, lahko, tudi če je bila odločba izdana v tujini, pooblasti sodnega izvršitelja (*huissier de justice/gerechtsdeurwaarder*), da opravi preventivni rubež premoženja osebe, zoper katero je bila odločba izdana. Če sodna odločba ni bila izdana, je za izvedbo takega rubeža potrebno posredovanje sodišča.

Predlogi se vložijo pri izvršilnem sodišču (*juge des saisiesbeslagrechter*) in se proučijo enako kot predlogi v postopku za izdajo začasne odredbe (člen 1395 sodnega zakonika). Rok od vročitve vabila do prihoda pred sodišče je najmanj dva dni, vendar se lahko v nujnih primerih skrajša.

Enostranski predlog (*requête unilatérale/eenzijdig verzoekschrift*) za preventivni rubež vložijo odvetnik pri izvršilnem sodišču, ki lahko odobri opravo rubeža. Izvršilno sodišče odloči v osmih dneh s sklepom. Ta sklep mora sodni izvršitelj z obvestilom o rubežu vročiti osebi, zoper katero je odrejen rubež, da jo seznani s postopkom, uvedenim zoper njo.

Sklep je začasno izvršljiv brez nadaljnjih formalnosti, njegova pravnomočnost pa je zgolj relativna. Izvršilno sodišče ga lahko zaradi spremenjenih okoliščin kadar koli spremeni ali razveljavi. Tarifa za plačilo dela sodnega izvršitelja je določena s kraljevim odlokom z dne 30. novembra 1976 (belgijski uradni list z dne 8. februarja 1977).

B. Sekvestracija

Za sporazumno sekvestracijo je potreben zgolj veljaven dogovor med strankama brez posredovanja sodišča, medtem ko je to posredovanje obvezno pri sodni sekvestraciji.

V obeh primerih se postavi sodni skrbnik (*gardien judiciaire/gerechtelijke bewaarder*), ki se določi bodisi z dogovorom bodisi ga določi sodišče. Ta skrbnik mora v zvezi s predmetom, ki mu je zaupan, ravnati z vso potrebno skrbnostjo. Poleg tega mora predmet po končani sekvestraciji vrniti. Pravico ima do plačila, določenega z zakonom (tretji odstavek člena 1962 civilnega zakonika).

C. Začasni ukrepi

Začasne ukrepe je treba vedno predlagati pri sodišču v okviru postopka za izdajo začasne odredbe ali postopka v glavni stvari. Odredi jih lahko tudi arbiter (člen 1696 sodnega zakonika).

V nujnih primerih predsednik sodišča prve stopnje (*tribunal de première instance/rechtbank van eerste aanleg*) izda začasno odredbo v vseh zadevah, ki po zakonu niso zunaj pristojnosti sodišč (prvi odstavek člena 584 sodnega zakonika). „Začasna“ pomeni, da je odredba samo začasna ter da ne more imeti dokončnih in nepovratnih učinkov. Tudi predsednik delovnega sodišča (*tribunal du travail/arbeidsrechtbank*) in predsednik gospodarskega sodišča (*tribunal de commerce/rechtbank van koophandel*) lahko v nujnih primerih izda začasno odredbo v zadevah, ki spadajo v pristojnost teh sodišč.

Začasna odredba ne more vplivati na samo zadevo (v glavni stvari), kar pomeni, da je njena pravnomočnost zgolj relativna. Sodnik, ki odloča v postopku v glavni stvari, ne more biti nikakor vezan na to odredbo, saj lahko sodnik začasne odredbe odredi samo začasne ukrepe.

V postopku za razvezo zakonske zveze lahko predsednik družinskega sodišča (*tribunal de la famille/familierechtbank*) odloči o začasnih ukrepih v zvezi z osebnostjo, preživnino in premoženjem zakoncev in otrok (prvi odstavek člena 1280 sodnega zakonika).

Nasprotna stranka je po sodnem izvršitelju obveščena o odrejenih ukrepih in pozvana, naj jih upošteva, po potrebi pod grožnjo uporabe sredstev javne prisile in/ali periodične denarne kazni. Tarifa za plačilo dela sodnega izvršitelja je določena s kraljevim odlokom z dne 30. novembra 1976 (belgijski uradni list z dne 8. februarja 1977).

Mirovno sodišče, ki odloča na prvi stopnji, lahko odredi nujne začasne ukrepe za čas skupnega življenja zakoncev ali oseb v registrirani skupnosti, ki ne shajata več drug z drugim. Ti ukrepi se na primer nanašajo na družinski dom, osebnost in premoženje otrok. Ukrepi so začasni in prenehajo veljati, ko preneha skupno življenje. Z njimi ni mogoče trajno organizirati razveze zakonske zveze v primeru poročenega para. O morebitni dokončni ureditvi razveze zakonske zveze mora odločiti sodišče prve stopnje.

D. Začasna izvršitev

Sodba predstavlja izvršilni naslov. Dokler sodba ne postane pravnomočna, je ni mogoče izvršiti. Razen v izjemnih primerih, določenih z zakonom, ali razen če sodišče ne odloči drugače s posebej obrazloženo odločbo, se izvršitev odloži zaradi možnosti vložitve ugovora, ne odloži pa se zaradi možnosti vložitve pritožbe ali kasacijske pritožbe (člen 1397 sodnega zakonika).

Sodišče, ki je izdalo dokončno sodbo, lahko dovoli njeno začasno izvršitev, razen v primerih, prepovedanih z zakonom (člen 1399 sodnega zakonika), kot so na primer dokončne sodbe v zvezi z osebnim stanjem.

Če je začasna izvršitev mogoča, se opravi na tveganje stranke, ki jo predlaga. Sodišče lahko začasno izvršitev pogoji s tem, da ta stranka položi varščino (člen 1400 sodnega zakonika). Ta lahko zahteva izvršitev, vendar mora položiti določen denarni znesek ali predložiti bančno garancijo pri depozitnem in konsignacijskem uradu (*Caisse des dépôts et consignations/Deposito- en Consignatiekas*). Mogoče je namreč, da bo sodba v pritožbenem postopku razveljavljena in da bo tožena stranka upravičena do odškodnine.

2.2 Glavni pogoji

A. Preventivni rubež

Preventivni rubež se lahko odredi samo v nujnih primerih ter če je terjatev gotova, izterljiva in zapadla.

Nujnost pomeni, da je plačilna sposobnost dolžnika negotova, zaradi česar so ogrožene upnikove pravice na dolžnikovem premoženju. Preventivni rubež se ne sme uporabiti kot sredstvo pritiska, vendar je legitimen, če je glede na objektivna merila finančni položaj dolžnika negotov. Nujnost mora biti podana tako v času rubeža kot tudi v času, ko sodnik odloči o njegovi ohranitvi.

Terjatev upnika mora biti gotova, kar pomeni, da mora biti zadostno utemeljena in je ni mogoče razumno izpodbijati. Dalje, biti mora izterljiva. Njen znesek mora namreč biti določen ali ga mora biti vsaj mogoče začasno oceniti. Če natančen znesek dolga še ni določen, ga bo ocenilo sodišče. Nazadnje, terjatev mora biti zapadla, kar pomeni, da mora imeti upnik pravico zahtevati njeno plačilo. V členu 1415 sodnega zakonika je ta pogoj natančneje opredeljen, da bi se lahko tudi terjatve v zvezi z rednimi prihodki, ki bodo zapadle (preživnine, najemnine, obresti), in celo pogojne in morebitne terjatve upoštevale za preventivni rubež.

B. Sekvestracija

Sodišče lahko odredi sodno sekvestracijo zarubljenega premičnega premoženja dolžnika, nepremičnine ali premičnine, katere lastništvo ali posest je predmet spora med dvema ali več osebami, ali predmetov, ki jih dolжник ponudi za poravnavo dolga (člen 1961 civilnega zakonika). Na splošno to pravilo velja vedno, kadar okoliščine zadeve upravičujejo sekvestracijo kot obliko ukrepa zavarovanja za ohranitev predmetov v obstoječem stanju, ne da bi to ogrozilo dokončno rešitev. Nujnost ni pomembna. Vendar pa bo sodišče pri uporabi sekvestracije previdno, saj gre za resen in izjemen ukrep, ki se lahko odobri samo, če zanj obstajajo dovolj dobri razlogi.

C. Začasni ukrepi

Zadeva lahko privede do postopka za izdajo začasne odredbe samo, kadar je tako nujna, da bi tožnik, če ukrepi ne bi bili takoj sprejeti, utrpel precejšnjo škodo ali bi imel resne nevšečnosti. Nujnost je torej bistveno merilo, da se lahko začne postopek za izdajo začasne odredbe.

Tudi začasni ukrepi v okviru postopka v glavni stvari morajo biti nujni. Zato se ti ukrepi, ki jih je mogoče predlagati pri mirovnem sodišču, imenujejo „nujni začasni ukrepi“ (*mesures provisoires urgentes/dringende voorlopige maatregelen*).

D. Začasna izvršitev

Merilo, ki ga sodišče upošteva pri odločanju, ali bo dovolilo začasno izvršitev ali ne, se nanaša na tveganje tožnika, da bo nasprotna stranka po nepotrebnem zavlačevala izvršitev sodbe ali jo onemogočila. Če nasprotna stranka vložijo pritožbo ali ugovor samo zato, da bi se izognila izvršitvi sodbe, bo to sodišče, ki je izdalo sodbo, spodbudilo k odreditvi njenečasne izvršitve. V nekaterih zadevah pa je začasna izvršitev prepovedana (glej zgoraj).

3 Cilji in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

A. Preventivni rubež

Predmet preventivnega rubeža so lahko vse vrste premoženja (premično, nepremično in nematerialno). Vendar nekaterih vrst premoženja ni mogoče zarubiti (ali jih je mogoče zarubiti samo delno). Nezarubljivost izhaja iz zakona, narave premoženja ali povezave med premoženjem in dolžnikom.

Premoženje, ki ga ni mogoče zarubiti, je navedeno v členu 1408 sodnega zakonika. Če povzamemo, so to premoženje, ki ga dolžnik nujno potrebuje, predmeti, potrebni za izobraževanje ali poklicno usposabljanje osebe, zoper katero se predlaga rubež, ali njenih otrok, premoženje, ki ga ta oseba nujno potrebuje za opravljanje poklica, predmeti, potrebni za verske obrede, hrana in gorivo. Člen 1410(2) sodnega zakonika določa terjatve, ki jih ni mogoče nikoli zarubiti, med drugim so to družinske dajatve in minimalna plača.

Plače dolžnika in drugi primerljivi dohodki se lahko zarubijo samo delno. Zneski so določeni v členu 1409(1) sodnega zakonika in se vsako leto prilagodijo s kraljevim odlokom, ki upošteva indeks cen življenjskih potrebščin. S členom 1410(1) sodnega zakonika je področje uporabe delnega rubeža razširjeno med drugim na preživnine, pokojnine, nadomestila za brezposelnost, nadomestila zaradi nezmožnosti za delo in invalidnine.

Premoženje, ki je predmet rubeža, sodni izvršitelj navede v uradnem zapisniku zaradi njegove morebitne poznejše prodaje, razen če se lahko prek sodnega izvršitelja doseže dogovor z upnikom. Odstranitev premoženja, ki ga je navedel sodni izvršitelj, je formalno prepovedana in pomeni kaznivo dejanje.

B. Sekvestracija

Sodišče lahko odredi sodno sekvestracijo zarubljenega premičnega premoženja dolžnika, nepremičnine ali premičnine, katere lastništvo ali posest je predmet spora med dvema ali več osebami, ali predmetov, ki jih dolžnik ponudi za poravnavo dolga (člen 1961 civilnega zakonika).

C. Začasni ukrepi

V postopkih za izdajo začasne odredbe je začasna ureditev mogoča v vseh vrstah zadev. Predsednik sodišča prve stopnje je pristojen za odločanje o vseh civilnopравnih sporih. Za zadeve, povezane z delovnim ali gospodarskim pravom, pa je pristojen predsednik delovnega ali gospodarskega sodišča.

Družinsko sodišče lahko odredi nujne začasne ukrepe za čas skupnega življenja, na primer glede družinskega doma, osebnosti in premoženja otrok. To velja samo za zakonce (člen 223(1) civilnega zakonika) in osebe v registrirani skupnosti (člen 1479(1) civilnega zakonika), ne pa tudi za osebe v neregistrirani skupnosti.

D. Začasna izvršitev

Načeloma so lahko vse sodbe predmet začasne izvršitve, če jo odobri sodišče, razen v primerih, prepovedanih z zakonom (člen 1399 sodnega zakonika).

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

A. Preventivni rubež

Oseba, zoper katero se opravi rubež, ne izgubi lastninske pravice in pravice do uživanja (rabe, oddaje v najem, prihodkov, dobičkov) zarubljenega premoženja. Edina omejitev je, da ga ne sme odsvojiti ali obremeniti s hipoteko. Dejstvo, da dolžnik nima pravice razpolagati z zadevnim premoženjem, pomeni, da bi bil kakršen koli posel, ki bi ga kljub vsemu sklenil, sicer veljaven, ne bi pa ga bilo mogoče uveljavljati zoper upnika, ki je predlagal rubež. Upniku ga torej ne bi bilo treba upoštevati in bi lahko ravnal, kot da se posel ni zgodil.

B. Sekvestracija

Sekvestracija tako kot običajna izročitev v hrambo pomeni prenos materialne posesti premoženja na skrbnika. Skrbnik lahko opravlja samo dejanja za ohranitev premoženja.

C. Začasni ukrepi

Ni relevantno.

D. Začasna izvršitev

Posledica začasne izvršitve je izvršitev sodbe kljub možnosti njene razveljavitve v pritožbenem postopku s pritožbo ali postopku z ugovorom. Tožnik nosi tveganje, povezano z izvršitvijo (glej zgoraj).

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

A. Preventivni rubež

Veljavnost preventivnega rubeža je omejena, načeloma na tri leta. Izvršilno sodišče lahko določi krajši rok. Rubež se lahko obnovi, dokler se prvi rok še ni iztekel. Obnovitev, ki dejansko pomeni podaljšanje obstoječega roka, se odobri, če obstajajo utemeljeni razlogi in še vedno obstaja nujnost.

B. Sekvestracija

Zakon ne določa nobenega roka za sekvestracijo. Če ni več tveganja, da predmetov ne bo mogoče ohraniti v obstoječem stanju in da bo dokončna rešitev ogrožena, se sekvestracija odpravi.

C. Začasni ukrepi

Zakon ne določa časa veljavnosti začasnih ukrepov. Z dokončno odločbo v sporu se lahko začasni ukrepi potrdijo ali razveljavijo.

D. Začasna izvršitev

Ni relevantno.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

A. Preventivni rubež

Oseba, ki je predlagala rubež, se lahko pritoži zoper sklep izvršilnega sodišča, s katerim je zavrnjena oprava preventivnega rubeža, in sicer v enem mesecu po vročitvi sklepa (prvi odstavek člena 1419 in člen 1031 sodnega zakonika). Zadeva se obravnava enako kot pred prvim sodiščem; sodbo izda zunajobravnavni senat (*chambre du conseil/raadkamer*). Če je rubež odobren na drugi stopnji, mora oseba, zoper katero se predlaga rubež in ki mu želi nasprotovati, pri pritožbenem sodišču (*cour d'appel/hof van beroep*) vložiti ugovor tretjega (*tierce opposition/derdenverzet*).

Oseba, zoper katero se predlaga rubež, ali katera koli druga zainteresirana stranka lahko vložijo ugovor tretjega zoper sklep izvršilnega sodišča, s katerim je odobren preventivni rubež (člen 1419 sodnega zakonika). Ugovor tretjega je treba vložiti v enem mesecu od vročitve sklepa o odobritvi rubeža pri sodišču, ki je izdalo navedeni sklep (člen 1125 sodnega zakonika). Ugovor tretjega nima odločilnega učinka, razen če izvršilno sodišče odobri odložitev izvršitve.

B. Sekvestracija

Ni relevantno v primeru sekvestracije, dogovorjene med strankama.

Sodna sekvestracija je odločba sodišča, zoper katero je mogoče vložiti pravno sredstvo v skladu z določbami sodnega zakonika.

C. Začasni ukrepi

Vsaka stranka, ki meni, da je oškodovana zaradi sklepa, izdanega v postopku za izdajo začasne odredbe, ima možnost vložiti pritožbo ali ugovora. Pritožbeno sodišče odloča o pritožbah zoper sklepe predsednika sodišča prve stopnje ali gospodarskega sodišča. Pritožbe zoper sklepe predsednika delovnega sodišča je treba vložiti pri delovnem sodišču.

Rok za vložitev pritožbe ali ugovora je en mesec od vročitve sklepa, če se je postopek začel s sodnim pozivom (*assignation/dagvaarding*) ali prostovoljnim prihodom pred sodišče (*comparution volontaire/vrijwillige verschijning*), in en mesec od obvestila o sklepu s sodnim pisanjem (*plii judiciaire/gerechtsbrief*), če je bil sklep izdan na podlagi enostranskega predloga.

D. Začasna izvršitev

Pritožba zoper začasno izvršitev ni mogoča. Pritožbeno sodišče namreč ne sme v nobenem primeru prepovedati ali odložiti izvršitve sodbe (člen 1402 sodnega zakonika).

Zadnja posodobitev: 24/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Bolgarija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Za sodni postopek je na splošno značilno daljše ali krajše trajanje. Ta zakasnitev, ki je posledica različnih faz in stopenj postopka, lahko včasih zaradi zamud pri razglasitvi sodbe ali poznejšega začetka njene veljavnosti privede do neučinkovitosti zahtevanega pravnega varstva. V zvezi s tem je zakonodajalec določil vrsto ukrepov za zagotovitev učinkovitosti zahtevanega pravnega varstva, ki toženi stranki omejujejo uveljavljanje nekaterih premoženjskih pravic. Vprašanja v zvezi z zavarovanjem terjatve urejajo določbe členov od 389 do 404 zakonika o civilnem postopku (ZCP).

V skladu s členom 391 ZCP je zavarovanje terjatve dovoljeno, kadar bi bilo brez takih začasnih ukrepov tožniku onemogočeno ali precej oteženo uveljavljanje pravic, ki izhajajo iz sodne odločbe, in kadar: (a) je terjatev podprta s trdnimi listinskimi dokazi ali (b) naj bi bila predložena varščina v znesku, ki ga sodišče določi v skladu s členoma 180 in 181 zakona o obligacijskih in pogodbenih razmerjih (ZOPR). Varščina se lahko po lastni presoji sodišča zahteva tudi, če obstajajo trdni listinski dokazi.

Bistveni in obvezni pogoj za odobritev začasnih ukrepov je nevarnost, da tožnik ne bo mogel uveljavljati svojih pravic na podlagi sodne odločbe, ki bo verjetno izdana v zvezi z morebitno utemeljeno terjatvijo.

Da bi sodišče dovolilo zavarovanje terjatve, mora oceniti, ali so izpolnjeni naslednji pogoji: potreba po zavarovanju terjatve, verjetna utemeljenost terjatve ter primernost in ustreznost začasnega ukrepa, kot ga navaja tožnik, glede na potrebe posamezne zadeve in izrecno zahtevanega pravnega varstva.

V skladu s členom 397(1) ZCP pravo predvideva naslednje začasne ukrepe:

zaseg nepremičnega premoženja;

rubež premičnin in prejemkov, vključno z rubežem deležev v družbi;

druge ustrezne ukrepe, ki jih določi sodišče, vključno z zaplenbo motornega vozila in odlogom izvršbe.

Sodišče lahko odobri tudi več ukrepov za zavarovanje do zneska terjatve (prek tega zneska zavarovanje ni potrebno).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Na podlagi določb poglavja 34 ZCP je zavarovanje terjatve dovoljeno:

v skladu s členom 389 ZCP – za vse vrste terjatev – ne glede na stanje zadeve pred končanjem sodne preiskave med pritožbenim postopkom;

v skladu s členom 390 ZCP je mogoče vse terjatve zavarovati še pred vložitvijo tožbe (zavarovanje prihodnje terjatve).

Predlog za začasne ukrepe v zvezi z odprto zadevo:

ta predlog vložijo tožniki pri sodišču, pristojnem za obravnavanje pravnega spora. Za zavarovanje terjatve morajo biti izpolnjeni pogoji iz člena 391 ZCP: verjetna utemeljenost terjatve, obstoj potrebe po zavarovanju terjatve, tj. nevarnost, da ne bi bilo mogoče izvršiti sodne odločbe o obstoju terjatve (če se taka odločba izda), ker bi tožena stranka odsvojila svoje premoženje, ki ga je mogoče zaseči, ter ustreznost določenega ukrepa. Če ni zadostnih dokazov za verjetno utemeljenost terjatve, lahko sodišče v skladu s členom 391(2) in (3) ZCP po lastni presoji zahteva tudi plačilo denarne varščine v višini, ki jo določi. Zavarovanje terjatve je dovoljeno tudi, ko je odločanje v zadevi prekinjeno.

Predlog za zavarovanje prihodnje terjatve:

predlog se vložijo v kraju stalnega prebivališča tožnika ali v kraju, kjer je premoženje, s katerim bo zavarovana terjatev. Kadar se zahteva odobritev začasnega ukrepa za „odlog izvršbe“, je treba predlog vložiti pri sodišču, ki je krajevno pristojno glede na kraj izvršbe.

Kadar se začasni ukrepi odobrijo v zvezi s prihodnjo terjatvijo, sodišče določi rok za prijavo terjatve, ki ne sme biti daljši od enega meseca. Stvarni pogoji za odobritev takih začasnih ukrepov so enaki tistim v zvezi z odobritvijo začasnih ukrepov v odprti zadevi.

V predlogu morata biti navedena zahtevani začasni ukrep in vrednost terjatve. Predložiti ga je treba ustreznemu okrajnemu sodišču ali ustreznemu okrožnemu sodišču, odvisno od pristojnosti sodišča v skladu s členom 104 ZCP.

Predlog lahko vložijo zadevna oseba ali njen zastopnik v postopku (odvetnik). Kopija ni potrebna, saj se kopija ne vroči nasprotni stranki, ker je postopek za izdajo začasnih odredb postopek *ex parte*: izvaja se brez sodelovanja nasprotne stranke (na katere premoženje bo odrejeni ukrep vplival).

Začasni ukrepi, ki jih odobri sodišče, se naložijo z:

- zasegom nepremičnega premoženja – po zemljiškoknjižnem uradu,

- rubežem premičnin in prejemkov dolžnika – po javnem ali zasebnem sodnem izvršitelju, vključno z njegovo seznanitvijo tretjih oseb, kot so banke in druge kreditne institucije,

- začasnimi ukrepi v zvezi z osebnimi vozili – po ustreznih službah prometne policije,

- začasnim ukrepom „odloga izvršbe“ – kopijo sodne odločbe o odobritvi je treba predložiti ustreznemu sodnemu izvršitelju, ki je začel postopek izvršbe,

- drugimi ukrepi, predvidenimi z zakonom – po ustreznem javnem ali zasebnem sodnem izvršitelju, ki ga izbere zadevna oseba.

Zakon o insolventnosti bank (Zakon za bankovata nesastoyatelnost) (ZBN) kot poseben zakon izrecno določa zavarovanje terjatev za dopolnitev stečajne mase banke. V skladu s členom 53(2) ZBN se zavarovanje terjatve odredi, če je predlog podprt z zadostnimi dokazi, ki upravičujejo domnevo o utemeljenosti terjatve. Če je terjatev verjetno neutemeljena, splošno pravo dopušča odreditev ukrepov za zavarovanje ob predložitvi varščine, medtem ko posebni zakon verjetno utemeljitev obravnava kot nujen pogoj za odreditev zavarovanja terjatve. Zato je treba zavarovanje terjatve odrediti, kadar argumenti in predloženi dokazi upravičujejo sklep, da terjatev verjetno ni neutemeljena. To je razumljivo, saj je v skladu s členom 403 ZCP stranka, ki predlaga zavarovanje, odgovorna za škodo, ki jo nasprotni stranki povzročijo ukrepi za zavarovanje. Zakonodajalec priznava, da obveznosti za plačilo takšne odškodnine ne bi smele izhajati iz premoženja insolventne banke (ker bi to zmanjšalo stečajno maso in tako oškodovalo upnike), in je zato določil zahtevo, da se zavarovanje terjatve odredi le, če se predložijo zadostni dokazi, ki dokazujejo njeno verjetno utemeljenost.

V skladu s točko 2 člena 629a(1) trgovinskega zakona (TZ) se ukrepi iz točke 4 člena 630(1) TZ lahko odredijo kot predhodni ukrepi za zavarovanje v postopkih zaradi insolventnosti, če je to potrebno za ohranitev dolžnikovega premoženja. Ti ukrepi vključujejo odreditev rubeža, imenovanje začasnega prejemnika, sklep o prekinitvi postopka izvršbe, ki je v teku, zapečatenje prostorov, opreme itd. Zadevno pravilo predpostavlja, da je predlog iz člena 625 TZ dopusten, podprt s pisnimi dokazi, ki potrjujejo verjetnost dejstev, na katerih temelji terjatev, ter, če ni podprt s takimi dokazi, da bo predlagatelj položil zavarovanje v znesku, ki ga določi sodišče za odškodnino dolžniku za škodo, ki jo utрпи v primeru, ko se ne ugotovi, da je dolžnik plačilno nesposoben ali prekomerno zadolžen (člen 629a(2) TZ), ter da mora obstajati interes za zavarovanje (kadar dolžnik zapravlja, uničuje in/ali prikriva svoje premoženje in s tem ogroža interese upnikov, zaradi česar bi lahko ti, v kolikor se zahtevani ukrepi ne izvedejo, utrpeli škodo, saj ob monetizaciji dolžnikovega premoženja ne bi mogli pokriti svojih terjatev. Zakon tudi zahteva, da je predlagani ukrep za zavarovanje zadosten in ustrezen glede na potrebo po zavarovanju terjatve. Iz pravila člena 629a(1) TZ izhaja, da se predhodno zavarovanje v postopku za začetek postopka zaradi insolventnosti odobri le, če obstaja resnično tveganje, da dolžnik odsvoji svoje premoženje, da bi škodoval upnikom. Sodišče mora samo takrat, ko je ta pogoj izpolnjen, preveriti, ali so izpolnjeni tudi drugi pogoji iz člena 629a(2) TZ.

2.2 Glavni pogoji

Stvarni pogoji za odobritev začasnih ukrepov (kot so opisani zgoraj) so določeni v členu 391 ZCP.

Zavarovanje preživninske terjatve je dovoljeno tudi, če niso izpolnjene zahteve iz člena 391 ZCP, v tem primeru lahko sodišče sprejme začasne ukrepe po uradni dolžnosti.

Dovoli se lahko tudi delno zavarovanje terjatve, vendar samo v zvezi z deli, ki so podprti z zadostnimi dokazi.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Na splošno je lahko predmet začasnih ukrepov katero koli dolžnikovo premoženje. Zavarovanje denarne terjatve z rubežem prejemkov, ki niso predmet izvršbe, ni dovoljeno.

V skladu s členom 393(1) ZCP zavarovanje denarne terjatve do države, državnih institucij in zdravstvenih ustanov na podlagi člena 5(1) zakona o zdravstvenih ustanovah ni dovoljeno.

Predmet začasnih ukrepov so lahko naslednje vrste premoženja:

terjatve toženca do kreditnih institucij na bančnih računih, odprtih pri teh institucijah,

premičnine,

nepremičnine,

osebna vozila, kar zadeva njihovo zaplembo,

dejavnosti izvršbe,

posamezno premoženje dolžnika, kot je ocenjeno v drugih primerih, izrecno določenih v zakonodaji.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Nobeno dolžnikovo razpolaganje s premoženjem, ki je predmet ukrepa za zavarovanje, nima učinka za osebo, na predlog katere so bili ukrepi za zavarovanje odrejeni. Kar zadeva nepremično premoženje, neveljavnost učinkuje samo v zvezi z razpolaganji po vpisu zaplembe v register – na podlagi člena 452 ZCP. Poleg tega relativnega neučinkovanja (nezmožnost uveljavljanja) so opravljena razpolaganja popolnoma veljavna in imajo pravne učinke.

S členom 453 ZCP so urejeni primeri neizvršljivosti pravic – s strani upnika in pridruženih upnikov –, pridobljenih po vpisu zaplembe v register in po prejemu obvestila o zasegu.

V skladu s členom 401 ZCP lahko zavarovani upnik vloži tožbo zoper odgovorno tretjo osebo za zneske ali premoženje, ki jih ta noče izročiti prostovoljno.

Stroške postopka za zavarovanje terjatev nosi oseba, na zahtevo katere so bili začasni ukrepi odobreni, kot določa člen 514 ZCP s sklicevanjem na člen 401 ZCP, ki ureja začasne ukrepe.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zavarovanje terjatve se odobri na podlagi načela, da se zadevni začasni ukrep v zvezi z odprto zadevo naloži pred sprejetjem ustrezne sodne odločbe v zadevi, ki je že začela veljati.

Kadar se začasni ukrepi odobrijo v zvezi s prihodnjo terjatvijo, sodišče določi rok za prijavo terjatve, ki ne sme biti daljši od enega meseca. Če se dokazi o prijavi terjatve v določenem roku ne predložijo, sodišče prekliče začasne ukrepe po uradni dolžnosti – na podlagi člena 390(3) ZCP.

V primeru prijave terjatve, v zvezi s katero so bili odobreni začasni ukrepi, kot je običajno, začasni ukrepi ostanejo veljavni in učinkujejo do izdaje sodne odločbe v zadevi.

Določbe člena 402 ZCP urejajo postopek preklica odobrenih začasnih ukrepov. Določajo, da mora zainteresirana stranka vložiti vlogo, katere kopijo je treba izročiti osebni, ki je predlagala začasne ukrepe. Slednja lahko v treh dneh vloži ugovor. Sodišče, ki zaseda na seji, zaprti za javnost, lahko začasne ukrepe prekliče, kadar je prepričano, da razlog, na podlagi katerega so bili odobreni, več ne obstaja ali da je tožena stranka v predpisanem roku predložila varščino, pri čemer je položila celotni znesek, ki ga zahteva tožnik (člen 398(2) ZCP). Zoper odločitev sodišča o preklicu začasnih ukrepov se je mogoče pritožiti v enem tednu z vložitvijo zasebne pritožbe.

Nadomestitev odobrenih začasnih ukrepov, kot določa člen 398 ZCP, se lahko odobri v naslednjih dveh primerih:

- v skladu z odstavkom 1 – sodišče lahko na zahtevo ene od strank po seznanitvi nasprotne stranke in upoštevanju ugovorov, ki jih ta vloži v treh dneh po seznanitvi, dovoli, da se ena vrsta začasnih ukrepov nadomesti z drugo,

- v skladu z odstavkom 2 – v primeru zavarovanja terjatve, ki jo je mogoče določiti v denarju, lahko tožena stranka dovoljeno zavarovanje brez soglasja nasprotne stranke kadar koli nadomesti s poroštvo v denarju ali drugih vrednostnih papirjih, kot določata člena 180 in 181 ZOPR.

V primerih iz člena 398(1)(2) ZCP se rubež ali zaseg prekliče.

Zakon toženi stranki ne preprečuje, da zavrni tožnika vložiti odškodninsko tožbo za škodo, ki so ji jo povzročili začasni ukrepi, če se terjatev, ki je bila predmet odobrenih začasnih ukrepov, prekliče ali se ne prijavi v predpisanem roku in če se zadeva konča (člen 403 ZCP).

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

V skladu s členom 396 ZCP se je mogoče zoper odločitev sodišča o zavarovanju terjatve pritožiti v enem tednu z vložitvijo zasebne pritožbe. Za tožnika začne ta enotedenski rok teči z vročitvijo sodne odločbe, medtem ko začne rok za toženo stranko (osebo, zoper katero so bili začasni ukrepi odobreni) teči od dneva, ko ji sodni izvršitelj, zemljiškoknjižni urad ali sodišče vroči obvestilo o naloženih začasnih ukrepih. Kopijo zasebne pritožbe je treba vročiti nasprotni stranki, ki mora odgovoriti v enem tednu.

Tudi tretje osebe imajo pravni interes za vložitev pritožbe, če previdnostni ukrep vpliva na njihovo premoženje. Sodišče v ex parte postopku za izdajo začasne odredbe preuči, ali ima toženec pravice, v zvezi s katerimi se zahteva omejitev njegovih pravic za razpolaganje. Zato se lahko odredi rubež nepremičnine, ki ni v lasti dolžnika. Dejanski lastnik se lahko v tej zadevi pritoži na sodno odločbo o rubežu, četudi je lastnik tretja oseba v tem postopku.

V primeru pritožbe na sodno odločbo o zavrnitvi zavarovanja terjatve se kopija pritožbe tožeče stranke ne vroči toženi stranki, saj v tej fazi postopek ostaja ex parte.

Če pritožbeno sodišče potrdi sodno odločbo o odobritvi ali zavrnitvi začasnih ukrepov, zoper njegovo odločitev ni mogoče vložiti kasacijske pritožbe. Če pritožbeno sodišče odobri začasne ukrepe, ki jih je prvostopenjsko sodišče zavrnilo, se je mogoče zoper odločitev pritožbenega sodišča pritožiti z vložitvijo zasebne pritožbe pri vrhovnem kasacijskem sodišču, če so izpolnjeni pogoji iz člena 280 ZCP za vložitev take pritožbe.

V skladu s trenutno veljavnim ZCP se je mogoče pritožiti zoper odobrene začasne ukrepe in znesek varščine, ki jo je sodišče določilo kot pogoj za odobritev začasnih ukrepov. Vendar pritožba pred pritožbenim sodiščem ne more odložiti začasnih ukrepov, dokler višje sodišče ne odloči o pritožbi in ni sprejeta odločitev o razveljavitvi.

Zadnja posodobitev: 22/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Češka

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni ukrepi

Začasni ukrepi se uporabljajo za prehodno, tj. začasno ureditev razmerij med strankami ali kadar obstajajo pomisleki, da bi bila lahko izvršitev sodne odločbe ogrožena.

Na splošno sočasni ukrepi, izdani pred začetkom postopka v glavni stvari, urejeni s členom 74 in naslednjimi zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963, kakor je bil spremenjen), medtem ko sočasni ukrepi, izdani po začetku takega postopka, urejeni s členom 102 navedenega zakonika. Posebni začasni ukrepi za nekatere posebne primere so urejeni z zakonom o posebnih sodnih postopkih (zakon št. 292/2013), in sicer so to začasni ukrepi, s katerimi se ureja položaj mladoletnega otroka, ki ni deležen ustreznega varstva (člen 452 in naslednji), in začasni ukrepi za zagotovitev zaščite pred nasiljem v družini (člen 400 in naslednji). S členom 12 zakona št. 292/2013 so določena tudi nekatera posebna pravila, ki dopolnjujejo splošna pravila o začasnih ukrepih v postopkih, ki spadajo na področje uporabe navedenega zakona.

Zavarovanje dokazov

Dokazi se zavarujejo, če obstaja bojazen, da dokazov pozneje ne bo mogoče izvesti oziroma da bo to zelo oteženo (npr. napake pri izpolnjevanju pogodbe o nakupu, katere predmet je pokvarljivo blago, ali zaslišanje priče, ki je hudo bolna ali v smrtni nevarnosti).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Začasni ukrepi

Člen 74(3) zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963, kakor je bil spremenjen) določa, da se postopek za izdajo začasnega ukrepa začne z vložitvijo predloga.

Vendar člen 12 zakona št. 292/2013 določa, da lahko sodišče začasni ukrep odredi na lastno pobudo, če lahko na lastno pobudo začne tudi zadevni postopek (npr. postopek o varstvu mladoletnega otroka, postopek za odvzem poslovne sposobnosti, postopek za določitev skrbništva in postopek v zvezi s pogrešano osebo ali smrtjo). Sodišče v teh primerih odredi začasni ukrep po uradni dolžnosti.

Sodišče, pristojno za izdajo začasnega ukrepa, je sodišče, ki je pristojno za odločanje o glavni stvari; izjeme od tega pravila so navedene v členih 400 in 453 zakona št. 292/2013.

Dokazi se lahko zavarujejo:

pred začetkom postopka v glavni stvari, in sicer na predlog. Pristojno sodišče je sodišče, ki bi bilo pristojno za odločanje o glavni stvari, ali sodišče, v okrožju katerega so dokazi, ki jih je treba zavarovati;

med postopkom, in to tudi če predlog za zavarovanje dokazov ni vložen.

Stranke v zadevi naj bi bile navzoče pri zavarovanju dokazov, razen če bi lahko kakršna koli zamuda v zvezi s tem pomenila tveganje.

Dokazi se lahko zavarujejo tudi z notarskim zapisom (*notářský zápis*) ali zapisom izvršitelja (*exekutorský zápis*), če ta postopek poteka v navzočnosti notarja ali izvršitelja ali če je notar ali izvršitelj potrdil položaj.

2.2 Glavni pogoji

Začasni ukrep se lahko odredi:

če je treba začasno urediti razmerja med strankami;

če obstaja bojazen, da bo izvršitev sodne odločbe ogrožena;

za začasno ureditev razmerij.

Ocena, ali je treba začasno urediti razmerij med strankami, je odvisna od okoliščin posameznega primera. Začasni ukrep je odrejen samo, če je dokazana potreba po začasni ureditvi pravnih razmerij med strankami. Kar zadeva druge okoliščine, ki so upoštevne za odreditev takega začasnega ukrepa, zadostuje, da so dokazana vsaj dejstva, ki so bistvena za naložitev obveznosti na podlagi začasnega ukrepa.

Ogrožena izvršitev sodne odločbe

Če naj bi bil začasni ukrep odrejen zaradi bojazni, da bi bila lahko izvršitev sodne odločbe ogrožena, mora imeti upravičena stranka odločbo ali drug instrument, ki je podlaga za izvršitev sodne odločbe. Začasni ukrep se lahko odredi samo do takrat, ko sodna odločba postane izvršljiva, ali če obstajajo resni razlogi, zaradi katerih upravičena stranka do zdaj (začasno) ni bila sposobna zahtevati izpolnitve naložene obveznosti s sodno izvršbo. Hkrati morajo biti dokazana dejstva, ki utemeljujejo bojazen, da bi bila izvršitev sodne odločbe ogrožena (in sicer predvsem zaradi dolžnikovega ravnanja).

Predlog za izdajo začasnega ukrepa mora vsebovati podatke, določene s členom 42(4) in členom 75 zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963), pri čemer je treba med drugim navesti:

informacije o sodišču, pri katerem je predlog vložen;

kdo vloga predlog in na katero zadevo se nanaša, tj. dejstva, ki upravičujejo predlagani začasni ukrep;

cilj predloga, tj. kateri začasni ukrep predlaga vložnik;

datum, ko je bil predlog sestavljen, in podpis vložnika ali njegovega zastopnika;

opis dejstva, da je treba začasno urediti razmerja med strankami oziroma da obstaja bojazen, da bo izvršitev sodne odločbe ogrožena.

Predlogu je treba priložiti vse listine, na katere se vložnik sklicuje.

Vložnik mora do dneva vložitve predloga na lastno pobudo, tj. brez poziva sodišča, položiti varščino v višini 10 000 CZK; v zadevah v zvezi z odnosi med podjetji, ki izhajajo iz poslovnih dejavnosti, znaša varščina 50 000 CZK. Obveznost pologa varščine ne velja za predloge, ki se nanašajo na vprašanja socialnega varstva (npr. preživnine, zaposlitev ali odškodnina za telesne poškodbe). Če zahteva glede varščine ni izpolnjena, se predlog zavrne.

Varščina se uporablja kot zavarovanje zahtevka za nadomestilo škode ali druge izgube, ki bi jo lahko zaradi odreditve začasnega ukrepa utrpela stranke ali tretje osebe (tj. osebe, ki niso stranke postopka za izdajo začasnega ukrepa).

S členom 12(3) zakona št. 292/2013 je določena izjema od zahteve glede pologa varščine, določene s tem zakonom.

Zavarovanje dokazov

Dokazi se lahko zavarujejo pred začetkom postopka v glavni stvari (če se to predlaga), če obstaja bojazen, da dokazov pozneje ne bo mogoče izvesti oziroma da bo to zelo oteženo. Dokazi se ne zavarujejo, če očitno nimajo nobene teže v postopku. Sodišče zavrne predlog za zavarovanje dokazov, če sumi, da vložnik predloga dejansko ni vložil zaradi zavarovanja dokazov, ampak je bil njegov namen drugačen (npr. da bi pridobil sicer nedostopne informacije o dejavnostih druge osebe).

Predlog za zavarovanje dokazov mora poleg splošnih podatkov vključevati opis dejstev, ki naj bi bila predmet izvajanja dokazov. Prav tako morajo biti dokazi, ki naj bi bili zavarovani, natančno opredeljeni.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasni ukrepi

Člen 76 zakonika o civilnem postopku določa, da se lahko z začasnim ukrepom stranki odredi, naj na primer plača preživnino, položi denar pri sodišču, izroči predmet v hrambo sodišču, ne razpolaga z nekaterimi stvarmi ali pravicami, nekaj stori, se nečesa vzdrži ali omogoči, da se nekaj stori. Ukrepi se lahko nanašajo na katero koli stvar v lasti zadevne stranke.

Sodišče lahko z začasnim ukrepom obveznost naloži drugi osebi, ki ni stranka v postopku, če se to lahko upravičeno zahteva (npr. če oseba kupuje nepremičnino ob polnem zavedanju, da jo kupuje od lastnika, ki ni izpolnil plačilnih obveznosti do upnikov).

Posebni začasni ukrepi na podlagi zakona št. 292/2013

Posebni začasni ukrep, s katerim se ureja položaj otroka na podlagi člena 452 in naslednjih, se uporabi, če mladoletni otrok ni deležen ustreznega varstva, in sicer ne glede na to, ali ima kdo pravico do varstva in vzgoje otroka, ali če so otrokovo življenje, normalni razvoj ali drugi pomembni interesi resno ogroženi ali so bili moteni. Sodišče z začasnim ukrepom uredi otrokov položaj za čas, ko je to nujno potrebno, tako da otroka namesti v primerno okolje, kot je navedeno v sklepu sodišča.

Na podlagi člena 400 in naslednjih se lahko tožencu naloži posebni začasni ukrep, pri čemer se s tem ukrepom od njega zahteva, naj zapusti skupno gospodinjstvo in njegovo bližnjo okolico, se ne približuje skupnemu gospodinjstvu in vstopa vanj ter se vzdrži vzpostavljanja stikov z vložnikom, kakršnega koli zalezovanja in nadlegovanja vložnika. Predlog mora vsebovati opis dejstev, iz katerega je razvidno, da je sobivanje vložnika in toženca v hiši ali stanovanju, v katerem imata skupno gospodinjstvo, za vložnika nevzdržno zaradi fizičnega ali psihičnega nasilja nad njim ali drugo osebo, ki živi v skupnem gospodinjstvu, ali opis dejstev, iz katerega je razvidno, da je vložnik žrtev zalezovanja ali nadlegovanja.

Zavarovanje dokazov

Predlog mora vsebovati tudi obrazložitev, zakaj vložnik predlaga zavarovanje dokazov. Kot dokazi se lahko uporabijo vsa sredstva, na podlagi katerih se lahko ugotovi dejansko stanje zadeve, zlasti zaslišanje prič, izvedensko mnenje, poročila in ugotovitve organov in pravnih oseb itd.

Eden od posebnih načinov zavarovanja dokazov je zavarovanje dokaznega predmeta v zadevi, ki se nanaša na pravice intelektualne lastnine (člen 78b zakonika o civilnem postopku (zakon št. 99/1963)). Oseba, ki je bila priča kršitvi pravice intelektualne lastnine, ima *locus standi*. Pristojno sodišče je okrožno sodišče, na območju pristojnosti katerega je bil predmet zavarovan. Zavaruje se lahko naslednje: zadevno blago, materiali in orodja ter dokumenti v zvezi z zadevnim blagom.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Začasni ukrepi

Začasni ukrep je začasni sklep, namenjen varstvu vložnika. Izda se za varstvo vložnikove pravice, ki je bila kršena ali je ogrožena. Vložnik z izdajo začasnega ukrepa ne pridobi pravic, o katerih je treba še odločiti. Prav tako to ni sredstvo za obravnavo predhodnega vprašanja. Samo dejstvo, da je bil izdan začasni ukrep, tudi ne sme vplivati na odločanje sodišča o glavni stvari. Dolžniki lahko tudi po izdaji začasnega ukrepa še naprej razpolagajo s svojim premoženjem, vendar morajo ravnati v skladu z izdanim ukrepom.

Sodišče lahko vsakomur, ki resno ovira potek postopka, zlasti tako, da brez upravičenega razloga ne pride na sodišče ali ne upošteva sklepa sodišča, naloži plačilo denarne kazni v višini do 50 000 CZK. Če zavezanec sklepa o začasnem ukrepu ne izpolni prostovoljno, lahko ta sklep izvrši sodišče. Kazen za oviranje izvršitve uradne odločbe ali odstranitve (iz skupnega gospodinjstva) je določena tudi v členu 337(2) zakona št. 40/2009, tj. kazenskega zakonika, v katerem je opredeljen prekršek oviranja izvršitve uradne odločbe ali izgona.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Začasni ukrepi

Začasni ukrep za določen čas

Sodišče lahko v sklepu o začasnem ukrepu določi, da je ukrep časovno omejen, čeprav tožnik (vložnik) tega ni zahteval.

Naložitev obveznosti vložitve tožbe ali druge vloge za začetek postopka

Sodišče, ki odredi začasni ukrep, vložniku (tožniku) tudi naloži, naj v roku, določenem ob izdaji ukrepa, pri sodišču vloži vlogo za začetek postopka (tožbo) v glavni stvari.

Začasni ukrep ostane veljaven, dokler se ne izteče oziroma ga sodišče ne odpravi.

Začasni ukrep preneha veljati, če vložnik v roku, ki ga je določilo sodišče, ne vloži vloge za začetek postopka; če zahtevku v glavni stvari ni ugodeno; če je zahtevku v glavni stvari ugodeno in je preteklo več kot 15 dni od takrat, ko je sodna odločba v zadevi postala izvršljiva; ali če se je obdobje, določeno za začasni ukrep, izteklo.

Sodišče odpravi začasni ukrep, če ni več razlogov, zaradi katerih je bil odrejen.

Člen 400 in naslednji zakona št. 292/2013 določajo, da začasni ukrep traja en mesec od datuma, ko postane izvršljiv (člen 408), in da se lahko to obdobje podaljša, odvisno od začetka postopka v glavni stvari.

Člen 452 in naslednji zakona št. 292/2013 določajo, da začasni ukrep traja en mesec od datuma, ko postane izvršljiv (člen 459), in da se lahko to obdobje podaljša.

Zavarovanje dokazov

Dokazi se zavarujejo v roku, ki ga določi sodišče, ali čim prej. Stranke so lahko navzoče pri zavarovanju dokazov, vendar te pravice nimajo, če bi kakršna koli zamuda pomenila tveganje. Stranke imajo po začetku postopka v glavni stvari pravico, da podajo pripombe na ponujene dokaze in vse izvedene dokaze. Poleg tega se lahko stranke zaslišijo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Začasni ukrepi

Odločitve o začasnih ukrepih se sprejmejo v obliki sklepa sodišča. Sklep o začasnem ukrepu postane izvršljiv z objavo. Če ni objavljen, postane izvršljiv, ko je vročen osebi, ki jo zavezuje. Pisni izvod začasnega ukrepa se vroči strankam v postopku in tretji osebi (če je obveznost naložena tej tretji osebi), če pa se ukrep nanaša na obveznost, da se ne razpolaga z nepremičnino, se izvod pošlje tudi pristojnemu oddelku zemljiške knjige. Sklep o začasnem ukrepu postane izvršljiv z objavo ali vročitvijo (člen 76d zakonika o civilnem postopku) in pomeni podlago za izvršitev sodne odločbe.

Dopustne so pritožbe zoper sklepe o začasnem ukrepu. Vložijo se pri sodišču, ki je izdalo izpodbijani sklep, vendar jih dejansko obravnavajo drugostopenjska sodišča, tj. okrožna ali višja sodišča. Pritožbe se vložijo v 15 dneh po prejemu pisnega izvoda sklepa.

Če upravičena stranka pravočasno vложи dopustno pritožbo, sklep ne postane pravnomočen, dokler pritožbeno sodišče ne sprejme pravnomočne odločbe o pritožbi. Vendar sklep o začasnem ukrepu postane izvršljiv (tj. upošteva se postopek v skladu s tem sklepom) po izteku roka za izpolnitev, ki začne teči na datum vročitve; če ni naložena obveznost izpolnitve, postane izvršljiv ob vročitvi. Sodišče lahko odloči, da je sklep o začasnem ukrepu izvršljiv šele, ko postane pravnomočen, razen če je to v nasprotju z naravo začasnega ukrepa ali bi onemogočilo njegov namen.

Člena 409 in 463 zakona št. 292/20013 vsebujeta določbe o pritožbah zoper posebne začasne ukrepe na podlagi navedenega zakona.

Zadnja posodobitev: 09/11/2020

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[de\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [\[en\]](#).

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Nemčija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Namen teh ukrepov je zagotoviti izvršitev sodne odločbe z začasnim zasegom dolžnikovega premoženja ali izdajo začasne odločbe o zadevi. Ti ukrepi sami po sebi običajno ne izpolnijo dolga.

Na voljo so naslednji ukrepi:

1.1 Preventivni zaseg premoženja in odvzem prostosti dolžnika (*dinglicher und persönlicher Arrest*, člen 916 in naslednji zakonika o civilnem postopku (*Zivilprozessordnung*, ZPO))

Namen zasega je zagotoviti izvršitev sodne odločbe, običajno zoper dolžnikovo premično ali nepremično premoženje, zaradi izpolnitve denarne terjatve. Zaseg na predlog odredi pristojno sodišče. Ob upoštevanju nekaterih izjem se določbe o izvršitvi sodne odločbe uporabljajo za izvršitev zasega, ki sledi. Zaseg je mogoče izvršiti na primer z rubežem (*Pfändung*) (premično premoženje), zastavno pravico (*Arresthypothek*) (nepremično premoženje) ali odvzemu prostosti dolžnika (*Haft*) (nanaša se na osebo).

1.2 Začasna odredba (*einstweilige Verfügung*) (člen 935 in naslednji zakonika o civilnem postopku)

Namen začasne odredbe je začasno zavarovati nedenarno terjatev. Pristojno sodišče na predlog izda začasno odredbo za zavarovanje prihodnje izvršitve nedenarne terjatve (*Sicherungsverfügung*) (člen 935 zakonika o civilnem postopku) ali začasno odredbo v obliki začasne sodne ureditve pravnega razmerja (*Regelungsverfügung*) (člen 940 zakonika o civilnem postopku). Poleg tega se lahko v resnejših okoliščinah izda tudi obvezna zaščitna odredba (*Leistungsverfügung*). Določbe o izvršitvi sodne odločbe se načeloma uporabljajo za izvršbo, ki sledi (člen 936 v povezavi s členom 928 zakonika o civilnem postopku).

1.3 Nalog za zamrznitev bančnih računov na podlagi prava EU

S členom 946 in naslednjimi zakonika o civilnem postopku se izvaja Uredba (EU) št. 655/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določitvi postopka za evropski nalog za zamrznitev bančnih računov z namenom olajšanja čezmejne izterjave dolgov v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 189, 27.6.2014, str. 59). Nalog za zamrznitev bančnih računov je posebna vrsta začasne odredbe.

1.4 Obvestilo o skorajšnjem rubežu dolga (*Vorfändung*, člen 845 zakonika o civilnem postopku)

Poleg tega je mogoče izdati obvestilo o skorajšnjem rubežu dolga, ki je posebne vrste zavarovanje upnika. Gre za zasebni izvršilni ukrep upnika v razmerju med dolžnikom in dolžnikovim dolžnikom, ki ima učinek zasega (člen 845(2) zakonika o civilnem postopku).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Preventivni zaseg premoženja, odvzem prostosti dolžnika in začasno odredbo (točki 1.1 in 1.2) odredi oziroma izda pristojno sodišče na predlog stranke. Predlog mora vsebovati informacije o terjatvi, ki jo je treba zavarovati, ter o nujnosti izdaje odločbe oziroma tveganju neuspešne izvršbe. Oboje je treba sodišču zadostno dokazati, na primer z izjavo pod prisego.

Predlog se vložijo pisno ali ustno na zapisnik v sodnem tajništvu. Pristojno sodišče je tisto, pri katerem se lahko vložijo tožba glede glavnega predmeta zadeve, ali okrajno sodišče (*Amtsgericht*) v okraju, kjer je predmet, ki naj se zavaruje, predmet pravde ali oseba, ki naj se ji odvzame prostost. Če se izvede ustna obravnava, se sodna odločba izda v obliki sodbe, drugače pa v obliki sklepa.

Zastopanje po odvetniku v postopku za izdajo začasne odredbe je potrebno le, če se pred deželnim sodiščem (*Landgericht*) izvede ustna obravnava. Nalog za zamrznitev bančnih računov (točka 1.3) se ureja z Uredbo (EU) št. 655/2014. Člen 946 in naslednji zakonika o civilnem postopku vsebujejo potrebne določbe o vložitvi predloga in postopku, izvršitvi odločbe in morebitnih pravnih sredstvih.

Obvestila o skorajšnjem rubežu dolga (točka 1.4) ne izda sodišče (v začetku, glej zgoraj). V tem primeru upnik sam prevzame pobudo (običajno z imenovanjem sodnega uradnika za ukrepanje v njegovem imenu). Upnik si prizadeva za izvršitev zahtevka z rubežem terjatev ali drugih pravic na podlagi izvršljive pravne listine, in sicer tako, da dolžnikovemu dolžniku ali glavnemu dolžniku vroči pisno izjavo, v kateri napove skorajšnji rubež pravice ali terjatve iz zadevnega razmerja (člen 845(1) zakonika o civilnem postopku). Na podlagi člena 930 zakonika o civilnem postopku obvestilo dolžnikovemu dolžniku učinkuje kot rubež le, če se rubež dejansko izvrši v enem mesecu (člen 845(2) zakonika o civilnem postopku).

Zakon o sodnih taksah (*Gerichtskostengesetz*, GKG) določa, da se v postopku za odredbo zasega premoženja ali odvzema prostosti ali izdajo začasne odredbe plača taksa v višini 150 %. Višina takse se določi glede na vrednost spornega predmeta. Sodišče določi vrednost spornega predmeta v vsaki zadevi posebej glede na vložnikov interes za unovčenje dolžnikovega premoženja. Tabela s taksami glede na vrednosti spornega predmeta do 500 000 EUR je navedena v nadaljevanju:

Priloga 2 k zakonu o sodnih taksah (GKG) (ki se nanaša na tretji stavek člena 34(1))

Vrednost spornega predmeta do zneska (v EUR)	Taksa (v EUR)	Vrednost spornega predmeta do zneska (v EUR)	Taksa (v EUR)
500	35,00	50 000	546,00

1 000	53,00	65 000	666,00
1 500	71,00	80 000	786,00
2 000	89,00	95 000	906,00
3 000	108,00	110 000	1 026,00
4 000	127,00	125 000	1 146,00
5 000	146,00	140 000	1 266,00
6 000	165,00	155 000	1 386,00
7 000	184,00	170 000	1 506,00
8 000	203,00	185 000	1 626,00
9 000	222,00	200 000	1 746,00
10 000	241,00	230 000	1 925,00
13 000	267,00	260 000	2 104,00
16 000	293,00	290 000	2 283,00
19 000	319,00	320 000	2 462,00
22 000	345,00	350 000	2 641,00
25 000	371,00	380 000	2 820,00
30 000	406,00	410 000	2 999,00
35 000	441,00	440 000	3 178,00
40 000	476,00	470 000	3 357,00
45 000	511,00	500 000	3 536,00

Če se o predlogu opravi ustna obravnava in če se zadeva ne konča z umikom predloga za zavarovanje pred koncem ustne obravnave, priznanjem dolga, odpovedjo dolgu ali poravnavo (v takih primerih se taksa zniža za 50 %), se plača višja taksa (300 %). Stroške nosi v prvi vrsti tista stranka, ki ji sodišče v odločbi naloži plačilo stroškov; poleg tega je za stroške neomejeno in solidarno odgovoren tudi vložnik predloga kot pobudnik postopka.

Sodni uradnik za vsako vročitev obvestila o skorajšnjem rubežu dolga dolžniku ali dolžnikovemu dolžniku, imenovanem v obvestilu, zaračuna takso v višini 3 evrov. Poleg tega se plačajo še poštni stroški in izdatki za morebitne overitve. Če vročitev opravi sodni uradnik osebno, znaša taksa 10 evrov, plačajo pa se tudi njegovi potni stroški. Ti lahko znašajo med 3,25 evra in 16,25 evra, odvisno od razdalje, ki jo sodni uradnik prepotuje do naslovnikovih prostorov. Taksa sodnega uradnika za pripravo obvestila o izvršbi v imenu upnika (drugi stavek člena 845(1) zakonika) znaša 16 evrov za izvedbo uradnega dejanja. Izvršitev sodne odločbe lahko praviloma opravi le sodni uradnik z instrumenti države (izvršba). Izvede se v skladu s predpisi, ki v danem trenutku veljajo glede izvršitve sodnih odločb.

Izjeme: izvršitev začasno izvršljive sodb, s katero se izpodbija ukrep zavarovanja, se bistveno ne razlikuje od izvršitve končne odločbe. Vendar pa zakon določa različne načine izvršbe, odvisno od narave terjatve.

Če je dolgovano plačilo določenega denarnega zneska, upnik za izvršitev sodne odločbe pogosto uporabi sodnega uradnika. Če sodni uradnik opravi izvršbo na premoženju, se zaračuna taksa v višini 26,00 evrov. Če sodni uradnik za svoje delo porabi več kot tri ure, se za vsako dodatno uro ali del ure plača 20,00 evrov. Poleg tega se zaračunajo tudi vsi potrebni stroški sodnega uradnika. Na podlagi plačilnega naloga ima upnik tudi pravico predlagati sodni rubež dolžnikovih terjatev (npr. pravica do izplačila plač, člen 829 zakonika o civilnem postopku). Za postopek v zvezi z vložitvijo predloga se zaračuna taksa v višini 20,00 evrov, morebitni dodatni stroški (zlasti stroški vročitve sodne odločbe) pa se zaračunajo posebej.

Če se izvršba nanaša na dolžnikovo nepremično premoženje, se lahko za zavarovanje dolga vpiše hipoteka ali pa se premoženje prisilno proda na dražbi ali preide pod prisilno upravljanje. Zakon o stroških sodišč in notarjev v nepravdnih zadevah (*Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare (Gerichts- und Notarkostengesetz, GNotKG)*) določa, da se za vpis hipoteke za zavarovanje dolga v zemljiško knjigo plača polna taksa, ki je sorazmerna z vrednostjo dolga, ki ga je treba zavarovati. Tabela s taksami glede na vrednosti do 3 milijone evrov je navedena v nadaljevanju:

Zakon o stroških sodišč in notarjev v nepravdnih zadevah (*Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare (Gerichts- und Notarkostengesetz, GNotKG)*)

Priloga 2 (ki se nanaša na člen 34(3))

Vrednost transakcije do zneska (v EUR)	Taksa Tabela A (v EUR)	Taksa Tabela B (v EUR)	Vrednost transakcije do zneska (v EUR)	Taksa Tabela A (v EUR)	Taksa Tabela B (v EUR)	Vrednost transakcije do zneska (v EUR)	Taksa Tabela A (v EUR)	Taksa Tabela B (v EUR)
500	35,00	15,00	200 000	1 746,00	435,00	1 550 000	7 316,00	2 615,00
1 000	53,00	19,00	230 000	1 925,00	485,00	1 600 000	7 496,00	2 695,00
1 500	71,00	23,00	260 000	2 104,00	535,00	1 650 000	7 676,00	2 775,00
2 000	89,00	27,00	290 000	2 283,00	585,00	1 700 000	7 856,00	2 855,00
3 000	108,00	33,00	320 000	2 462,00	635,00	1 750 000	8 036,00	2 935,00
4 000	127,00	39,00	350 000	2 641,00	685,00	1 800 000	8 216,00	3 015,00
5 000	146,00	45,00	380 000	2 820,00	735,00	1 850 000	8 396,00	3 095,00
6 000	165,00	51,00	410 000	2 999,00	785,00	1 900 000	8 576,00	3 175,00
7 000	184,00	57,00	440 000	3 178,00	835,00	1 950 000	8 756,00	3 255,00
8 000	203,00	63,00	470 000	3 357,00	885,00	2 000 000	8 936,00	3 335,00
9 000	222,00	69,00	500 000	3 536,00	935,00	2 050 000	9 116,00	3 415,00
10 000	241,00	75,00	550 000	3 716,00	1 015,00	2 100 000	9 296,00	3 495,00
13 000	267,00	83,00	600 000	3 896,00	1 095,00	2 150 000	9 476,00	3 575,00
16 000	293,00	91,00	650 000	4 076,00	1 175,00	2 200 000	9 656,00	3 655,00
19 000	319,00	99,00	700 000	4 256,00	1 255,00	2 250 000	9 836,00	3 735,00
22 000	345,00	107,00	750 000	4 436,00	1 335,00	2 300 000	10 016,00	3 815,00

25 000	371,00	115,00	800 000	4 616,00	1 415,00	2 350 000	10 196,00	3 895,00
30 000	406,00	125,00	850 000	4 796,00	1 495,00	2 400 000	10 376,00	3 975,00
35 000	441,00	135,00	900 000	4 976,00	1 575,00	2 450 000	10 556,00	4 055,00
40 000	476,00	145,00	950 000	5 156,00	1 655,00	2 500 000	10 736,00	4 135,00
45 000	511,00	155,00	1 000 000	5 336,00	1 735,00	2 550 000	10 916,00	4 215,00
50 000	546,00	165,00	1 050 000	5 516,00	1 815,00	2 600 000	11 096,00	4 295,00
65 000	666,00	192,00	1 100 000	5 696,00	1 895,00	2 650 000	11 276,00	4 375,00
80 000	786,00	219,00	1 150 000	5 876,00	1 975,00	2 700 000	11 456,00	4 455,00
95 000	906,00	246,00	1 200 000	6 056,00	2 055,00	2 750 000	11 636,00	4 535,00
110 000	1 026,00	273,00	1 250 000	6 236,00	2 135,00	2 800 000	11 816,00	4 615,00
125 000	1 146,00	300,00	1 300 000	6 416,00	2 215,00	2 850 000	11 996,00	4 695,00
140 000	1 266,00	327,00	1 350 000	6 596,00	2 295,00	2 900 000	12 176,00	4 775,00
155 000	1 386,00	354,00	1 400 000	6 776,00	2 375,00	2 950 000	12 356,00	4 855,00
170 000	1 506,00	381,00	1 450 000	6 956,00	2 455,00	3 000 000	12 536,00	4 935,00
185 000	1 626,00	408,00	1 500 000	7 136,00	2 535,00			

Za vložitev predloga za izdajo odredbe o prisilni prodaji nepremičnine na dražbi ali prisilnem upravljanju nepremičnine se zaračuna taksa v višini 100,00 evrov.

Če mora dolžnik v skladu s sodbo izročiti premično premoženje, sodni uradnik na predlog upnika izvrši sodno odločbo. Za zadevno uradno dejanje se zaračuna taksa v višini 26,00 evrov. Če mora dolžnik v skladu s sodbo izročiti nepremično premoženje ali stanovanje, je treba za delo v zvezi z izpraznitvijo nepremičnine plačati takso v višini 98,00 evrov. Poleg tega se zaračunajo tudi morebitni dodatni stroški sodnega uradnika, zlasti stroški dela tretjih oseb (npr. stroški selitve, stroški ključavničarja itd.). Tudi pri tem velja, da če sodni uradnik za svoje delo porabi več kot tri ure, se za vsako dodatno uro ali del ure plača 20,00 evrov.

2.2 Glavni pogoji

Pri izdaji odločbe o zasegu premoženja ali odvzemu prostosti osebi se domneva, da obstaja dolg in da obstajajo razlogi za zaseg premoženja ali odvzem prostosti. V primeru zasega celotnega dolžnikovega premoženja, ki ga je mogoče zaseči, razlogi za zaseg obstajajo, če obstaja bojazen, da bo dolžnik z nepoštenim ravnanjem preprečil ali bistveno otežil prihodnjo izvršitev sodne odločbe, na primer z odstranitvijo ali skrivanjem svojega premoženja. Namen odvzema prostosti, tj. odvzema prostosti dolžniku, je prav tako dolžniku s strogim ukrepom preprečiti, da bi odstranil kakršno koli razpoložljivo premoženje, ki bi ga bilo mogoče zaseči v okviru izvršbe. Vendar se lahko odvzem prostosti odredi le, če zahtevane ravni zavarovanja ni mogoče doseči z zasegom premoženja.

Namen začasne odredbe (v kateri koli obliki) je preprečiti spremembo trenutnih razmer ter s tem preprečiti onemogočanje ali bistveno oteževanje uveljavljanja pravic stranke ali pravnega razmerja. Odredba se lahko nanaša na zahtevek, da naslovnik (začasno) izroči določeno stvar ali da (začasno) dopusti oziroma opravi določeno dejanje (členi 935, 938 in 940 zakonika o civilnem postopku). Pravila, ki se uporabljajo za začasne odredbe, so v bistvu enaka pravilom, ki se uporabljajo za zaseg premoženja in odvzem prostosti (člen 936). V zelo izjemnih okoliščinah lahko sodišče odredi tudi začasno plačilo. Terjatev in razlogi za izdajo odločbe o zasegu morajo biti dokazani tako, da prepričajo sodišče, na primer z izjavo pod prisego ali predložitvijo listin (člen 920 (2) zakonika o civilnem postopku). V tem smislu mora biti sodišču omogočeno, da na podlagi predstavitve oceni terjatev in njeno nujnost kot „zelo verjetno“.

Enako velja za izdajo odredbe (člen 936 zakonika o civilnem postopku).

Predhodno zaslišanje strank v postopku za zaseg premoženja ali odvzem prostosti je mogoče, ni pa nujno (člen 922 zakonika o civilnem postopku).

Potrebna je nadaljnja obravnava, če dolžnik, ki mu mora biti odločba o zasegu premoženja ali odvzemu prostosti vročena najpozneje en teden po izvršbi, nasprotuje odločbi o zasegu premoženja ali odvzemu prostosti (člen 924). Obravnava je načeloma potrebna v postopku za izdajo začasne odredbe; opusti se lahko le v nujnih primerih ali če je predlog zavrnjen (člen 937(2)). Roki za zaslišanje strank niso določeni.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet ukrepov zavarovanja je lahko vse premoženje, ki je predmet izvršbe.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Učinek zasega premoženja je zadržanje premoženja; glavni dolžnik in dolžnikovi dolžniki izgubijo pravico do razpolaganja z zaseženim premoženjem.

Zaseg premoženja je zaščiten s členom 136 kazenskega zakonika (*Strafgesetzbuch*, StGB), ki se nanaša na uničenje zaseženih predmetov. Poleg tega se lahko v primeru kršitev vložijo tudi civilnopravni odškodninski zahtevki.

Za začasne odredbe velja naslednje. Sodni uradnik izvrši nalog za odstranitev premoženja v skladu s členom 883 zakonika o civilnem postopku. Sodišče lahko izvrši zahtevo za nekatera dejanja ali prepoved nekaterih dejanj na podlagi člena 887 (pooblastilo sodišča upniku, naj sprejme razumne ukrepe) ali na podlagi členov 888 in 890 (naložitev plačila denarne kazni/odvzema prostosti oziroma globe/odvzema prostosti, da se preprečijo nerazumna dejanja ali opustitve in dopustitve).

Posebne določbe se uporabljajo za rubež bančnega dobroimetja na podlagi člena 835(3) zakonika o civilnem postopku. Denarja z računa dolžnika, ki je fizična oseba, ni mogoče nakazati upniku, dokler ne pretečejo štirje tedni od vročitve sklepa o nakazilu dolžnikovemu dolžniku. Ta postopek dolžniku omogoča vložitev zahtevka za zaščito pred rubežem, preden se upniku izplača dobroimetje.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Odredbo o zasegu premoženja ali odvzemu prostosti ali začasno odredbo je treba izvršiti v enem mesecu od datuma, ko je bila odločba razglašena ali vročena.

Ukrepi veljajo tako dolgo, kot obstajajo razlogi za ukrepe zavarovanja. Ukrepi prenehajo tudi z izdajo odločbe o glavni stvari.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Kot je bilo navedeno, lahko sodišče odredbo o zasegu premoženja ali odvzemu prostosti in začasno odredbo izda na podlagi končne sodbe (*Urteil*, po izvedbi ustne obravnave) ali na podlagi sklepa (*Beschluss*, člena 922 in 936 zakonika o civilnem postopku).

Stranke se lahko zoper sodbo pritožijo, če vrednost predmeta pritožbe presega 600 EUR.

V primeru izdaje sklepa velja naslednje:

dolžnik lahko vloži pritožbo zoper sklep o odreditvi zasega premoženja ali odvzema prostosti ali zoper sklep o izdaji začasne odredbe (člen 924 zakonika).

Nato se razpiše ustna obravnava, da bi se lahko izdala končna sodba o zakonitosti ukrepa. V opisanih okoliščinah se lahko tudi zoper tako sodbo vložijo pritožba.

Če je predlog zavrnjen s sklepom, lahko upnik vloži takojšnji ugovor (*sofortige Beschwerde*) v dveh tednih od vročitve. Enako velja v primeru izdaje sklepa o zasegu premoženja ali odvzemu prostosti oziroma v primeru izdaje začasne odredbe, vendar mora upnik v takem primeru plačati varščino.

Poleg tega lahko dolжник vloži zahtevek za razveljavitev odločbe o zasegu premoženja ali odvzemu prostosti ali začasne odredbe, če upnik terjatve ni izkazal v predpisanem roku (člen 926 zakonika o civilnem postopku) ali če so se okoliščine spremenile (člen 927 zakonika o civilnem postopku).

V zvezi z Uredbo (EU) št. 655/2014 člen 953 zakonika o civilnem postopku določa pravna sredstva zoper sodbe v zvezi z nalogom za zamrznitev bančnih računov.

Nazadnje, v členu 945 zakonika o civilnem postopku je določena obveznost, da mora stranka, na zahtevo katere je bila izdana začasna odredba, povrniti škodo, če se izkaže, da je bila odločba o zasegu oziroma začasna odredba že od vsega začetka neutemeljena, ali če je sprejeti ukrep razveljavljen na podlagi člena 926(2) ali člena 942(3) zakonika.

Upnik lahko v enem mesecu vloži zahtevek za izvršitev odločbe o zasegu premoženja ali odvzema prostosti ali začasne odredbe. Pri tem se načeloma uporabljajo splošni predpisi o izvršbi (člena 928 in 936 zakonika o civilnem postopku). Pri zasegu premoženja se izvršba opravi z rubežem (člen 930), pri odvzemu prostosti dolžnika pa običajno z izdajo naloge za odvzem prostosti (člen 933).

Zadnja posodobitev: 02/11/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Estonija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Ukrepi za zavarovanje tožbe so:

ustanovitev sodne hipoteke na nepremičnini, ladji ali zrakoplovu, ki pripada tožencu;

zaseg premoženja, ki je v posesti toženca ali druge osebe, in na podlagi tega vpis zaznamka v zvezi s prepovedjo v zemljiško knjigo, v kateri je vidna prepoved glede razpolaganja s premoženjem, ali vpis v drug register premoženja, v katerem je vidna prepoved razpolaganja s premoženjem;

tožencu se prepove opravljanje nekaterih poslov ali dejanj, vključno s prepovedjo približevanja;

drugim osebam se prepove prenos premoženja na toženca ali izpolnjevanje drugih obveznosti v zvezi z njim, kar lahko vključuje tudi obveznost prenosa premoženja na sodnega izvršitelja ali plačilo denarja na poseben bančni račun, ki je določen za ta namen;

obveznost toženca, da sodnemu izvršitelju izroči predmet;

odložitev izvršbe, dovoljenje za nadaljevanje izvršbe samo na podlagi varščine ali ustavitve izvršbe, če se izvršilni naslov izpodbija z vložitvijo tožbe ali če je tretja oseba vložila tožbo za sprostitev premoženja iz zasega ali za razglasitev nedopustnosti prisilne izvršbe iz drugega razloga;

tožencu se prepove, da zapusti kraj svojega stalnega prebivališča, pridržanje in pripor toženca;

obveznost toženca in predvsem zavarovalca, da izvrši plačilo v višini minimalnega zneska, ki ga bo verjetno treba plačati v postopku v zvezi s kaznivim dejanjem povzročitve škode ali zavarovalno pogodbo;

obveznost toženca, da preneha uporabljati nepošten standardne pogoje, ali obveznost osebe, ki priporoča uporabo pogoja, da ustavi ali umakne priporočilo pogoja, v tožbi za prenehanje uporabe nepoštenega standardnega pogoja ali tožbi za ustavitev ali umik priporočila pogoja s strani osebe, ki priporoča uporabo pogoja;

kateri koli drug ukrep, ki je po mnenju sodišča potreben.

Za zavarovanje tožbe, ki temelji na kršitvi avtorskih ali sorodnih pravic ali pravic industrijske lastnine, lahko sodišče med drugimi ukrepi odredi zaseg blaga, če obstaja sum kršitve pravic intelektualne lastnine, ali naloži obveznost izročitve takega blaga, da prepreči njegovo dajanje na trg ali distribucijo. Če se za zavarovanje tožbe, ki temelji na kršitvi avtorskih ali sorodnih pravic ali pravic industrijske lastnine za komercialne namene, zahteva zaseg bančnega računa toženca ali zaseg drugih sredstev, lahko sodišče naloži obveznost izročitve bančnih, finančnih ali poslovnih listin ali odredi vpogled vanje.

Za zavarovanje tožbe, ki temelji na protipravni pridobitvi, uporabi ali razkritju poslovnih skrivnosti, lahko sodišče med drugimi ukrepi odredi zaseg blaga, če obstaja sum, da imajo zasnova, značilnosti, delovanje, proizvodnja ali trženje blaga znatne koristi od poslovnih skrivnosti, ki so bile protipravno pridobljene, uporabljene ali razkrite, ali naloži obveznost izročitve takega blaga, da prepreči njegovo dajanje na trg ali distribucijo.

V zakonskih sporih, sporih glede preživnine ali drugih družinskih sporih lahko sodišče med postopkom ureja:

starševske pravice v zvezi s skupnim otrokom;

komuniciranje staršev z otrokom;

predajo otroka drugemu staršu;

izpolnjevanje obveznosti glede preživnine v skladu z zakonom in med drugimi ukrepi obveznost toženca, da med postopkom zagotavlja finančno podporo ali varnost;

uporabo predmetov iz skupnega gospodinjstva in uporabo skupnega stanovanja zakoncev;

predajo ali uporabo vseh predmetov, namenjenih za osebno uporabo zakonca ali otroka;

druge zadeve v zvezi z zakonsko zvezo ali družino, ki jih je treba glede na okoliščine hitro urediti.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

O predlogih za zavarovanje tožbe odloči sodišče najpozneje naslednji delovni dan po datumu predložitve predloga. Sodišče lahko o predlogu za zavarovanje tožbe odloči pozneje, če želi pred tem zaslišati toženca.

Toženec in drugi udeleženci v postopku niso obveščeni o obravnavi predloga za zavarovanje tožbe. Če je smiselno in predvsem, če se s predlogom zahteva začasna ureditev spornega pravnega razmerja, lahko sodišče najprej zasliši toženca.

Sodišče lahko tožbo na podlagi predloga zavaruje tudi, preden je tožba vložena. V predlogu morajo biti navedeni razlogi, zaradi katerih tožba ni bila vložena takoj. Predlog je treba vložiti pri pristojnem sodišču v skladu z določbami o sodni pristojnosti. Če sodišče tožbo zavaruje, preden je vložena, določi rok, v katerem mora vložnik predloga vložiti tožbo. Rok je lahko največ en mesec. Če tožba ni vložena pravočasno, bo sodišče preklicalo zavarovanje tožbe.

Sodišče lahko po potrebi naloži ukrep za zavarovanje tožbe, če je zadevno premoženje na območju njegove krajevne pristojnosti, tudi če je tožba bila ali bi morala biti vložena pri drugem estonskem sodišču, tujem sodišču ali arbitražnem sodišču. V zvezi s premoženjem, ki je bilo vpisano v javni register, lahko ukrep za zavarovanje tožbe uporabi tudi sodišče, ki je pristojno na območju registra, ali v primeru ladje sodišče, ki je pristojno na območju matičnega pristanišča ladje.

Sodišče lahko zavarovanje tožbe ali nadaljnje zavarovanje tožbe pogojuje s pologom varščine, s katero se nadomesti kakršna koli morebitna škoda, povzročena nasprotni stranki in tretji osebi.

Sodišče zavaruje tožbo, ki vključuje denarno terjatev, samo, če je položena varščina, ki znaša najmanj pet odstotkov zneska terjatve, vendar najmanj 32 EUR in največ 32 000 EUR. Če se za zavarovanje tožbe zahteva pripor toženca ali prepoved, da bi toženec zapustil kraj svojega stalnega prebivališča, bo varščina najmanj 3 200 EUR in največ 32 000 EUR.

Če so izpolnjeni predhodni pogoji za zahtevanje pologa varščine, lahko sodišče še vedno odloči, da varščine ni treba plačati v celoti ali delno ali odredi njeno plačilo v obrokih, če iz ekonomskih ali drugih razlogov ni mogoče razumno pričakovati, da bo tožnik zagotovil varščino, in ima lahko nezavarovanje tožbe za tožnika resne posledice, ali če bi bilo zahtevanje varščine nepravilno za tožnika iz katerega koli drugega razloga.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče lahko zavaruje tožbo na zahtevo tožnika ali če obstaja razlog za mnenje, da bo sicer izvršitev sodbe sodišča otežena ali nemogoča. Če je jasno, da bo treba sodbo izvršiti zunaj Evropske unije, in ta izvršitev ni zajamčena na podlagi mednarodnega sporazuma, se predpostavlja, da lahko nezavarovanje tožbe oteži ali onemogoči izvršitev sodbe sodišča.

Za zavarovanje tožbe, katere predmet ni denarna terjatev zoper toženca, lahko sodišče začasno uredi sporno pravno razmerje in predvsem način uporabe predmeta, če je to nujno, da se prepreči večja škoda ali samovoljno ravnanje ali iz drugega razloga. To se lahko stori ne glede na to, ali obstaja razlog za mnenje, da lahko nezavarovanje tožbe oteži ali onemogoči izvršitev sodbe sodišča. V zakonskih sporih, sporih glede preživitve ali drugih družinskih sporih lahko sodišče ukrepe uporabi na svojo pobudo.

Zavaruje se lahko tudi tožba, ki vključuje prihodnjo ali pogojno terjatev, ali ugotovitvena tožba. Pogojna terjatev se ne zavaruje, če se predpostavlja, da pogoj med postopkom ne bo nastal.

Sodišče lahko uporabi ukrep za zavarovanje tožbe tudi v povezavi s sodnim ali arbitražnim postopkom, ki poteka v tujini.

Prav tako se ukrep za zavarovanje tožbe lahko uporabi, če želi tožnik zavarovati več terjatev zoper istega toženca.

Ukrep za zavarovanje tožbe se izbere tako, da bo ukrep, ko bo uporabljen, toženca obremenil le v obsegu, ki ga je mogoče šteti za razumnega ob upoštevanju legitimnih interesov tožnika in okoliščin. Pri zavarovanju tožbe, ki vključuje denarno terjatev, je treba upoštevati vrednost tožbe. Sodišče lahko za zavarovanje tožbe sočasno uporabi več ukrepov.

Pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča se lahko za zavarovanje tožbe uporabi samo, če je to nujno za zagotovitev skladnosti s sodbo sodišča in če bi bili drugi ukrepi za zavarovanje tožbe očitno nezadostni za zavarovanje terjatve, predvsem če obstaja razlog za mnenje, da bo oseba verjetno odšla v tujo državo ali tja prenesla svoje premoženje. Osebo pripre policija na podlagi sklepa sodišča.

Pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča se lahko uporabi za zavarovanje lastninskega zahtevka samo, če vrednost tožbe presega 32 000 EUR.

Če sodišče s sklepom o zavarovanju tožbe, ki vključuje denarno terjatev, ali sklepom o zavarovanju tožbe odredi pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča, določi znesek, ki ga je treba plačati na poseben bančni račun ali za katerega je treba predložiti bančno jamstvo. Ko je znesek plačan ali jamstvo predloženo, je izvršitev sklepa o zavarovanju tožbe končana. V takih primerih in na podlagi vloge toženca bo sodišče preklicalo ukrep za zavarovanje tožbe in ga nadomestilo z denarnim zneskom ali bančnim jamstvom.

Začasno pravno varstvo se lahko v postopku na podlagi vloge uporabi le v primerih, določenih z zakonom. V skladu z zakonom se lahko začasno pravno varstvo v zadevi na podlagi vloge uporabi, če je to nujno za ohranitev ali začasno ureditev obstoječega stanja ali statusa, razen če ni z zakonom določeno drugače. Razen če ni z zakonom določeno drugače, se za začasno pravno varstvo uporabljajo določbe o zavarovanju tožbe. Če se postopek lahko začne samo na podlagi vloge, lahko sodišče začasno pravno varstvo uporabi in razveljavi ali spremeni sklep o začasnem pravnem varstvu samo na podlagi vloge, razen če ni z zakonom določeno drugače.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi se lahko uporabijo za premočnine in nepremičnine, vključno z denarnimi sredstvi, ter za ladje in zrakoplove, odvisno od narave in cilja ukrepa.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Zaseg premoženja

V primeru zasega premoženja toženec ne sme razpolagati s premoženjem. Poleg zasega drugega premočnega premoženja, razen ladje, vpisane v ladijski register, ali zrakoplova, vpisanega v register civilnih zrakoplovov, se ob zasegu ustvari pravica do varščine.

Pri zasegu nepremičnine ali vpisane premočnine ali drugega predmeta se v zemljiško knjigo ali drug register vpiše zaznamek v zvezi s prepovedjo razpolaganja s premoženjem v korist tožnika na podlagi predloga tožnika in sklepa o zavarovanju tožbe. Na zahtevo tožnika sodišče neodvisno pošlje sklep za namen vpisa zaznamka glede prepovedi v register.

Sodišče lahko na podlagi vloge tožnika ali toženca odredi prodajo zaseženega predmeta in nakazilo prihodka od prodaje na poseben bančni račun, če bi se lahko vrednost predmeta pomembno zmanjšala ali če bi skladiščenje predmeta ustvarilo nerazumne stroške.

Zaseg premoženja opravi sodni izvršitelj. Sodni izvršitelj prevzame zaseženi predmet pod svoj nadzor na podlagi vloge osebe, ki je predlagala zavarovanje tožbe. V takih primerih sodni izvršitelj prepove uporabo predmeta delno ali v celoti in lahko izda navodila v zvezi s predmetom, vključno z organiziranjem njegovega skladiščenja.

Sodna hipoteka

Razen če ni z zakonom določeno drugače, daje sodna hipoteka, ustanovljena na nepremičnini, ladji, vpisani v ladijski register, ali zrakoplovu, vpisanem v register civilnih zrakoplovov, osebi, ki je zahtevala zavarovanje tožbe, enake pravice v zvezi z drugimi pravicami na predmetu, kot jih ima hipotekarni upnik na podlagi hipoteke ali pomorske hipoteke ali zastavni upnik na podlagi vpisane zastavne pravice.

Vsota hipoteke je znesek zavarovane terjatve, ki je vpisana v zemljiško knjigo, ladijski register ali register civilnih zrakoplovov. Če glavna terjatev ostane pod 640 EUR, sodna hipoteka ne bo ustanovljena, če je mogoče za zavarovanje tožbe uporabiti druge ukrepe, ki so za toženca manj neugodni.

Sodna hipoteka se vpiše v zemljiško knjigo, ladijski register ali register civilnih zrakoplovov v korist tožnika na podlagi predloga tožnika in sklepa o zavarovanju tožbe. Na zahtevo tožnika sodišče neodvisno pošlje sklep za namen vpisa zaznamka glede sodne hipoteke v register. Hipoteka je ustanovljena ob vpisu v register.

Ob ustanovitvi sodne hipoteke na ladji ali zrakoplovu sodni izvršitelj prevzame ladjo ali zrakoplov pod svoj nadzor na podlagi vloge osebe, ki je zahtevala zavarovanje tožbe. V takih primerih sodni izvršitelj prepove uporabo ladje delno ali v celoti in lahko izda druga navodila v zvezi z ladjo.

Prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča

Prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča zadevno osebo zavezuje, da svojega kraja stalnega prebivališča ne zapusti za več kot 24 ur brez dovoljenja sodišča. Za izrek prepovedi zapuščanja kraja stalnega prebivališča sodišče pozove toženca, če je to fizična oseba, ali člana upravnega odbora toženca, če je toženec pravna oseba, ter pridobi njen podpis v zvezi s tem.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Če sodišče s sklepom o zavarovanju tožbe, ki vključuje denarno terjatev, ali sklepom o zavarovanju tožbe odredi pripor osebe ali prepoved zapuščanja kraja stalnega prebivališča, določi znesek, ki ga je treba plačati na poseben bančni račun ali za katerega je treba predložiti bančno jamstvo. Ko je znesek plačan ali jamstvo predloženo, je izvršitev sklepa o zavarovanju tožbe končana.

Sodišče lahko na zahtevo stranke s sklepom nadomesti en ukrep za zavarovanje tožbe z drugim.

Če je sodna hipoteka ustanovljena na več nepremičninah, ladjah ali zrakoplovih, sodišče v sklepu o zavarovanju tožbe navede znesek za vsak obremenjeni objekt, ki ga je treba plačati na poseben bančni račun oziroma za katerega je treba predložiti bančno jamstvo. Ko je znesek plačan ali jamstvo predloženo, je zavarovanje tožbe preklicano. Če je zavarovanje tožbe preklicano ali je ukrep za zavarovanje tožbe nadomeščen, lastnik nepremičnine, ladje ali zrakoplova postane lastnik hipoteke. Na zahtevo lastnika se sodna hipoteka na podlagi sklepa o preklicu zavarovanja tožbe izbriše iz zemljiške knjige, ladijskega registra ali registra civilnih zrakoplovov.

Če se okoliščine spremenijo in zlasti ni več razloga za zavarovanje tožbe ali je ponujena varščina ali iz drugega razloga, določenega z zakonom, lahko sodišče na zahtevo stranke prekliče zavarovanje tožbe. Nedenarno zavarovanje tožbe se lahko prekliče ali spremeni in nadomesti z denarnim plačilom samo s soglasjem tožnika ali na podlagi upravičenega razloga.

Sodišče prekliče zavarovanje tožbe s sodbo, če tožbi ni ugodeno, ali s sklepom, če tožba ni dopustna ali je postopek v zadevi končan. Sodišče prekliče zavarovanje tožbe tudi, če je odločbo o zavarovanju tožbe sprejelo drugo sodišče, razen če ni z zakonom določeno drugače.

V zakonskih sporih, sporih glede preživnine ali drugih družinskih sporih lahko sodišče sklep o zavarovanju tožbe spremeni ali razveljavi na svojo pobudo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Stranka lahko vloži pritožbo zoper sklep, s katerim okrajno ali okrožno sodišče zavaruje tožbo, nadomesti en ukrep za zavarovanje tožbe z drugim ali prekliče zavarovanje tožbe. Pritožba zoper sklep okrožnega sodišča v zvezi s pritožbo zoper sklep okrajnega sodišča se vloži pri vrhovnem sodišču (*Riigikohus*) samo, če vrednost zavarovane tožbe presega 100 000 EUR ali če je bila oseba priprta ali ji je bilo na podlagi ukrepa zavarovanja prepovedano zapustiti kraj stalnega prebivališča.

Zoper sklepe o začasnem pravnem varstvu se je mogoče pritožiti. Zoper sklepe okrožnega sodišča glede takih pritožb ni mogoče vložiti pravnega sredstva pri vrhovnem sodišču, razen če je z zakonom določeno drugače.

Zadnja posodobitev: 22/02/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Irska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Različne vrste začasnih ukrepov, ki so na voljo na irskih sodiščih, so sodne odredbe. Sodna odredba je odločba sodišča, ki stranki nalaga, naj nekaj stori ali se nečesa vzdrži. Kršitev sodne odredbe je razžalitev sodišča in za osebo, ki krši tako odredbo, se lahko predlaga kazen zavora. Sodna odredba je lahko:

- (i) stalna,
- (ii) za določen čas ali
- (iii) izdana začasno do konca odločanja v sporu.

Če tožnik meni, da bi lahko toženec odstranil ali uničil bistvene predmete ali dokumente, lahko pri sodišču *ex parte* zahteva izdajo odredbe iz sodbe v zadevi Anton Piller, ki je vrsta sodne odredbe, v skladu s katero mora toženec tožniku dovoliti vstop v svoje prostore, da preišče dokumente ali druge predmete in odstrani kar koli, kar je last tožnika. Če tožnika skrbi, da bi lahko toženec odtujil nekatera ali vsa svoja sredstva in ne bi mogel izpolniti tožnikovega zahtevka, če bi ta v sodnem postopku nazadnje uspel, potem lahko tožnik od sodišča zahteva, da izda t. i. sodno odredbo „Mareva“ („Mareva injunction“) ali sklep o zasegu, ki preprečuje, da bi toženec razpolagal s svojimi sredstvi med časom veljavnosti odredbe. Na splošno sodna odredba „Mareva“ preprečuje, da bi toženec, ki ni v pristojnosti določenega sodišča, ima pa sredstva, ki spadajo v pristojnost tega sodišča, ta sredstva odstranil med sojenjem.

Kadar tožnik uveljavlja denarno terjatev, lahko od sodišča zahteva izdajo odredbe, ki nalaga, naj toženec izvrši vmesno plačilo dela ali celotnega zneska, ki se zahteva na sodišču. Nasprotno pa lahko toženec, ki ga skrbi, da tožnik ne bo mogel poravnati stroškov postopka toženca za uspešno zagovarjanje v postopku, če bo tožbo izgubil, sodišče prosi, naj tožniku odredi položitev varščine za stroške postopka s plačilom denarnega zneska sodišču. Če je izdana odredba o varščini za stroške postopka v korist toženca, tožnik ne bo mogel nadaljevati tožbe, če sodišču ne plača denarnega zneska, kot mu je bilo naloženo s sodno odločbo.

Višje sodišče je tudi pristojno za izdajanje začasnih odredb, s katerimi podpre postopke, ki so v pristojnosti drugega sodišča, če je to primerno. Izda lahko sodno odredbo o zasegu, ki velja za cel svet („worldwide freezing injunction“), ki se nanaša na sredstva v pristojnosti drugih sodišč, če obstaja bojazen ali sum, da bo toženec poskušal preusmeriti svoja sredstva, da bi se izognil izvršitvi sodbe, ki je bila izdana zoper njega.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Večina zahtev za izdajo sodnih odredb se lahko vloži na okrožnem ali višjem sodišču. Vendar se lahko določene vrste začasne odredbe izdajo le na višjem sodišču, kot so sklepi o zasegu, odredbe iz sodbe v zadevi Anton Piller in odredbe v zvezi s tujimi postopki.

Stranka, ki zahteva izdajo začasne odredbe, mora vložiti zahtevek, podprt z zapriseženo pisno izjavo. Vložnik mora v celoti razkriti vsa pomembna dejstva, zlasti če je zahtevek vložen, ne da bi bila druga stranka o tem obveščena. Zapriseženi pisni izjavi je treba priložiti osnutek odredbe, v katerem je natančno navedeno, kaj se od sodišča zahteva. Več informacij o potrebnih sodnih obrazcih je na voljo na spletišču – [Sodne službe Irske](#).

Če vložnik zahteve za sodno odredbo uspe pridobiti odredbo, ki jo je zahteval, mora običajno poravnati t. i. povračilo morebitne škode, če v postopku na koncu ne bi uspel, tako da se lahko drugi stranki, zoper katero je bila sodna odredba izdana, povrnejo stroški, ki nastanejo zaradi odredbe.

Zahteve za izdajo sodne odredbe se lahko vložijo *ex parte* ali ne da bi bila o tem obveščena druga stranka, če obstajajo utemeljeni razlogi za tako ravnanje. Take zahteve se lahko vložijo tudi pred začetkom postopka, če je to zaradi položaja tožnika nujno. [Za začasno odredbo na gospodarskem sodišču glej pravilo 6(3) odredbe 63A [priloge k pravilniku višjih sodišč](#) (*Rules of the Superior Courts*) iz leta 1986].

2.2 Glavni pogoji

Odločitev o tem, ali se začasna odredba izda ali ne, je stvar diskrecije sodišč, ki bodo tako odredbo izdala, če se to zdi upravičeno in primerno. [pravilo 6(1) odredbe 50 [priloge k pravilniku višjih sodišč](#) iz leta 1986]. Pri odločanju, ali je vmesno odredbo ustrezno izdati, mora sodišče določiti:

- (i) ali se bo odločalo o upravičenem dobrovernem vprašanju;
- (ii) ali bi bila dodelitev odškodnine ali nadomestila ustrezno pravno sredstvo, če bi se vložniku zavrnila izdaja sodne odredbe in bi nato v sodnem postopku uspel;
- (iii) ali izdaja takšne odredbe ustreza zagotovitvi uravnoteženosti interesov („balance of convenience“).

Prvi pogoj je, da mora vložnik dokazati, da gre za odločanje o upravičenem vprašanju. To je razmeroma majhna ovira, ki jo mora vložnik pojasniti, vendar je bilo v zadnjih nekaj letih temu delu preskusa težje zadostiti, če je bila vrsta zavarovanja, ki jo je zahteval vložnik v fazi začasne odredbe, sodna odredba, s katero se od druge stranke zahteva, naj nekaj stori. V takem primeru so organi zdaj jasno navedli, da mora vložnik dokazati, da ima trdne argumente, s katerimi bo v sodnem postopku verjetno uspel.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Izdaja sodnih odredb se lahko zahteva iz številnih razlogov, tudi zaradi preprečitve, da bi oseba razvijala ali uporabljala zemljišče in pri tem kršila pogoje ali pogodbe za projektiranje, omogočanja izvedbe preiskave premoženja in odstranitve predmetov, prisile delodajalca, da zaposlenega še naprej plačuje, ali preprečitve, da bi delodajalec najel nove zaposlene, dokler spor ni razrešen. Če je izdan sklep o zasegu ali odredba vrste „Mareva“, potem oseba, na katero je odredba naslovljena, ne more razpolagati s svojimi sredstvi na način, ki bi bil nezdružljiv s sodno odločbo. Oseba lahko, na primer, z bančnega računa dviguje le določene zneske denarnih sredstev in ne sme zmanjšati vrednosti svojega premoženja pod določen znesek, dokler se postopek v celoti ne zaključi.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Če stranka začasno odredbo krši, se lahko ta oseba obravnava zaradi razžalitve sodišča, in se lahko zanjo predlaga kazen zapor, lahko se oglobi ali se ji zasežejo sredstva. Prva stran odredbe mora vsebovati „kazenski nalog“, ki prejemnika uradno obvešča o morebitnih posledicah kršitve pogojev sodne odredbe. Podobno, če tretja oseba vedoma pomaga tožencu pri razpolaganju s premoženjem, ki je predmet sklepa o zasegu, je lahko navedena oseba prav tako kriva razžalitve sodišča. Zato se izvodi kakršnih koli sklepov o zasegu, ki jih izda sodišče, običajno vročijo vsem zainteresiranim tretjim osebam, kot so bančni poslovodje, računovodje in odvetniki, ki jih je najela stranka, na katero je odredba naslovljena, ali v katere službi so.

Vsaka pogodba, s katero se krši sodna odredba, je nezakonita in je oseba, ki ve za obstoj odredbe, ne bo mogla izvršiti. Vendar se lahko lastništvo še vedno prenese z nezakonito pogodbo in, ko je taka pogodba izpolnjena, tako običajno ni več mogoče izterjati na podlagi prenesenega premoženja, edino pravno sredstvo, ki preostane tožniku v takem primeru, pa je dodelitev nadomestila.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Običajno je sodna odredba veljavna do konca sojenja (začasna odredba). Če je začasna odredba izdana, ne da bi bila o tem obveščena nasprotna stranka, potem bo običajno veljavna le določen čas, po preteku katerega bo potrebna druga sodna odločba.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Da. Toženec ali katera koli stranka, ki je bila z izdajo začasne odredbe oškodovana, lahko kadar koli predlaga, da sodišče odredbo spremeni ali razglasi za nično. Stranka, ki želi izpodbijati sodno odredbo, mora o svojem zahtevku uradno obvestiti odvetnika nasprotne stranke. Sodišče lahko sodno odredbo razglasi za nično, če lahko toženec dokaže, da v prvi vrsti sploh ne bi smela biti izdana, če so se okoliščine od izdaje odločbe bistveno spremenile ali če je taka odločitev pravična in poštena. Kot je bilo navedeno, lahko sodišče od stranke, ki je zahtevala izdajo sodne odredbe, zahteva plačilo t.i. „povračila morebitne škode“ na sodišču, tako da bo imela stranka, zoper katero je bila odredba izdana, nekaj zaščite v zvezi z morebitnimi stroški, nastalimi zaradi sodne odredbe, če na koncu v postopku ne uspe.

Zadnja posodobitev: 16/04/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Grčija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja, splošneje imenovani „začasne odredbe“ (*asfalistiká métra*), so ukrepi, ki jih odredi sodišče, kadar postopek v glavni stvari poteka ali se bo začel, pri tem pa obstaja zahtevek, ki ga je treba medtem sodno zavarovati. Tovrstno začasno sodno varstvo je namenjeno zagotovitvi, da bo zahtevek, o katerem se bo vsebinsko odločalo, dejansko mogoče izpolniti. Ukrepi, ki se lahko odredijo, so: polog varščine (*engyodosía*); vpis obvestila o hipoteki na dolžnikovo premoženje (*engrafí prosimeíosis ypothíkis*); preventivni zaseg (*syntiritikí katáschesi*); sodna sekvstracija (*dikastikí mesengýisi*); začasna odobritev zahtevka (*prosoriní epidíkasi apaittíseon*); odredba o začasni ureditvi zadeve (*prosoriní rýthmisi katástasis*); zapečatenje (*sfrágisi*), odpečatenje (*apofsrágisi*), popis (*apografi*) in izročitev v sodno hrambo (*dimósia katáthesi*) ter ukrepi za zavarovanje posesti (*asfalistiká métra nomís*).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Tovrstne ukrepe mora vedno odrediti sodišče.

Splošno pristojnost za odreditev takih ukrepov ima sodišče prve stopnje v sestavi sodnika posameznika (*monomelés protodikeío*). V zadevah za začasno ureditev pravic do posesti ali rabe in zadevah, v katerih je na podlagi splošnih določb zakonika o civilnem postopku okrožno civilno sodišče pristojno za obravnavanje zahtevka v glavni stvari, pa se lahko ta splošna pristojnost sodišča prve stopnje v sestavi sodnika posameznika prenese na okrožno civilno sodišče (*eirinodikeío*). Okrožno civilno sodišče ima izključno pristojnost v zadevah, v katerih je treba na podlagi soglasja med strankami vpisati ali izbrisati obvestilo o hipoteki. Začasne odredbe lahko izda tudi sodišče prve stopnje v sestavi senata več sodnikov (*polymelés protodikeío*), če obravnava tožbo v glavni stvari; v takih primerih se njegova pristojnost ujema s pristojnostjo sodišča prve stopnje v sestavi sodnika posameznika. Krajevno pristojno sodišče je običajno sodišče, ki je krajevno pristojno za obravnavanje tožbe v glavni stvari, vendar lahko začasne odredbe izda tudi sodišče, ki je najbližje kraju, v katerem se bodo izvajale. Sklep sodišča, s katerim so odrejeni ti ukrepi, se vroči stranki, ki jih mora izvesti, izvrši pa ga sodni izvršitelj (*dikastikós epimelitís*). Če je izvršitev preprečena, lahko sodni izvršitelj za pomoč zaprosi policijo. Stroške je težko določiti, saj se nagrade odvetnikov in sodnih izvršiteljev razlikujejo. Okvirni stroški znašajo približno 250,00 EUR.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče bo začasne odredbe izdalo, če:

(a) obstaja nujna potreba ali neposredna nevarnost, da se zaščiti ali ohrani legitimni interes ali uredi položaj, in

(b) obstajajo utemeljeni razlogi za mnenje, da pravica, v zvezi s katero se predlaga začasna odredba, dejansko obstaja.

Predložiti je treba predhodne dokaze o tem, da obstajajo utemeljeni razlogi za ukrep: popolni dokazi niso potrebni, ampak zadostujejo nepopolni dokazi, ki zagotavljajo nižjo stopnjo gotovosti glede dejstev, ki jih je treba ugotoviti; sodišče lahko odobri varstvo, ko meni, da so zatrjevana dejstva verjetna. Sodišče varstvo odobri samo, kadar obstaja nujna potreba ali neposredna nevarnost, da bo dolžnik odtujil zasegljivo premoženje, ki mu pripada, tako da pozneje ne bo mogoče izvršiti zahtevka, če bo upnik ob zaključku postopka v glavni stvari pridobil izvršilni naslov.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet takih ukrepov je lahko celotno dolžnikovo premoženje, ne glede na to, ali je v njegovi posesti ali posesti tretje osebe, če je na podlagi pravil zasebnega prava prenosljivo in ni pravno izvzeto iz izvršbe. Tak ukrep se lahko odredi zlasti za nepremičnine in premičnine, ki se ne štejejo za nezasegljive, vključno z ladjami, zrakoplovi, cestnimi vozili, bančnimi vlogami in dematerializiranimi delnicami.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ko sodišče izda začasno odredbo v zvezi s premoženjem, npr. sklep o preventivnem zasegu ali sklep o vpisu obvestila o hipoteki na nepremičnino, dolžnik ne more več prenesti premoženja na tretje osebe. Na podlagi člena 232A kazenskega zakonika se neupoštevanje sklepa kaznuje z najmanj šestmesečno zaporno kaznijo.

Z zakonodajnim odlokom (*nomothetikó díatagma*) št. 1059/1971 je bila uvedena obveznost zaupnosti v zvezi z bančnimi vlogami in določena najmanj šestmesečna zaporna kazen za direktorje, vodje ali uslužbenke bank, ki bi kršili navedeno obveznost. To ne ovira preventivnega zasega, ker sodišču v sklepu o zasegu ni treba opredeliti, katere vloge ali dematerializirane delnice bodo zasežene. S sklepom je bankam preprečeno, da bi prenesle sredstva, vendar pa obveznost zaupnosti ni kršena, ker bankam ni treba razkriti morebitnega obstoja vlog. Vse druge tretje osebe, ki imajo v posesti premoženje, ki se zaseže, morajo navesti, ali terjatve oziroma pravice, ki se zasegajo, dejansko obstajajo ter ali je premoženje, ki ga imajo v posesti, že zaseženo, in če je, do katere vrednosti.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

V skladu z zakonom so ti ukrepi veljavni:

- (a) dokler v postopku v glavni stvari ni izdana pravnomočna sodba zoper stranko, ki je predlagala izdajo odredbe, in pritožba zoper sodbo ni več mogoča;
- (b) dokler ni izdana pravnomočna sodba v korist stranke, ki je predlagala izdajo odredbe, in navedena sodba ni izvršena;
- (c) dokler stranke v postopku v glavni stvari ne dosežejo poravnave;
- (d) 30 dni po datumu, ko je sodišče ustavilo postopek ali ga drugače zaključilo;
- (e) dokler sklepa, s katerim je naložen ukrep, na podlagi novih dokazov ne razveljavi ali spremeni sodišče, ki je prvotno izdalo sklep, ali sodišče, ki obravnava zahtevek v glavni stvari, pri čemer se temu ni treba opirati na nove dokaze, ali
- (f) če je s sklepom določen rok, v katerem mora vložnik pri sodišču vložiti zahtevek v glavni stvari, vložnik pa tega v tem roku ne stori.

Če se katera od strank ne udeleži obravnave predloga, čeprav je bila pravilno in pravočasno povabljen, obravnava poteka v njeni odsotnosti. Vendar sodišče zadevo obravnava tako, kot da bi bile navzoče vse stranke, ker se za neudeležbo v postopku za izdajo začasne odredbe ne šteje, da pomeni priznanje dejstev, navedenih v predlogu. Sodišče lahko zadevo znova obravnava samo, če stranka, ki ni bila navzoča, zahteva, naj razveljavi ali spremeni svojo odločitev, in se sklicuje na nove dokaze, na podlagi katerih bi sodišče sprejelo drugačno ugotovitev, če bi bilo seznanjeno z njimi.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Pritožba zoper sklep o izdaji začasne odredbe običajno ni mogoča, edina izjema so sklepi, s katerimi je naložena začasna ureditev pravic do posesti in rabe, zoper katere je v skladu z izrecnim besedilom zakona mogoče pritožbo pri pristojnem sodišču prve stopnje v sestavi več sodnikov vložiti v desetih dneh od vročitve. Državni tožilec pri vrhovnem sodišču (*Árreios Págos*) lahko iz razlogov javnega interesa vložiti predlog za revizijo zoper kateri koli sklep sodišča. Vrhovno sodišče nato obravnava zadevo in bodisi potrdi izpodbijani sklep bodisi ga razveljavi. Navedena odločba ima zgolj začasni učinek. Kot je bilo že navedeno, lahko katera koli stranka v postopku sodišču, ki je izdalo sklep, predlaga, naj svojo odločitev razveljavi ali spremeni. Zahtevek v zvezi s tem lahko vložijo tudi katera koli tretja oseba, ki ni bila vabljen na obravnavo in se ni udeležila postopka, če ima pravni interes.

Zadnja posodobitev: 04/01/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [es](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Španija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Glavni vir za ukrepe zavarovanja je civilno procesno pravo (v bistvu zakon o civilnem postopku (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) – LEC); vendar so ukrepi določeni tudi v posebnih materialnih zakonih.

Med ukrepi, določenimi v LEC (člen 727), so:

preventivni zaseg (el embargo preventivo de bienes), ki je namenjen zagotovitvi izvršitve sodnih odločb, s katerimi je odrejena izročitev denarnih zneskov ali dohodkov, rent in nadomestnega blaga, ki mu je mogoče določiti vrednost v denarju na podlagi fiksnih cen;

začasna ali prisilna uprava proizvodnih sredstev (la intervención o la administración de bienes productivos), kadar se predlaga sodna odločba za odreditev njihove izročitve na podlagi naslova lastnika, užitarja ali katerega koli drugega naslova, ki vključuje pravni interes za ohranitev ali izboljšanje produktivnosti, ali kadar je zagotovitev zadnjenavedene bistvenega pomena za učinkovitost sodne odločbe, ki jo je treba sprejeti v ustreznem času;

zaseg premičnine (el depósito de cosa mueble), kadar se z zahtevkom zahteva odreditev izročitve navedene premičnine in je ta v posesti toženca;

popis premoženja (la formación de inventarios de bienes) v skladu s pogoji, ki jih določijo sodišče;

začasni zaznamek zahtevkov (la anotación preventiva de demanda), kadar se nanašajo na premoženje ali pravice, ki se vpišejo v javne registre;

drugi zaznamki v registrih (otras anotaciones registrales), kadar lahko javna narava registra pomaga doseči zadovoljiv rezultat;

sodni nalog o začasnem prenehanju dejavnosti (la orden judicial de cesar provisionalmente en una actividad), tj. odredba, da se začasno opusti določeno ravnanje, ali začasna prepoved, s katero se začasno prekine ali ustavi opravljanje storitve, ki se je zagotavljala;

zaseg in zapolnba prihodkov (la intervención y depósito de ingresos), pridobljenih z dejavnostjo, ki se šteje za nezakonito in katere prepoved ali opustitev se zahteva v zahtevku, ter izročitev v sodno hrambo ali položitev zneskov, ki se zahtevajo kot nadomestilo za intelektualno lastnino;

začasna zapolnba izvodov del ali predmetov (el depósito temporal de ejemplares de las obras u objetos), ki so bili domnevno izdelani v nasprotju s pravili o intelektualni in industrijski lastnini, ter izročitev materiala, ki se uporablja za njihovo izdelavo, v hrambo;

odložitev izvajanja spornih odločitev družbe (la suspensión de acuerdos sociales), kadar tožnik ali tožniki predstavljajo najmanj 1 % oziroma 5 % delniškega kapitala, odvisno od tega, ali je tožena družba izdala vrednostne papirje, ki so bili ob izpodbijanju uvrščeni v trgovanje na uradnem sekundarnem trgu, ali ne. Ob zgoraj navedenih ukrepih lahko sodišče na podlagi zadnjega odstavka člena 727 LEC odobri druge ukrepe, ki niso navedeni zgoraj, kar pomeni, da seznam ni izčrpen (na primer tiste iz člena 762 LEC).

Ti **drugi ukrepi** vključujejo: vse druge ukrepe, ki so z zakonom izrecno določeni za zaščito nekaterih pravic ali se štejejo za nujne za zagotovitev učinkovitosti sodnega varstva, ki se lahko odobri v sodni odločbi, ki se lahko izda v sodnem postopku.

Poleg tega splošnega sistema obstajajo druge pravne določbe o začasnem varstvu, ki se nanašajo na:

postopke o **pravni in poslovni sposobnosti oseb**: na podlagi člena 762 LEC lahko sodišče uradno sprejme ukrepe, ki se mu zdijo potrebni za zaščito osebe, za katero se domneva, da ni pravno in poslovno sposobna, ali njenega premoženja;

postopke v zvezi s **starševstvom, očetovstvom in materinstvom**: člen 768 LEC določa zaščitne ukrepe za osebo in premoženje pod nadzorom osebe, ki lahko nastopa v vlogi starša, ter dodelitev začasne preživnine tožniku, v nujnih primerih tudi brez predhodne obravnave;

zaščito **pokojsnikove zapuščine**: med drugim je morda treba zavarovati premoženje iz zapuščine in pokojnikove dokumente, upravljati zapuščino ali preveriti sorodnike pokojnika (členi od 790 do 796 LEC);

Posebni ukrepi zavarovanja so določeni tudi v posebnih predpisih, med drugim v:

členih 138 in 141 zakona o intelektualni lastnini (kraljeva zakonska uredba št. 1/1996 z dne 12. aprila 1996) (zaseg in zaplomba prihodkov iz zadevne nezakonite dejavnosti, prekinitev dejavnosti reprodukcije, distribucije in priobčitve javnosti, zaplomba proizvedenih predmetov, zaseg opreme, naprav in fizičnih nosilcev podatkov itd.);

členu 61 zakona o blagovni znamki (zakon št. 17/2001 z dne 7. decembra 2001) (preventivni zaznamek zahtevka v register blagovnih znamk);

členu 11 zakona o patentu (zakon št. 24/2015 z dne 24. julija 2015) (prekinitev postopka podelitve patenta) in členih 117 ter 127 in naslednjih istega zakona (prenehanje dejanj, ki bi lahko kršila pravice vložnika, zaseg in zadržanje blaga, ki naj bi kršilo pravice nosilca patenta, varščina za nadomestilo škode in posledični vpisi v register);

členu 48(b) zakona o stečaju (zakon št. 22/2003 z dne 9. julija 2013)(zaseg premoženja članov uprave) in členu 17 istega zakona (med drugim preprečitev odsvojitve dolžnikovega premoženja);

členu 43 ter členih 470 in naslednjih zakona o pomorski plovbi (zakon št. 14/2014 z dne 24. julija 2014) (začasna zaustavitev morskih ladij);

členu 7 zakona o solastništvu nepremičnin (zakon št. 49/1960 z dne 21. julija 1960) (prenehanje prepovedane dejavnosti) in členu 28 istega zakona (odložitve izvajanja dogovorov, ki so jih sprejela združenja solastnikov).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Ukrepe odobri sodnik ali sodišče, ki je stvarno ali krajevno pristojno. To je sodnik ali sodišče, ki obravnava zadevo, ali, če se postopek še ni začel, sodnik ali sodišče, ki bi bil zadolžen za obravnavo zadeve.

Ukrepi zavarovanja se lahko predlagajo pred vložitvijo zahtevka, če njihova narava ne onemogoča njihove odobritve (kot v primeru začasnega zaznamka zahtevka) in če se z zakonom ne zahteva, da je treba predlog vložiti skupaj z zahtevkom (kot pri prenehanju prepovedanih dejavnosti ali odložitvi izvajanja dogovorov skupnosti solastnikov v primeru sporov glede solastništva na nepremičnini). Zaradi njihove izjemne narave (običajno bi se obravnaval samo sam zahtevek) morajo biti sočasno potrebni in nujni. Sprejmejo se lahko brez zaslišanja nasprotne stranke v postopku (kar ne vpliva na njeno pravico do ugovora zoper odobrene ukrepe), vendar prenehajo veljati, če v 20 dneh od njihove odobritve ustrezni zahtevek ni bil vložen.

Kot je navedeno zgoraj, je bolj običajno, da se ukrepi predlagajo sočasno z vložitvijo zahtevka. V takem primeru sodnik ali sodišče odredi pripravo ločenega spisa za ukrepe zavarovanja, ki se obravnava istočasno kot zadeva v glavni stvari, v kateri se lahko predlagajo in predložijo dokazi za to, da so bili pogoji za pridobitev začasnega varstva izpolnjeni. Splošno pravilo je, da so stranke pred sprejetjem ukrepov zavarovanja pozvane na obravnavo na sodišču. Podajo se izjave in predložijo vsi dokazi, upoštevni v zvezi z vprašanjem, ali sprejeti ukrepi zavarovanja ali ne; po potrebi se obravnava jamstvo, ki se bo zahtevala od stranke, ki predlaga ukrep zavarovanja, če bi bil zahtevek zavrnjen. Vendar lahko ne glede na to stranka, ki predlaga ukrep, zaprosi, naj se ta sprejme brez zaslišanja druge stranke, če zagotovi dokaze, da obstajajo nujni razlogi ali da bi lahko zaslišanje ogrozilo uspeh ukrepa, na primer, če obstaja tveganje prikrivanja ali trošenja dolžnikovega premoženja. V takem primeru lahko oškodovana stranka po sprejetju ukrepa vloži ugovor.

Ukrepi se lahko predlagajo tudi po vložitvi zahtevka ali med pritožbenim postopkom, čeprav mora biti tak predlog podprt z dejstvi ali okoliščinami, ki upravičujejo čas njihovega predlaganja.

V zadevah, v katerih se zahteva posredovanje odvetnika in državnega tožilca, je, za predlaganje sprejetja ukrepov zavarovanja potrebno njuno sodelovanje. V primeru nujnih ukrepov pred vložitvijo zahtevka pravno zastopanje ni potrebno (člena 23 in 31 LEC).

2.2 Glavni pogoji

Da sodišče odobri katerega od zgoraj navedenih ukrepov, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji.

Tveganja, ki so posledica poteka časa, ali *periculum in mora*: to je tveganje škode, ki bi jo lahko tožnik utrpel zaradi zamude v postopku, zaradi katere bi lahko bila onemogočena izvršitev tega, kar je odobreno v sodbi ali odločbi, s katero se konča postopek. Stranka, ki predlaga ukrep, mora dokazati, da bi lahko ob morebitnem nesprejetju predlaganih ukrepov med postopkom nastali položaji, ki bi ovirali ali oteževali učinkovitost varstva, ki bi lahko bilo odobreno v ugodilni sodbi. Nikakor ni ustrezno, da se ukrep odobri, če je vložnik že dolgo v položaju, ki mu povzroča tveganje, razen če ne predloži dokazov, s katerimi pojasni, zakaj ni ukrepa predlagal že prej.

Možnost obstoja zadostnega dokaza ali zadeva prima facie: vložnik mora sodišču predstaviti razloge, na podlagi katerih to sprejme predhodno sodbo o pravni ustreznosti zahtevka. To pomeni, da mora vložnik predložiti podrobnosti, argumente in listinske dokaze, na katere lahko sodišče opre začasno in okvirno sodbo v korist utemeljenosti zahtevka, ne da bi vsebinsko odločalo o zadevi (ker v Španiji ukrepe zavarovanja sprejme isto sodišče, ki nato presoja o zadevi) (člen 728(2) LEC). Poleg listinskih dokazov so dopustne tudi druge vrste dokazov (priče, izvedenci, izjave strank).

Varščina: razen če ni izrecno odločeno drugače, mora predlagatelj ukrepa položiti varščino, ki zadostuje za hitro in učinkovito nadomestilo škode, ki bi lahko zaradi sprejetja ukrepa zavarovanja nastala na premoženju toženca. Sodišče mora znesek določiti ob upoštevanju: (a) narave in vsebine zahtevka, (b) svoje ocene utemeljenosti predloga za izdajo ukrepa in (c) razlogov za njegovo primernost ali zadostnost glede na obseg škode, ki bi jo lahko ukrepi povzročili. Sorazmernost: ta zahteva ni izrecno določena v LEC, vendar avtorji na splošno menijo, da dopolnjuje druge zahteve, saj sodišče odobri le ukrepe, ki so nujno potrebni za namen zavarovanja postopka, ki naj bi bil dosežen z začasnim varstvom. Izhaja iz načel pravne države in minimalnega poseganja na področje svobode posameznikov. Ta načela prek ustave urejajo celoten pravni sistem.

Dopolnjevanje: ukrepi zavarovanja so v skladu z naravo postopka v glavni stvari, s katerim so povezani.

Spremenljivost: ukrepi zavarovanja se lahko spremenijo, če se navedejo in dokažejo dejstva ali okoliščine, ki jih ob sprejetju ukrepov ali v obdobju za ugovor zoper njih ni bilo mogoče upoštevati.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

Namen sprejetja ukrepa zavarovanja je omogočiti, da je lahko toženec v sedanjih ali prihodnjih zadevah obvezan, da bodisi ne izvaja nekaterih dejanj v zvezi s svojim premoženjem bodisi da izvaja druga dejanja. Tako se poskuša tožencu onemogočiti, da bi izvedel dejanja, namenjena preprečitvi dostopa do njegovega premoženja in pravic, povzročitvi ali omogočanju nastajanja škode na tem premoženju ali izključitvi določenega premoženja iz dosega zakona s sprožitvijo insolventnosti, s čimer bi preprečil izvršitev morebitne sodbe.

V španski zakonodaji lahko ukrepe zavarovanja sprejmejo samo sodišča. Ne morejo jih sprejeti arbitri ali mediatorji; njihovo število ni opredeljeno in fiksno; po naravi so zavezujoči (sprejmejo se lahko le na podlagi predloga ene od strank); so premoženjske narave, ker vplivajo na premoženje in pravice toženca; njihov namen je zagotoviti izvršljivost morebitne ugodilne sodbe; nujni so za odločitev, ki bo sprejeta v postopku v glavni stvari.

Sprejmejo se lahko v zvezi s stvarnim in nestvarnim premoženjem. Njihova narava ni zgolj ekonomska, ampak se lahko sprejmejo tudi za omejitev osebnih pravic.

Omogočajo sprejetje odredb in prepovedi, tako da lahko zajemajo obveznost ali prepoved določenega ravnanja.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo v zvezi s konkretnim in specifičnim premoženjem ter v zvezi z vsem, kar je mogoče oceniti v denarju, na primer izdelki, rentami in dohodki, pridobljenimi iz stvari.

Zaseg tega blaga se lahko predlaga, da se pridobi pravica do vračila, ki izhaja iz splošne obveznosti, pri kateri dolgovane stvari niso individualizirane, ampak nadomeščene z določenim denarnim zneskom, ki ga je mogoče oceniti s preprostimi matematičnimi operacijami.

Določene premičnine se izročijo v hrambo primernemu skrbniku, ki ga določi sodišče.

Obstaja tudi možnost zasega, izročitve v sodno hrambo in zaplembe denarnih zneskov. Obstaja razlika med zasegom in zaplembo dohodkov iz nezakonitih dejavnosti ter zasegom in zaplembo dohodkov iz dovoljenih dejavnosti, kot so dejavnosti, povezane z intelektualno lastnino.

Druga skupina ukrepov, ki jih je mogoče sprejeti, so dejanja, ki jih lahko sodišče odobri v zvezi z zahtevkom, ki je naveden v tožbi in ne vpliva na določeno premoženje.

Tako obstaja možnost začasne ali prisilne uprave proizvodnih sredstev, kadar se predlaga sodna odločba, s katero se odredi njihova izročitev na podlagi naslova lastnika, užitelja ali katerega koli drugega naslova, ki vključuje pravni interes.

Predlaga se lahko tudi popis sredstev v skladu s pogoji, ki jih določi sodišče.

Preventivni zaznamek zahtevka je dovoljen, kadar se to nanaša na premoženje ali pravice, ki jih je treba vpisati v javne registre, mogoči pa so tudi drugi zaznamki v registre, kadar lahko javna narava registra pomaga doseči zadovoljiv rezultat.

Nazadnje, izda se lahko sodni nalog o začasnem prenehanju dejavnosti, tj. odredba, da se začasno opusti določeno ravnanje, ali začasna prepoved, s katero se začasno prekine ali ustavi opravljanje storitve, ki se je zagotavljala.

Zadnja skupina stvari, na katere lahko vplivajo ukrepi, so materiali in predmeti, povezani s sistemom izključnosti (v resnici je to sodna sekvestracija ali poseg v sredstva, ki se uporabljajo pri izdelavi blaga na podlagi pravic industrijske in intelektualne lastnine).

Začasno se lahko ustavi tudi izvajanje odločitev katere koli gospodarske družbe.

Nazadnje, španska zakonodaja omogoča sprejetje vrste neopredeljenih ukrepov za zaščito nekaterih pravic, ki so določene z zakonom ali se štejejo za nujne za zagotovitev učinkovitosti sodnega varstva. Na kaj lahko ti vplivajo, ni opredeljeno, so pa lahko kakršni koli, samo da so nujni.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Preventivni zaseg količinsko opredeljivega blaga, denarja, dohodkov in izdelkov se odredi za zagotovitev ostanka, da bi lahko toženec poravnal stroške morebitne dobljene odredbe, zlasti v primerih, v katerih izvršitev sodbe ne bi bila prostovoljna.

Izročitev premičnine v hrambo se lahko odobri samo, kadar se tožba nanaša na izročitev določene stvari, ki je v posesti toženca.

Namen odobritve začasne ali prisilne uprave je zavarovati zlasti proizvodna sredstva, da se prepreči slabo upravljanje, zaradi katerega bi se njihov donos zmanjšal ali pa ga sploh ne bi bilo.

Če se za proizvodna sredstva določi nadzor upraviteljev, to vključuje sodni nadzor, vendar pa toženec ni prikrajšan za njihovo upravljanje; prisilna uprava po drugi strani vključuje še en korak, pri katerem upravitelj nadomesti toženca pri upravljanju.

Predlog za izdelavo popisa se lahko odobri v vsakem postopku, ne glede na njegov namen, pri čemer je edina zahteva, da je popis nujen za zagotovitev, da je ugodilna sodba mogoča. Sodišče mora jasno določiti podrobnosti, ki jih mora popis vsebovati, in način njegove izvedbe.

Učinki preventivnega zaznamka zahtevka segajo na postopkovno področje, povezano s postopkom, v katerem je zaznamek odobren. S postopkom naj bi se začasno izključili varstvo, ki se zagotavlja z javno naravo registrov, in zaupanje, ki bi ga to lahko dajalo v imetnika premoženja ali pravice, medtem ko tretje osebe ne morejo zatrjevati, da niso vedele za učinek zaznamka v zvezi z njimi. Ta preventivni zaznamek se lahko odobri v vseh vrstah postopkov in zagotavlja varstvo v vseh javnih registrih, kot sta register nepremičnin in poslovni register.

Začasne omejitve ravnanja toženca: urejene so v posameznih posebnih zakonih. Sprejeti jih je torej treba v skladu z določbami ustreznih zakonov.

Učinkujejo kot odredba o začasnem prenehanju dejavnosti, ki jo opravlja tožena stranka, odredba o začasnem opustitvi določenega ravnanja ali časna prepoved, s katero se začasno prekine ali ustavi opravljanje storitve, ki se je zagotavljala.

Zaseg, izročitev v sodno hrambo in zaplemba denarnih zneskov: to je očitno zaščitni ukrep in pomeni preventivni zaseg, ker zagotavlja izpolnitev zahtevka s specifično ekonomsko vsebino. Ta ukrep omogoča odobritev zasega in zaplembe prihodkov iz nezakonite dejavnosti. Teh ukrepov ni mogoče odrediti ločeno, zato je treba odobriti tako zaseg kot zaplembo. Če je predviden samo eden od njiju, je treba uporabiti zgoraj opisane splošne ukrepe. Ta ukrep se lahko sprejme tudi za izročitev v sodno hrambo ali zaplembo denarnih zneskov, ki se zahtevajo kot nadomestilo za intelektualno lastnino, tj. pravice avtorjev, da za svoje delo prejmejo denarni znesek, ki je sestavljen iz sorazmernega deleža prihodkov, ustvarjenih z različnimi načini objavljanja, priznanimi z zakonom o intelektualni lastnini.

Izročitev materialov ali predmetov, povezanih s sistemom izključnosti, v hrambo: to je ukrep zavarovanja s področja varstva pravic do izključnega izkoriščanja, ki so imetnikom podeljene s posebnimi zakoni o industrijski in intelektualni lastnini. To je posebna sodna sekvestracija za predmet, na katerega se nanaša odredba, predmete ali material, ki so potrebni za izdelavo.

Odložitev izvajanja odločitev družbe: določbe tega ukrepa so odvisne od potrebnih zahtev za uporabo ukrepa: 1 % delniškega kapitala, če je družba izdala delnice, ki so ob vložitvi zahtevka uvrščene v trgovanje na uradnem sekundarnem trgu, ali 5 % delniškega kapitala, če to ne velja. Uporabi se lahko za vse vrste gospodarskih družb.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi zavarovanja se običajno sprejmejo po zaslišanju toženca. Če tako zahteva vložnik in če predloži dokaze, da obstajajo nujni razlogi za to, lahko sodišče ukrepe odobri brez nadaljnjih formalnosti, pri čemer v petih (5) dneh sporoči razloge za opustitev zaslišanja toženca. Ko so ukrepi zavarovanja sprejeti, se lahko spremenijo, če se navedejo in dokažejo dejstva ali okoliščine, ki jih ob sprejetju ukrepov ali v obdobju za ugovor zoper njih ni bilo mogoče upoštevati.

Če je s sodbo zahtevkov vložnika zavržen, mora sodišče nemudoma odpraviti ukrep, razen če se predlaga nasprotno, pri čemer se upoštevajo okoliščine zadeve, varščina pa se zviša.

Če je zadevi delno ugodeno, se mora sodišče po zaslišanju nasprotne stranke odločiti, ali bo ukrep odpravilo ali ohranilo.

Če je potrjena zavrnitev zahtevka, sodišče po izdaji pravnomočne odločbe po uradni dolžnosti odpravi ukrepe, stranka, na katero so se nanašali, pa lahko vloži odškodninski zahtevek za nadomestilo povzročene škode (to velja tudi v primeru opustitve tožbe ali umika tožnika iz postopka).

Drug primer, v katerem se lahko ukrepi zavarovanja spremenijo, je, kadar se ukrep predlaga pred vložitvijo zahtevka in sprejme brez zaslišanja toženca. Če vložnik v takem primeru ne upošteva zakonsko predpisanega roka dvajsetih (20) dni za vložitev zahtevka in se ta rok izteče, je treba ukrep nemudoma odpraviti in tožencu povrniti škodo, vložniku pa se naložijo nastali stroški postopka.

Ukrepa prav tako ni mogoče ohraniti, če je zadeva iz razlogov, za katere je odgovoren vložnik, ustavljena za več kot šest (6) mesecev.

Če je odrejena začasna izvršitev sodbe, je treba odpraviti vse odobrene ukrepe zavarovanja, ki so povezani z zadevno izvršitvijo, in jih nadomestiti z izvršilnimi ukrepi tako, da se spremeni narava ukrepov, ki so bili prvotno sprejeti kot ukrepi zavarovanja.

Nazadnje, toženec lahko pri sodišču zahteva, naj ukrep zavarovanja nadomesti z zadostno varščino, da se zagotovi učinkovita izpolnitev sodbe. Za to je pristojno sodišče, ki je sprejelo ukrep, in lahko določi varščino, ki se položi bodisi v denarju bodisi kot jamstvo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

V postopkovnih pravilih je določena možnost pritožbe pri višjem sodišču.

Pritožba zoper sklep o odobritvi ukrepov je torej mogoča, vendar vložitev pritožbe ne zadrži izvršitve ukrepov. Pritožba je mogoča tudi zoper sklep o zavrnitvi ukrepov.

Vložnik pa ima poleg te možnosti vložitve pritožbe v vsakem primeru možnost ponoviti svoj predlog, če so se od prvotnega predloga okoliščine spremenile.

Pritožba ni mogoča zoper sklep o odobritvi ukrepov zavarovanja brez predhodnega zaslišanja toženca, ker je pravilni postopek v takem primeru ugovor, ki se vložijo pri sodišču, ki je sprejelo ukrep zavarovanja. Toženec lahko zoper sklep o zavrnitvi tega ugovora vložijo pritožbo, ki nima odločilnega učinka. Vložnik predloga za ukrepe zavarovanja ima prav tako pravico do vložitve pritožbe, če je ugovoru toženca v celoti ali delno ugodeno.

V nasprotju z zgoraj navedenim pravica do pritožbe ne obstaja pri odobritvi ali zavrnitvi varščine.

Priprava in obrazložitev pritožbe sta urejeni s splošnimi pravili (člen 458). Če je pritožnikov več, se njihovi roki izračunajo individualno.

Kot je navedeno zgoraj, vložitev pritožbe v postopku za sprejetje ukrepov zavarovanja nima odločilnega učinka: sodišče še naprej izdaja odredbe, ki se štejejo za potrebne za sprejetje ukrepa zavarovanja.

Sklepi, s katerimi so ukrepi zavrnjeni, imajo na pritožbenem sodišču prednost; datumi za razpravo, glasovanje in razglasitev sodbe morajo biti določeni čim prej.

STROŠKI UKREPOV ZAVAROVANJA

Na splošno so stroški urejeni v skladu z merilom uspešnosti stranke v postopku, krije pa jih stranka, ki ni tista, katere predlogi (sprejetje ali zavrnitev ukrepov) so bili v odločitvi sprejeti. Člen 736 LEC zlasti določa, da mora v primeru zavrnitve stroške kriti vložnik (načelo „kdo izgubi, plača“), ni pa nobene podobne določbe (da mora stroške plačati nasprotna stranka), če so ukrepi sprejeti. V takem primeru je v pravni literaturi in sodni praksi glede stroškov mogoče zaslediti različna stališča.

Zadnja posodobitev: 02/04/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Francija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Sodnik, pristojen za izdajo začasne odredbe (nujni postopki, vmesna plačila, izselitve, prepoved nekaterih dejanj, ki so kazniva, zavarovanje dokazov), lahko kadar koli po nujnem postopku izda take odredbe.

Na voljo ni nobenega omejenega seznama začasnih odredb; pred sodišči je mogoče zaprositi za vse nujne začasne odredbe, če zoper njih ni nobenih resnih ugovorov ali so utemeljeni z obstojem spora (vmesno plačilo, izselitev skvoterjev, poročilo izvedenca ali obvestilo o škodi itd.). Sodišče lahko tudi nujno izda vse začasne odredbe, za katere velja, da so nujne za preprečitev neposredne škode (med drugim odredbe v zvezi z zaščito območja) ali za zaustavitev očitnih nezakonitih motenj.

Obstaja posebna ureditev za ukrepe zavarovanja (rubež za zavarovanje terjatve in sodno zavarovanje), ki upniku, po navadi s pooblastilom sodišča, omogočajo, da dolžniku onemogoči dostop do celote ali dela njegovega premoženja ali da uporabi posebno pravico zavarovanja tega premoženja, da zavaruje plačilo dolga, ki še ni priznано s sodbo, vendar se zdi, da je izterjava tega dolga ogrožena.

Ti ukrepi zavarovanja imajo eno od naslednjih dveh oblik:

rubeži za zavarovanje terjatve, ki omogočajo varnostni zaseg opredmetenih sredstev (pohištvo, vozila itd.), neopredmetenih sredstev (denarni znesek, pravice do delnic in deležev v podjetju itd.) ali drugih terjatev (bančni računi, plačila po zakupu itd.);

sodno zavarovanje za nepremičnine, dobro ime, partnerske deleže ali vrednostne papirje (začasni vpis hipoteke, zastava deležev ali vrednostnih papirjev).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Začasne odredbe: vlogo je treba vložiti pri sodišču na podlagi sodnega poziva (vročitev po sodnem izvršitelju). To vključuje nujen kontradiktorni postopek. V nekaterih primerih je začasne odredbe mogoče izdati na podlagi vloge brez predhodne kontradiktorne razprave.

Ukrepi zavarovanja: načeloma je nujno predhodno pooblastilo sodišča. Vendar upniku ni treba pridobiti takega pooblastila, če se lahko sklicuje na izvršilni naslov ali sodno odločbo, ki še ni izvršljiva. To velja tudi za primer neplačila sprejete menice, zadolžnice, čeka ali neplačane najemnine za najem nepremičnine (v primeru pisne pogodbe).

Za začasne odredbe se pristojno sodišče določi na podlagi narave zahtevka. Redno pristojnost ima predsednik sodišča. Vendar lahko o začasnih odredbah v okviru svojih pristojnosti odločajo tudi okrajno sodišče, predsedniki gospodarskega sodišča, delovno sodišče in sodišče za kmetijska zemljišča.

Za ukrepe zavarovanja je pristojen sodnik, ki predseduje sodišču v kraju izvršbe, ali predsednik gospodarskega sodišča, pri katerem se z vlogo, vloženo pred začetkom sodnega postopka, zahteva zavarovanje dolga v pristojnosti gospodarskega sodišča.

Pristojno sodišče je sodišče v kraju prebivališča dolžnika, če je njegovo stalno prebivališče v Franciji. V drugih primerih ima pristojnost sodišče v kraju izvršbe.

Zastopanje po odvetniku je pred sodnikom, pristojnim za izdajo začasne odredbe, in sodnikom, pristojnim za izvršbo, načeloma obvezno, razen v primeru nekaterih vlog, zlasti kadar se te nanašajo na zneske, nižje od 10 000 EUR. Varnostne zasege mora opraviti sodni izvršitelj. To ni nujno za vpis sodnega zavarovanja. Vendar zaradi pravne zapletenosti vpisa sodnega zavarovanja upnikom vedno pomaga pravni strokovnjak.

Stroške ukrepov zavarovanja nazadnje krije dolžnik, tudi če mora upnik zagotoviti predplačila. Za stroške izvedbe se uporablja tarifa, ki za vsako izvršbo in ukrep zavarovanja določa nadomestilo sodnemu izvršitelju.

Na podlagi odloka št. 96-1080 z dne 12. decembra 1996 cenik nadomesti za sodne izvršitelje vključuje pavšalni znesek, ki je odvisno od zadevnega primera izražen kumulativno ali drugače v obliki fiksnih ali sorazmernih taks, in upravno takso, kjer je to primerno.

Pri ukrepih zavarovanja sorazmerne takse za izterjavo, izračunane na podlagi izterjanih zneskov, zapadejo samo, če je sodnim izvršiteljem odrejeno, da izterjajo zapadle zneske. Poleg tega seznam taks, priložen zgoraj navedenemu odloku, izključuje možnost kakršnega koli dodatnega, prosto dogovorjenega nadomestila, razen pri varnostnem zasegu pravic v podjetju ter delnic in deležev.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče ne izvrši ukrepa zavarovanja, ampak samo izda pooblastilo zanj. Ukrep izvrši sodni izvršitelj na zahtevo prejemnika pooblastila.

Če je nujno predhodno pooblastilo sodnika, mora terjatev „temeljiti na načelu“.

V primeru ukrepov zavarovanja ne velja izrecni pogoj nujnosti.

Upnik mora pokazati, da obstajajo „okolščine, ki bodo verjetno ogrozile izterjavo“ dolga (na primer nepoštenost dolžnika, ki skriva svoje premoženje, obstoj več upnikov itd.).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet varnostnega zasega je lahko celotno dolžnikovo premoženje, ki ga pravo ne šteje za „nezasegljivo“ (na primer premoženje, nujno za vsakodnevno življenje ali opravljanje poklica). To velja tudi za dolgove, vendar plače ne morejo biti predmet ukrepov zavarovanja (tudi če jih je mogoče zaseči na podlagi sodne odločbe ali drugega izvršilnega naslova v skladu s postopkom za rubež plač).

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Premoženje, zaseženo na podlagi ukrepa zavarovanja, ni več na razpolago. Dolžnik še vedno poseduje premoženje in je odgovoren zanj, vendar z njim ne more razpolagati. Če si dolžnik protipravno prilasti zarubljeno premoženje, stori kaznivo dejanje, ki se kaznuje z denarno ali zaporno kaznijo.

Zaseženi denarni zneski se hranijo na depozitnem računu.

Premoženje, ki ga krije sodno zavarovanje, lahko dolžnik proda, vendar ima upnik pravico, da je o tem obveščen in da prejme plačilo iz zneska, pridobljenega s prodajo zadevnega premoženja.

Za premoženje, zaseženo na podlagi ukrepa zavarovanja, je odgovoren dolžnik, ki je imenovan za „skrbnika“ tega premoženja. Takega zasega ni mogoče izvršiti zoper tretje osebe. V nasprotju s tem pa je sodno zavarovanje, katerega obstoj je treba objaviti (gospodarsko ali premoženjsko), mogoče izvršiti zoper vse stranke.

Banka (in kateri koli dolžnikov dolžnik), ki prejme zahtevek za varnostni zaseg v zvezi z eno od svojih strank, je dolžna vse njene obveznosti do dolžnika (tj. vse račune, odprte v imenu dolžnika, in vse zneske, ki se hranijo na dolžnikovih računih) nemudoma razkriti sodnemu izvršitelju. Če banka zavrne zagotovitev teh informacij brez upravičenega razloga, se ji lahko odredi plačilo dolga namesto dolžnika.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrep zavarovanja je treba izvesti v treh mesecih od dne, ko je sodišče, ki izdaja pooblastilo, izdalo odredbo. V nasprotnem primeru pooblastilo ni več veljavno.

Če upnik še ni začel postopka za priznanje svoje terjatve, mora to storiti v mesecu, v katerem se izvede ukrep. V nasprotnem primeru ukrep ni več veljaven. Obvestilo o ukrepu zavarovanja je treba dolžniku vročiti najpozneje v osmih dneh. Dolžnik ima pravico pritožiti se na sodišču za izvršbe in ugovarjati ukrepu ali pooblastilu. Sodišče ima tudi pravico vnaprej določiti datum obravnave, na katerega bosta stranki pozvani k razpravi o ukrepu. Načeloma ima dolžnik možnost ugovora, če varnostni zaseg ni bil izveden, potem ko je upnik pridobil sodno odločbo v zvezi s svojo terjatvijo.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Dolžnik lahko ugovarja odredbi takrat, ko ugovarja tudi samemu ukrepu.

Ugovore zoper odredbo lahko obravnava tudi sodišče za izvršbe, ki je pristojno za izdajo pooblastil za ukrepe zavarovanja. Zoper njegove odločbe se je mogoče pritožiti na pritožbenem sodišču.

Če je dolžnik seznanjen s pooblastilom za ukrep takrat, ko je seznanjen tudi s samim ukrepom, za ugovarjanje zoper odredbo veljajo enaka pravila kot za ugovarjanje zoper ukrep, tj. ugovor je dopusten samo, če ukrep še ne velja.

Pritožba ne ustavi učinka ukrepa zavarovanja, ki se izvrši, če sodišče ne odredi opustitve tega ukrepa ali odloči, da je neveljaven.

Začasni odredbi je mogoče ugovarjati s pritožbo, če je bila sprejeta s kontradiktornim postopkom, ali z začasnim umikom, če je bila sprejeta z nekontradiktornim postopkom.

Sorodne povezave

 [Spletišče Legifrance](#)

 [Spletišče ministrstva za pravosodje](#)

 [Spletišče francoske državne zbornice sodnih izvršiteljev](#)

Zadnja posodobitev: 05/04/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Hrvaška

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Zakon o izvršbi (*Ovršni zakon*) (*Narodne novine* (NN; Uradni list Republike Hrvaške), št. 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 in 73/17; v nadaljnjem besedilu: ZI) v tretjem delu z naslovom Zavarovanje (*Osiguranje*) določa naslednje ukrepe:

- zavarovanje z obvezno ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini – naslov 28;
- sodno in notarsko zavarovanje z zastavo na podlagi sporazuma med strankama – naslov 29;
- sodno in notarsko zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic – naslov 30;
- zavarovanje s predhodno izvršbo – naslov 31;
- zavarovanje s predhodnimi ukrepi – naslov 32;
- časne ukrepe – naslov 33.

V skladu z ZI se lahko kot ukrepi zavarovanja določijo samo ukrepi, ki so kot taki opredeljeni s tem ali drugim zakonom. Ukrepi zavarovanja niso dovoljeni na stvareh in pravicah, ki v skladu z ZI ne morejo biti predmet izvršbe, razen če navedeni zakon določa drugače.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Kot (dolgoročni) ukrep v smislu obveznega zavarovanja terjatev ZI omogoča zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičninah in premičninah (npr. denarnih terjatev, dohodku – plači, pokojnini itd., bančnem računu, vrednostnih papirjih in delnicah) ter zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic. Zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice je lahko prostovoljno ali prisilno, medtem ko je lahko zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic zgolj prostovoljno, bodisi v postopku pred sodiščem bodisi pred notarjem.

Drugi ukrepi, urejeni z ZI, so zavarovanje s predhodno izvršbo, zavarovanje s predhodnimi ukrepi in začasni ukrepi. Te ukrepe lahko odredi samo sodišče prisilno, bodisi na predlog stranke bodisi po uradni dolžnosti.

Za odreditev in izvedbo zavarovanja so pristojna občinska sodišča, razen če je bilo to po zakonu zaupano kakemu drugemu sodišču, gospodarska sodišča pa so pristojna za odreditev in izvedbo zavarovanja v zadevah, v katerih so pristojna za odreditev izvršbe.

Za odreditev in izvedbo zavarovanja po uradni dolžnosti je pristojno sodišče, ki je pristojno za odločanje o predlogu zavarovanega upnika, razen če zakon določa drugače.

Za odločanje o predlogu za zavarovanje denarnih terjatev s prisilno ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini je pristojno sodišče, ki vodi zemljiško knjigo, v katero je treba izvesti vpis na podlagi izvršljive listine, ki določa denarno terjatev. Namen določitve tega ukrepa je zavarovati denarno terjatev z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini z vpisom. Posledica vpisa zastavne pravice je ta, da se lahko izvršba na tej nepremičnini opravi tudi zoper tretje osebe, ki naknadno pridobijo to nepremičnino.

Sodišče lahko odredi sodno zavarovanje denarne terjatve z ustanovitvijo zastavne pravice na podlagi sporazuma med strankama na skupno zahtevo zavarovanega upnika in zavarovanega dolžnika za nekatere stvari, da se zavaruje denarna terjatev. Krajevna pristojnost za odločanje o predlogu za zavarovanje denarne terjatve zavarovanega upnika z ustanovitvijo zastavne pravice na stvareh in pravicah zavarovanega dolžnika ter za izvedbo zavarovanja se določi z ustrezno uporabo določb ZI o krajevni pristojnosti sodišča v izvršilnih postopkih za izterjavo denarnih terjatev na posameznih vrstah predmetov izvršbe. V sodnem zapisniku se evidentirajo sporazum strank o obstoju terjatve in datum njene zapadlosti ter sporazum strank, da se ta terjatev zavaruje z ustanovitvijo zastavne pravice. Podpisani sporazum ima učinek sodne poravnave.

Notarsko zavarovanje denarne terjatve z ustanovitvijo zastavne pravice na podlagi sporazuma med strankama je mogoče na podlagi sporazuma med upnikom in dolžnikom, sklenjenega v obliki notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena, ki vsebuje tudi izjavo dolžnika, da se lahko na nekaterih njegovih stvareh ustanovi zastavna pravica.

Sodno zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic je mogoče na podlagi sporazuma med strankama, da se sporazum med njima o prenosu lastništva (nad nekaterimi stvarmi zavarovanega dolžnika na zavarovanega upnika zaradi zavarovanja določene denarne terjatve zavarovanega upnika) ali prenosu nekaterih pravic zavarovanega dolžnika (na zavarovanega upnika za enak namen) vnese v sodni zapisnik. Zavarujejo se lahko tudi prihodnje terjatve. Sporazum ima učinek sodne poravnave. Sodišče s krajevno pristojnostjo za odločanje o predlogu za zavarovanje denarne terjatve s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic se določi z ustrezno uporabo določb ZI o krajevni pristojnosti sodišča v izvršilnih postopkih za izvršitev denarnih terjatev na posameznih vrstah predmetov izvršbe.

Notarsko zavarovanje s prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic, tj. prenosom delnic, deležev ali poslovnih deležev v gospodarski družbi, je mogoče na podlagi sporazuma med upnikom in dolžnikom, sklenjenega v obliki notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena. Pooblastilo notarja za sprejetje posamičnih ukrepov zavarovanja se določi v skladu s pravili o registriranem sedežu in območju notarjev.

Za odločanje o predlogu za predhodno izvršbo in za izvedbo take izvršbe je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova. Zavarovanje s predhodno izvršbo odredi in izvede sodišče. Sodišče na podlagi sodbe, izdane v pravnem postopku, odredi predhodno izvršbo za zavarovanje nedenarne terjatve, ki je ni mogoče zavarovati s predhodnim vpisom v javno knjigo, če izvršilni upnik dokaže, da zaradi odložitve izvršbe, dokler sodba ni postala izvršljiva, obstaja verjetno tveganje, da bo izvršba onemogočena ali bistveno otežena, in če izvršilni upnik zagotovi zavarovanje za škodo, ki bi jo izvršilni dolžnik lahko utrpel zaradi take izvršbe.

Za odločanje o predlogu za zavarovanje s predhodnim ukrepom in za izvedbo takih ukrepov je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, s katerim je bilo zavarovanje odrejeno. Pogoj za odreditev predhodnega ukrepa je, da zavarovani upnik dokaže obstoj verjetnega tveganja, da bi bilo poplačilo terjatve brez tega ukrepa onemogočeno ali bistveno oteženo. Sodišče lahko v nekaterih primerih odloči, da je pogoj za predhodni ukrep zagotovitev zavarovanja za škodo, ki bi jo lahko zavarovani dolžnik utrpel z njegovo odreditvijo. V obrazloženem sklepu, s katerim se odredi predhodni ukrep, morajo biti navedeni vrednost terjatve, ki naj bi se zavarovala, vključno z obrestmi in stroški, ukrep, ki se uporabi za zavarovanje terjatve, in rok, v katerem je odrejen (največ 15 dni od izpolnitve pogojev za izvršbo).

Pred začetkom pravnega postopka ali kakega drugega sodnega postopka v zvezi s terjatvijo, ki naj bi se zavarovala, je za odločanje o predlogu za zavarovanje z začasnim ukrepom krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo sicer pristojno za odločanje o predlogu za izvršbo. Za izvedbo začasnega ukrepa je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo krajevno pristojno za izvršbo. Po začetku postopka je za odločanje o predlogu za zavarovanje z začasnim ukrepom pristojno sodišče, pred katerim se je začel postopek. Če to upravičujejo okoliščine posamezne zadeve, se lahko predlog vloži tudi pri sodišču, ki bi bilo krajevno pristojno za izvršbo. Sodišče, ki bi bilo pristojno za odločanje o predlogu za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova, izdanega v upravnem postopku, je pristojno tudi za odločanje o predlogu za odreditev začasnega ukrepa po koncu takega postopka. Sodišče odredičasne ukrepe na podlagi predloga, vloženega pred začetkom sodnega ali upravnega postopka, med njim in po njem, dokler ni opravljena izvršba. Sklep sodišča o odreditvi začasnega ukrepa ima učinek sklepa o izvršbi. Vrste začasnih ukrepov so odvisne od tega, ali se z začasnim ukrepom zavaruje denarna ali nedenarna terjatev. Sodišče lahko glede na okoliščine zadeve po potrebi odredi več začasnih ukrepov.

Obremenitve, pravice ali prepovedi na premičninah, delnicah, deležih ali poslovnih deležih se na podlagi sodne odločbe, notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena, vpišejo v register terjatev upnikov, ki so predmet sodnega ali notarskega zavarovanja (register zastavnih pravic) (*Upisnik založnih prava*), ki se vodi pri finančni agenciji in je edinstvena podatkovna zbirka vpisanih obremenitev, pravic ali prepovedi, medtem ko se vpis zastavnih pravic ali sprememb lastninskih pravic na nepremičninah evidentira z vpisom v zemljiške knjige.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče ob odreditvi zavarovanja s prisilno ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini odloči o predlogu za zavarovanje denarne terjatve na podlagi izvršilnega naslova, s katerim je bila denarna terjatev določena. Posebnih pogojev za odreditev zavarovanja ni, tako da sodišče na podlagi predloga odredi zavarovanje in na nepremičnini, vpisani v zemljiško knjigo, vpiše zastavno pravico zavarovanega upnika, doda pa tudi zaznamek o izvršljivosti terjatve. Če zavarovani dolžnik v zemljiško knjigo ni vpisan kot lastnik nepremičnine, zavarovani upnik skupaj s predlogom predloži tudi listino, ki je primerna za vpis lastninske pravice zavarovanega dolžnika.

Zavarovani upnik in zavarovani dolžnik lahko sodišču, da se zagotovi zavarovanje za denarno terjatev zavarovanega upnika z zastavno pravico na nekaterih predmetih zavarovanja, sporazumno predlagata, naj v korist zavarovanega upnika odredi in opravi vknjižbo zastavne pravice na nepremičnini, premičninah, denarni terjatvi ter drugih stvareh in pravicah zavarovanega dolžnika, ali pa tak sporazum skleneta v obliki notarske ali zasebne listine, katere vsebina je overjena, ki vključuje izjavo dolžnika, da se lahko za zavarovanje določene denarne terjatve upnika na nekaterih njegovih stvareh ustanovi zastavna pravica. Podpisan sodni zapisnik oziroma notarska listina ali zasebna listina, katere vsebina je overjena, prav tako velja enako kot sodna poravnava zoper osebo, ki je soglašala, da se na njeni stvari ali pravici ustanovi zastavna pravica, tako da se lahko na podlagi teh listin za izterjavo zavarovane terjatve neposredno predlaga izvršba zoper tretjo osebo, na stvari katere je bila za zavarovanje terjatve ustanovljena zastavna pravica.

Stranki lahko sodišču skupaj predlagata, naj razpiše narok in v zapisnik vnese njun sporazum o prenosu lastništva nad nekaterimi stvarmi zavarovanega dolžnika na zavarovanega upnika zaradi zavarovanja določene denarne terjatve zavarovanega upnika ali naj v ta namen nekatere pravice zavarovanega dolžnika prenese na zavarovanega upnika. Zavarujejo se lahko tudi prihodnje terjatve. Tak sporazum se lahko sklene v obliki notarske listine ali zasebne listine, katere vsebina je overjena. Sporazum mora vsebovati določbo o roku zapadlosti zavarovane terjatve in o tem, kako ga določiti. Zavarovani dolžnik je lahko tudi oseba, zoper katero zavarovani upnik nima terjatve, ki je zavarovana, oziroma tretja oseba, ki soglaša z zavarovanjem tovrstne terjatve. Sporazum

se lahko nanaša tudi na zavarovanje nedenarnih terjatev, vendar mora biti v tem primeru v sporazumu podrobno navedena denarna vrednost terjatve. Terjatev mora biti določena ali določljiva. Sporazumu se lahko doda izjava zavarovanega dolžnika o soglasju, da lahko zavarovani upnik neposredno na podlagi zapisnika zoper njega zahteva izvršbo za izročitev predmeta zavarovanja v posest po zapadlosti zavarovane terjatve. Zapisnik, ki vsebuje tako izjavo, je izvršilni naslov. Kadar se na podlagi sporazuma prenese lastništvo na nepremičnini, vpisani v zemljiško knjigo, mora tak sporazum vsebovati izjavo zavarovanega dolžnika, da se lahko neposredno na podlagi sporazuma opravi prenos v zemljiški knjigi in da se z vpisom v zemljiško knjigo lastništvo na nepremičnini prenese na zavarovanega upnika, pri čemer se doda zaznamek, da je bil prenos opravljen zaradi zavarovanja določene terjatve zavarovanega upnika. Razen če ni določeno drugače, ima zavarovani dolžnik pravico še naprej uporabljati stvar, katere lastništvo je bilo preneseno na zavarovanega upnika, oziroma izvrševati pravico, preneseno na zavarovanega upnika, zavarovani upnik pa ima pravico, da ob zapadlosti terjatve nanj preneseno stvar ali pravico proda ali obremeni nepremičnino s hipoteko.

Zavarovanje s predhodnim ukrepom se lahko odredi za zavarovanje denarne terjatve na podlagi odločbe sodišča ali upravnega organa, ki še ni postala izvršljiva, na podlagi sporazuma, sklenjenega pred sodiščem ali upravnim organom, če v njem določena terjatev še ni zapadla, ali na podlagi notarske listine, če v njej določena terjatev še ni zapadla. Sodišče na podlagi teh listin odredi predhodni ukrep, če zavarovani upnik dokaže verjetnost tveganja, da bo poplačilo terjatve, če ta ne bo zavarovana, onemogočeno ali bistveno oteženo. Tveganje se šteje za verjetno, če je bila odreditev predhodnega ukrepa predlagana na podlagi plačilnega naloga ali sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki sta izdana na podlagi javne ali notarsko overjene listine, menice ali čeka, zoper katere je bil pravočasno vložen ugovor; sodbe, izdane v kazenskem postopku, v zvezi s premoženjskopravnim zahtevkom, zoper katero je dopustna obnova postopka; odločbe, ki jo je treba izvršiti v tujini; sodbe na podlagi priznanja, zoper katero je bila vložena pritožba; poravnave, sklenjene pred sodiščem ali upravnim organom, če v njej določena terjatev še ni zapadla, ki se izpodbija na način, ki ga določa zakon; notarskega sklepa ali listine, če v njej določena terjatev še ni zapadla, ki se izpodbija na način, ki ga določa zakon. Sodišče zavrne predlog za zavarovanje s predhodnim ukrepom oziroma razveljavi določen predhodni ukrep in ustavi postopek, če zavarovani dolžnik dokaže kot verjetno, da tveganja ni ali da je prenehalo.

Zavarovanje z začasnim ukrepom se lahko predlaga pred začetkom sodnega ali upravnega postopka, med njim in po njem, dokler ni opravljena izvršba. Zavarovani upnik mora v predlog za odreditev začasnega ukrepa vključiti zahtevek, v katerem natančno navede terjatev, ki jo želi zavarovati, določi vrsto ukrepa, ki ga želi, in njegovo trajanje, po potrebi pa tudi sredstvo zavarovanja, s katerim se začasni ukrep prisilno izvrši, ter predmet zavarovanja. V predlogu morajo biti navedena dejstva, na katerih temelji zahtevek za odreditev začasnega ukrepa, in predloženi dokazi, ki potrjujejo te navedbe. Zavarovani upnik mora te dokaze, če je mogoče, priložiti predlogu. Začasni ukrep se lahko odredi za zavarovanje nezapadlih in pogojnih terjatev, vendar ni dopusten, če so izpolnjeni pogoji za odreditev predhodnega ukrepa, s katerim je mogoče doseči enak namen zavarovanja. Začasni ukrep za zavarovanje denarne terjatve se lahko odredi, če zavarovani upnik dokaže verjetnost obstoja terjatve in tveganja, da bi zavarovani dolžnik brez takega ukrepa preprečil ali bistveno otežil izterjavo terjatve, tako da bi svoje premoženje odtujil, skril ali kako drugače z njim razpolagal. Zavarovanemu upniku ni treba dokazati tveganja, če dokaže, da bi zavarovani dolžnik zaradi predlaganega ukrepa utrpel zgolj neznatno škodo, tveganje pa se šteje za dokazano, če je treba terjatev izvršiti v tujini. Začasni ukrep se lahko odredi zaradi zavarovanja nedenarne terjatve, če zavarovani upnik dokaže verjetnost obstoja svoje terjatve in verjetnost tveganja, da bi zavarovani dolžnik brez takega ukrepa preprečil ali bistveno otežil izterjavo terjatve, zlasti s spreminjanjem trenutnega stanja, ali če dokaže, da je ukrep verjetno nujen za preprečitev nasilja ali nastanka nepopravljive škode. Poleg tega zavarovanemu upniku ni treba dokazati tveganja, če dokaže, da bi zavarovani dolžnik zaradi predlaganega ukrepa verjetno utrpel samo neznatno škodo, pri čemer se tveganje šteje za dokazano, če je treba terjatev izvršiti v tujini. Sodišče lahko odredi začasni ukrep na predlog zavarovanega upnika, tudi če ta ne dokaže verjetnosti obstoja terjatve in tveganja, če je pred tem v roku, ki ga določi sodišče, vplačal varščino za škodo, ki bi jo lahko zavarovani dolžnik utrpel zaradi odreditve in izvedbe začasnega ukrepa. Če zavarovani upnik ne vplača varščine v določenem roku, sodišče zavrne predlog za zavarovanje. Sodišče lahko glede na okoliščine zadeve odredi več začasnih ukrepov, če je to potrebno; če je mogoče v posamezni zadevi odrediti več začasnih ukrepov, sodišče odredi tistega, ki je najustreznejši za dosego namena zavarovanja (če so vsi enako ustrezni, sodišče odredi tistega, ki je za zavarovanega dolžnika najmanj obremenjujoč).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet ukrepov zavarovanja in začasnih ukrepov so lahko vse stvari ali pravice, ki so v lasti zavarovanega dolžnika, na primer nepremičnine, premičnine, denarne terjatve iz naslova plače, pokojnine, invalidnine, gotovinske vloge na bančnih računih ali varčevalnih računih ter druge lastninske pravice, če ne gre za stvari, ki so po zakonu izvzete iz izvršbe, ali če ni zakonsko omejene pravice za izvršbo na stvareh (npr. stvari, ki niso v prometu, kmetijska zemljišča in gospodarska poslopja kmetov v obsegu, potrebnem za njihovo preživljanje in preživljanje članov njihove ožje družine ter drugih oseb, ki jih po zakonu morajo preživljati, itd.).

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini (prostovoljno ali prisilno, sodno ali notarsko) se ustanovi z vknjižbo zastavne pravice v zemljiško knjigo, v katero je vpisana nepremičnina.

S sodnim in notarskim zavarovanjem, ki vključuje prenos lastništva nad stvarmi ali prenos pravic, zavarovani upnik postane lastnik stvari ali pravic z vknjižbo v zakonsko predpisane javne knjige ali registre. Zavarovani upnik in zavarovani dolžnik lahko za zagotovitev zavarovanja za denarno terjatev zavarovanega upnika z zastavno pravico na nekaterih predmetih zavarovanja sodišču sporazumno predlagata, naj v korist zavarovanega upnika odredi in opravi:

1. vknjižbo zastavne pravice na nepremičnini zavarovanega dolžnika;
2. predložitev sporazuma med strankama o ustanovitvi zastavne pravice na nepremičninah, ki niso vpisane v zemljiške knjige, zemljiškoknjižnemu sodišču;
3. vknjižbo zastavne pravice na premičninah zavarovanega dolžnika;
4. vknjižbo zastavne pravice na denarni terjatvi zavarovanega dolžnika;
5. vknjižbo zastavne pravice na delu dohodka zavarovanega dolžnika na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali opravljanju storitev;
6. vknjižbo zastavne pravice na delu pokojnine, invalidnine ali nadomestila za izgubljeni dohodek;
7. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi, ki jo ima zavarovani dolžnik na bančnem računu ali varčevalni knjižici;
8. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi za izročitev ali dostavo premičnin ali izročitev nepremičnine;
9. vknjižbo zastavne pravice na drugih lastninskih ali stvarnih pravicah;
10. vknjižbo zastavne pravice na delniških listinah in drugih vrednostnih papirjih ter njihovo izročitev v hrambo;
11. vknjižbo zastavne pravice na delnicah, za katere niso bile izdane delniške listine, ter na deležih in poslovnih deležih v gospodarskih družbah;
12. vknjižbo zastavne pravice na vrednostnih papirjih, ki jih vodi depozitna družba (*Depozitarno društvo*).

Zavarovanje s predhodno izvršbo: sodišče lahko za zavarovanje nedenarne izvršbe, ki je ni mogoče zavarovati s predznambo v javni knjigi, na podlagi sodbe, izdane v pravnem postopku, odredi predhodno izvršbo.

Zavarovanje s predhodnimi ukrepi: sodišče lahko odredi naslednje predhodne ukrepe:

1. predznambo zastavne pravice na nepremičnini zavarovanega dolžnika ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini;
2. predložitev sporazuma med strankama o ustanovitvi zastavne pravice na nepremičninah, ki niso vpisane v zemljiške knjige, zemljiškoknjižnemu sodišču;
3. vknjižbo zastavne pravice na premičninah zavarovanega dolžnika;

4. vknjižbo zastavne pravice na denarni terjatvi zavarovanega dolžnika;
5. vknjižbo zastavne pravice na delu dohodka zavarovanega dolžnika na podlagi pogodbe o zaposlitvi ali opravljanju storitev;
6. vknjižbo zastavne pravice na delu pokojnine, invalidnine ali nadomestila za izgubljeni dohodek;
7. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi, ki jo ima zavarovani dolžnik na bančnem računu ali varčevalni knjižici;
8. vknjižbo zastavne pravice na terjatvi za izročitev ali dostavo premičnin ali izročitev nepremičnine;
9. vknjižbo zastavne pravice na drugih lastninskih ali stvarnih pravicah;
10. vknjižbo zastavne pravice na delniških listinah in drugih vrednostnih papirjih ter njihovo izročitev v hrambo;
11. vknjižbo zastavne pravice na delnicah, za katere niso bile izdane delniške listine, ter na deležih in poslovnih deležih v gospodarskih družbah;
12. vknjižbo zastavne pravice na vrednostnih papirjih, ki jih vodi depozitna družba (*Depozitarno društvo*);
13. prepoved banki, da zavarovanemu dolžniku ali tretji osebi na njegovo zahtevo z njegovega računa izplača znesek, za katerega je bil odrejen predhodni ukrep.

Zavarovani upnik lahko na podlagi predhodnega ukrepa pridobi zastavno pravico na predmetu zavarovanja. Kadar je odredjena prepoved izplačil denarnega zneska, ki ga zavarovani dolžnik hrani v banki, navedenega zneska med trajanjem prepovedi ni mogoče prenesti z računa, razen za poplačilo zavarovane terjatve.

Začasni ukrepi

– Za zavarovanje denarne terjatve se lahko odredi kateri koli ukrep, s katerim se doseže namen takega zavarovanja, zlasti:

1. prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme odtujiti ali obremeniti premičnin, zaseg teh stvari in njihovo zaupanje v hrambo zavarovanemu upniku ali tretji osebi;
2. zaseg in polog gotovine, vrednostnih papirjev in podobnega pri sodišču ali notarju;
3. prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme odtujiti ali obremeniti nepremičnin ali stvarnih pravic, ki so na nepremičnini vknjižene v njegovo korist, z zaznamkom o tej prepovedi v zemljiški knjigi;
4. prepoved dolžniku zavarovanega dolžnika, da ne sme prostovoljno izpolniti svoje obveznosti do zavarovanega dolžnika, in prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme prejeti izpolnitve te obveznosti oziroma razpolagati s svojimi terjatvami;
5. odredba banki, da zavrne plačilo z računa zavarovanega dolžnika zavarovanemu dolžniku ali tretji osebi na zahtevo zavarovanega dolžnika v znesku, za katerega je bil odrejen začasni ukrep.

– Za zavarovanje nedelarne terjatve se lahko odredi kateri koli ukrep, s katerim se doseže namen takega zavarovanja, zlasti:

1. prepoved odtujitve ali obremenitve premičnin, na katere se nanaša terjatev, njihov zaseg in zaupanje v hrambo zavarovanemu upniku ali tretji osebi;
2. prepoved odtujitve ali obremenitve delnic, deležev ali poslovnih deležev, na katere se nanaša terjatev, z zaznamkom o prepovedi v registru delnic, deležev ali poslovnih deležev in po potrebi tudi v sodnem zapisniku; prepoved uporabe ali uveljavljanja pravic na podlagi takih delnic, deležev ali poslovnih deležev; zaupanje upravljanja delnic, deležev ali poslovnih deležev tretji osebi; ustanovitev začasne uprave družbe;
3. prepoved odtujitve ali obremenitve drugih pravic, na katere se nanaša terjatev, in zaupanje upravljanja teh pravic tretji osebi;
4. prepoved odtujitve ali obremenitve nepremičnine, na katero se nanaša terjatev, ali stvarnih pravic na nepremičnini, na katere se nanaša terjatev, z zaznamkom o prepovedi v zemljiški knjigi; zaseg nepremičnine in njeno zaupanje v hrambo in upravljanje zavarovanemu upniku ali tretji osebi;
5. prepoved dolžniku zavarovanega dolžnika, da temu ne sme izročiti stvari, prenesti pravice ali izpolniti kake druge nedelarne obveznosti, na katero se nanaša terjatev;
6. prepoved zavarovanemu dolžniku, da ne sme izvesti dejanj, s katerimi bi lahko oškodoval zavarovanega upnika, in prepoved kakršnega koli spreminjanja stvari, na katere se nanaša terjatev;
7. odreditev zavarovanemu dolžniku, da opravi določena dejanja, ki so nujna za ohranitev premičnin ali nepremičnine ali za ohranitev stvari v trenutnem stanju;
8. dovoljenje zavarovanemu upniku, da obdrži stvari zavarovanega dolžnika, ki se hranijo pri njem in na katere se nanaša terjatev, dokler pravda ni pravnomočno končana;
9. dovoljenje zavarovanemu upniku, da opravi določena dejanja ali pridobi določene stvari sam ali po tretji osebi, zlasti za vrnitev v prejšnje stanje;
10. začasna vrnitev delavca na delo; plačilo nadomestila med trajanjem delovnega spora, če je to potrebno za njegovo preživljanje in preživljanje oseb, ki jih mora po zakonu preživljati.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Sodno in notarsko zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice ali prenosom lastništva nad stvarmi in prenosom pravic praviloma velja do pravnomočnega končanja postopka.

V sklepu, s katerim se odredi predhodni ukrep, morajo biti navedeni vrednost terjatve, ki naj bi se zavarovala, vključno z obrestmi in stroški, ukrep, s katerim se zavaruje terjatev, in čas, za katerega je odrejen. Predhodni ukrep se lahko odredi za največ 15 dni od izpolnitve pogojev za izvršbo. Če se ta čas izteče, preden odločba, na podlagi katere je bil odrejen predhodni ukrep, postane izvršljiva, sodišče na predlog zavarovanega upnika, ki je sodišču predložen pred iztekom obdobja, za katero je bil predhodni ukrep odrejen, ta čas podaljša, če se okoliščine, v katerih je bil ukrep odrejen, niso spremenile.

V sklepu o odreditvi začasnega ukrepa se določi tudi trajanje tega ukrepa, če pa je ukrep odrejen pred vložitvijo tožbe ali začetkom drugega postopka, se določi tudi rok, v katerem mora zavarovani upnik vložiti tožbo oziroma predlog za začetek drugega postopka, da se utemelji ukrep. Sodišče na predlog zavarovanega upnika podaljša trajanje začasnega ukrepa, če se okoliščine, v katerih je bil ukrep odrejen, niso spremenile.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Pritožbo zoper sklep sodišča na prvi stopnji je mogoče vložiti v osmih dneh po vročitvi sklepa, izdanega na prvi stopnji, razen če ni z ZI drugače določeno.

Pritožba praviloma ne odloži izvršljivosti sklepa. O pritožbi odloči drugostopenjsko sodišče.

Pritožba zoper sklep o predlogu za izdajo začasnega ukrepa se ne pošlje v odgovor nasprotni stranki, drugostopenjsko sodišče pa o pritožbi odloči v 30 dneh od prejema.

Zoper notarsko listino ali zasebno listino, katere vsebina je overjena, ni pravnega sredstva, lahko pa dolžnik ugovarja notarskemu zavarovanju v posebnem pravnem postopku, v katerem izpodbija sklenjene sporazume. Tretje osebe lahko ugovarjajo notarskemu zavarovanju v postopku pred sodiščem v skladu s pravili, ki se uporabljajo za ugovore zoper sodno zavarovanje.

Revizija je v postopku zavarovanja dovoljena samo, če je odločba, izdana na drugi stopnji, odvisna od rešitve materialnega ali procesnega vprašanja, pomembnega za zagotovitev enotne uporabe prava in enakosti vseh strank pri njegovi uporabi, v skladu s pravili pravnega postopka. Obnova postopka ni dovoljena, vrnitev v prejšnje stanje pa je dovoljena samo zaradi zamude roka za pritožbo ali ugovor.

Zadnja posodobitev: 06/02/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in

gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Italija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Italijanski pravni sistem določačasne ukrepe, ki so po naravi lahko tudi predhodni in so načeloma ukrepi zavarovanja. Sprejmejo se lahko „pred“ začetkom postopka v zadevi (ukrepi *ante causam*) ali med postopkom. Predlagajo se lahko tudi ob začetku postopka pred sodiščem. Splošna pravila o postopku za izdajočasne odredbe so določena v členu 669a in naslednjih zakonika o civilnem postopku. Obstajata različni vrsti časasnih ukrepov: (a) „varovalni“ ukrepi so namenjeni ohranitvi stanja med postopkom ali zaščiti premoženja. Primer ukrepa iz te kategorije je preventivni rubež. Namen varovalnih časasnih ukrepov je v bistvu zagotoviti, da zaradi trajanja postopka izvršitev pozneje pridobljenega izvršilnega naslova ne bi postala praktično nekoristna, ker bi se na primer zahtevano premoženje izgubilo ali uničilo; (b) „predhodni“ ukrepi so ukrepi, s katerimi se pred koncem postopka predvideva učinek končne odločbe. Namen predhodnih časasnih ukrepov je torej zagotoviti, da imetnik pravice ne ostane brez zadoščenja, kar bi sicer povzročilo škodo, ki je pozneje ne bi bilo mogoče nadomestiti.

Začasni ukrepi so na splošno „tipični“ in so določeni tudi v posebnih zakonih, kot so zakoni s področja družinskih zadev, prežिवnin, patentov itd. Vendar pa je mogoče predlagati tudi „netipične“ časasne ukrepe: ti so znani kot nujni ukrepi in so urejeni s členom 700 zakonika o civilnem postopku. S to določbo je zagotovljeno, da lahko osebe, ki se upravičeno bojijo, da bi jim bila lahko zaradi časa, potrebnega za uveljavitev njihovih pravic po redni poti, povzročena neposredna in nepopravljiva škoda, sodišču predlagajo sprejetje nujnih ukrepov, ki se glede na okoliščine zdijo primernejši za začasno zagotovitev učinkov meritorne odločbe.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Za sprejetje časasnega ukrepa morata biti izpolnjeni dve zahtevi:

(A) *periculum in mora*, tj. utemeljena bojazen, da bo do izdaje meritorne odločbe pravici, ki naj bi bila zavarovana z časasnim ukrepom, povzročena nepopravljiva škoda;

(B) *fumus boni juris*, tj. očitna utemeljenost zahtevka.

2.1 Postopek

Postopkovna pravila so določena v členu 669a in naslednjih zakonika o civilnem postopku. Predlog se vložiz vlogo v sodni pisarni pristojnega sodišča. Pred začetkom postopka v glavni stvari se predlog predloži obravnavnemu sodišču. Med postopkom v glavni stvari je treba predlog predložiti sodišču, ki odloča o zadevi. Sodišče po zaslišanju strank in ob opustitvi formalnosti, ki niso nujne za kontradiktorni postopek, na način, ki se mu zdi najustreznejši, preuči zahteve, potrebne za namene predlaganega ukrepa, nato pa s sklepom ugotovi predlogu ali ga zavrne. Če bi lahko vabilo nasprotni stranki škodovalo izvršitvi ukrepa, lahko sodišče izda obrazloženo odločbo v obliki sklepa, v katerega po potrebi vključi povzete informacije. V takem primeru sodišče z istim sklepom določi datum za zaslišanje strank, ki je največ petnajst dni pozneje, in vložniku odobri zavezujoč rok za vročitev tožbe in sklepa, ki ni daljši od osmih dni. Sodišče lahko na obravnavi s sklepom potrdi, spremeni ali prekliče ukrepe iz prvotnega sklepa.

Sodišče lahko v postopku razsodi z izdajo sklepa, s katerim predlog zavrne ali mu delno ali v celoti ugotovi. Če je predlogu ugodeno in je bil vložen pred začetkom postopka v glavni stvari, mora biti v sklepu o ugoditvi predlogu določen zavezujoč rok, ki ni daljši od 60 dni in v katerem je treba začeti postopek v glavni stvari: to pravilo se ne uporablja za predhodne in nujne ukrepe, določene v členu 700 zakonika o civilnem postopku.

2.2 Glavni pogoji

Za izdajo časasnega ukrepa morata biti izpolnjeni zgoraj navedeni zahtevi: *periculum in mora* in *fumus boni juris*.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

To so časasni ukrepi, ki veljajo do sodbe v postopku v glavni stvari. Čeprav to vedno drži za varovalne ukrepe, ki jih je mogoče izdati le v tekočem postopku v glavni stvari, pa le delno drži za predhodne ukrepe, ki ostanejo veljavni ne glede na obstoj postopka, čeprav nimajo enake moči kot pravnomočna odločba o zadevnih vprašanjih.

Vsebinska časasnih ukrepov se razlikuje glede na vrsto nevarnosti, ki naj bi bila z njimi odvrnjena. Na primer, za dolžnikovo premoženje se uporabi rubež.

Sklep o ponovni zaposlitvi neupravičenega odpuščenega delavca se po drugi strani nanaša na obveznost ukrepanja.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi se lahko glede na potrebo, ki jo je treba izpolniti, uporabijo za premičnine ali nepremičnine, pa tudi za intelektualno lastnino in dela, zaščitenaz avtorskimi pravicami.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Namen varovalnih ukrepov je ohraniti pravni in dejanski položaj, ki je obstajal ob vložitvi zahtevka, in tako zagotoviti, da zaradi časa, potrebnega za končanje postopka v glavni stvari, vložnikove pravice ne bodo oškodovane. Po drugi strani pa je namen predhodnih ukrepov predvideti učinke pravnomočne sodbe v postopku v glavni stvari.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Začasni ukrepi ostanejo v veljavi do izdaje sodbe v postopku v glavni stvari, s katero bodo nadomeščeni. Varovalni ukrepi, za katere se zahteva začetek postopka v glavni stvari (npr. dovoljenje za sodni rubež premoženja na podlagi člena 670 zakonika o civilnem postopku ali za preventivni rubež na podlagi člena 671 zakonika o civilnem postopku), izgubijo svojo veljavnost, če se postopek v glavni stvari ne začne ali nadaljuje v rokih, ki so določeni z zakonom ali ki jih določi sodišče, ali če ni bila položena varščina, ki jo je zahtevalo sodišče. Predhodni ukrepi, vključno z netipičnimi (ukrepi, katerih vsebina ni določena z zakonom, ampak jo določi sodišče, v skladu s členom 700 zakonika o civilnem postopku), čeprav ne morejo postati del končne odločbe, ostanejo v veljavi tudi, če se postopek v glavni stvari ne začne ali se začne in pozneje ustavi.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper ugodilne in zavrnilne odredbe o časasnih ukrepih se je mogoče pritožiti (člen 669m), če vsebujejo napake ali če se pritožbenemu sodišču predložijo dodatna dejstva in razlogi, ki niso bili vključeni v prvotni zahtevek.

Sorodne povezave

► [Italijanska ustava](#) (EN)

► https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► [Italijanski zakonik in zakoniki](#) (IT)

► <https://www.normattiva.it/?language=en>

► [Italijanski zakonik o civilnem postopku](#) (IT)

► <http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [Zakonik o upravnem postopku](#) (EN)

► https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► [Code de justice administrative](#) (FR)

- 📄 https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf
▶ [Italianische Verwaltungsprozessordnung](#) (DE)
📄 https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf
▶ [Italijanski pravosodni sistem](#) (EN)
📄 https://www.csm.it/web/csm-international-corner/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_breadcrumb=
▶ [Zakonik o davčnem postopku](#) (IT)
📄 <http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>
▶ [Ministrstvo za pravosodje](#) (IT)
📄 <https://www.giustizia.it/giustizia>

Zadnja posodobitev: 28/12/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Ciper

1 Katere so različne vrste ukrepov?

A. Vsako sodišče lahko pri izvajanju svoje pristojnosti v civilnih zadevah izda (začasno, dokončno ali obvezno) odredbo ali imenuje upravitelja v vseh zadevah, v katerih se to zdi pravično ali primerno, tudi če ni vložen zahtevek za odškodnino ali drugo pravno sredstvo oziroma se mu ne ugodí. Začasna odredba se izda samo, če je sodišče prepričano, da obstaja resna zadeva, ki jo je treba rešiti na javni obravnavi, da obstaja možnost, da je tožnik upravičen do zadoščenja, in da bo pozneje, če ne bo izdana začasna odredba, težko ali nemogoče popolnoma zadostiti pravičnosti (člen 32(1) zakona o sodiščih 14/1960, kakor je bil spremenjen).

B. Sodišče lahko kadar koli med civilno pravdo, v kateri odloča, izda odredbo o zasegu, zaščiti, hrambi, prodaji, zadržanju ali inšpekcijskem pregledu premoženja, ki je predmet pravde, ali odredbo za preprečitev izgube, škode ali škodljivega učinka, ki bi jih, če ne bi bila izdana odredba, utrpela oseba ali bi nastali na premoženju do pravnomočnosti odločbe sodišča v zadevi, ki se nanaša na to osebo ali premoženje, ali do izvršitve odločbe sodišča (člen 4(1) zakona o civilnem postopku, poglavje 6). Namen odredbe, izdane na podlagi te določbe, je (z odobritvijo posebnih navedenih odredb) zaščititi premoženje, ki je predmet pravde, do odločitve o tožbi ali izvršitve sode.

C. Vsako sodišče, ki odloča o civilnopravni tožbi za plačilo dolga ali odškodnine, lahko kadar koli po vložitvi tožbe odredi, da se tožencu prepreči odtujitev nepremičnega premoženja, ki je vključeno v njegovem imenu ali za katero ima pravico vključbe kot lastnik, in sicer v obsegu, ki po presoji sodišča zadostuje za zadoščenje tožnikovemu zahtevku in kritje stroškov pravde. Odredba se izda samo, če sodišče meni, da ima tožba dovolj trdno podlago in da tožnik po prodaji ali prenosu premoženja na tretjo osebo morda ne bo mogel izvršiti sode sodišča, ki bi bila izdana (člen 5(1) in (2), poglavje 6). Ta člen se uporablja za tožbe za plačilo dolga ali odškodnine in dovoljuje izdajo odredb v zvezi z nepremičnino, ki je vključena v toženčevem imenu ali za katero ima toženec pravico vključbe kot lastnik. Njegov namen je zamrzniti nepremično premoženje do izdaje sode v korist tožnika.

Pristojnosti sodišča, opisane v odstavku A, so nedvomno širše od pristojnosti, opisanih v odstavkih B in C, določeni pa so tudi parametri splošne pristojnosti sodišč za izdajo začasnih omejevalnih odredb. V odstavkih B in C so navedene posebne vrste odredb, ki jih lahko sodišča izdajo.

V skladu s sodno prakso vrhovnega sodišča je splošna pristojnost iz odstavka A (člen 32 zakona o sodiščih) široka in omogoča izdajo začasnih odredb zoper premoženje, ki ni predmet tožbe v glavni stvari. V skladu s sodno prakso so ciprska sodišča na podlagi člena 32 zakona o sodiščih pristojna za izdajo začasnih odredb Mareva (odredba o zamrznitvi sredstev (denarnih sredstev ali premičnega premoženja), ki so na območju pristojnosti sodišča, da se prepreči njihov prenos z območja pristojnosti ali njihova poraba).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Predlogi za izdajo začasnih odredb se lahko vložijo v kateri koli fazi postopka, v katerem se odloča o civilnopravni tožbi. Postopek za vložitev predloga je urejen s postopkovnimi predpisi o civilnem postopku. Kakršna koli zamuda tožnika v zvezi z zahtevo za začasne ukrepe je dejavnik, ki bi ga moralo sodišče upoštevati.

V ciprskem pravu je mogoče začasno odredbo izdati, ne da bi bila nasprotna stranka o tem obveščena (postopek *ex parte*, glej člen 9 zakona o civilnem postopku, poglavje 6). Tak postopek je izredni ukrep, pri čemer je v takem primeru nujnost zadeve procesni pogoj, ki mora biti izpolnjen, da lahko sodišče ravna po svoji presoji brez zaslišanja druge stranke. Sodišča to načelo uporabljajo dosledno. Če tožnik ne razkrije ustreznih stvarnih dejstev, so posledice resne tudi v okviru postopka *ex parte* za izdajo začasnih odredb.

Začasna odredba, izdana *ex parte*, je veljavna takoj po vročitvi tožencu, vendar se lahko sodišču vrne čim prej po vročitvi, da se tožencu omogoči ugovor zoper njeno izdajo. Prav tako lahko predstavitev svojega mnenja o zadevi na sodišču zahteva katera koli tretja oseba, ki jo odredba neposredno zadeva. Če toženec odredbi ugovarja, bo sodišče opravilo narok, na katerem bo odločilo, ali bo odredba ostala v veljavi oziroma ali bo preklicana ali spremenjena. Če je izdaja odredbe zavrnjena, se lahko tožnik znova obrne na sodišče, vendar le če so se bistvene okoliščine zadeve spremenile. Navesti je treba tudi, da sodišče v vseh primerih, kadar je začasna odredba izdana *ex parte*, tožniku na podlagi izrecne pravne določbe odredi, naj položi varščino v znesku, ki ga določi sodišče, kot jamstvo za kakršno koli škodo, ki bi jo lahko utrpel toženec. Sodišče v skladu s sodno prakso ne more izdati odredbe, če tožnik ne položi varščine.

Seveda je mogoče izdajo začasnih odredb zagotoviti na podlagi predloga z obvestilom (tj. z obvestilom drugi stranki). Vendar v takem primeru sodišče ne upošteva dejavnika nujnosti.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče o izdaji začasnih omejevalnih odredb odloči po lastni presoji. Preden odloči, da bo glede izdaje zahtevane odredbe uporabilo svojo diskrecijsko pravico, ki temelji na tehtanju primernosti, morajo biti izpolnjeni trije ključni pogoji:

obstaja resno vprašanje, ki ga je treba obravnavati (zadostovalo bo razkritje sporne domneve, ki temelji na zadevi);

obstaja verjetnost uspeha (očitna možnost uspeha / očitna verjetnost, da je tožnik upravičen do zadoščenja);

brez izdaje odredbe bo pozneje težko ali nemogoče zadostiti pravičnosti (če dodelitev odškodnine tožniku v končni fazi ne zadostuje za zaščito njegovih pravic).

Kot je navedeno, je vprašanje izdaje začasnih odredb v celoti prepuščeno presoji sodišča. Odredba se ne izda samodejno, če so izpolnjeni zgornji trije pogoji. Sodišče mora glede na vsa dejstva in okoliščine pretehtati, ali je pravično in primerno izdati zahtevano odredbo.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Iz sodne prakse je razvidno, da narava/vrsta premoženja ni dejavnik, ki lahko omeji pooblastila sodišča. Vendar je lahko narava premoženja pomemben dejavnik pri tehtanju primernosti, ki ga sodišče opravi pri izvajanju svoje diskrecijske pravice glede izdaje odredbe. Tožnik na primer lažje dokaže tveganje izgube sredstev z bančnega računa kot tveganje odtujitve nepremičnine.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Po izdaji odredbe je vsaka stranka, ki ji je odredba namenjena, zakonsko obvezana ravnati v skladu z njo. Ravnanje v nasprotju z odredbo pomeni nespoštovanje sodišča in se po zakonu kaznuje. Poleg tega je lahko vsaka oseba, ki spodbuja ali omogoči ravnanje v nasprotju z odredbo, ki jo je izdalo sodišče, kriva nespoštovanja sodišča (člen 42 zakona o sodiščih 14/1960, kakor je bil spremenjen).

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Odredba, ki jo izda sodišče, vsebuje posebno določbo, v kateri je naveden njen čas veljavnosti. Običajno velja do izdaje končne sodbe v zvezi s tožbo v glavni stvari ali do njene razveljavitve ali spremembe s poznejšo odredbo sodišča. Sodišče lahko ob izdaji končne sodbe v zvezi s tožbo v glavni stvari vanjo vključi posebno določbo, na podlagi katere ostane odredba veljavna še določeno obdobje po izdaji sodbe, da se olajša izvršitev te sodbe.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper odločbo sodišča, s katero je ugodeno predlogu za izdajo začasne odredbe, se je mogoče pritožiti pri vrhovnem sodišču. Pritožba je mogoča tudi zoper odločbo sodišča, s katero je zavrnjen predlog za izdajo začasne odredbe.

Vrhovno sodišče ima pri obravnavi zadeve široka pooblastila. Izda lahko odredbo, katere izdajo je zavrnilo sodišče prve stopnje, oziroma razveljavi ali spremeni odredbo, ki jo je izdalo sodišče nižje stopnje. Vendar je treba navesti, da pritožbeni postopek ne pomeni nove obravnave zadeve. Odločba sodišča prve stopnje ne bo razveljavljena samo zato, ker je vrhovno sodišče svojo diskrecijsko pravico uporabilo drugače. Vrhovno sodišče bo posredovalo samo, če ugotovi, da je sodišče prve stopnje svojo diskrecijsko pravico uporabilo *napačno*.

Zadnja posodobitev: 07/12/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Latvija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Na podlagi latvijske zakonodaje so lahko začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja, ki so na voljo do končne odločbe, namenjeni zavarovanju dejanske ali morebitne terjatve, pravic intelektualne lastnine, ki so predmet spora, ali dokazov. Navedene ukrepe lahko odredi le sodišče na zahtevo zainteresirane strani. Postopek je določen v zakonu o civilnem postopku (Civilprocesa likums).

Ob vložitvi tožbe ali pred tem so za zavarovanje terjatve na voljo naslednji ukrepi:

- rubež premičnega premoženja ali sredstev toženca;
- vpis zaznambe prepovedi (aizlieguma atzīme) v ustrezn register premičnega premoženja ali drug javni register;
- vpis zaznambe o zavarovanju terjatve v zemljiško knjigo ali ladijski register;
- zaseg plovila v zvezi s pomorskim zahtevkom;
- prepoved, ki tožencu preprečuje izvedbo določenih dejanj;
- rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah;
- odlog izvršbe (vključno s prepovedjo sodnim izvršiteljem, da izročijo denar ali premoženje upniku ali dolžniku s sodno odločbo o izvršbi, ali z odlogom prodaje premoženja).

Terjatev se lahko zavaruje le, če je premoženjske narave.

Če se terjatev zavaruje z vpisom zaznambe prepovedi v premičnega premoženja ali drug javni register, mora biti v sklepu navedena vrsta prepovedi, ki bo vpisana.

Če je predmet tožbe lastninska pravica na premičnem ali nepremičnem premoženju ali če se tožba nanaša na potrditev lastninske pravice, se lahko terjatev zavaruje z rubežem spornega premičnega premoženja ali vpisom zaznambe prepovedi v ustrezn razdelek zemljiške knjige o nepremičnem premoženju.

Če je predmet tožbe denarna terjatev, se lahko ta zavaruje z nepremičnim premoženjem tako, da se v ustrezn razdelek zemljiške knjige o nepremičnem premoženju vpiše zaznamba zastavne pravice (ķīlas tiesības atzīme).

Če je predmet tožbe stvarna pravica na nepremičnem premoženju, se lahko terjatev zavaruje z vpisom zaznambe obremenitve (apgrūtinājuma atzīme) v ustrezn razdelek zemljiške knjige o nepremičnem premoženju.

Zaseg plovila je mogoč le pri pomorskih zahtevkih.

Prodaje premoženja ni mogoče odložiti v zadevah, v katerih se zahtevke glasi na povračilo denarnega zneska.

Rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah, ni mogoč v zadevah, v katerih se zahtevke glasi na nadomestilo po presoji sodišča.

V sporih glede intelektualne lastnine so na voljo naslednji začasni zaščitni ukrepi:

- rubež premičnega premoženja, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;
- obveznost odpoklica blaga, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;
- prepoved izvedbe določenih dejanj, naložena tožencu ali osebam, ki opravljajo storitve, ki se uporabljajo za kršitev pravic intelektualne lastnine, ali osebam, ki take kršitve omogočajo.

Zavarovanje dokazov

Če lahko oseba upravičeno domneva, da bi lahko bila predložitev dokazov, ki jih bo potrebovala, onemogočena ali otežena, lahko zahteva njihovo zavarovanje.

Predlogi za zavarovanje dokazov se lahko vložijo v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Pred vložitvijo tožbe jih lahko zavaruje okrožno sodišče (rajona tiesa) ali mestno sodišče (pilsētas tiesa) v kraju, kjer je vir dokazov, ki jih je treba zavarovati.

Po vložitvi tožbe jih lahko zavaruje sodišče, ki odloča v zadevi.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Zavarovanje terjatve

Če je mogoče upravičeno domnevati, da bi lahko bila izvršitev sodne odločbe sodišča v zadevi, o kateri odloča, otežena ali onemogočena, lahko sodišče ali sodnik na podlagi utemeljenega predloga tožnika izda sklep o zavarovanju terjatve. Terjatev se lahko zavaruje le, če je premoženjske narave. Predlog za zavarovanje terjatve se lahko obravnava v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

V predlogu za zavarovanje terjatve je treba navesti:

ime sodišča, pri katerem je vložen;

ime, priimek in osebno identifikacijsko številko predlagatelja ter njegovo prijavljeno stalno prebivališče, če tega ni pa dejansko prebivališče; v primeru pravne osebe – ime, številko vpisa v register in sedež; Če se predlagatelj strinja z elektronsko komunikacijo s sodiščem in je zajet s seznamom oseb/subjektov v skladu s členom 56(23) zakona o civilnem postopku, je treba navesti tudi e-naslov in v primeru, da je registriran v spletnem sistemu za korespondenco s sodiščem, sklic na registracijo. Predlagatelj lahko poleg tega za korespondenco s sodiščem navede tudi drug naslov;

ime, priimek in osebno identifikacijsko številko nasprotne stranke ali katere koli tretje osebe ter njeno prijavljeno stalno prebivališče, če tega ni pa dejansko prebivališče; v primeru pravne osebe – ime, številko vpisa v register in sedež. Osebno identifikacijsko številko ali številko vpisa v register nasprotne stranke je treba navesti, če je znana;

ime, priimek, osebno identifikacijsko številko in naslov za korespondenco s sodiščem zastopnika predlagatelja (če se tožba vloga prek zastopnika); v primeru pravne osebe – ime, številko vpisa v register in sedež. Če se predlagatelj zastopnik, ki ima prijavljeno prebivališče ali naslov za korespondenco v Latviji, strinja z elektronsko komunikacijo s sodiščem, je treba navesti tudi e-naslov in v primeru, da je registriran v spletnem sistemu za korespondenco s sodiščem, sklic na registracijo. Če prijavljeno prebivališče ali naslov za korespondenco predlagateljevega zastopnika ni v Latviji, je treba navesti tudi njegov e-naslov in sodelovanje v spletnem sistemu za korespondenco. Če predlagatelja zastopa odvetnik, je treba navesti tudi e-naslov odvetniške pisarne;

predmet zahtevka;

vrednost zahtevka;

način zavarovanja terjatve, katere izvršitev predlagatelj zahteva;

okolščine, s katerimi predlagatelj upravičuje potrebo po zavarovanju terjatve.

Predlog za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe pri sodišču se vložijo pri sodišču, ki bo obravnavalo zahtevek. Če se stranki dogovorita, da bosta spor v reševanje predložili arbitražnemu sodišču, se predlog vložijo pri rednem sodišču v kraju, kjer ima dolжник prebivališče ali kjer je premoženje.

Prodaje premoženja ni mogoče odložiti v zadevah, v katerih se zahtevek glasi na povračilo denarnega zneska.

Rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah, ni mogoče v zadevah, v katerih se zahtevek glasi na nadomestilo po presoji sodišča.

Med obravnavo predloga katere koli stranke lahko sodišče predlagano sredstvo za zavarovanje terjatve nadomesti z drugim.

Potencialni tožnik lahko predlaga zavarovanje terjatve celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču in celo pred zapadlostjo obveznosti, če dolжник, da bi se izognil izpolnitvi obveznosti, odstrani ali odtuji svoje premoženje, zapusti kraj prebivališča, ne da bi o tem obvestil upnika, ali izvaja druga dejanja, ki kažejo, da ne ravna v dobri veri. Potencialni tožnik mora ob vložitvi predloga za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe pri sodišču predložiti dokaze, ki potrjujejo njegove pravice in nujnost zavarovanja terjatve.

Sodišče ali sodnik o predlogu za zavarovanje terjatve odloči najpozneje naslednji dan, ne da bi o tem predhodno obvestil toženca ali druge zainteresirane strani. Sodišče ali sodnik pri odločanju upošteva *prima facie* formalnopravno podlago. Če ugotovi predlogu za zavarovanje terjatve, lahko zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih lahko toženec utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje terjatve, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja.

Če se sprejme odločitev o zavarovanju dejanske ali morebitne terjatve, sodišče izda izvršilni nalog (*izpildu raksts*) in ta se izroči v izvršitev zapriseženemu sodnemu izvršitelju (*zvērināts tiesu izpildītājs*).

Terjatev je zavarovana, dokler končna sodna odločba ne postane pravnomočna. Če zahtevek ostane nerešen ali je postopek končan, se v sodni odločbi prekliče ukrep za zavarovanje terjatve. Terjatev je zavarovana, dokler odločba ne postane pravnomočna. Če se tožba zavrne, s sodbo sodišča preneha tudi ukrep za zavarovanje terjatve.

Če je sklep o zavarovanju terjatve izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika ali potencialnega toženca odloči o preklicu ukrepa za zavarovanje terjatve.

Začasni zaščitni ukrepi

Če je mogoče upravičeno domnevati, da so pravice imetnika pravic intelektualne lastnine kršene ali bi lahko bile kršene, lahko sodišče na podlagi utemeljenega predloga tožnika odredičasne zaščitne ukrepe. V predlogu začasne zaščitne ukrepe je treba navestičasne zaščitne ukrepe, ki naj bi bili sprejeti (člen 250.10 zakona o civilnem postopku).

Predlog se lahko vložijo v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Sodišče ali sodnik bo o njem odločil v desetih dneh od prejetja predloga ali začetka postopka, če je predlog vložen skupaj s tožbo.

Če bi lahko imetniku pravice intelektualne lastnine zaradi odlašanja nastala nepopravljiva škoda, mora sodišče ali sodnik o predlogu začasne zaščitne ukrepe odločiti najpozneje dan po prejetju predloga, ne da bi predhodno obvestil toženca in druge zainteresirane strani. Če je sklep o odreditvi časasnih zaščitnih ukrepov izdan v odsotnosti toženca ali druge zainteresirane strani, morata biti ta o sklepu obveščena najpozneje ob izvršitvi sklepa.

Če sodišče ali sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe, lahko zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih lahko toženec ali ponudniki storitev utrpeli zaradi časasnih zaščitnih ukrepov, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo.

Sodišče lahko na predlog tožnika predhodno odredjenečasne zaščitne ukrepe nadomesti z drugimi ukrepi.

Isto sodišče lahko na predlog zainteresirane straničasne zaščitne ukrepe prekliče.

Če sodišče zavrne zahtevek, v sodni odločbi prekličečasne zaščitne ukrepe. Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Če zahtevek ostane nerešen ali je postopek končan, se v sodni odločbičasni zaščitni ukrepi prekličejo. Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Če je sklep o odreditvi časasnih zaščitnih ukrepov izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika, druge zainteresirane strani ali potencialnega toženca odloči o preklicu časasnih zaščitnih ukrepov.

Če je predlog začasne zaščitne ukrepe vložen skupaj s tožbo, je treba sklep o odreditvi časasnih zaščitnih ukrepov izvršiti v 30 dneh od dneva, ko je bil izdan. Dejstvo, da je bila zoper sklep vložena posebna pritožba (*blakus sūdzība*), ne zadrži njegove izvršitve.

Sklep o odreditvi časasnih zaščitnih ukrepov, izdan z obrazložitvijo, da bi lahko imetniku pravice intelektualne lastnine zaradi odlašanja nastala nepopravljiva škoda, se izvrši, ko tožnik vplača znesek, ki ga določi sodišče ali sodnik, na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo. Izvršilni naslov se vroči po prejetju plačila določenega zneska ali enakovrednega jamstva.

Sklep o odreditvičasne zaščite z rubežem premičnega premoženja, s katerim se domnevno kršijo pravice intelektualne lastnine, se izvrši v skladu s postopkom za izterjavo premičnega premoženja, določenim v zakonu o civilnem postopku.

Sklep o odreditvičasne zaščite, ki vključuje prepoved izvedbe nekaterih dejanj ali obveznost odpoklica blaga, s katerim se domnevno kršijo pravice intelektualne lastnine, izvrši sodni izvršitelj, tožencu ali drugi zainteresirani strani pa se sklep vroči proti podpisu ali s priporočeno pošto.

Če ječasni zaščitni ukrep preklican, preklic izvrši sodni izvršitelj, ki je izvršil nalog, s katerim je bil ukrep prvotno odrejen.

Sklep o nadomestitvi začasnega zaščitnega ukrepa izvrši sodni izvršitelj, ki najprej uporabi novi ukrep in nato prekliče starega.

V poglavju 30.5 zakona o civilnem postopku je predvidena tudi začasna zaščita pred nasiljem.

Ta se lahko odredi v povezavi s tožbami za razvezo ali razveljavitev zakonske zveze, tožbami zaradi telesne poškodbe, tožbami za izterjavo preživnine, tožbami za delitev skupnega bivališča ali določitev uporabe skupnega bivališča, če stranki živita v istem gospodinjstvu ter zadevami, ki izhajajo iz skrbništva in pravic do stikov.

Predlog za začasno zaščito pred nasiljem lahko vložijo zakonci ali nekdanji zakonci; osebe, med katerimi obstaja razmerje med starši in otroki; osebe, med katerimi obstaja ali je obstajalo skrbniško razmerje ali drugo razmerje zunajdružinske oskrbe; osebe, ki so v sorodstvenem ali svaštvnem razmerju; osebe, ki živijo ali so živele v istem gospodinjstvu; osebe, ki imajo ali pričakujejo skupnega otroka, ne glede na to, ali so bile v zakonski zvezi in so živele skupaj ali ne; ali osebe, med katerimi obstaja ali je obstajalo tesno osebno ali intimno razmerje.

Za začasno zaščito pred nasiljem se lahko sočasno naloži več ukrepov.

Če je oseba žrtev fizičnega, spolnega, psihičnega ali ekonomskega nasilja med nekdanjima ali sedanjima zakoncema ali drugače medsebojno povezanimi osebami, ne glede na to, ali storilec živi ali je živel v istem gospodinjstvu s žrtvijo, lahko sodišče ali sodnik odredi začasno zaščito pred nasiljem na podlagi utemeljenega predloga osebe ali predloga, vloženega prek policije.

Podobni ukrepi so na voljo, če je oseba žrtev zlorabe nadzora, tj. dejanja ali zaporednih dejanj, ki vključujejo nadlegovanje, spolno prisilo, grožnje, poniževanje, ustrahovanje ali druge vrste zlorabe in so namenjena škodovanju, kaznovanju ali ustrahovanju žrtve.

Začasna zaščita pred nasiljem se lahko zahteva v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Zavarovanje dokazov

Če lahko oseba upravičeno domneva, da bi lahko bila predložitev dokazov, ki jih bo potrebovala, onemogočena ali otežena, lahko zahteva njihovo zavarovanje. Predlogi za zavarovanje dokazov se lahko vložijo v kateri koli fazi postopka in celo pred vložitvijo tožbe pri sodišču.

Predlog za zavarovanje dokazov se obravnava na sodni obravnavi, na katero so povabljeni vložnik in zainteresirane strani. Vendar lahko sodišče predlog obravnava tudi, če se katera koli od teh oseb obravnave ne udeleži.

Če je predlog za zavarovanje dokazov vložen pred vložitvijo tožbe, sodišče ali sodnik o predlogu odloči v desetih dneh od njegovega prejetja.

Dokazi se lahko brez poziva potencialnim zainteresiranim stranem zavarujejo samo v nujnih primerih, ki vključujejo kršitve ali morebitne kršitve pravic intelektualne lastnine, ali primerih, v katerih ni mogoče ugotoviti, kdo bi lahko bile zainteresirane strani.

Če je sklep o zavarovanju dokazov izdan v odsotnosti toženca ali druge zainteresirane strani, morata biti ta o sklepu obveščena najpozneje ob izvršitvi sklepa.

Če sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje dokazov pred vložitvijo tožbe pri sodišču, določi rok za vložitev tožbe, ki ne sme biti daljši od 30 dni.

Če sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje dokazov pred vložitvijo tožbe, lahko zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih toženec lahko utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje dokazov, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo.

Zapisnik sodne obravnave in gradivo, zbrano v postopku zavarovanja dokazov, se hranita, dokler tako zahteva sodišče, ki odloča o tožbi v glavni stvari.

Če sodišče, ki obravnava zadevo, ne more zbrati dokazov, ki so v drugem mestu ali okrožju, sodišče ali sodnik zaprosi ustrezno sodišče, naj v njegovem imenu opravi določena procesna dejanja.

2.2 Glavni pogoji

Začasni zaščitni ukrepi se lahko odredijo le, če je mogoče upravičeno domnevati, da bi lahko bila izvršitev sodne odločbe v sporu premoženjske narave otežena ali onemogočena; ali da so pravice imetnika pravic intelektualne lastnine kršene ali bi lahko bile kršene; ali da bi lahko bila predložitev dokazov onemogočena ali otežena.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

V predlogu za začasno zaščito intelektualne lastnine je treba navesti začasni zaščitni ukrep, ki se zahteva.

Na voljo so naslednji začasni zaščitni ukrepi:

rubež premoženja, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;

obveznost odpoklica blaga, s katerim naj bi bile kršene pravice intelektualne lastnine;

prepoved izvedbe določenih dejanj, naložena tožencu ali osebam, ki opravljajo storitve, ki se uporabljajo za kršitev pravic intelektualne lastnine, ali osebam, ki take kršitve omogočajo.

V predlogu za zavarovanje terjatve je treba navesti želeni ukrep za zavarovanje terjatve.

Ukrepi za zavarovanje terjatve so:

rubež premoženja ali sredstev toženca;

vpis zaznambe prepovedi (*aizlieguma atzīme*) v ustrezni register premoženja ali drug javni register;

vpis zaznambe o zavarovanju terjatve v zemljiško knjigo ali ladijski register;

zaseg plovila v zvezi s pomorskim zahtevkom;

prepoved, ki tožencu preprečuje izvedbo določenih dejanj;

rubež plačil, ki jih dolgujejo tretje osebe, vključno s sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah;

odlog izvršbe (vključno s prepovedjo sodnim izvršiteljem, da izročijo denar ali premoženje upniku ali dolžniku s sodno odločbo o izvršbi, ali z odlogom prodaje premoženja).

V predlogu za začasno zaščito pred nasiljem je treba navesti ukrep, ki naj bi bil naložen.

Za začasno zaščito pred nasiljem so na voljo naslednji ukrepi:

tožencu se lahko odredi, naj zapusti dom, v katerem običajno prebiva tožnik, in prepove, da se tja vrne in tam ostane;

tožencu se lahko prepove, da se na določeno razdaljo približa domu, v katerem običajno prebiva tožnik;

tožencu se lahko prepove obiskovanje določenih krajev;

tožencu se lahko prepove srestanje s tožnikom ter vzpostavljanje fizičnega ali vizualnega stika s tožnikom;

tožencu se lahko prepove vsako vzpostavljanje komunikacije s tožnikom;

tožencu se lahko prepove, da bi s posredovanjem drugih oseb organiziral sestanek s tožnikom ali vzpostavil komunikacijo z njim;

tožencu se lahko prepove uporaba osebnih podatkov tožnika;

sodišče ali sodnik lahko tožencu naloži druge prepovedi in obveznosti, da bi tožniku zagotovil začasno zaščito pred nasiljem.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Premično in nepremično premoženje, vključno s plovili, denarnimi sredstvi ter sredstvi pri kreditnih in drugih finančnih institucijah.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Dolžnikovo premoženje se zarubi tako, da se premoženje popiše, zapečati (navede se, kdo je zarubil premoženje in kako) in odda v hrambo.

Premoženja ni treba zapečatiti, če bi se s tem lahko poškodovalo ali bi se bistveno zmanjšala njegova vrednost.

Sodni izvršitelj odda zarubljeno premoženje v hrambo fizični osebi, ki s podpisom potrdi prevzem. Dolžnik ali njegovi družinski člani lahko še naprej uporabljajo premoženje, če se zaradi njegovih lastnosti z uporabo ne uniči ali bistveno ne zmanjša njegova vrednost.

Če sodišče ali sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje terjatve pred vložitvijo tožbe pri sodišču, lahko zahteva, naj potencialni tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih toženec lahko utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje terjatve, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja. Vloge in drugi vrednostni papirji dolžnika pri kreditnih institucijah ali drugje se lahko zarubijo samo na podlagi izvršilnega naslova, ki ga izda sodišče, ali naloga sodnega izvršitelja ali državnega tožilca.

Z zaznambo v registru nepremičnega premoženja v zvezi z izterjavo ali zavarovanjem terjatve se preprečuje kakšna koli prostovoljna registracija s strani lastnika.

Če sodnik ugotovi predlogu za zavarovanje dokazov pred vložitvijo tožbe pri sodišču, lahko zahteva, naj potencialni tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi jih toženec lahko utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje dokazov, tako da položi določen znesek na depozitni račun sodnega izvršitelja ali predloži enakovredno jamstvo.

Začasni zaščitni ukrepi avtorju omogočajo, da od sodišča zahteva zavarovanje civilnega zahtevka, tudi če ni premoženjske narave, s čimer se zmanjša število morebitnih kršitev pravic intelektualne lastnine in obseg izgub, ki jih utрпи avtor. S takimi ukrepi se lahko preprečijo kršitve pravic intelektualne lastnine ter obnovijo zakoniti interesi in pravice avtorja, ki so kršeni.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ukrepi za zavarovanje terjatve veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna, dokler postopek ni končan, dokler sodnik ne prekliče ukrepa za zavarovanje terjatve ali dokler sodnik ukrepa za zavarovanje terjatve ne nadomesti z drugim ukrepom.

Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Isto sodišče lahko na predlog zainteresirane strani začasne zaščitne ukrepe prekliče. Če sodišče zavrne zahtevek, v sodni odločbi prekliče začasne zaščitne ukrepe. Če zahtevek ostane nerešen ali je postopek končan, se v sodni odločbi začasni zaščitni ukrepi prekličejo. Začasni zaščitni ukrepi veljajo, dokler sodna odločba ne postane pravnomočna.

Če je sklep o odreditvi začnih zaščitnih ukrepov izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika, druge zainteresirane strani ali potencialnega toženca odloči o preklicu začnih zaščitnih ukrepov.

Če je sklep o odreditvi ukrepa za zavarovanje dokazov izdan pred vložitvijo tožbe pri sodišču in tožba pri sodišču ni vložena v roku, ki ga je določilo sodišče, se lahko sodnik na predlog potencialnega tožnika ali potencialnega toženca odloči za preklic ukrepa za zavarovanje dokazov.

Začasna zaščita pred nasiljem velja, dokler končna sodna odločba v zadevi ne postane pravnomočna. V nekaterih primerih lahko sodišče v sodni odločbi določi, da začasna zaščita pred nasiljem velja še po tem, ko sodna odločba postane pravnomočna, vendar ne več kot eno leto po zadevnem datumu. Če je bila začasna zaščita pred nasiljem odredjena zoper toženca, ki je običajno prebival v istem domu kot tožnik, na primer, če je bilo tožencu odredjeno, naj zapusti dom, v katerem običajno prebiva tožnik, in prepovedano, da se tja vrne ali tam ostane, ali če je bilo tožencu prepovedano, da se na določeno razdaljo približa domu, v katerem običajno prebiva tožnik, lahko sodišče določi, da začasna zaščita pred nasiljem ostane veljavna največ 30 dni po tem, ko sodna odločba postane pravnomočna.

Ukrepi, s katerimi je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, ostanejo veljavni, dokler sklep sodnika, s katerim prekliče ukrep, ne postane pravnomočen, ali do sklepa sodnika o nadomestitvi začasnega zaščitnega ukrepa z drugim ukrepom.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zavarovanje terjatve

Na podlagi utemeljenega predloga stranke lahko ukrep za zavarovanje terjatve prekliče isto sodišče, kot ga je odredilo, ali sodišče, ki je pristojno za odločanje o zadevi v glavni stvari.

V desetih dneh se lahko vloži posebna pritožba (*blakus sūdžība*) zoper sklep sodišča o nadomestitvi ukrepa za zavarovanje terjatve z drugim ukrepom, sklep o zavrnitvi predloga za zavarovanje terjatve ali sklep o zavrnitvi predloga za preklic ukrepa za zavarovanje terjatve.

Če je predlogu za zavarovanje terjatve ugodeno, lahko tožnik vloži posebno pritožbo zoper del sklepa sodišča, v katerem se zahteva, naj tožnik zagotovi jamstvo za izgube, ki bi lahko nastale zaradi ukrepa za zavarovanje tožnikove terjatve.

Če je sklep o zavarovanju terjatve izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko stranka prejme sklep.

Začasni zaščitni ukrepi

Isto sodišče lahko na predlog zainteresirane strani začasne zaščitne ukrepe prekliče.

Posebna pritožba se lahko vloži zoper sklep o tožnikovem predlogu za nadomestitev predhodno odrejenega začasnega zaščitnega ukrepa z drugim ukrepom, sklep o zavrnitvi predloga za začasni zaščitni ukrep ali sklep o zavrnitvi predloga za preklic začasnega zaščitnega ukrepa.

Če je sklep o odreditvi začasnega zaščite izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko je sklep vročen.

Zavarovanje dokazov

Sklepa, s katerim se ugotovi predlogu za zavarovanje dokazov, ni mogoče izpodbijati. Vendar lahko toženec zahteva odškodnino za izgubo, ki jo je utrpel zaradi ukrepa za zavarovanje dokazov, če:

so bili dokazi zavarovani pred vložitvijo tožbe in tožba ni bila vložena v roku, ki ga je določilo sodišče;

je tožba, vložena zoper toženca, zavrnjena;

tožba ostane nerešena;

je postopek končan, ker je tožbo vložila oseba, ki do tega ni bila upravičena, ali ker je tožnik umaknil tožbo.

Posebna pritožba se lahko vloži zoper sklep sodnika o zavrnitvi predloga za zavarovanje dokazov ali sklep, izdan brez poziva potencialnim strankam. Če je sklep o zavarovanju dokazov izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko je sklep vročen ali odposlan.

Začasna zaščita pred nasiljem

Na podlagi utemeljenega predloga stranke lahko ukrep, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, z drugim ukrepom nadomesti isto sodišče, kot ga je odredilo, ali sodišče, ki je pristojno za odločanje o zadevi v glavni stvari.

Na podlagi utemeljenega predloga stranke lahko ukrep, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, prekliče isto sodišče, kot ga je odredilo, ali sodišče, ki je pristojno za odločanje o zadevi v glavni stvari.

V desetih dneh se lahko vloži posebna pritožba zoper sklep o nadomestitvi ukrepa, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem, z drugim ukrepom, zoper sklep o zavrnitvi predloga za začasno zaščito pred nasiljem ali sklep o zavrnitvi predloga za preklic ukrepa, s katerim je zagotovljena začasna zaščita pred nasiljem. Če je sklep izdan v odsotnosti zainteresirane strani, začne desetdnevni rok za vložitev posebne pritožbe teči na dan, ko je sklep vročen.

Zadnja posodobitev: 05/04/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Litva

1 Katere so različne vrste ukrepov?

S členom 145 zakonika o civilnem postopku (*Civilinio proceso kodeksas*) so določene različne vrste začasnih ukrepov. Začasni ukrepi so lahko:

- rubež nepremičnine toženca;

- vpis prepovedi prenosa lastninske pravice v javni register;

- rubež premičnin, denarnih sredstev ali premoženjskih pravic, ki so v lasti toženca ter v posesti bodisi toženca bodisi tretjih oseb;

- pridržanje premoženja v lasti toženca;

- imenovanje upravitelja toženčevega premoženja;

- prepoved, da toženec sodeluje v nekaterih poslih ali izvaja nekatera dejanja;

- prepoved, ki drugim osebam preprečuje prenos premoženja na toženca ali izpolnjevanje drugih obveznosti;

- v izjemnih okoliščinah prepoved, da toženec zapusti svoje stalno prebivališče, in/ali prepoved odvzema otroka iz njegovega stalnega prebivališča brez dovoljenja sodišča;

- zadržanje unovčenja premoženja, če je bil vložen zahtevek za razveljavitev rubeža takega premoženja;

- ustavitev izvršbe izterjave;

- dodelitevčasne preživnine ali naložitev začasnih omejitev;

- sklep o izvedbi ukrepov, s katerimi se prepreči nastanek ali povečanje škode;

- drugi ukrepi, ki so določeni z zakonom ali jih odredi sodišče ter brez katerih bi bilo izvrševanje odločbe sodišča oteženo ali nemogoče.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Sodišče lahko na zahtevo oseb, udeleženih v zadevi, ali drugih zainteresiranih oseb odredičasne ukrepe, če take osebe verodostojno utemeljijo svoj zahtevek in če bi bilo lahko ob nesprejetju takih ukrepov izvrševanje sodne odločbe oteženo ali nemogoče.

Sodišče lahkočasne ukrepe na lastno pobudo odredi samo, če je to potrebno za zaščito javnega interesa ter če bi bili zaradi nesprejetja takih ukrepov kršeni pravice in legitimni interesi osebe, družbe ali države.

Začasni ukrepi se lahko odredijo ne glede na to, ali je bila tožba vložena ali ne, in ne glede na fazo, v kateri je civilni postopek.

2.1 Postopek

Zahteve za izdajo začasnih ukrepov preuči sodišče prve stopnje; v zadevah, opredeljenih v [zakonu o trgovinski arbitraži](#) (*Komercinio arbitražo įstatymas*), pa okrožno sodišče v Vilni (*Vilniaus apygardos teismas*). Če je zahteva za izdajo začasnih ukrepov navedena v vloženi vlogi, se o vprašanju začasnih ukrepov odloča šele, ko je odločeno o dopustnosti vloge, v kateri se zahtevajo. Sodišče s pisnim postopkom odloči o zahtevi za izdajo začasnih ukrepov čim prej, najpozneje pa v treh delovnih dneh po prejemu zahteve. Če je po mnenju sodišča to potrebno, se toženec obvesti o preučitvi zahteve za izdajo začasnih ukrepov.

Osebe, udeležene v zadevi, imajo pravico vložiti zahteve za izdajo začasnih ukrepov pri pritožbenem sodišču ali kasacijskem sodišču, ki vsebinsko odloča o zadevi.

Sodišče lahkočasne ukrepe odredi na podlagi pisne obrazložene zahteve za izdajo začasnih ukrepov, ki jo zadevna oseba vloži pred vložitvijo tožbe pri sodišču. Vložnik mora v tej zahtevi navesti razloge, zakaj skupaj z navedeno zahtevo ni bila vložena tudi tožba, predložiti dokaze o tveganju za njegove interese in položiti varščino v višini polovice sodne takse, ki se zaračuna za zahtevo za izdajo začasnih ukrepov, tj. 100 LTL. Za zahteve za izdajo začasnih ukrepov v zvezi z zadevami, ki se obravnavajo na nacionalnih ali tujih arbitražnih sodiščih ali tujih sodiščih, se plača varščina v višini 1 000 LTL. Sodišče lahko ta znesek zniža ob upoštevanju težkega finančnega položaja vložnika, če je vložnik v ta namen predložil obrazloženo zahtevo, podprto z dokazi. Sodišče ob odreditvi začasnih ukrepov določi rok za vložitev tožbe, ki ne sme biti daljši od 14 dni. Če je treba tožbo vložiti pri tujem ali arbitražnem sodišču, rok ne sme biti daljši od 30 dni. Če tožba v predpisanem roku ni vložena, sečasni ukrepi odpravijo. Če tožba ni vložena po krivdi zadevne osebe, se varščina ne vrne.

Zahtevo za izdajo začasnih ukrepov je treba vložiti pri tistem sodišču, ki bo v skladu s pravili o pristojnosti obravnavalo tožbo. Zahtevo za izdajo začasnih ukrepov v zvezi z zadevo, ki jo obravnava tuje sodišče ali tuje ali nacionalno arbitražno sodišče, je treba vložiti pri okrožnem sodišču v Vilni.

Sodišče lahko na utemeljeno zahtevo oseb, udeleženih v zadevi, ali drugih zainteresiranih oseb enčasni ukrep nadomesti z drugim. O vsaki taki zahtevi mora obvestiti osebe, udeležene v zadevi, ali druge zainteresirane osebe, te pa imajo pravico do ugovora.

Sodišče lahko odloči, da ne bo odredilo začasnih ukrepov, če toženec plača zahtevani znesek na račun sodišča ali če je bilo za toženca izdano jamstvo.

Poleg tega lahko toženec zastavi svoje premoženje v korist tožnika.

2.2 Glavni pogoji

(Glej oddelek 2.)

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasni ukrepi se lahko odredijo v zvezi z nepremičninami, premičninami, denarnimi sredstvi in premoženjskimi pravicami.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Začasni ukrepi so ukrepi, brez katerih bi bilo lahko izvrševanje odločbe sodišča oteženo ali nemogoče. V zadevah, ki vključujejočasno omejitev lastninskih pravic na predmetu v skupni lasti, se lahko zarubi samo tisti delež lastnine, ki pripada osebi, za katero veljajočasni ukrepi. Če njen delež v skupni lastnini ni bil opredeljen, se lahko zaseže celotna lastnina, dokler navedeni delež ni opredeljen.

Po rubežu sredstev na računih bank in drugih kreditnih institucij je uporaba teh sredstev dovoljena samo za posle, določene v sklepu sodišča.

Če se zarubijo blago v prostem prometu, surovine, polizdelki ali pripravljene izdelki, lahko imetnik pravic na tej lastnini sestavo in obliko take lastnine spremeni samo, če se njena skupna vrednost ne bo znižala, razen če ni s sklepom sodišča določeno drugače.

Oseba, katere premoženje je bilo zarubljeno, je odgovorna za kakršno koli kršitev naloženih omejitev od trenutka vročitve sklepa o rubežu premoženja, če vročitev ni mogoča, tudi kadar je sklep o začasnih ukrepih sprejet v odsotnosti navedene osebe, pa od trenutka, ko je sklep vpisan v register zarubljenega premoženja.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Če sodišče zahtevek zavrne, se morebitni predhodničasni ukrepi ohranijo do pravnomočnosti sodbe sodišča. O odpravi začasnih ukrepov mora biti odločeno s sodbo sodišča.

Če sodišče zahtevku ugotovi, vsi predhodni začasni ukrepi ostanejo veljavni do izvršitve sodne odločbe. Sodni izvršitelj, ki izvrši sodbo, obvesti službo, ki vodi zadevni javni register, o prenehanju veljavnosti začasnih ukrepov v zadevni zadevi.

V primeru rubeža premočnine, ki je ni treba vpisati v register premoženja, ali če na dan sklepa sodišče ne pozna vrednosti in narave toženčevega premoženja, mora oseba, ki zahteva začasne ukrepe, pri sodnem izvršitelju vložiti zahtevo, naj se toženčevo premoženje locira in opiše. Če taka zahteva pri sodnem izvršitelju ni vložena in podrobnosti o zarubljenem premoženju niso pojasnjene, ostanejo začasni ukrepi veljavni 14 dni od datuma sklepa, s katerim so bili odrejeni. Začasni ukrepi se lahko na zahtevo oseb, udeleženih v zadevi, ali drugih zainteresiranih oseb odpravijo s sklepom sodišča, ki vsebinsko odloča o zadevi.

Sodišče na lastno pobudo razveljavi začasne ukrepe, če oseba, ki jih je zahtevala, ne vложи tožbe v roku, ki ga določi sodišče. Zoper sklep v zvezi s tem ni ločene pritožbe. Sodišče lahko začasne ukrepe na lastno pobudo razveljavi tudi, če je to potrebno za zaščito javnega interesa in če bi bili zaradi neodprave takih ukrepov kršeni pravice in legitimni interesi osebe, družbe ali države.

Če začasni ukrepi, ki jih je odredilo sodišče, omejujejo ali kršijo pravice oseb, ki niso udeležene v zadevi, lahko te osebe pri sodišču, ki vsebinsko odloča o zadevi, zahtevajo, naj razveljavi začasne ukrepe, odrejene v zvezi z njimi.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Sklep o začasnih ukrepih, ki ga sodišče prve stopnje sprejme v skladu z veljavnim postopkom, lahko osebe, udeležene v zadevi, izpodbijajo tako, da vložijo ločeno pritožbo pri višjem sodišču, razen v več primerih, določenih v zakoniku o civilnem postopku. Osebe, ki niso udeležene v zadevi, lahko ločeno pritožbo vložijo samo v zvezi s tistimi sklepi sodišča prve stopnje, s katerimi so bile zavrnjene njihove zahteve za razveljavitev začasnih ukrepov, odrejenih v zvezi z njimi. Vložitev ločene pritožbe ne zadrži postopka.

Kasacijske pritožbe zoper sklepe sodišča o začasnih ukrepih ni mogoče vložiti.

Zadnja posodobitev: 21/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Luksemburg

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Na podlagi luksemburškega prava so na voljo različni ukrepi, s katerimi je mogoče zavarovati pravice strank do konca rednega sodnega postopka, v katerem bo o njihovih vlogah dokončno odločeno.

Te ukrepe je mogoče razdeliti v dve kategoriji:

ukrepi, ki jih sodišče odredi brez kontradiktornega postopka: v takih primerih sodišče od ene od strank prejme enostranski zahtevek za izdajo začasne ali preventivne odredbe in odloči na podlagi informacij, ki jih predloži ta stranka, ter

ukrepi, ki jih sodišče odredi v kontradiktornem postopku: v takih primerih sodišče odloči šele na podlagi javne obravnave (včasih tudi na podlagi obravnave, zaprte za javnost), na kateri lahko stranke podajo svoja stališča; obravnava se razpiše s sodnim pozivom na obravnavo (*assignation*, vročen po sodnem izvršitelju) ali jo razpiše tajnik sodišča, odvisno od postopka, ki je predpisan z zakonom.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Sodniki, ki odločajo v skrajšanem postopku (*juge des référés*), lahko v vseh nujnih zadevah odredijo začasne ukrepe, ki jim ni mogoče prepričljivo ugovarjati ali so upravičeni zaradi obstoja spora.

Odločijo lahko tudi o morebitnih težavah v zvezi z izvrševanjem svojih odredb.

Poleg tega lahko kadar koli odredijo začasne ali popravne ukrepe, ki so nujni za preprečitev neposredne škode ali odpravo očitno nezakonite motnje.

2.1 Postopek

Vloga se vložijo s sodnim pozivom (*assignation*) na obravnavo, pri čemer se razpiše narok, ki je navadno predviden za take obravnave.

Če je zadeva nujna, lahko predsednik sodišča ali njegov namestnik izda sodni poziv stranki z vabilom na obravnavo, odprto za javnost, razpisano za določen datum, na sodišču ali njegovem domu, pri čemer je lahko narok razpisan tudi za konec tedna, na državni praznik ali na dan, ki se po navadi ne šteje za delovni dan.

Predsednik okrožnega sodišča ali njegov namestnik lahko v nujnih zadevah odredi začasne ukrepe, ki jim ni mogoče prepričljivo ugovarjati ali so upravičeni zaradi obstoja spora. Odloči lahko tudi o težavah v zvezi z izvrševanjem sodne odločbe ali drugega izvršilnega naslova. Če se skrajšani postopek nanaša na težave pri izvrševanju izvršilnega naslova ali sodne odločbe, je pristojen sodnik v kraju izvršitve ukrepa.

Predsednik sodišča ali njegov namestnik lahko kadar koli odredi začasne ali popravne ukrepe, ki so nujni za preprečitev neposredne škode ali odpravo očitno nezakonite motnje. Da se dokazi ne izgubijo, lahko odredi vse nujne preiskovalne ukrepe, vključno z zaslišanjem prič.

Začasni ukrepi ali ukrepi zavarovanja v nekaterih zadevah (npr. najem nepremičnin, solastnina, skupna lastnina, dedovanje, premoženjska razmerja med zakoncema itd.) so predvideni s številnimi zakonskimi določbami. Posebna pravila o sodni pristojnosti so navadno določena v besedilu zakona, s katerim je sodnik pooblaščen za sprejetje takega ukrepa. Splošnega pravila o sodni pristojnosti ni, razen dejstva, da je za sprejetje začasnih ukrepov navadno pristojen predsednik sodišča, ki odloča o vsebini spora.

Če poseben postopek ni predviden, se mora stranka, ki želi doseči odreditev začasnega ukrepa, obrniti na sodnika, pristojnega za obravnavo nujnih zahtevkov. Glede na vrednost spora je to lahko mirovni sodnik (*juge de paix* – do 15 000 EUR) ali sodnik okrožnega sodišča (*juge des référés*), pristojen za obravnavo nujnih zahtevkov. Oba sta na splošno pristojna za odreditev začasnih ukrepov ali ukrepov zavarovanja, da se prepreči neposredna premoženjska izguba ali odpravi očitno nezakonita motnja.

Zastopanje po odvetniku praviloma ni obvezno.

2.2 Glavni pogoji

Običajno lahko sodišče sprejme začasne ukrepe samo, če meni, da so dejansko potrebni, ali če je zadeva nujna.

Če upnik zahteva izdajo dovoljenja za zaseg premoženja, mora sodišče glede na prejeto dokumentacijo in pojasnila preveriti, ali je zahtevek vsaj načeloma utemeljen.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasni ukrepi se lahko nanašajo na celotno premoženje osebe. Iz zasega so izvzete samo dobrine, ki so nujne za vsakodnevno življenje. Glej tudi informativni pregled „Izvrševanje sodnih odločb – Luksemburg“.

Po luksemburškem pravu je dovoljen rubež plač in drugih dohodkov (pokojnin, neodvisnih dohodkov itd.). Vendar je vedno izvzet delež dohodkov, za katerega se šteje, da je nujen za življenje.

Upnik ne more zaseči nepremičnega premoženja. Za tak zaseg je potrebna pravnomočna odločba sodišča.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Sodišče večinoma samo odloči o učinkih začasnega ukrepa, ki ga odredi. Določi lahko časovno veljavnost odredbe oziroma odredbo omeji na določeno premoženje ali dejanja.

Če sodišče dovoli zaseg na podlagi enostranskega zahtevka ene od strank, zakon določa roke, v katerih je treba pri sodišču vložiti vlogo za potrditev veljavnosti (*demande de validation*). Če vloga za potrditev veljavnosti ni vložena v tem roku, zaseg samodejno postane neveljaven.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Začasni ukrepi so ukrepi, ki jih lahko sodišča po zakonu odredijo za začasno rešitev spora med več strankami, dokler ni dosežena dokončna rešitev v okviru postopka v glavni stvari.

V skladu z opredelitvijo, ki jo je navedlo Sodišče Evropske unije, sočasni ukrepi ali ukrepi zavarovanja „namenjeni vzdrževanju dejanskega ali pravnega položaja za zaščito pravic, katerih priznanje se tudi sicer uveljavlja pred meritornim sodiščem“.

Začasni ukrepi se lahko sprejemajo tudi za preprečitev poslabšanja položaja.

V praksi taki ukrepi omogočajo upnikom, da se zavarujejo pred tveganjem, da ne bodo prejeli plačila, in sicer na dva načina: dolžnikom se bodisi prepreči razpolaganje z njihovim premoženjem bodisi se premoženje obremeni z zastavno pravico, ki upnikom omogoča, da dolgove izterjajo od poznejših kupcev.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Če sodišče v kontradiktornem sodnem postopku sprejme začasni ukrep, se je zoper ta ukrep mogoče pritožiti. Rok za vložitev pritožbe je 15 dni od vročitve odločbe.

Zoper odločbe, izdane na podlagi enostranskega zahtevka, ni pritožbe. Stranka, ki meni, da je bil ukrep napačen, lahko od sodišča zahteva odreditev novega začasnega ukrepa, s katerim se zamrznejo učinki prvotnega ukrepa, sprejetega na podlagi enostranskega zahtevka.

Sorodne povezave

 <http://www.legilux.lu/>

Zadnja posodobitev: 11/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki in tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Madžarska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Zakon CXXX o zakoniku o civilnem postopku iz leta 2016 določa dve vrsti pravnih ukrepov za zagotovitev izvršitve spornega zahtevka: začasno odredbo in začasno izvršitev, ki zagotavljata varstvo, preden je izdana pravnomočna sodna odločba. Na voljo so tudi ukrepi zavarovanja, kot so določeni v zakonu LIII o sodni izvršbi iz leta 1994.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži med postopkom in pred vložitvijo vloge, s katero se začne postopek. Sodišče bo preučilo predlog za izdajo začasne odredbe, če je mogoče na podlagi vloge, s katero se začne postopek, izvesti pripravljeno fazo postopka. Sodišče mora o predlogu za izdajo začasne odredbe odločiti po nujnem postopku in nemudoma (v največ osmih dneh) sprejeti ukrepe. Pri odločitvi mora upoštevati, ali bo z ukrepi nasprotni stranki povzročena večja škoda, kot bi jo sicer utrpela stranka, ki predlaga izdajo začasne odredbe, upoštevati pa mora tudi možnost, da se zahteva polg varščine. Sodišče nasprotni stranki dovoli, da odgovori na predlog za izdajo začasne odredbe. Stranke pozove, naj izrazijo stališča glede predloga na način, ki se mu zdi najprimernejši. Odredi lahko zaslišanje strank, če se mu zdi to potrebno za presojo predloga, zlasti kadar mora odločiti o pologu varščine.

Stranke, ki ne upoštevajo roka, določenega za zaslišanje, ne morejo vložiti prošnje za podaljšanje. Pri odločanju o predlogu za izdajo začasne odredbe se lahko dokazi izvajajo samo, če brez njih ni mogoče presojati vsebine predloga. Sodišče lahko kakršne koli potrebne dokaze izvede tudi med pripravljeno fazo postopka. Sodišče o predlogu za izdajo začasne odredbe odloči s sklepom, zoper katerega se lahko vloži ločena pritožba. Sodišče lahko sklep na predlog spremeni. Sklep o začasni odredbi je začasno izvršljiv. Razen če sodišče ne odloči drugače, začne rok za izpolnitev sklepa teči na dan po datumu uradnega pisnega obvestila o njem. Sklep je veljaven, dokler ga sodišče ne razveljavi s sklepom, sprejetim na predlog ene od strank, po zaslišanju nasprotne stranke ali v svoji sodbi ali drugi odločbi, s katero se postopek konča. Če sodišče sklepa o začasni odredbi ne razveljavi v svoji sodbi ali drugi odločbi, s katero se postopek konča, preneha veljati ob pravnomočnosti prvostopenjske sodbe. Začasna odredba preneha veljati, če se postopek konča ali po začasni ustavitvi opusti. Sodišče mora to dejstvo navesti v sklepu, s katerim konča postopek ali določi končanje postopka. Prekinitev ali začasna ustavitev postopka ne vpliva na veljavnost začasne odredbe.

Predlog za izdajo začasne odredbe se lahko vloži pred vlogo, s katero se začne postopek, če predlagatelj dokaže, da bo zamuda zaradi vložitve predloga po začetku postopka verjetno ogrozila namen izdaje začasne odredbe. Predlog za izdajo začasne odredbe je treba vložiti pri sodišču, pristojnem za postopek.

Če je za postopek krajevno pristojnih več sodišč, se lahko predlog vloži pri katerem koli od njih. Izbrano sodišče bo izključno pristojno za postopek, ki se bo začel. Za obvezno pravno zastopanje v postopku se uporabljajo splošna pravila civilnega postopka. Sodišče predlog za izdajo začasne odredbe obravnava prednostno. V sklepu o izdaji začasne odredbe določi rok za začetek postopka, ki ne sme biti daljši od 45 dni po uradnem obvestilu o sklepu. Če se postopek ne začne v roku, ki ga je določilo sodišče, ali če v osmih dneh po izteku roka predlagatelj sodišču, ki je izdalo začasno odredbo, ne dokaže, da se je postopek začel, začasna odredba po odredbi navedenega sodišča preneha veljati na dan po datumu izteka roka za začetek postopka. Če se postopek začne, začasna odredba, izdana pred vložitvijo vloge, s katero se začne postopek, ostane veljavna, dokler ni razveljavljena oziroma dokler sodba, izdana na prvi stopnji, ne postane pravnomočna. Če je vloga, s katero se začne postopek, vložena v predpisanem roku, vendar jo sodišče zavrne, začasna odredba ostane veljavna do izteka pravnih učinkov začetka postopka.

Sodišče o začasni izvršitvi odloči v sklepu, izdanem na prvi stopnji.

Sodišče mora o ukrepih zavarovanja odločiti po nujnem postopku – v največ osmih dneh – in sklep o ukrepu zavarovanja nemudoma poslati sodnemu izvršitelju, da takoj začne izvršbo. Pritožba zoper sklep sodišča o ukrepu zavarovanja nima odločilnega učinka.

Kot ukrep zavarovanja se lahko zahteva tudi izdaja evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, in to celo preden upnik začne postopek v glavni stvari. V takem primeru je treba postopek v glavni stvari začeti čim prej.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče lahko na zahtevo izda začasno odredbo, da prepreči spremembe sedanjega stanja, če bi bilo pozneje nemogoče znova vzpostaviti prvotno stanje, ali da prepreči oviranje poznejšega uresničevanja vložnikovih pravic, ali da prepreči kakršno koli neposredno škodo za vložnika, ali iz katerega koli drugega razloga, ki mu je treba nameniti posebno pozornost. Z začasno odredbo se lahko naloži obveznost izvedbe dejanja, ki bi ga imel vložnik pravico zahtevati na podlagi pravice, ki bo uveljavljena v postopku. V zadevah, v katerih so zgornji pogoji izpolnjeni, se lahko predlog za izdajo začasne odredbe vloži pred vlogo, s katero se začne postopek, če predlagatelj dokaže, da bo zamuda zaradi vložitve predloga po začetku postopka verjetno ogrozila namen izdaje začasne

odredbe. Predlog za izdajo začasne odredbe mora vsebovati sklicevanje na izpolnitev pogoja, na podlagi katerega se izda začasna odredba, v njem pa morajo biti navedena in utemeljena dejstva, ki izkazujejo izpolnitev navedenega pogoja. Predlagatelj mora natančno navesti vsebino predlaganih ukrepov. Če je predlog za izdajo začasne odredbe vložen pred vlogo, s katero se začne postopek, mora predlagatelj predložiti tudi podatke, potrebne za določitev sodišča, pristojnega za postopek, ki se bo začel. Navesti je treba tudi pravico, ki se bo uveljavljala v postopku. Sodišče bo kot pogoj za izdajo začasne odredbe določilo polog varščine, če nasprotna stranka dokaže, da bo zaradi predlaganih ukrepov verjetno utrpela škodo, za katero bo uveljavljala odškodnino ali nadomestilo, če uspe v postopku. Sodišče mora pri odločanju o pologu varščine upoštevati stopnjo verjetnosti dejstev, na katerih temelji predlog. Če škoda ni velika, sodišče ne bi smelo odrediti pologa varščine. Sodišče odredi polog varščine v dveh primerih. Prvič, če to zahteva nasprotna stranka, ki mora biti sposobna dokazati verjetnost nastanka škode, ki ustreza predlagani varščini. Drugič, če to predlaga predlagatelj, nasprotna stranka pa se s tem strinja. V prvem primeru znesek varščine ustreza verjetni škodi, ki jo navede nasprotna stranka, v drugem primeru pa znesku, ki ga predlaga predlagatelj in s katerim se strinja nasprotna stranka. Če predlagatelj ponudi določen znesek kot varščino, sodišče pozove nasprotno stranko, naj jo sprejme, v ločeni izjavi po nujnem postopku. Sprejetje zneska varščine ne pomeni priznanja dejstev, ki so bila predstavljena kot razlogi za izdajo začasne odredbe. Polog varščine pomeni, da se pri sodišču deponirajo zlasti denar, vrednostni papirji, denarni nadomestki ali v primeru bančne garancije izjava o garanciji. Sodba se razglasi za izvršljivo ne glede na pritožbo, če so z njo naložene naslednje obveznosti: plačevanje preživnine, rente ali druge redne storitve za isti namen; prenehanje motenja posesti; plačilo terjatve, ki jo je toženec priznal; plačilo denarja na podlagi obveznosti, prevzete v javni ali zasebni listini s polno dokazno močjo, če so s takšnimi dokumenti dokazane okoliščine, na katerih temelji, in druge nedenarne obveznosti, če bi tožnik zaradi zamude pri izvršitvi utrpel nesorazmerno veliko škodo ali škodo, ki jo je težko določiti, tožnik pa je položil ustrezno varščino. Sodišče lahko začasno izvršitev zavrne, če bi bilo breme, naloženo stranki z izvršitvijo, nesorazmerno večje, kot bi bilo breme za drugo stranko, če začasna izvršitev ne bi bila odobrena. Toženec mora zahtevo v zvezi s tem vložiti, preden je zaslišanje končano. Sodišče lahko sodbo razglasi za delno izvršljivo, če to dovoljujejo okoliščine. V izjemnih in ustrezno utemeljenih primerih lahko zavrne razglasitev sodbe za začasno izvršljivo v zvezi z elementi, ki so do izdaje sodbe že postali brezpredmetni. Začasna izvršitev ne zajema stroškov postopka, neplačanih procesnih pristojbin in stroškov, ki jih je vnaprej plačala država. Če izvršilnega naslova za izvršitev zahtevka ni mogoče izdati, vendar stranka, ki predlaga izvršitev, dokaže verjetno tveganje, da zahtevka morda pozneje ne bo mogoče izpolniti, lahko sodišče na zahtevo navedene stranke zahtevana sredstva zavaruje ali nekatere dele premoženja blokira z ukrepom zavarovanja. Sodišče lahko odredi ukrep zavarovanja, če na primer zahtevki temelji na odločbi, na podlagi katere bi bilo mogoče izdati sklep o izvršbi, vendar odločba še ni postala pravnomočna oziroma ni začasno izvršljiva, ali je pravnomočna, vendar se rok za njeno izvršitev še ni iztekel. Ukrepe zavarovanja je mogoče odrediti tudi v zvezi z zahtevki, vloženimi pri nacionalnem sodišču z vlogo na podlagi zakonodaje, s katero se urejajo premoženjska razmerja med zakoncema ali varstvo patentov, uporabnih modelov, topografij polprevodniških vezij, rastlinskih sort, blagovnih znamk, geografskih označb in modelov, dodatni varstveni certifikati ali varstvo avtorske pravice, ali na podlagi členov 4 in 6 zakona LVII o prepovedi nepoštenih in omejevalnih tržnih praks iz leta 1996 v skladu z merili, določenimi v veljavnih zakonih, ali s katero koli drugo vlogo, pri čemer se sočasno predloži javna ali zasebna listina s polno dokazno močjo, ki izkazuje podlago, vrednost in prenehanje zahtevka. Kot ukrep zavarovanja se lahko zahteva tudi izdaja evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov, za kar se uporabi obrazec iz Izvedbene uredbe Komisije.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Sodišče z začasno odredbo odredi izvedbo ukrepov, predlaganih v zahtevku ali predlogu za izdajo začasne odredbe. To lahko vključuje kakršne koli terjatve ali premoženje, navedeno v predlogu. Namerno neupoštevanje odredbe sodišča privede do izvršbe. Na podlagi zakonodaje o izvršbi se opredeli premoženje, ki je izvzeto iz ukrepov izvršbe.

Začasna izvršitev pomeni izvršitev določb sodbe prvostopenjskega sodišča, ki še ni pravnomočna. Predmet izvršbe je lahko katero koli premoženje toženca, razen če je izvzeto iz izvršbe na podlagi zakonodaje o izvršbi.

V okviru ukrepa zavarovanja se lahko nekateri deli premoženja blokirajo ali pa se sredstva zavarujejo z odredbo sodišča. V primeru odredbe sodišča za zavarovanje sredstev za zahtevek sodni izvršitelj izroči odredbo dolžniku na kraju samem, pri čemer zahteva, naj mu dolžnik takoj plača ustrezní znesek. Če dolžnik zahteve ne izpolni, lahko sodni izvršitelj zaseže katero koli premoženje dolžnika in zamrzne njegov račun; vendar je plače in prejemke dolžnika dovoljeno zamrzniti samo, če nima drugega premoženja, ki bi lahko bilo predmet izvršbe za kritje zahtevanih sredstev. Odredbe o blokiranju nekaterih predmetov se lahko nanašajo na katero koli premično premoženje ali premoženje, ki je nekaj vredno.

V postopku za izdajo evropskega naloga za zamrznitev bančnih računov se lahko vloži zahteva za pridobitev informacij o računu, na podlagi katerih bo pristojni organ poskušal pridobiti podatke o dolžnikovih računih od ponudnikov plačilnih storitev, ki upravljajo navedene račune.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

V primeru začasne odredbe in začasne izvršitve mora dolžnik ravnati v skladu s sklepom sodišča. Na podlagi sklepa se lahko proti dolžniku začne postopek izvršbe.

Obstajata dve vrsti ukrepov zavarovanja z različnimi učinki. Če je namen ukrepov zavarovati sredstva za zahtevek, mora dolžnik sodnemu izvršitelju izročiti določen znesek. Če tega ne stori, sodni izvršitelj izvrši ukrep z zasegom premoženja ali zamrznitvijo dolžnikovega računa v višini zahtevanih sredstev. Sredstva, zbrana pri dolžniku ali med postopkom, ne smejo biti dana na voljo stranki, ki predlaga izvršbo, ampak jih izvršilni organ hrani na depozitnem računu. Ko je predmet blokiran, je načeloma zasežen, kar pomeni, da ga lahko dolžnik še naprej uporablja, vendar ne more z njim prosto razpolagati. Predmeti se lahko tudi uradno zaplenijo. V tem primeru jih sodni izvršitelj fizično zaklene ali pa jih upravlja upravitelj.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Sklep sodišča o izdaji začasne odredbe ostane veljaven, dokler ni razveljavljen oziroma dokler sodba, izdana na prvi stopnji, ne postane pravnomočna. Začasna odredba preneha veljati, če se postopek konča ali po začasni ustavitvi opusti. Sodišče mora to dejstvo navesti v sklepu, s katerim konča postopek ali določi končanje postopka. Prekinitev ali začasna ustavitev postopka ne vpliva na veljavnost začasne odredbe.

Začasna izvršitev pomeni izvršitev obveznosti iz sodbe sodišča, preden ta postane pravnomočna, ne glede na morebitno pritožbo. Ta ukrep zato ni časovno omejen.

Ukrepi zavarovanja veljajo do izdaje sklepa o izvršbi zahtevka ali odločitve sodišča o prenehanju veljavnosti ukrepa zavarovanja.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper sklep o začasni odredbi je mogoče vložiti ločeno pritožbo. Vložitev takih pritožb je urejena s splošnimi pravili. Rok za vložitev pritožbe je 15 dni.

Pritožbo je treba vložiti pri sodišču, ki je izdalo sklep. Če je pritožba utemeljena, sodišče razveljavi sklep o začasni odredbi. Če tožnik omili zahtevek, lahko sodišče na zahtevo ali na lastno pobudo sklep spremeni.

Sodišče mora odrediti začasno izvršitev v primerih, določenih z zakonom. Stranka lahko zahteva, naj sodišče ne odredi začasne izvršitve v primerih, v katerih bi bilo s tem navedeni stranki naloženo nesorazmerno težko breme. Zahtevo je treba vložiti pri sodišču, ki obravnava zadevo.

Pritožba zoper sklep o ukrepu zavarovanja se lahko vloži pri sodišču, ki obravnava zadevo, vendar nima odločilnega učinka na njegovo izvršitev. Stranki lahko pritožbo vložita v 15 dneh od obvestila o sklepu.

Vlogo za pravno sredstvo zoper evropski nalog za zamrznitev bančnih računov ali njegovo izvršitev je treba vložiti pri sodišču, ki obravnava zadevo. Za pritožbo zoper sklep o pravnem sredstvu se uporabljajo splošna pravila.

Zadnja posodobitev: 15/01/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Malta

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Različne vrste ukrepov zavarovanja so:

nalog na podlagi opisa;
nalog za zaseg;
nalog za zaseg delujočega podjetja;
nalog za zaseg dolžnikovih terjatev;
nalog za preprečitev odhoda;
nalog za zaplembo morskih plovil;
nalog za zaplembo zrakoplova;
nalog za sodno prepoved.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Ukrepi so urejeni s členom 829 in naslednjimi poglavja 12 Zakonodaje Malte. V nekaterih primerih se lahko uporabljajo tudi določbe posebnih zakonov.

2.1 Postopek

Zahtevek za sprejetje navedenih ukrepov je treba vložiti z zapriseženo vlogo, ki jo sestavi vložnik in v kateri morata biti navedena izvor in vrsta dolga ali terjatve, ki naj bi se zavarovala: če je pravica, ki se poskuša zavarovati, dolg ali zahteva, ki jo je mogoče izpolniti s plačilom določene vsote denarja, je treba ta znesek navesti v zahtevku.

2.2 Glavni pogoji

Te naloge izda sodišče. Mirovno sodišče (Malta) ali mirovno sodišče (Gozo) v okviru nižje pristojnosti ne moreta izdati naloga na podlagi opisa ali naloga za preprečitev odhoda s sklicevanjem na zaprisego nasprotno stranke. Nalogov za zaseg ali nalogov za zaseg dolžnikovih terjatev, da bi se zavarovale pravice ali terjatve, ni mogoče izdati zoper državo. Nalogov za zaseg ali zaplembo oziroma nalogov za zaseg dolžnikovih terjatev za zavarovanje pravic ali terjatev tudi ni mogoče izdati zoper pripadnike oboroženih sil ali zoper plovilo, ki je najeto izključno za malteško vlado, če je taka oseba na Malti kot pripadnik oboroženih sil ali del posadke plovila. Naloga za preprečitev odhoda, s katerim bi se zavarovala pravica ali terjatev, ni mogoče izdati niti zoper kapitana, pomorščaka ali drugo ustrezno registrirano osebo, če je plovilo, ki mu pripada, dobilo ustrezno dovoljenje, niti zoper častnika stroja, ne glede na njegov naziv, ki je zaposlen na katerem koli plovilu na parni pogon.

Vedno se je treba sklicevati na člen 829 in naslednje poglavja 12 Zakonodaje Malte. V nekaterih primerih se uporabljajo tudi določbe posebnih zakonov.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ti ukrepi se lahko nanašajo na premično in nepremično premoženje. Nalog za zaseg se lahko izda tudi zoper delujoče podjetje. Nalog za zaplembo zaradi zavarovanja se lahko izda za morska plovila, daljša od deset metrov, in zrakoplove.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Učinki so odvisni od narave ukrepa, vendar načeloma niti zadevnega premičnega niti zadevnega nepremičnega premoženja ni dovoljeno prodati ali prenesti na tretje osebe.

Nalog na podlagi opisa se lahko izda za zavarovanje pravice na premičninah: da bi lahko vložnik zahtevka uveljavljal navedeno pravico, je lahko v njegovem interesu, da take premičnine ostanejo na trenutnem mestu ali v trenutnem stanju. Sodni uradnik na podlagi naloga za zaseg premičnega premoženja dolžniku zaseže stvar ali stvari, navedene v nalogu. Namen naloga za zaseg delujočega podjetja je, da se ohrani celotno premoženje delujočega podjetja, vključno z dovoljenji in njegovo poslovno vrednostjo, ter se prepove prodaja njegovega premoženja po delih ali kot celote in hkrati zagotovi njegovo nadaljnje poslovanje; vendar sodišče zahtevku za izdajo naloga v nobenem primeru ne ugotovi, če ugotovi, da je mogoče dolgovani znesek zavarovati z drugimi sredstvi. Nasprotno pa je učinek naloga za zaplembo morskih plovil in zrakoplovov ta, da se dolžniku zaseže plovilo, daljše od desetih metrov, ali zrakoplov, in da se to plovilo ali zrakoplov preda organu v kraju, kjer je to premoženje, ta pa morskega plovila ali zrakoplova ne sprostijo ali ne dovoli dolžniku, da bi z njim kakor koli deloma ali v celoti razpolagal ali da bi pravice na tem premoženju prenesel ali jih odstopil drugi osebi. Namen naloga za sodno prepoved je preprečiti osebi, da bi storila kar koli, kar bi lahko škodovalo osebi, ki je zahtevala izdajo naloga.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Nalog za zavarovanje velja 15 dni od pravnomočnosti sodbe, dokler ga sodišče ne prekliče ali dokler stranka, ki je zahtevala njegovo izdajo, ne umakne zahtevka zanj.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper te ukrepe pritožba ni mogoča. Lahko pa se zaprosi za izdajo nasprotnega naloga. V tem primeru lahko nasprotna stranka, zoper katero je izdan akt o zavarovanju, pri sodišču, ki je akt izdalo, ali – če je bila vložena tožba – pri sodišču, ki zadevo obravnava, zahteva, naj se akt o zavarovanju v celoti ali deloma prekliče zaradi enega izmed naslednjih razlogov:

ker je akt o zavarovanju nehal veljati;

ker eden izmed pogojev, ki se po zakonu zahtevajo za izdajo akta o zavarovanju, dejansko ni več izpolnjen;

ker je za poplačilo terjatve osebe, na zahtevo katere je bil akt o zavarovanju izdan, na voljo drugo ustrezno zavarovanje, bodisi z izdajo drugega akta o zavarovanju bodisi če sodišče ugotovi, da je terjatev ustrezno zavarovana z drugim zavarovanjem, ali

če se dokaže, da znesek terjatve verjetno ni upravičen ali da je previsok, ali

če sodišče meni, da je zagotovljeno zadostno zavarovanje, ali

če se dokaže, da glede na okoliščine nadaljnja veljavnost akta v celoti ali deloma ne bi bila razumna ali da akt o zavarovanju v celoti ali deloma ni več potreben ali upravičen.

Zadnja posodobitev: 22/03/2017

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Nizozemska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Katere različne vrste ukrepov obstajajo?

Obstajata dve vrsti ukrepov: začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja.

Začasni ukrepi so ukrepi pred odločbo sodišča v postopku v glavni stvari. Sodišče lahko s sodbo, razglašeno v postopku v glavni stvari, začasni ukrep potrdi ali razveljavi.

Ukrepi zavarovanja so ukrepi, katerih cilj je zagotoviti, da dolжник izpolni svoje obveznosti. Ti ukrepi upnikom omogočajo, da se zavarujejo pred tveganjem, da ne bi prejeli tistega, kar jim je dolgovano.

Sodišče lahko odredi začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja v zvezi z dolžnikovim premoženjem. Upnik ima po zakonu pravico, da nekatere ukrepe, namenjene zaščiti pravic, ki se lahko uveljavljajo šele po sodbi, zahteva pred sodbo in celo pred začetkom postopka. S tem naj bi se drugi stranki preprečilo, da bi onemogočila izvršitev upnikove pravice do vračila, na primer tako, da bi blago prodala, prikrila, razdelila ali obremenila z zastavno pravico ali hipoteko.

1.1 Začasni ukrepi

Začasni ukrepi se lahko odredijo v posebnih postopkih za izdajo začasne odredbe ali postopkih odločanja v glavni stvari, ki potekajo na sodišču.

Za začasne odredbe v postopkih za razvezo zakonske zveze se uporabljajo posebna pravila.

1.2 Ukrepi zavarovanja

A. Zaseg (*conservatoir beslag*)

Sodišče lahko upniku izda dovoljenje za zaseg dolžnikovega premoženja z namenom, da se premoženje ohrani, dokler ni ugotovljena pravica, ki jo zahteva predlagatelj zasega.

Obstajajo štiri vrste zasega:

zaseg za izterjavo denarne terjatve (*conservatoire verhaalsbeslagen*). Premoženje se zaseže po odločitvi sodišča, da je treba poravnati denarno terjatev;

zaseg z namenom predaje premičnine ali izročitve blaga (*conservatoir beslag tot afgifte van roerende zaken of levering van goederen*). V tem primeru se odredi zaseg dolžnikovega premoženja, da se zagotovi ohranitev pravic lastnika ali osebe, upravičene do izročitve blaga;

zaseg pred izdajo odločbe v zadevah, povezanih z zakonsko zvezo (*conservatoir marital beslag*). Zakonec, ki zahteva razvezo zakonske zveze, prenehanje življenjske skupnosti ali prodajo skupnega premoženja zakoncev, lahko predlaga ta zaseg, da se prepreči odsvojitve premoženja iz skupnosti pred njegovo razdelitvijo;

zaseg za zavarovanje dokazov (*conservatoir bewijsbeslag*). Namen tega zasega je zavarovati dokaze.

B. Izročitev v sodno hrambo

Ta ukrep se nanaša predvsem na zadeve, v katerih obstaja tveganje, da bodo zaseženi predmeti odsvojeni. Sodišče na zahtevo osebe, ki je predlagala zaseg, odredi, da se predmeti, ki so ali bodo zaseženi, izročijo skrbniku, ki ga določi sodišče.

Izročitev v sodno hrambo se lahko odredi tudi ločeno od zasega.

C. Prisilna uprava

Sodišče lahko za premoženje, ki je predmet spora glede lastništva, določi prisilno upravo. Na primer: obstaja spor glede pravice do prenosa družbe. Zaseg premoženja družbe ali njegova izročitev v sodno hrambo bi lahko ovirala nadaljnje poslovanje družbe. Upravitelj pa lahko vodi poslovanje družbe, dokler postopek ni končan.

D. Zapečatenje in popis

Notar lahko z dovoljenjem okrajnega sodišča (*kantonrechter*) zapečati blago, ki spada v zapuščino ali v določeno skupno premoženje. Odvetnik ni potreben.

Ta ukrep se ne uporablja pogosto. Zahtevajo ga lahko na primer dediči, preživeli zakonec ali registrirani partner, izvršitelji in osebe z (omejeno) pravico do deleža na skupnem premoženju.

Zahteva za odstranitev pečata se prav tako vložijo pri okrajnem sodišču.

Okrajno sodišče lahko med drugim na zahtevo zgoraj navedenih oseb odredi popis, ki ga opravi notar. Odvetnik ni potreben. Ta ukrep je namenjen določitvi obsega (in vrednosti) premoženja. Predlog se lahko vložijo skupaj z zahtevo za zapečatenje ali odpečatenje premoženja. Ukrep obsega kratek opis vseh sredstev in obveznosti iz premoženja ter na zahtevo stranke oceno vrednosti premičnega premoženja. Če se stranke ne morejo dogovoriti o imenovanju pooblaščenega cenilca ali cenilcev, ga oziroma jih imenuje notar.

1.3 Začasna izvršitev

Sodišče lahko po potrebi v vseh zadevah, v katerih odloča, razglasi začasno izvršljivost sodbe, razen če ni z zakonom določeno drugače ali če to ni mogoče zaradi narave zadeve. Če začasna izvršitev ne izhaja iz zakona, jo mora zahtevati tožnik. Sodišče je ne more razglasiti po uradni dolžnosti.

Sodba, ki je razglašena za začasno izvršljivo, se lahko izvrši nemudoma, tudi če je zoper odločbo vložen ugovor, pritožba ali kasacijska pritožba. Sklep o izvršitvi se lahko nanaša na celotno sodbo ali njen del. Sodba se lahko izvrši tudi, ne da bi bila razglašena za začasno izvršljivo, čeprav bi bila v primeru vložitve pritožbe njena izvršitev odložena. Če je sodba razglašena za začasno izvršljivo, se lahko njeno izvrševanje nadaljuje ali celo začne po vložitvi pritožbe zoper sodbo.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

A. Zaseg

Zaseg se odredi z dovoljenjem sodnika okrajnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe. Predlog za dovoljenje vložijo odvetnik. Sodnik se lahko načeloma opre na trditve vložnika. Dolжник se načeloma ne zasliši. Sodišče običajno izda sklep še isti dan. V primeru denarne terjatve sodnik določi znesek, za katerega je dovoljenje odobreno. Sodnik lahko odredi polog varščine za morebitno škodo zaradi zasega.

Zaseg se odredi s pozivom, ki ga vroči sodni izvršitelj. Osebi, ki je zahtevala zaseg in za katero se pozneje ugotovi, da ga je zahtevala neupravičeno, se lahko naloži plačilo odškodnine.

S postopkom, s katerim se zahteva zaseg, so povezani stroški, kot so: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>), in nagrade za sodnega izvršitelja (<http://www.kbvg.nl/>).

B. Izročitev v sodno hrambo

Izročitev v sodno hrambo na zahtevo stranke, ki je zahtevala zaseg, odredi sodnik okrajnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe.

Stranka, pri kateri je bil opravljen zaseg, in druge zainteresirane stranke se zaslišijo, razen če to zaradi nujnih okoliščin ni mogoče. Pritožba zoper odredbo ni dopustna. Sodnik lahko odredi polog varščine.

Sodnik okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe, lahko izročitev v sodno hrambo odredi ločeno od zasega.

S postopkom, s katerim se zahteva izročitev v sodno hrambo, so povezani stroški, kot so: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>), in nagrade za sodnega izvršitelja.

C. Prisilna uprava

Sodnik okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe, na zahtevo zainteresirane stranke odredi prisilno upravo spornega premoženja. Ukrep ni povezan z nikakršnim zasegom. Z morebitnimi zasegi premoženja se pooblastila upravitelja ne omejujejo. Ukrep se lahko nanaša na vse vrste blaga, premično in nepremično premoženje ter premoženjske pravice. Prisilna uprava je pomembna zlasti za zagotovitev, da lahko neodvisna tretja oseba nadaljuje upravljanje s premoženjem družb, na primer med postopkom.

S postopkom, s katerim se zahteva prisilna uprava, so povezani stroški, kot so: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>), in plača upravitelja.

D. Začasni ukrepi

Postopek za izdajo začasne odredbe se lahko izvede povsem neodvisno od postopka v glavni stvari in ni nujno, da mu ta sledi.

Sodnik okrožnega sodišča, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe, je pristojen za izdajo začasne odredbe v vseh zadevah, kjer je to ustrezno.

Sodnik okrajnega sodišča je pristojen tudi v zadevah, v katerih mora v postopku odločiti v glavni stvari. Poleg običajne krajevnosti pristojnosti ima dodatno pristojnost sodišče, na območju pristojnosti katerega bo ukrep sprejet. V postopku za izdajo začasne odredbe se lahko zahteva vsaka odredba ali prepoved, ki se lahko zahteva v postopku v glavni stvari. Denarne terjatve so dopustne pod nekaterimi pogoji (glej točko 2.2).

V postopku pred sodnikom, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe, mora vložnika zastopati odvetnik. Tožencu lahko pomaga odvetnik. V postopku pred sodnikom okrajnega sodišča lahko stranke nastopajo brez odvetnika. Obravnava je ustna in neformalna. Sodba se običajno izda po nekaj tednih.

Sodišče lahko po uradni dolžnosti razglasi začasno izvršljivost začasnega ukrepa. „Začasni“ pomeni, da je sodbo mogoče ovreči. V morebitnem postopku v glavni stvari se lahko izda drugačna sodba.

S tem postopkom so povezani naslednji stroški: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>), nagrade za sodnega izvršitelja (<http://www.kbvg.nl/>), za vložnika pa stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>).

Začasni ukrepi se lahkoodobijo tudi v sodnih postopkih v glavni stvari, ki potekajo, pri čemer ti ukrepi veljajo skozi celotno trajanje postopka. Začasna odredba, ki se zahteva, mora biti povezana z zahtevkom v postopku v glavni stvari. Ta postopek se redko uporablja.

V zadevah v zvezi z razvezo zakonske zveze se začasne odredbe zahtevajo za čas trajanja postopka in določeno obdobje po njem. Primeri so: dom zakoncev, blago za vsakdanjo uporabo, otroci in preživnina, ki jo en zakonec plačuje drugemu.

Ti ukrepi se zahtevajo v ločeni vlogi, ki se vložijo pred postopkom za razvezo zakonske zveze, med njim ali celo po njem, in sicer tako dolgo, dokler imajo učinek. Ustni postopek se mora začeti najpozneje v tretjem tednu po vložitvi vloge, sodnik pa odloči čim prej.

S tem postopkom so povezani naslednji stroški: sodna taksa (<http://www.rechtspraak.nl/>) in stroški, povezani z najemom odvetnika (<http://www.advocatenorde.nl/>).

E. Začasna izvršitev

Sodišče lahko v rednem postopku na podlagi sodnega poziva na zahtevo tožnika razglasi začasno izvršljivost celotne sodbe ali njenega dela, razen če ni z zakonom določeno drugače ali če to ni mogoče zaradi narave zadeve. Določi lahko, da je za začasno izvršljivost potreben polg varščine. V postopku za izdajo začasne odredbe lahko začasno izvršljivost razglasi tudi po uradni dolžnosti. Enako velja v postopku na podlagi vloge.

2.2 Glavni pogoji

A. Zaseg

Vloga mora vsebovati določene informacije: vrsto zasega, ki naj bi bil izveden, in pravico, na katero se sklicuje vložnik, ter v primeru denarne terjatve tudi njen (najvišji) znesek. Poleg tega je treba za nekatere zasege, ki bodo izvedeni, dokazati, ali je strah pred odtujitvijo utemeljen. Nujni interes se ne zahteva.

B. Izročitev v sodno hrambo

V primeru predloga osebe, ki je zahtevala zaseg, se nujnost ne zahteva. Vendar mora v postopku za izdajo začasne odredbe vložnik imeti nujni interes. Strahu pred odtujitvijo ni treba dokazati.

C. Prisilna uprava

Ta ukrep vključuje postopek za izdajo začasne odredbe, zato mora tožnik imeti nujni interes. Strahu pred odtujitvijo ni treba dokazati.

D. Začasni ukrepi

V postopku za izdajo začasne odredbe mora tožnik imeti nujni interes, sodišče pa pretehta interese strank in odloči o začasni odredbi. Ni treba, da je nujni interes vložnika povezan z okoliščinami na strani toženca. Zahtevek se lahko izpodbija ali je izpodbojen. Za dopustnost denarnih terjatev v postopku za izdajo začasne odredbe veljajo strožje zahteve. Nujni interes tožnika se dodatno preuči, pri tehtanju interesov pa je treba upoštevati tudi tveganje nezmožnosti odplačila, ki lahko privede do zavrnitve začasne odredbe. Na vseh okrožnih sodiščih so mogoči postopki za izdajo začasne odredbe za izterjavo dolga za nesporne zahtevke ali zahtevke, ki jih ni mogoče razumno izpodbijati in ki izhajajo iz pogodb v zvezi z dobavljenim blagom in/ali opravljenimi storitvami.

Za začasne ukrepe v postopkih za razvezo zakonske zveze in drugih postopkih v glavni stvari ni zahtev glede izpodbojnosti ali nujnosti zadeve. Prav tako ni upošteven strah pred odtujitvijo.

E. Začasna izvršitev

Ni relevantno.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

Namen ukrepov zavarovanja je ohraniti dejanski ali pravni položaj zaradi ohranitve pravic (do nadomestila škode). Namen začasnih ukrepov je, da se vzpostavi dejanski ali pravni položaj pred odločbo v postopku v glavni stvari.

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

A. Zaseg

Načeloma se lahko zasežejo vse vrste premoženja, razen sredstev, ki so namenjena izvajanju javnih storitev, in predmetov, navedenih v členih 447, 448 in 712 zakonika o civilnem postopku (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*). Plače in drugi zahtevki za periodična plačila so izvzeti iz zasega. Zaseg se lahko odredi tudi v zvezi z omejeno pravico ali deležem na premoženju. Pravila za zaseg takega premoženja se v takem primeru smiselno uporabljajo (člen 707 zakonika o civilnem postopku).

B. Izročitev v sodno hrambo

Premičnine, ki niso registrirane premoženje.

C. Prisilna uprava

Vse premoženje, v zvezi s katerim obstaja spor glede lastništva.

D. Začasni ukrepi

Vse vrste premoženja so lahko predmet zahtevka v postopku za izdajo začasne odredbe ali zahtevka za izdajo začasne odredbe v postopku v glavni stvari.

E. Začasna izvršitev

Ni relevantno.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

A. Zaseg

Posledica zasega je, da je zaseženo premoženje zamrznjeno. Stranka, katere premoženje je zaseženo, ga ne sme več prodati, razdeliti, obremeniti ali oddati v najem itd. Nezmožnost razpolaganja s premoženjem je relativna: učinek ima samo v zvezi z osebo, ki je zahtevala zaseg. V primeru zasega pri tretji osebi tretji dolžnik tudi ne sme izvesti dodatnih plačil ali izročiti premoženja. Vendar je tretji pridobitelj, ki je ravnal v dobri veri, pod nekaterimi pogoji zaščiten. V primeru zasega pri tretji osebi mora tretji dolžnik navesti, kaj ima v imenu stranke, pri kateri je odrejen zaseg. Odtujitev zaseženega premoženja je kazniva.

B. Izročitev v sodno hrambo

Odtujitev premoženja v sodni hrambi je kazniva.

C. Prisilna uprava

Upravljanje premoženja je preneseno na upravitelja.

D. Začasni ukrepi

Upoštevanje se pogosto doseže s periodično denarno kaznijo.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

A. Zaseg

Sodišče mora pri odobritvi dovoljenja za zaseg vedno določiti rok, v katerem je treba vložiti zahtevek v tožbi v glavni stvari. Če tožba v glavni stvari še ne poteka, sodišče v dovoljenju za zaseg določi rok, ki je najmanj osem dni od zasega in v katerem je treba vložiti tožbo v glavni stvari. Samo postopek za pridobitev izvršilnega naslova za plačilo terjatve, za katero je bil kot zavarovanje odrejen zaseg, se lahko šteje za tožbo v glavni stvari. Sodišče lahko medtem zaseg odpravi na zahtevo osebe, katere premoženje je bilo zaseženo, ali na zahtevo druge zainteresirane stranke. Če se rok, ki ga je določilo sodišče, izteče, zaseg preneha veljati.

Zaseg postane izvršljiv takoj, ko oseba, ki ga je zahtevala, pridobi sklep o izvršbi in je ta vročen stranki, pri kateri se opravi zaseg (v primeru zasega pri tretji osebi mora biti vročen tudi njej).

Če je zahtevek v tožbi v glavni stvari nepreklicno zavrnjen, zaseg preneha veljati. Zaseg se lahko odpravi na zahtevo stranke, pri kateri je opravljen.

B. Izročitev v sodno hrambo

Izročitev v sodno hrambo odpravi sodnik, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe, na zahtevo vsake zainteresirane stranke v postopku za izdajo začasne odredbe. Ta sodnik po potrebi določi, kateri stranki mora skrbnik izročiti premoženje. Po odpravi zasega, na katerem temelji izročitev v sodno hrambo, se odpravi tudi izročitev v sodno hrambo. Skrbnik nato izroči premoženje stranki, pri kateri je bil opravljen zaseg. Ko je s pravnomočno ali začasno izvršljivo sodbo določena stranka, ki je upravičena do premoženja, ji ga skrbnik tudi izroči.

C. Prisilna uprava

Če zahtevek v tožbi v glavni stvari še ni bil vložen pri sodišču, mora biti vložen v roku, ki ga določi sodišče. Po preteku tega roka se prisilna uprava konča.

Ko je s pravnomočno ali začasno izvršljivo sodbo določena stranka, ki je upravičena do premoženja, ji ga upravitelj tudi izroči. Prisilna uprava se odpravi na podlagi skupne odločitve strank ali pa jo na zahtevo ene od njih odpravi sodnik, ki obravnava predlog za izdajo začasne odredbe.

D. Začasni ukrepi

Začasni ukrepi veljajo, dokler sodišče ne izda sodbe v postopku v glavni stvari.

Sodnik v postopku za izdajo začasne odredbe lahko tudi časovno omeji veljavnost ukrepov ali zanje določi pogoj, da se v določenem roku začne postopek v glavni stvari. Začasne odredbe, izdane v postopku v glavni stvari, se končajo tudi, če se predčasno konča zadeva v glavni stvari.

Začasne odredbe v postopkih za razvezo zakonske zveze lahko ostanejo veljavne še nekaj časa po razvezi zakonske zveze. Lahko se spremenijo ali umaknejo. Začasne odredbe, izdane pred postopkom za razvezo zakonske zveze, prenehajo veljati, če vloga za razvezo zakonske zveze ni vložena v štirih tednih od sklepa, s katerim so bile odrejene začasne odredbe.

E. Začasna izvršitev

Pritožbeno sodišče lahko odloži izvršitev. Odložitev se lahko doseže tudi z ugovorom zoper izvršitev.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Splošna pravila

Zoper sodbo se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

Ugovor lahko pri sodišču, ki je izdalo zamudno sodbo, v štirih tednih (pri čemer je začetek tega obdobja spremenljiv) vloži tista stranka, ki je bila obsojena v odsotnosti.

Pritožbo (za zneske nad 1 750 EUR) lahko pri pritožbenem sodišču v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe vloži tista stranka, ki ni uspela v postopku.

Kasacijsko pritožbo lahko pri vrhovnem sodišču Nizozemske (*Hoge Raad der Nederlanden*) v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe na prvi in najvišji stopnji ali v pritožbenem postopku vloži tista stranka, ki ni uspela v postopku.

Zoper sklep se lahko vložita pritožba pri pritožbenem sodišču in kasacijska pritožba pri vrhovnem sodišču Nizozemske.

Pritožbo lahko tožnik in zainteresirane stranke, ki so bile udeležene v postopku, vložijo v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe, druge zainteresirane stranke pa v treh mesecih od datuma, ko so bile seznanjene z odločitvijo sodišča.

Kasacijsko pritožbo lahko stranke, ki so bile udeležene v postopku na enem od predhodnih sodišč, vložijo v treh mesecih od datuma razglasitve sodbe.

Ta pravna sredstva odložijo izvršitev, razen če je bila sodba razglašena za začasno izvršljivo.

A. Zaseg

Pritožba zoper dovoljenje za zaseg ni mogoča (člen 700(2) zakonika o civilnem postopku). Oseba, ki je zahtevala zaseg, lahko vloži pritožbo in nato kasacijsko pritožbo zoper sklep o zavrnitvi zahtevka.

B. Izročitev v sodno hrambo

Če je bila izročitev v sodno hrambo odrejena na zahtevo osebe, ki je zahtevala zaseg, pritožba zoper odredbo ni mogoča.

Vložnik lahko vloži pritožbo in nato kasacijsko pritožbo zoper zavrnitev zahtevka.

Zoper začasno odredbo sodišča se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

C. Prisilna uprava

Zoper sklep o prisilni upravi premoženja se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

D. Začasni ukrepi

Zoper začasne odredbe, izdane v postopku za izdajo začasne odredbe ali postopku v glavni stvari, se lahko vložijo ugovor, pritožba in kasacijska pritožba.

Pritožba ali kasacijska pritožba zoper začasne odredbe, izdane v postopku za razvezo zakonske zveze, ni dopustna.

E. Začasna izvršitev

Če sodba ni bila razglašena za začasno izvršljivo, se lahko taka razglasitev še vedno doseže v pritožbenem postopku, postopku kasacijske pritožbe, ali postopku ugovora zoper izvršitev. Če je sodba razglašena za začasno izvršljivo, lahko sodnik, ki odloča o pritožbi, odloži izvršitev. Pri kasacijski pritožbi to ni mogoče. Odložitev se lahko doseže tudi z ugovorom zoper izvršitev.

Zadnja posodobitev: 09/02/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani **[de]** je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: **[en]**.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Avstrija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni in preventivni ukrepi so primeri ukrepov zavarovanja. V avstrijskem pravu obstajajo naslednji ukrepi zavarovanja:

ukrepi za zavarovanje dokazov;

ukrepi za prisilno prodajo premoženja, zastavljenega v zavarovanje;

začasne odredbe.

Skupna lastnost vseh teh ukrepov zavarovanja je, da strankam ni treba dokazati svojih trditev; zagotoviti morajo zgolj *prima facie* dokaze (tj. jih verodostojno predstaviti).

Začasne odredbe so najpomembnejši ukrepi zavarovanja, zato je predstavitev v nadaljevanju omejena na te odredbe.

Začasne odredbe so odločitve sodišča v obliki sklepa, s katerimi se zagotovi prihodnja izvršitev, za določen čas uredijo trenutne okoliščine ali doseže začasno zadoščenje zahtevka.

Začasne odredbe so razdeljene na odredbe za:

zavarovanje zahtevka za denarno plačilo;

zavarovanje zahtevka za izvedbo nekega dejanja;

zavarovanje pravice ali pravnega razmerja.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Začasne odredbe se izdajo samo na podlagi predloga. Stranki sta predlagatelj in nasprotna stranka. Za izdajo začasnih odredb so pristojna naslednja sodišča:

med postopkom, ki je že v teku: obravnavno sodišče na isti stopnji;

med izvršilnim postopkom: izvršilno sodišče;

pred tožbo v glavni stvari v pravnem postopku ali med obravnavo in izvršilnim postopkom: okrožno sodišče (*Bezirksgericht*) v okrožju, v katerem je splošno pristojno sodišče nasprotne stranke;

podredno, sodišče, ki je pristojno za predmet začasnih odredb, ali sodišče v kraju stalnega ali začasnega prebivališča dolžnikovega dolžnika ali okrožno

sodišče, ki opravi prvo obravnavo za izvršitev.

Ker je postopek v skladu z določbami izvršilnega prava, pravno zastopanje na prvi stopnji ni potrebno.

Dejanska izvršilna dejanja (kot je sodni zaseg) se opravijo po uradni dolžnosti (opravi jih sodni izvršitelj). Stroške začasnih odredb, ki so odvisni od vrednosti zahtevka, ki ga je treba zavarovati, praviloma najprej nosi predlagatelj. Predlagatelj lahko povračilo stroškov zahteva le, če uspe v postopku v glavni stvari; povračilo stroškov je treba uveljavljati v postopku v glavni stvari. Nasprotna stranka pa je do povračila stroškov upravičena že na stopnji odločitve o začasnih odredbi, če je uspešna v tem postopku.

2.2 Glavni pogoji

Za pridobitev začasnih odredb mora oškodovana stranka vložiti predlog, v katerem navaja trditve in *prima facie* dokaze v zvezi z denarno terjatvijo, nedenarnim zahtevkom, ki se nanaša na izpolnitev neke druge obveznosti, ali sporno pravico ali pravnim razmerjem ter obstoj tveganja.

Za pridobitev začasnih odredb za zavarovanje denarne terjatve mora predlagatelj zagotoviti *prima facie* dokaze o subjektivnem tveganju; tj. *prima facie* dokaze, da bo nasprotna stranka brez začasnih odredb ukrepala tako, da bo onemogočila ali otežila izterjavo denarne terjatve.

Pri vseh drugih vrstah začasnih odredb so potrebni samo *prima facie* dokazi o objektivnem tveganju, tj. da bi bila brez začasnih odredb sodni pregon in izterjava zahtevka s strani sodišč onemogočena ali bistveno otežena, zlasti zaradi spremembe trenutnega položaja.

Pri začasnih odredbah za zavarovanje denarnih terjatev in drugih oblikah začasnih odredb kot *prima facie* dokaz tveganja zadostuje dokaz, da bi bilo treba zahtevek izvršiti v državah, v katerih taka izvršitev ni zagotovljena niti z mednarodno pogodbo niti s pravom Unije.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Vsa sredstva, ki so na voljo za zavarovanje denarne terjatve, so našteta v zakonu o izvršbi (*Exekutionsordnung*). To so:

ukrepi za zaseg in upravljanje premoženja;

sklep o prepovedi odtujitve ali zastavitve premoženja stvarnega premoženja;

sklep o prepovedi za tretjo osebo;

ukrepi za upravljanje premoženja nasprotne stranke;

sklep o prepovedi odtujitve ali obremenitve nepremičnine ali pravic, vpisanih v zemljiško knjigo.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Učinki teh ukrepov so odvisni od zagotovljenega zavarovanja. Z zasegom in upravljanjem premoženja stvarnega premoženja se zagotovi, da nasprotna stranka nima več neposrednega vpliva na to premoženje. Načeloma je celo pravno razpolaganje z zaseženim in upravljanjem premoženjem neveljavno. Z zakonom je sodiščem podeljena široka diskrecijska pravica za izdajo „nujnih ali koristnih navodil“, medtem ko je premoženje zaseženo in upravljanje, da se prepreči spremembe, zaradi katerih bi se zmanjšala njegova vrednost ali prihodki iz njega. Taka navodila lahko na primer vključujejo prodajo zaseženega pokvarljivega blaga.

Vsako razpolaganje, s katerim se krši prepoved odtujitve ali zastavitve premoženja stvarnega premoženja, je neveljavno.

Sklepi o prepovedi za tretje osebe, ki jih izda sodišče, prepovedujejo nasprotni stranki razpolaganje s kakršnimi koli zahtevki do tretjih oseb ali njihovo izterjavo. Sočasno se tretjim osebam odredi, da do nadaljnjega obvestila sodišča ne plačajo nobenih dolgov, ki jih imajo do nasprotne stranke, in ne izročijo

nobenh predmetov, ki ji jih dolgujejo, ali ne storijo ničesar, kar bi lahko onemogočilo ali bistveno otežilo izvršitev v zvezi s terjatvijo ali predmeti, ki so dolgovani ali jih je treba izročiti. Z drugimi besedami, dolžnikov dolžnikom se lahko prepove samo izpolnitev obveznosti ali oviranje izpolnitve, ni pa jim mogoče prepovedati plačila predlagatelju ali uresničevanja kakršne koli pravice. Tretje osebe, ki ne ravna jo v skladu s sklepom, so odgovorne za škodo. Vprašanje, ali je razpolaganje v nasprotju z začasno odredbo neveljavno, v zakonu ni izrecno urejeno, pravni strokovnjaki v Avstriji pa so glede tega deljenega mnenja.

Za upravljanje nepremičnine nasprotne stranke se imenuje upravitelj, ki ga nadzoruje sodišče.

V zemljiško knjigo se vpiše zaznamek, da dolžnik ne sme razpolagati s svojimi nepremičninami ali pravicami, vpisanimi v zemljiško knjigo, ali jih obremeniti. Po vpisu tega zaznamka so prostovoljno razpolaganje z nepremičninami ali pravicami s strani nasprotne stranke in ustrezni vpisi v zemljiško knjigo mogoči, vendar le z omejeno veljavnostjo glede na predlagatelja. Le če sodišče v pravnomočni sodbi zavrne zahtevek predlagatelja ali je začasna odredba sicer razveljavljena, pridobi tretja oseba polne pravice, vključno v zvezi s predlagateljem, in doseže odpravo prepovedi.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Začasna odredba je veljavna le določen čas, čeprav jo je mogoče na zahtevo predlagatelja podaljšati. Če je začasna odredba izdana ločeno od postopka v glavni stvari, mora sodišče določiti razumen rok za utemeljitev zavarovanega zahtevka in vložitev tožbe ali predloga za izvršbo. Nasprotna stranka lahko ob pologu varščine zadrži izvršitev odredbe in doseže razveljavitev že izvršenih odredb.

Začasne odredbe je treba razveljaviti na zahtevo ali po uradni dolžnosti, če:

se je rok za utemeljitev zahtevka iztekel in utemeljitev ni bila predložena;

je bila začasna odredba izvršena obširneje, kot je bilo potrebno za zaščito predlagatelja;

pogoji za začasno odredbo niso več izpolnjeni;

je nasprotna stranka plačala varščino ali predložila jamstvo;

razlogi za začasno odredbo ne veljajo več.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

V postopku za izdajo začasne odredbe sta predvideni dve pravni sredstvi, vendar nobeno od njiju nima odločilnega učinka:

ugovor zoper samo začasno odredbo: če nasprotna stranka in dolžnikov dolžnik nista bila predhodno zaslišana, lahko v 14 dneh vložita ugovor. Za zagotovitev pravične obravnave se lahko predložijo novi dokazi. Sodišče prve stopnje o takih ugovorih odloči s sklepom, obravnava pa ni odprta za javnost; pritožba, znana kot „Rekurs“, je prav tako na voljo zoper sklep, izdan v postopku za izdajo začasne odredbe. Rok za vložitev te pritožbe je 14 dni. Ta pritožbeni postopek je pisni postopek, v katerem ni mogoče predložiti novih dokazov. Zoper potrjen sklep o začasni odredbi se lahko vложи tudi zahtevek za revizijo, vendar ne, če je bil predlog za začasno odredbo zavrnjen.

Posebna pravila:

V zakonu je predvideno naslednje:

začasna nastanitev za (razvezanega) zakonca;

začasna ureditev, uporaba ali zavarovanje zakonskega premoženja in zakonskih prihrankov;

začasna nastanitev za otroka;

začasne odredbe za preprečitev nasilja v družini;

začasne odredbe za preprečitev nasilja na splošno;

začasni najem;

začasne odredbe za preprečitev posegov v zasebnost;

ukrepi za izpolnitev nujne potrebe enega od zakoncev po nastanitvi.

V okviru teh posebnih pravil so posebej pomembne začasne odredbe za preprečitev nasilja. Avstrija ima preprost, a zelo učinkovit sistem za zaščito pred nasiljem, ki omogoča izgon nasilnega sostanovaleca iz stanovanja in prepoved njegove vrnitve. Osebi, zaradi nasilnega vedenja katere je nerazumno pričakovati, da se bo druga oseba srečevala z njo, se lahko prepove tudi obiskovanje nekaterih krajev ali vzpostavljanje stikov. Zelo pomembno je, da ta sistem zagotavlja tesno sodelovanje pri preprečevanju nasilja v družini med policijo, sodišči, lokalnimi centri za preprečevanje nasilja v družini in, če so vključeni mladoletne osebe, službami za otroško in mladinsko skrbstvo.

Organi javnega reda in miru so na podlagi policijskega prava pooblaš čeni, da zoper osebe, ki ogrožajo življenje, zdravje ali svobodo druge osebe, izdajo sklep o izgonu ali prepovedi približevanja, ki traja največ dva tedna. Če je predlog za začasno odredbo vložen pri sodišču, se sklep podaljša na največ štiri tedne. Policija mora tudi obvestiti lokalne centre za preprečevanje nasilja v družini, da lahko žrtvam zagotovijo podporo.

Sodišče mora na zahtevo žrtve osebi, zaradi katere je skupno življenje zaradi njenega fizičnega nasilja, grožnje s fizičnim nasiljem ali psihičnega nasilja postalo nevzdržno, določiti tudi, da:

zapusti dom in neposredno bližino doma ter

se ne vrača domov ali v neposredno bližino doma, dokler se dom uporablja za izpolnjevanje nujne potrebe po nastanitvi predlagatelja.

Sodišče lahko izgnani osebi prepove tudi obiskovanje določenih krajev (kot je ulica pred stanovanjsko hišo ali otrokovo šolo) in ji odredi, naj se vzdrži srečevanja ali vzpostavljanja stikov s predlagateljem, če to ni v nasprotju z resnimi interesi nasprotne stranke.

Začasne odredbe, izdane v povezavi s postopkom v glavni stvari, kot je postopek za razvezo zakonske zveze, postopek za razveljavitev, postopek za delitev prihodka iz premoženja ali postopek za pojasnitev pravic do uporabe stanovanja, veljajo do pravnomočne sodbe v postopku v glavni stvari. Začasne odredbe se lahko izdajo ne glede na to, ali stranki še živi skupaj, in neodvisno od postopka v zadevi v glavni stvari. Vendar če tak postopek ni v teku, se lahko začasna odredba izda za največ šest mesecev.

Če so izpolnjeni pogoji za to, je treba začasno odredbo izvršiti takoj bodisi po uradni dolžnosti bodisi na zahtevo. Izvršilni organ (sodni izvršitelj) mora nasprotni stranki določiti zapustitev stanovanja ter ji odvzeti vse ključe doma in jih shraniti pri sodišču. Sodišče lahko za izvršitev začasne odredbe za zaščito pred nasiljem v družini pooblasti organe javnega reda in miru, ki lahko v to vključijo uradnike za izvrševanje javnega reda in miru, ki so jim na voljo. To se v praksi zgodi pogosto, kar pomeni, da začasne odredbe za zaščito pred nasiljem na splošno izvršuje policija in ne sodni izvršitelj.

Zadnja posodobitev: 05/06/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [\[pl\]](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Poljska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Vrsta ukrepa je odvisna od narave zahtevka, ki ga je treba zavarovati. V skladu s členom 747 zakonika o civilnem postopku (*kodeks postępowania cywilnego*) se denarne terjatve zavarujejo z:

rubežem premoženja, plač, sredstev na bančnem računu ali drugih terjatev ali druge premoženjske pravice;

obremenitvijo nepremičnine zavezane stranke s prisilno hipoteko;

uvredbo prepovedi razpolaganja z nepremičnino ali obremenitve nepremičnine, za katero ni vpisa v zemljiški knjigi ali za katero je bila zemljiška knjiga izgubljena ali uničena;

obremenitvijo plovila ali plovila v gradnji s pomorsko hipoteko;

določitvijo prepovedi razpolaganja s skupno lastninsko pravico do prostorov;

določitvijo prisilne uprave podjetja ali kmetijskega gospodarstva zavezane stranke ali obrata, ki je sestavni del podjetja, ali njegovega dela, ali dela kmetijskega gospodarstva zavezane stranke.

Če se zaprosi za izdajo ukrepov zavarovanja za zahtevke, ki ni denarna terjatev, sodišče odredi ukrepe zavarovanja, ki se mu zdijo v zadevni zadevi primerni, pri čemer niso izključeni ukrepi, ki so namenjeni zavarovanju denarnih terjatev (člen 755 zakonika o civilnem postopku). Sodišče lahko zlasti: ureja pravice in obveznosti strank ali udeležencev v postopku za čas trajanja postopka;

prepove razpolaganje s predmeti ali pravicami, zajetimi s postopkom;

prekine postopek izvršbe ali drug postopek, namenjen izvršbi sklepa;

odloči o skrbništvu mladoletnih otrok in stikov z otrokom;

odredi, da se v zemljiško knjigo ali drug ustrezen register vpiše ustrezen zaznamek.

Pri izbiri vrste odrejenih ukrepov zavarovanja je treba upoštevati interese strank ali udeležencev v postopku, da se upravičeni stranki zagotovi ustrezno pravno varstvo in da se zavezani stranki ne naloži čezmernega bremena.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Postopek za odreditev ukrepov zavarovanja se začne:

na zahtevo stranke ali udeleženca v postopku, vloženo pri sodišču, pristojnem za obravnavo zadeve na prvi stopnji. Če tega sodišča ni mogoče določiti, je pristojno sodišče v kraju, kjer je treba izvesti sklep o ukrepih zavarovanja, če pa te podlage ni ali če je treba sklep o ukrepih zavarovanja izvesti v okrožjih v pristojnosti različnih sodišč, je pristojno okrožno sodišče (*sąd rejonowy*) za glavno mesto Varšava. Predlog za izdajo ukrepov zavarovanja, vложен med postopkom, obravnava sodišče tiste stopnje, ki odloča o zadevi, razen če je to vrhovno sodišče (*Sąd Najwyższy*). V takih primerih o odreditvi morebitnih ukrepov zavarovanja odloča sodišče prve stopnje (člen 734 zakonika o civilnem postopku);

po uradni dolžnosti v zadevah, v katerih se lahko postopek začne po uradni dolžnosti (člen 732 zakonika o civilnem postopku).

Predlogi za izdajo ukrepov zavarovanja se vložijo v pisni obliki. Izpolnjevati morajo zahteve, predpisane za procesne vloge, v njih pa morajo biti opredeljeni vrsta ukrepov zavarovanja in v primeru denarne terjatve tudi znesek, ki se zavaruje (ta ne sme presegati zneska terjatve, izračunanega skupaj z obrestmi do datuma izdaje sklepa o ukrepu zavarovanja in povezanimi stroški, lahko pa vključuje tudi predvidene stroške postopka), ter navedene okoliščine, ki utemeljujejo predlog. Če je predlog za izdajo ukrepov zavarovanja vложен pred začetkom postopka, mora biti na kratko predstavljen predmet zadeve (člen 736 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo pred začetkom postopka ali med njim. Potem ko upravičena stranka pridobi izvršilni naslov, se lahko ukrepi zavarovanja odredijo le, če so namenjeni zavarovanju zahtevka, katerega rok za izpolnitev se še ni iztekel (člen 730(2) zakonika o civilnem postopku).

Če so ukrepi zavarovanja odredeni pred začetkom postopka, sodišče določi rok, do katerega je treba vložiti vlogo za začetek postopka, sicer ukrepi zavarovanja prenehajo veljati. Ta rok ne sme biti daljši od dveh tednov (člen 733 zakonika o civilnem postopku).

Predloge za izdajo ukrepov zavarovanja je treba obravnavati takoj, najpozneje pa v enem tednu od dneva, ko so vloženi pri sodišču, razen če ni s posebnimi določbami določeno drugače. Če je z zakonom določeno, da se predlogi obravnavajo na obravnavi, mora biti obravnava razpisana v enem mesecu od datuma vložitve predloga (člen 737 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se odredijo s sodno odločbo.

2.2 Glavni pogoji

Ukrepi zavarovanja se lahko zahtevajo v vseh civilnih zadevah, ki jih obravnava sodišče ali arbitražno sodišče (člen 730 zakonika o civilnem postopku).

Pogoj za odreditev ukrepov zavarovanja je, da sta zahtevek in pravni interes za odreditev ukrepov zavarovanja utemeljena. Pravni interes za odreditev ukrepov zavarovanja obstaja, če bo sodbo, razglašeno v zadevi, nemogoče ali zelo težko izvršiti ali bi bilo drugače nemogoče ali zelo težko doseči cilj postopka, če ukrepi zavarovanja ne bi bili odredeni (člen 730(1) zakonika o civilnem postopku).

Namen ukrepov zavarovanja ne more biti izpolnitev zahtevka, razen če ni z zakonom določeno drugače (člen 731 zakonika o civilnem postopku).

Sodišče lahko za izvajanje sklepa o ukrepih zavarovanja zahteva, naj upravičena stranka položi varščino, s katero se zavarujejo zahtevki zavezane stranke, ki bi izhajali iz izvršitve sklepa o ukrepih zavarovanja, razen kadar je upravičena stranka državna zakladnica in kadar so ukrepi zavarovanja odredeni v zvezi s preživitvenimi zahtevki, invalidsko pokojnino ali zneski, dolgovanimi zaposlenemu v zadevah, povezanih z delovnim pravom, v delu, ki ne presega skupnih mesečnih prejemkov zaposlenega (člen 739 zakonika o civilnem postopku).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo za:

premičnine;

plače;

sredstva na bančnem računu ali druge terjatve ali druge premoženjske pravice;

nepremičnine;

plovila ali plovila v gradnji;

skupno lastninsko pravico do prostorov;

podjetje ali kmetijsko gospodarstvo, obrat, ki je sestavni del podjetja, ali njegov del, ali del kmetijskega gospodarstva.

Ukrepi zavarovanja ne morejo zajemati predmetov, dolgovi ali pravic, izključenih iz izvršbe. Če zavezana stranka nima drugega premoženja, s katerim bi se lahko zavarovali zahtevki upravičene stranke, je lahko predmet zavarovanja pokvarljivo blago, če se lahko to takoj proda.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Glavni namen postopka za odreditev ukrepov zavarovanja je zagotoviti, da je upravičena stranka (najpogostejše upnik) zavarovana pred morebitnimi negativnimi učinki zamud v zadevah, ki se obravnavajo na sodišču (ali vključujejo alternativno reševanje sporov), in izboljšati položaj upravičene stranke v izvršilnem postopku, če je predmet sodnega postopka in ukrepov zavarovanja izvršljiv zahtevek. V omejenem obsegu lahko ukrepi zavarovanja upravičeni stranki tudi omogočijo pridobitev denarnih prejemkov.

Ukrepi zavarovanja so lahko tudi odgovor na dejanja zavezane stranke v škodo upravičene stranke.

Učinki ukrepov zavarovanja za zavezano stranko se razlikujejo glede na vrsto ukrepa:

v primeru rubeža premičnin upravljanje premičnin po rubežu ne vpliva na nadaljnji potek postopka, postopek izvršbe za zarubljene premičnine pa se lahko izvede tudi zoper kupca;

če se na podlagi ukrepov zavarovanja zarubijo sredstva na bančnem računu podjetja ali lastnika kmetijskega gospodarstva, lahko zavezana stranka prejme samo zneske, ki jih sodišče določi za izplačilo tekočih plač, skupaj z davkom na izplačane plače in drugimi zakonskimi zneski ter režijskimi stroški; možnost uporabe drugih zarubljenih terjatev in premoženjskih pravic je omejena (uporabo določi sodišče);

sodni izvršitelj proda vse zarubljene predmete in pravice do finančnih instrumentov, vpisanih na računu vrednostnih papirjev ali drugem računu v smislu pravil o trgovanju s finančnimi instrumenti, pridobljeni znesek pa se položi na depozitni račun sodišča;

uvedena je prepoved razpolaganja z nepremičnino ali obremenitve nepremičnine in razpolaganja s skupno lastninsko pravico do prostorov;

plovilo ali plovilo v gradnji je obremenjeno s pomorsko hipoteko;

zavezani stranki so odvzete vodstvene pravice, določena je prisilna uprava, prihodek od prisilne uprave pa se uporabi kot zavarovanje;

v preživalskih zadevah mora zavezana stranka upravičeni stranki plačati določeno vsoto v rednih obrokih ali enkratnem znesku.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Zavezana stranka lahko kadar koli zahteva, naj se pravno zavezujoči sklep o ukrepih zavarovanja razveljavi ali spremeni, če razlog za ukrepe zavarovanja preneha obstajati ali se spremeni (členi 742, 754(3) in 757 zakonika o civilnem postopku).

Ukrepi zavarovanja se razveljavijo, če:

zavezana stranka na depozitni račun ministra za finance položi znesek varščine, ki ga je upravičena stranka zahtevala v predlogu za izdajo ukrepa zavarovanja;

sta zahtevek ali vloga po izreku pravnomočne sodbe vrnjena ali zavrnjena;

sta zahtevek ali vloga zavrnjena ali je postopek ustavljen;

upravičena stranka v postopku ne vloži celotnega zahtevka ali vloži druge zahtevke, kot je bil tisti, ki je bil zavarovan pred začetkom postopka;

sodba, s katero je ugodeno zavarovanemu zahtevku, postane pravnomočna (ukrepi zavarovanja prenehajo veljati en mesec po pravnomočnosti sodbe);

upravičena stranka ne predlaga nadaljnjih izvršilnih ukrepov v dveh tednih od pravnomočnosti sodbe, s katero je ugodeno zahtevku, in sicer v zadevah, v katerih so ukrepi zavarovanja obsegali rubež premičnin, plač, sredstev na bančnem računu ali drugih terjatev ali druge premoženjske pravice ali določitev prisilne uprave podjetja ali kmetijskega gospodarstva zavezane stranke ali obrata, ki je sestavni del podjetja, ali njegovega dela, ali dela kmetijskega gospodarstva zavezane stranke.

Ukrepi zavarovanja se poleg tega razveljavijo (člen 754(1) zakonika o civilnem postopku):

dva meseca od pravnomočnosti sodbe, s katero je ugodeno zavarovanemu zahtevku, ali pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi pritožbe ali drugega pravnega sredstva, ki ga zavezana stranka vloži zoper sodbo, s katero je ugodeno zavarovanemu zahtevku;

če upravičena stranka ne predlaga nadaljnjih izvršilnih ukrepov v enem mesecu od pravnomočnosti sodbe, s katero je ugodeno zavarovanemu zahtevku, ali pravnomočnosti sklepa o zavrnitvi pritožbe ali drugega pravnega sredstva, ki ga zavezana stranka vloži zoper sodbo, s katero je ugodeno zavarovanemu zahtevku, kadar ukrepi zavarovanja med drugim vključujejo rubež premičnin.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Tako upravičena stranka kot zavezana stranka lahko vložita pritožbo zoper sklep sodišča prve stopnje o ukrepih zavarovanja (člen 741 zakonika o civilnem postopku).

Zadnja posodobitev: 24/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Izvirna jezikovna različica te strani [pt](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Portugalska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Začasni ukrepi in ukrepi zavarovanja so namenjeni zaščiti nekaterih pravnih položajev in lahko obsegajo (a)časne ukrepe s področja uporabe pravnega okvira za odrasle osebe s spremstvom, določenega z [zakonom št. 49/2018 z dne 14. avgusta 2018](#), (b)časno skrbništvo nad lastnino odsotne osebe (člen 1021 zakonika o civilnem postopku), (c)imenovanje skrbnika *ad litem* (člen 17 zakonika o civilnem postopku) ali (d)ukrepe, potrebne za zaščito lastnine, ki zajema premoženje v mirovanju (člen 938 zakonika o civilnem postopku).

Namen ukrepov zavarovanja (tj. ukrepov, določenih s členom 362 in naslednjimi zakonika o civilnem postopku) je odpraviti tveganje resne ali nepopravljive škode za terjatev, dokler traja postopek (*periculum in mora*), in zagotoviti izvršitev pravnomočne sodbe (člen 2 zakonika o civilnem postopku).

Razen kadar sodišče odredi obrnitev legitimacije za vložitev tožbe v postopku v glavni stvari (*inversão do contencioso*), so postopki zavarovanja odvisni od vloženega pravnega sredstva za določitev terjatve, zaščitene z ukrepom zavarovanja (člen 364 zakonika o civilnem postopku); ti postopki varujejo ali začasno predvidevajo učinke končnega ukrepa ob domnevi, da bo sklep, izdan v postopku v glavni stvari, ugoden za tožnika.

Tveganje škode (*periculum in mora*) daje sodišču pravico, da predhodno in začasno obravnava materialno pravno razmerje, ki ga je nato treba proučiti podrobneje. Če ta predhodna ocena govori v prid tožniku, se odredijo ukrepi za zavarovanje pred tveganjem.

Ukrepi zavarovanja so namenjeni zagotovitvi praktičnega izida tožbe, preprečitvi resne škode ali napovedi uveljavljanja pravice, da bi se čim bolj uravnotežili interesi hitrosti in pravne varnosti.

Portugalsko civilno procesno pravo določa dve vrsti ukrepov zavarovanja:

(a)običajni ukrepi zavarovanja (členi 362 do 376 zakonika o civilnem postopku);

(b)posebni ukrepi zavarovanja (členi 377 do 409 zakonika o civilnem postopku).

Prve ureja člen 362 zakonika o civilnem postopku, ki določa, da če se kdo upravičeno boji, da bo druga oseba resno in nepopravljivo škodovala njegovi terjatvi, in če ne velja nobeden od ukrepov zavarovanja, ki jih določa zakon, lahko predlaga ustrezen ukrep zavarovanja ali predhodni ukrep za zagotovitev uveljavitve ogrožene pravice (člen 362(1) zakonika o civilnem postopku). Tožnikova terjatev lahko temelji na obstoječi pravici ali pravici, ki jo sodišče ugotovi v postopku, ki poteka ali bo začel (člen 362(2) zakonika o civilnem postopku). Običajni ukrepi zavarovanja se ne uporabljajo, če je namen zavarovati se pred nevarnostjo škode, ki je izrecno zajeta z drugim posebnim ukrepom (člen 362(3) zakonika o civilnem postopku).

Posebni ukrepi zavarovanja so tisti, ki so izrecno določeni v zakoniku o civilnem postopku ali v ločeni zakonodaji.

Naslednji posebni ukrepi zavarovanja so določeni v portugalskem zakoniku o civilnem postopku:

- (a) *začasna vrnitev stvari* (člen 377 zakonika o civilnem postopku);
- (b) *zadržanje poslovnih odločitev* (člen 380 zakonika o civilnem postopku);
- (c) *začasna preživnina* (člen 384 zakonika o civilnem postopku);
- (d) *začasna odškodnina* (členi 388 zakonika o civilnem postopku);
- (e) *zaseg* (člen 391 zakonika o civilnem postopku);
- (f) *prepoved opravljanja novih del* (člen 397 zakonika o civilnem postopku);
- (g) *zamrznitev sredstev* (člen 403 zakonika o civilnem postopku).

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Če se kdo upravičeno boji, da bo druga oseba resno in nepopravljivo škodovala njegovim pravicam, lahko zahteva ustrezen ukrep zavarovanja ali predhodni ukrep za zagotovitev učinkovitosti ogrožene pravice (člen 362(1) zakonika o civilnem postopku). Tožnikova terjatev lahko temelji na obstoječi pravici ali pravici, ki jo sodišče ugotovi v postopku, ki poteka ali bo začel (člen 362(2) zakonika o civilnem postopku).

Taki ukrepi se odredijo, če je obstoj pravice zelo verjeten in če obstaja dovolj utemeljeno tveganje, da bo ta pravica kršena (člen 368(1) zakonika o civilnem postopku). Vendar lahko sodišče ukrepe zavrne, če bi škoda, ki bi zaradi njihove uporabe nastala tožencu, znatno presegla škodo, ki se ji želi tožnik z uporabo ukrepa izogniti (člen 368(2) zakonika o civilnem postopku).

Običajni ukrepi zavarovanja se lahko uporabijo samo, kadar ni posebnega ukrepa zavarovanja, ki bi bil ustrezen glede na dejansko stanje (člen 362(3) zakonika o civilnem postopku).

Za **neopredeljene ukrepe zavarovanja** iz člena 362 zakonika o civilnem postopku zato veljajo naslednji osnovni pravni pogoji:

- (a) očitni obstoj pravice;
- (b) utemeljena bojazen, da bi lahko druga oseba resno in nepopravljivo škodovala pravici tožnika (*periculum in mora*);
- (c) praktična primernost ukrepa zavarovanja ali predhodnega ukrepa za zagotovitev učinkovitosti ogrožene pravice;
- (d) želeni ukrep ne sme biti zajet z drugimi postopki zavarovanja.

Da sodišče odredi ukrepe zavarovanja, zadostuje, da na podlagi hitre preučitve ugotovi, da obstajajo trdni dokazi o zatrtjevanju pravici (*fumus bonis juris*) in upravičena bojazen, da bi zaradi časa, ki je potreben za dokončno rešitev spora, nastala nepopravljiva ali težko popravljiva škoda (*periculum in mora*).

Sodnik mora biti dovolj prepričan, da bo v postopku v glavni stvari odločeno v korist tožnika, saj se z ukrepi zavarovanja jasno poseže v pravni položaj toženca (člen 368(1) zakonika o civilnem postopku).

Kar zadeva **posebne ukrepe zavarovanja**:

(a) **začasna vrnitev stvari**: v primeru nasilnega ropa lahko lastnik zahteva, naj se mu njegovo premoženje začasno vrne, pri čemer se sklicuje na dejstva, povezana z lastnino, ropom in nasiljem. Sodnik lahko odredi vrnitev, ne da bi roparja pozval na sodišče ali zaslíšal, če na podlagi preučitve dokazov meni, da je tožnik imel lastnino, ki mu je bila nasilno odvzeta (členi 377, 378 in 379 zakonika o civilnem postopku);

(b) **zadržanje poslovnih odločitev**: če katero koli združenje ali gospodarska združba sprejme sklepe, ki so v nasprotju z zakonom ali aktom o ustanovitvi, lahko kateri koli partner v desetih dneh (od datuma sestanka, na katerem so bili sklepi sprejeti, ali datuma, ko je tožnik zanje izvedel, če ni bil ustrežno povabljen na sestanek), zahteva zadržanje izvajanja teh sklepov. Svoj status partnerja mora utemeljiti in dokazati, da bi lahko izvajanje sklepov povzročilo znatno škodo. Zahtevku je treba priložiti kopijo zapisnika sestanka, na katerem so bili sprejeti sklepi, kadar pa se sestanek ne zahteva po zakonu, se kopija tega zapisnika nadomesti z dokazili o sklepu (členi 380 do 383 zakonika o civilnem postopku);

(c) **začasna preživnina**: oseba, upravičena do preživnine, lahko zahteva določitev mesečnega zneska, ki bi ga morala prejemati v oblikičasne preživnine, če še ni bilo prvega dokončnega plačila. Ko sodišče prejme zahtevek za začasno preživnino, razpiše datum obravnave in stranki obvesti, da se morata obravnave udeležiti osebno ali pa ju mora zastopati pooblaščenec s posebnimi pooblastili za poravnavo. Odgovor na tožbo se predloži med samo obravnavo, sodnik pa si prizadeva doseči dogovor o določitvi preživnine, ki se nato potrdi s sodno odločbo (členi 384 do 387 zakonika o civilnem postopku). Če je katera od strank odsotna ali če se poskus dogovora izjalovi, sodnik odredi pridobivanje dokazov, preden izreče ustno sodbo, ki jo mora na kratko obrazložiti (člen 385(3) zakonika o civilnem postopku);

(d) **začasna odškodnina**: v povezavi z odškodninskimi zahtevki zaradi smrti ali telesne poškodbe lahko oškodovana stranka in tretje osebe, ki so morda upravičene do preživnine od oškodovane stranke, ter osebe, ki jim je oškodovana stranka plačevala preživnino v skladu z naravno obveznostjo, zahtevajo, naj se jim dodeli ustrezen denarni znesek v obliki mesečnega izplačila kot začasna odškodnina za škodo. Sodnik odobri zahtevani ukrep, če se dokažeta potreba kot posledica utrpele poškodbe in obveznost toženca, da povrne škodo. Začasno poravnavo, ki se upošteva pri končni poravnavi, pravično določi sodišče. To velja tudi za zadeve, v katerih odškodninski zahtevek temelji tudi na škodi, zaradi katere bi lahko bila resno ogrožena sredstva za preživljanje ali življenjske okoliščine oškodovane stranke. Zgoraj navedene točke, ki se nanašajo na začasno preživnino, se smiselno uporabljajo tudi za obravnavo tega ukrepa (členi 388 do 390 zakonika o civilnem postopku);

(e) **zaseg**: zaseg omogoča upniku, ki je upravičeno zaskrbljen, da ne bo dobil premoženja, s katerim se jamči poplačilo terjatve, da doseže sodni zaseg sredstev. Vložnik predloga za zaseg navede dejstva, ki podpirajo zahtevek in upravičujejo zatrtjevanje nevarnost, pri čemer navede seznam sredstev, ki naj bi se zasegla, in vse informacije, potrebne za izvedbo zasega. Če se zaseg zahteva zoper kupca dolžnikovega premoženja, vložnik, če se izkaže, da se nakup ni sodno izpodbijal, še vedno navede dejstva, na podlagi katerih bo izpodbijanje verjetno uspešno (členi 391 do 396 zakonika o civilnem postopku). Po preučitvi dokazov se zaseg odredi brez zaslišanja nasprotne stranke, če se pravne zahteve štejejo za izpolnjene (člen 393(1) zakonika o civilnem postopku).

V primeru zasega ladij ali njihovega tovora mora vložnik poleg izpolnjevanja splošnih zahtev, dokazati, da je zaseg dopusten glede na vrsto zahtevka (člen 394(1) zakonika o civilnem postopku). V tem primeru se zaseg ne izvede, če dolžnik upniku takoj zagotovi sprejemljivo varščino ali če sodnik v dveh dnevih meni, da je primerno, da se odhod plovila zadrži do zagotovitve varščine (člen 394(2) zakonika o civilnem postopku);

(f) **prepoved opravljanja novih del**: vsak, ki meni, da je kršena njegova izključna ali skupna lastninska pravica ali katera koli druga stvarna ali obligacijska pravica do rabe ali lastnine zaradi opravljanja novih del ali nove storitve, ki mu povzroča ali mu lahko povzroči škodo, lahko v 30 dneh od datuma, ko je za to izvedel, zahteva takojšnje prenehanje opravljanja del ali storitve. Tožnik lahko prepoved določi tudi neposredno zunajsodno, tako da nosilca projekta, ali če tega ni, odgovorno osebo ali njenega namestnika pred dvema pričama pozove k zaustavitvi del. Ta zunajsodna prepoved nima učinka, če se od sodišča v petih dneh ne zahteva potrditev (členi 397 do 402 zakonika o civilnem postopku);

(g) **zamrznitev sredstev**: kadar obstaja upravičena bojazen, da bo prišlo do izgube, prikrivanja ali izginotja premičnega ali nepremičnega premoženja ali listin, se lahko zahteva zamrznitev sredstev. Ta je odvisna od ukrepa za določitev sredstev ali dokazilo o lastništvu pravic nad zamrznjenimi sredstvi (členi 403 do 409 zakonika o civilnem postopku).

Ta ukrep lahko zahteva vsak, ki ima interes za ohranitev sredstev ali listin, čeprav lahko zaseg v zadevah, v katerih je treba zavarovati dediščino, zahtevajo samo upniki. Vložnik mora neposredno dokazati pravico na sredstvih in dejstva, zaradi katerih obstaja bojazen, da se bodo ta sredstva izgubila ali da bodo izginila. Če je pravica na sredstvih odvisna od tožbe, ki poteka ali jo je treba vložiti, mora tožnik sodišče prepričati o verjetni utemeljenosti zadevnega zahtevka. Sodnik po predložitvi potrebnih dokazov odobri ukrepe, če meni, da je brez njih tožnikov interes resno ogrožen.

2.1 Postopek

Razen za prepoved opravljanja novih del, ki jo je na začetku mogoče doseči v zunajsodnem postopku, potem pa je treba pri sodišču zahtevati potrditev (člen 397(2) in (3) zakonika o civilnem postopku), je treba za vse druge ukrepe zavarovanja najprej pri sodišču vložiti zahtevek, v katerem vložnik navede povzetek dokazov o ogroženosti pravici in utemelji bojazen pred škodo. V tem zahtevku se navedejo seznam največ petih priči in drugi zahtevani dokazi v skladu s členom 365 zakonika o civilnem postopku.

Na zahtevo lahko sodnik v sklepu o odreditvi ukrepa vložnika oprosti odgovornosti, da vložiti tožbo v postopku v glavni stvari, če dokazi, predstavljeni v postopku, podpirajo trdno prepričanje, da zavarovana pravica dejansko obstaja, in če je vrsta odrejenega ukrepa ustrezna za rešitev spora (člen 369(1) zakonika o civilnem postopku). Za to oprostitev je mogoče zaprositi do konca zaključne obravnave. V zadevah, v katerih ni predhodnega kontradiktornega postopka, lahko toženec ugovarja zoper obrnitev legitimacije za vložitev tožbe hkrati z izpodbijanjem odrejenega ukrepa (člen 369(2) zakonika o civilnem postopku).

Pravila glede obrnitve legitimacije se smiselno uporabljajo za začasno vrnitev stvari, zadržanje poslovnih odločitev, začasno preživnino, prepovedi opravljanja novih del in druge ukrepe, določene z ločeno zakonodajo, ki po svoji naravi omogočajo dokončno rešitev spora (člena 376(4) zakonika o civilnem postopku).

Kadar ni pravne določbe za odreditev ukrepa zavarovanja brez zaslišanja toženca, tega zasliši sodišče, razen če bi bila zaradi zaslišanja resno ogrožena cilj ali učinkovitost ukrepa (člen 366(1) zakonika o civilnem postopku).

Če je toženec zaslišan pred odreditvijo ukrepa, je pozvan, naj v desetih dneh vložiti ugovor. Poziv se nadomesti z obvestilom, če je toženec že prejel poziv v postopku v glavni stvari (člen 366(2) zakonika o civilnem postopku).

Če se je rok za ugovor iztekel in je bil toženec zaslišan, se po potrebi zagotovijo dokazi, ki jih zahteva ali določi sodišče (člen 367(1) zakonika o civilnem postopku).

Če toženec ni bil zaslišan in se ukrep odredi, je toženec o tej odločitvi uradno obveščen šele po njenem sprejetju (člen 366(6) zakonika o civilnem postopku).

Po prejemu uradnega obvestila ima na splošno pravico do pritožbe zoper odločbo o odreditvi, če meni, da ukrep glede na dejansko stanje ne bi smel biti odobren. Vložiti lahko tudi ugovor, če želi navesti dejstva ali predložiti dokaze, ki jih sodišče ni upoštevalo in zaradi katerih ukrep zavarovanja ne bi bil več utemeljen ali bi se njegova utemeljenost zmanjšala (člen 372(1) zakonika o civilnem postopku).

Toženec lahko s katerim koli od zgoraj navedenih sredstev izpodbija odločitev o obrnitvi legitimacije za vložitev tožbe (člen 372(2) zakonika o civilnem postopku). Če toženec vložiti ugovor, mora sodišče odločiti, ali naj se odrejeni ukrep ohrani, zmanjša ali prekliče. Zoper to odločitev in po potrebi zoper ohranitev ali preklíc obrnitve legitimacije za vložitev tožbe je mogoča pritožba, pri čemer je treba po potrebi predložiti dokaze, ki jih sodišče zahteva ali določi na lastno pobudo (člen 372(3) zakonika o civilnem postopku).

Kar zadeva krajevno pristojnost, člen 78 zakonika o civilnem postopku določa, da:

(a) se lahko zahtevki za zaseg in zamrznitev sredstev vložijo pri sodišču, pri katerem je treba začeti s tem povezan postopek, ali v kraju, kjer je premoženje, ali v enem od krajev, kjer je premoženje, če je premoženje v več krajih (člen 78(1)(a) zakonika o civilnem postopku);

(b) je v primeru prepovedi opravljanja novih del pristojno sodišče v kraju, kjer je treba opraviti delo (člen 78(1)(b) zakonika o civilnem postopku);

(c) je v primeru drugih ukrepov zavarovanja pristojno sodišče, pri katerem je treba vložiti s tem povezano tožbo (člen 78(1)(c) zakonika o civilnem postopku).

Če legitimacija za vložitev tožbe ni obrnjena, se postopek takoj po vložitvi tožbe združi z zadevno zadevo; če je bila tožba vložena pri drugem sodišču, se pošlje temu sodišču, ki je izključno pristojno za nadaljevanje postopka (člen 78(2) zakonika o civilnem postopku).

Če se ukrepi zavarovanja zahtevajo med tožbenim postopkom, je treba zahtevek vložiti pri sodišču, ki obravnava zadevno tožbo, razen če je bila zoper tožbo vložena pritožba. V tem primeru se združitve izvede šele po koncu postopka ali po vrnitvi spisa postopka v glavni stvari prvostopenjskemu sodišču (člen 364(3) zakonika o civilnem postopku).

Zastopanje po odvetniku je obvezno, če vrednost ukrepa presega 5 000,00 EUR ali če je dopustna pritožba, v skladu s členoma 58 in 1090 zakonika o civilnem postopku v povezavi s členom 44(1) zakona o organizaciji pravosodnega sistema.

Vrednost ukrepov zavarovanja se določi na naslednji način:

(a) za začasno preživnino in začasno odškodnino na podlagi dvanajstkratnika zahtevanega mesečnega plačila (člen 304(3)(a) zakonika o civilnem postopku);

(b) za začasno vrnitev stvari na podlagi vrednosti stvari, ki je bila odvzeta lastniku (člen 304(3)(b) zakonika o civilnem postopku);

(c) za zadržanje poslovnih odločitev na podlagi obsega izgube (člen 304(3)(c) zakonika o civilnem postopku);

(d) za prepoved opravljanja novih del in neopredeljene ukrepe zavarovanja na podlagi izgube, ki jo je treba preprečiti (člen 304(3)(d) zakonika o civilnem postopku);

(e) za zaseg na podlagi zneska terjatve, poplačilo katere je treba zajamčiti (člen 304(3)(e) zakonika o civilnem postopku);

(f) za zamrznitev sredstev na podlagi vrednosti zadevnih sredstev (člen 304(3)(f) zakonika o civilnem postopku).

2.2 Glavni pogoji

Pri presoji meril za odreditev ukrepa zavarovanja mora sodišče vedno preučiti, ali je bojazen utemeljena ter kako zahtevno in težko bo popraviti morebitno škodo. Presodi tudi primernost ukrepa zavarovanja ali predhodnega ukrepa v posamezni zadevi za varstvo domnevno ogrožene pravice. Ugotoviti mora, da bi lahko bila zaradi odlašanja ogrožena pravica.

Poleg tega preuči, ali postopek dejansko je oziroma bi lahko bil odvisen od tožbe, ki je vložena ali bo vložena v zvezi s pravico, zavarovano z ukrepom.

V takem postopku mora sodišče pridobiti uvodne dokaze (tj. manj natančne kot v postopku v glavni stvari), da je obstoj pravice, ki jo je treba zavarovati, dejansko verjeten in da je bojazen pred kršitvijo te pravice dovolj upravičena.

Vsi ukrepi zavarovanja se štejejo za nujne in imajo prednost pred vsemi drugimi nenujnimi sodnimi ukrepi (člen 363(1) zakonika o civilnem postopku), o njih pa je treba na prvi stopnji odločiti v največ dveh mesecih ali v 15 dneh, če toženca ni treba pozvati pred sodišče (člen 363(2) zakonika o civilnem postopku).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet ukrepov zavarovanja so lahko pravice ter premično in nepremično premoženje, ki niso v celoti ali delno izključeni z zakonom.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ker ukrepe zavarovanja odredi sodišče, so zavezujoči za vse javne in zasebne subjekte ter imajo prednost pred ukrepi vseh drugih organov (člen 205(2) ustave Portugalske republike). Vsaki osebi, ki krši odrejeni ukrep zavarovanja, se naloži kazen za hudo kršitev, ne glede na morebitne izvršilne ukrepe (člen 375 zakonika o civilnem postopku).

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Tudi če je tožnik razbremenjen obveznosti vložitve tožbe v postopku v glavni stvari, člen 373 zakonika o civilnem postopku določa, da postopki zavarovanja prenehajo in da se morebitni odrejeni ukrep izteče:

(a) če tožnik tožbe, od katere je odvisen ukrep, ne vloži v 30 dneh od datuma, ko je bil uradno obveščen o dokončnosti in pravnomočnosti odločbe o odreditvi ukrepa (člen 373(1)(a) zakonika o civilnem postopku);

(b) če se po vložitvi tožbe postopek zaradi pritožnikove malomarnosti prekine za več kot 30 dni (člen 373(1)(b) zakonika o civilnem postopku);

(c) če je tožba zavrnjena s pravnomočno odločbo (člen 373(1)(c) zakonika o civilnem postopku);

(d) če je tožba zavrnjena iz postopkovnih razlogov in tožnik nove tožbe ne vloži pravočasno, da bi se izkoristili učinki predhodne tožbe (člen 373(1)(d) zakonika o civilnem postopku);

(e) če je pravica, ki jo želi tožnik zavarovati, prenehala veljati (člen 373(1)(e) zakonika o civilnem postopku).

Takoj ko odločba o odreditvi ukrepa zavarovanja in obrnitvi odgovornosti za vložitev tožbe postane dokončna in pravnomočna, je toženec uradno obveščen, da je treba ne glede na pravila o porazdelitvi dokaznega bremena tožbo za izpodbijanje obstoja zavarovane pravice vložiti v 30 dneh od uradnega obvestila, sicer se šteje, da je bil z ukrepom spor rešen (člen 371(1) zakonika o civilnem postopku).

Enako velja, če se po vložitvi tožbe postopek prekine za več kot 30 dni zaradi tožnikove malomarnosti ali če je tožba zavrnjena iz postopkovnih razlogov in tožnik nove sodbe ne vloži pravočasno, da bi se izkoristili učinki predhodne tožbe (člen 371(2) zakonika o civilnem postopku).

Po pravnomočnosti odločbe v zadevi ukrepi zavarovanja prenehajo veljati (člen 371(3) civilnega postopka).

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Redna pravna sredstva so dopustna, če vrednost ukrepov presega zgornjo mejo vrednosti, za katero je pristojno sodišče, pred katerim se vlaga pritožba zoper odločbo, in če sporna odločba za pritožnika ni ugodna za znesek, ki presega polovico tega zneska (člen 629(1) zakonika o civilnem postopku). Prav tako se lahko vedno vloži pritožba zoper odločbo, ki se nanaša na vrednost ukrepov zavarovanja, z utemeljitvijo, da vrednost ukrepa zavarovanja presega zgornjo mejo vrednosti, za katero je pristojno sodišče, ki je sprejelo sporno odločbo (člen 629(3)(b) zakonika o civilnem postopku), in zoper predhodno zavrnitev prvotnega zahtevka za določitev ukrepa zavarovanja (člen 629(3)(c) zakonika o civilnem postopku).

Zoper odločbe o obrnitvi legitimacije za vložitev tožbe se je mogoče pritožiti samo v povezavi s pritožbami zoper odločbe o zahtevanih ukrepih; odločbe o zavrnitvi obrnitve so dokončne in pravnomočne (člen 370(1) zakonika o civilnem postopku).

Brez poseganja v zadeve, v katerih je pritožba vedno dopustna, pritožb zoper odločbe, ki odredjajo ukrepe zavarovanja, vključno s tistimi, ki odredjajo obrnitev legitimacije za vložitev tožbe, ni mogoče vložiti pri vrhovnem sodišču (*Supremo Tribunal de Justiça*) (člen 370(2) zakonika o civilnem postopku).

Odločbo o ukrepu zavarovanja lahko izpodbija:

katera koli stranka, ki v postopku ne uspe (člen 631(1) zakonika o civilnem postopku);

vsak, ki ni stranka v postopku, vendar ima zaradi postopka neposredno in dejansko škodo (člen 631(2) zakonika o civilnem postopku).

Za obravnavo pritožbe je pristojno drugostopenjsko sodišče v sodnem okrožju, kjer je sodišče, ki je izdalo sporno odločbo.

Rok za vložitev pritožbe je 15 dni od vročitve odločbe (člen 638(1) zakonika o civilnem postopku). Če je namen pritožbe tudi ponovna presoja evidentiranih dokazov, se rok podaljša za deset dni (člen 638(7) zakonika o civilnem postopku).

Pritožba zoper odločbo, s katero je ukrep brez pridržkov zavrnjen ali ni odrejen, ima odložilni učinek (člen 647(3)(d) zakonika o civilnem postopku). V drugih primerih ima samo devolutivni učinek.

Zakonodaja, ki se uporablja

 Zakon št. 41/2013 z dne 26. junija 2013 – zakonik o civilnem postopku

 Zakon št. 62/2013 z dne 26. avgusta 2013 – zakon o organizaciji pravosodnega sistema

Sorodne povezave

Dodatne informacije so na voljo na naslednjih spletiščih:

 Pravosodni portal

 Generalni direktorat za pravosodno politiko

 Portal CITIUS

 Podatkovna zbirka pravnih dokumentov

 Uradni list Portugalske

Opomba:

Informacije, ki jih vsebuje ta informativni list, za kontaktno točko Evropske pravosodne mreže, sodišča ali druge subjekte in organe niso zavezujoče. Čeprav se ta informativni list redno posodablja, je še vedno treba preučiti ustrezno veljavno zakonodajo, katere razlaga v sodni praksi se lahko spremeni.

Zadnja posodobitev: 11/07/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Romunija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Vrste ukrepov zavarovanja so preventivni in sodni zasег ter preventivni rubež. Ukrepi zavarovanja so postopkovne sodne odredbe o zamrznitvi ali ohranitvi dolžnikovega premoženja, ki jih izda sodišče, da nasprotni stranki prepreči uničenje ali odtujitev zadevnega premoženja oziroma njegovo zmanjšanje.

Preventivni zasег vključuje zamrznitev dolžnikovega izsledljivega premoženja, da ga je mogoče izterjati, ko upnik pridobi izvršilni nalog. Zakonik o civilnem postopku vsebuje več posebnih določb v zvezi s postopkom za izvedbo preventivnega zasega civilnih ladij.

Sodni zasег vključuje zamrznitev premoženja tako, da se to zaupa v hrambo sodnemu uradniku, odgovornemu za zasege.

Sodni zasег se lahko uporabi, kadar je sodni postopek začel v povezavi s premoženjem ali drugo prevladujočo stvarno pravico, lastništvom sredstev oziroma uporabo ali upravljanjem skupnega premoženja, pri čemer je za odobritev sodnega zasega premoženja pristojno sodišče.

Preventivni rubež se lahko uporabi za denarna sredstva, vrednostne papirje ali drugo izsledljivo neopredmeteno premično premoženje, ki ga dolžniku dolguje tretja oseba.

Izvršba pri dolžnikovem dolžniku je oblika posredne izvršbe, pri kateri se izterjajo denarna sredstva, vrednostni papirji ali drugo izsledljivo neopredmeteno premično premoženje.

Nekatere sodbe prvostopenjskega sodišča so *začasno izvršljive po zakonu*, in sicer kadar je njihov namen določiti izvrševanje roditeljske pravice, pravico do osebnih stikov z mladoletno osebo ali prebivališče mladoletne osebe; osebni prejemek, nadomestilo za brezposelnost; nadomestilo za nezgodo pri delu;

rente, preživninske obveznosti; otroški dodatek in družinske pokojnine; odškodnino v primeru smrti ali telesne poškodbe ali škode za zdravje; izvrševanje takojšnjih popravil; zapečatenje, odpečatenje ali popis; zahtevke glede posesti ali kadar gre za sodne odločbe, sprejete na podlagi toženčevega sprejetja tožnikovega zahtevka itd. Te sodbe so začasno izvršljive.

Sodišče lahko dovoli začasno izvršitev sodb, ki zadevajo premoženje.

Kar zadeva predložitve dokazov, lahko vsaka oseba, ki želi, da se njuno zasliši priča, poda izvedensko mnenje ali ugotovi stanje nekega premoženja ali da se prizna stališče, dejstvo ali pravica, pred obravnavo pri sodišču in med njo predlaga izvajanje takih dokazov.

Če imetnik predloži dokaze, da so njegove pravice intelektualne lastnine predmet nezakonitega, obstoječega ali takojšnjega delovanja in da bo zaradi takega delovanja najverjetneje utrpel škodo, ki jo bo težko odpraviti, lahko sodišču predlaga sprejetje začasnih ukrepov (prepoved kršitve ali njeno začasno prenehanje; sprejetje potrebnih ukrepov, da se zavarujejo dokazi).

V primeru škode, povzročene v pisnih ali avdiovizualnih medijih, lahko sodišče odredi začasno prenehanje škodljivega dejanja le, če se tožniku povzroča huda škoda, če je dejanje očitno neupravičeno in če ukrep sodišča ni nesorazmeren glede na povzročeno škodo.

Sodišče odloči o zahtevku v skladu z določbami, ki se nanašajo na začasno odredbo. Če se zahtevek vloži pred vložitvijo tožbe o glavni stvari, se v sodbi, s katero se odredi začasni ukrep, določi tudi rok, v katerem je treba vložiti tožbo o glavni stvari, v nasprotnem primeru je treba ukrep samodejno odpraviti. Če je verjetno, da bodo ukrepi povzročili škodo nasprotni stranki, lahko sodišče tožniku odredi, naj zagotovi zavarovanje v znesku, ki ga določi sodišče.

Ukrepi, sprejeti preden se začne sodni postopek za zaščito kršenih pravic, samodejno prenehajo, če tožnik pri sodišču ne vloži vloge v roku, ki ga določi sodišče, vendar najpozneje 30 dni po datumu njihovega sprejetja.

Tožnik bo moral na zahtevo zadevne stranke povrniti vso škodo, nastalo zaradi sprejetih začasnih ukrepov, če se tožba o glavni stvari zavrne kot neutemeljena. Če krivda ni tožnikova ali če je njegova krivda majhna, lahko sodišče glede na zadevne okoliščine odloči, da mu ne bo naložilo plačila odškodnine, ki jo zahteva nasprotna stranka, ali pa mu naloži plačilo nižje odškodnine.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Sodišče izda odredbo o preventivnem zasegu, izvršitelj pa jo izvrši brez kakršne koli potrditve ali formalnosti, zgolj na podlagi prijave. Poleg tega se zaseg opravi brez obvestila ali predhodnega obvestila dolžniku.

Odredbe lahko izda le prvostopenjsko sodišče, ki je pristojno za zadevo (sodni zaseg, preventivni rubež), ali prvostopenjsko sodišče, ki obravnava zadevo, ali sodišče, ki je pristojno za kraj, kjer je premoženje (sodni zaseg). V takem posebnem postopku pomoč odvetnika ni obvezna. Sodbe, ki se nanašajo na preventivni zaseg in preventivni rubež, izvršuje sodni izvršitelj. Sodni uradnik, odgovoren za zasege, lahko pripravi vse dokumente za zavarovanje in upravljanje, prejema vse zapadle prihodke in zneske ter plačuje tekoče dolge in dolge, opredeljene na podlagi izvršilnega naloga. Predvidljivi stroški so samo kolkovine, ki v skladu s členom 11(1)(b) nujne vladne uredbe št. 80 z dne 26. junija 2013 o sodnih kolkovinah znašajo 100 RON za zahtevke, ki se nanašajo na ukrepe zavarovanja, in 1 000 RON za zahtevke, ki se nanašajo na zaseg ladij in zrakoplovov. Od upnika se lahko zahteva plačilo zavarovanja, ki ga določi sodišče. Če upnikov zahtevkov ni naveden v pisni obliki, se zavarovanje po zakonu določi v višini polovice zahtevane vrednosti.

Izvršljivi rubež na upnikov predlog opravi sodni izvršitelj, ki ima urad na območju pristojnosti pritožbenega sodišča, kjer ima dolžnik ali tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, stalno prebivališče/sedež, ali v primeru bančnih računov sodni izvršitelj v kraju dolžnikovega stalnega prebivališča/sedeža ali v kraju glavnega/sekundarnega sedeža kreditne institucije.

Kar zadeva začasno izvršitev, se lahko predlog vloži pisno in ustno pri sodišču do zaključka razprave. Sodišče lahko dovoli začasno izvrševanje odredb v zvezi s premoženjem, kadar meni, da je ukrep potreben glede na očitno pravno utemeljenost ali dolžnikovo insolventnost, in kadar oceni, da bi upniku očitno škodovalo, če se taka odredba ne bi izvršila takoj. V teh primerih lahko sodišče od upnika zahteva plačilo zavarovanja.

Kar zadeva predložitve dokazov, se predlog pred začetkom sodnega postopka naslovi na okrožno sodišče, na območju pristojnosti katerega je priča ali predmet ugotovitve, med sodnim postopkom pa na sodišče, ki zadevo obravnava na prvi stopnji. Stranka v predlogu navede dokaze in dejstva, ki jih namerava dokazati, ter razloge za predložitve takih dokazov ali pa soglasje nasprotni stranke.

2.2 Glavni pogoji

Kar zadeva preventivni zaseg in rubež, mora zadeva že potekati pri sodišču. V primeru sodnega zasega se lahko sodna odredba izda, tudi če zadeva pri sodišču ne poteka. Upnik, ki nima izvršilnega naloga, lahko predlaga izvedbo preventivnega zasega ali rubeža, če dokaže, da je vložil zahtevek.

V nujnih primerih se lahko predlog za preventivni zaseg ladje vloži še pred vložitvijo tožbe o glavni stvari.

Sodišče lahko ugotovi predlogu za sodni zaseg ali preventivni rubež, če je ta ukrep nujen za zavarovanje zadevne pravice in pri sodišču poteka postopek v zvezi z lastništvom ali drugo prevladujočo stvarno pravico, posestjo premoženja oziroma uporabo ali upravljanjem skupnega premoženja.

Sodni zaseg se lahko odobri, tudi če ne poteka sodni postopek o glavni stvari v zvezi s premoženjem, ki ga dolžnik ponuja za svojo razbremenitev, da se zaseže premoženje, v zvezi s katerim se zadevna stranka utemeljeno boji, da ga bo lastnik odsvojil, uničil ali spremenil; v zvezi s premičninami, ki predstavljajo upnikovo jamstvo, pa kadar se sklicuje na insolventnost dolžnika, ali kadar upnik upravičeno sumi, da se bo dolžnik izognil izvršbi, ali se boji, da bo premoženje odtujeno ali da se bo poslabšalo.

Sodišče odloči o predlogu za preventivni zaseg/preventivni rubež po nujnem postopku na nejavni seji in brez navzočnosti strank, pri čemer izda izvršljivi sklep, v katerem po potrebi določi višino zavarovanja in rok za njegovo plačilo. Predlog za sodni zaseg se obravnava po nujnem postopku, stranke pa so vabljeni na obravnavo. Če je predlogu ugodeno, lahko sodišče od tožnika zahteva plačilo zavarovanja, v primeru nepremičnin pa se te vpisejo v zemljiško knjigo.

V zvezi z nujnostjo predloga ni zahtev, ima pa upnik v primeru preventivnega zasega in preventivnega rubeža možnost dokazati, da odredba ne bo izvršena zaradi dolžnikove odstranitve ali uničenja zadevnega premoženja, tudi če zahtevek ni izplačljiv.

Izvršba pri dolžnikovem dolžniku se odredi brez sodnega poziva, in sicer s sklepom o izvršbi in obvestilom, v katerem se navede tudi izvršilni nalog, ki ga je treba poslati tretji osebi skupaj z navedenim sklepom o izvršbi. O sodni odredbi je obveščen tudi dolžnik. S sodnim nalogom za rubež je tretja oseba, ki postane tretja oseba, na katero se nanaša rubež, obveščena, da ji je prepovedano plačevati dolžniku denarne zneske ali premičnine, ki jih dolguje ali jih bo dolgovala, pri čemer se navede, da so predmet rubeža, v kolikor je to potrebno za izpolnitev obveznosti, ki je predmet izvršbe.

Kar zadeva predložitve dokazov, mora obstajati nevarnost, da bodo dokazi verjetno izginili ali da jih bo v prihodnosti težko obravnavati. Če nasprotna stranka soglaša, se lahko predlog vloži, tudi če se z izvedbo dokazov ne mudi. Sodišče bo stranke povabilo na obravnavo in kopijo predloga vročilo nasprotni stranki. Predlog bo obravnavalo na nejavni seji in sprejelo sklep. Kadar grozi nevarnost zamude, lahko sodišče predlogu ugotovi, ne da bi stranke povabilo na obravnavo.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Preventivno se lahko zarubijo bančni računi, neopredmetena sredstva, vrednostni papirji itd.

Preventivni zaseg se lahko opravi na opredmetenih premičninah, registriranih prevoznih sredstvih, nepremičninah itd.

Sodni zaseg se lahko opravi na nepremičninah, premičninah itd.

Izvršba pri dolžnikovem dolžniku se lahko opravi na denarnih sredstvih, vrednostnih papirjih ali drugih neopredmetenih premičninah.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Kar zadeva preventivni zaseg in rubež, se lahko zasežena sredstva izterjajo šele, ko upnik pridobi izvršilni nalog.

Odredba o preventivnem zasegu ladij se izvrši tako, da pristaniška kapitanija v pristanišču, kjer je ladja, ladjo zadrži. V tem primeru pristaniška kapitanija ne izda potrebne ladijske dokumentacije in ladji ne dovoli izplutja iz pristanišča ali luke.

Globa se kot sankcija naloži samo, če tožnik v slabi veri pridobi ukrep zavarovanja, ki škoduje tožencu. Toženec/dolžnik se lahko zaradi neupoštevanja odločb sodišča kaznuje s kazenskopravno sankcijo.

Če dolžnik predloži zadostno zavarovanje, lahko sodišče na njegov predlog razveljavi sodno odredbo o preventivnem zasegu. Predlog za sprostitev premoženja se obravnava na nejavni seji kot nujna zadeva, pri čemer so stranke v kratkem roku povabljene s sklepom.

Če je bil glavni zahtevk, na katerem temelji predlog za ukrep zavarovanja, s pravnomočno sodbo razglašen za ničnega, zavrnjen ali je zastaral, ali če je oseba, ki je predlog vložila, odstopila od zahtevka, lahko dolžnik predlaga sprostitev premoženja pri sodišču, ki je izdalo sodno odredbo. Sodišče izda pravnomočno sodbo v zvezi s predlogom, ne da bi stranke povabilo na obravnavo.

Kar zadeva izvršbo pri dolžnikovem dolžniku, se vsi denarni zneski in premoženje, za katero velja rubež, zamrznejo od datuma, ko je sodna odredba o rubežu poslana tretji osebi, pri kateri se opravi rubež. Od zamrznitve do popolnega poplačila obveznosti, navedenih v izvršilnem nalogu, tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, ne izvede nobenega plačila ali dejanja, zaradi katerega bi se lahko zamrznjeno premoženje zmanjšalo. Kadar je zarubljena terjatev zavarovana s hipoteko ali drugim stvarnim jamstvom, ima upnik, ki je vložil predlog, pravico predlagati vpis rubeža v zemljiško knjigo ali druge javne registre.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Kar zadeva preventivni zaseg in rubež, se lahko s sodno odločbo določijo roki, ki ne vključujejo obdobja iz sodne odredbe sodišča (npr. rok, do katerega mora upnik predložiti zavarovanje, sicer se premoženje sprostí).

Sodna odredba velja do izdaje sodne odločbe o predlogu za sprostitev premoženja, če je ta predlog zavrnjen, zastara ali če je bil razveljavljen, ali, če je predlog ugoden, do izvršitve sodne odločbe ali dokler dolžnik ne predloži zadostnih jamstev.

Pritožba se vedno obravnava tako, da se stranke povabijo na obravnavo.

Kar zadeva izvršbo pri dolžnikovem dolžniku, se vsi denarni zneski in premoženje, za katero velja rubež, zamrznejo od datuma, ko je sodna odredba o rubežu poslana tretji osebi, pri kateri se opravi rubež. Od zamrznitve do popolnega poplačila obveznosti, navedenih v izvršilnem nalogu, tudi za čas odloga izvršbe z rubežem, tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, ne izvede nobenega plačila ali dejanja, s katerim bi se zamrznjeno premoženje verjetno zmanjšalo, razen če zakon določa drugače.

Tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, mora evidentirati denarni znesek ali zamrzniti zarubljene neopredmetene premičnine v petih dneh od obvestila o rubežu ali po datumu zapadlosti prihodnjih dolgovanih zneskov. Sodni izvršitelj evidentirani denarni znesek sprostí ali dodeli.

Če tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, ne izpolni obveznosti, lahko upnik, ki zahteva rubež, dolžnik ali sodni izvršitelj obvesti izvršitveno sodišče, da to potrdi rubež. Če izvedeni dokazi pokažejo, da tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, dolžniku dolguje denar, sodišče izda odločbo o potrditvi rubeža, s katero navedeno tretjo osebo zavezuje, da znesek, ki ga dolguje dolžniku, plača upniku, drugače rubež razveljavi. Če so bile zarubljene neopredmetene premičnine, ki jih je na datum izvršbe imela tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, sodišče odloči o njihovi prodaji.

Kar zadeva predložitev dokazov, se **dopustnost in prepričljivost predloženih dokazov proučita pred sodiščem med razsojanjem v zadevi. Predložene dokaze lahko uporabi tudi stranka, ki ni predlagala njihovega izvajanja. Stroške, ki nastanejo pri izvajanju dokazov, evidentira sodišče, ki odloča o glavni stvari.**

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Kar zadeva preventivni zaseg in rubež, se je zoper sklep mogoče pri hierarhično višjem sodišču pritožiti v petih dneh po izreku ali vročitvi, odvisno od tega, ali so bile stranke povabljene na obravnavo ali ne. Če je na prvi stopnji pristojno pritožbeno sodišče, je pravno sredstvo pritožba. Učinek teh pravnih sredstev je bodisi sprostitev premoženja bodisi ohranitev ukrepa zavarovanja. Ugovor zoper izvršitev sodne odredbe o zasegu/rubežu lahko vloží katera koli zainteresirana stran.

Kar zadeva izvršbo pri dolžnikovem dolžniku, se je zoper odločbo o potrditvi rubeža mogoče pritožiti samo v petih dneh po vročitvi. Končna odločba o potrditvi ima učinke prenosa terjatve in se šteje za izvršilni nalog zoper tretjo osebo, pri kateri se opravi rubež, do višine zneskov, za potrjenih v odločbi. Po potrditvi rubeža tretja oseba, pri kateri se opravi rubež, izvede vpis ali plačilo v mejah zneska, ki je izrecno naveden v potrditveni odločbi.

Kar zadeva začasno izvršitev, je pritožba mogoča, če je prvostopenjsko sodišče predlog zavrnilo. Odlog začasne izvršitve se lahko predlaga v vloženi pritožbi ali ločeno med pritožbenim postopkom. Dokler ni odločeno o predlogu za odlog, se lahko izvršitev z začasno odredbo začasno dovoli tudi pred prejemom spisa v zadevi.

Kar zadeva predložitev dokazov, je **sklep o ugoditvi predlogu za predložitev dokazov izvršljiv in zoper njega ni pravnih sredstev. Zoper sklep o zavrnitvi predloga se je mogoče pritožiti v petih dneh po izdaji sodne odločbe, če so bile stranke povabljene na obravnavo, in v petih dneh po vročitvi, če stranke niso bile povabljene.**

Dokazi, ki se predložijo, se lahko izvedejo samo takoj ali v za to določenem roku. Izvajanje predloženih dokazov se potrdi v sklepu, zoper katerega ni pravnih sredstev.

Zadnja posodobitev: 08/08/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Slovenija

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Zakon o izvršbi in zavarovanju (v nadaljevanju ZIZ) določa kot začasne in varovalne ukrepe predhodne odredbe in začasne odredbe.

Kot (trajnejše) varovalne ukrepe, v smislu prisilnega zavarovanja, ZIZ omogoča zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na nepremičnini, zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na premičnini in zavarovanje z ustanovitvijo zastavne pravice na poslovnem deležu. Ukrepe prisilnega zavarovanja lahko upnik predlaga na isti podlagi kot izvršbo, torej na podlagi izvršilnega naslova, za razliko od predhodnih odredb in začasnih odredb, ki so ukrepi začasne narave in se lahko predlagajo pod spodaj predstavljenimi pogoji.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

Predhodna odredba: Sodišče izda predhodno odredbo na podlagi odločbe domačega sodišča ali drugega organa, ki se glasi na denarno terjatev, in ki še ni izvršljiva, če izkaže upnik za verjetno nevarnost, da bo sicer uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena.

Začasne odredbe so časovno omejeni ukrepi zavarovanja, katerih namen je ohranitev obstoječega ali ustanovitev novega začasnega stanja s ciljem, da bo omogočena poznejša učinkovita izvršitev upnikove terjatve (odredbe zavarovalne narave) oziroma, da se prepreči nastanek hujših škodljivih posledic in grozeče nasilje (odredbe regulacijske narave).

Po ZIZ lahko **začasne odredbe** delimo na **odredbe za zavarovanje denarnih terjatev** ter na **odredbe za zavarovanje nedenarnih terjatev**.

Sodišče izda **začasno odredbo v zavarovanje denarne terjatve**, če izkaže upnik za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala, pri čemer mora upnik verjetno izkazati tudi nevarnost, da je zaradi dolžnikovega odtujevanja, skrivanja ali kakšnega drugečnega razpolaganja s premoženjem uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena.

Upnik ni dolžan dokazovati nevarnosti, če izkaže za verjetno, da bi dolžnik s predlagano odredbo pretrpel le neznatno škodo. Šteje se, da je nevarnost podana, če naj bi bila terjatev uveljavljena v tujini, razen če naj bi se terjatev uveljavljala v državi članici Evropske unije.

Sodišče **izda začasno odredbo v zavarovanje nedenarne terjatve**, če izkaže upnik za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala.

Upnik mora verjetno izkazati tudi eno izmed naslednjih predpostavk:

nevarnost, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena;

da je odredba potrebna, da se prepreči uporaba sile ali nastanek težko nadomestljive škode;

da dolžnik z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upniku.

2.1 Postopek

Predhodna odredba: Za odločitev o predlogu za zavarovanje s predhodno odredbo in za samo zavarovanje je krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za izvršbo na predmet, na katerega je predlagano zavarovanje.

Po vložitvi predloga za predhodno odredbo in preučitvi pogojev za izdajo predhodne odredbe, sodišče izda sklep, v katerem morajo biti med drugim navedeni znesek zavarovane terjatve z obrestmi in stroški ter odrejeno zavarovanje in čas, za katerega jo sodišče dovoljuje. Predhodna odredba sme trajati največ še petnajst dni po nastopu pogojev za izvršbo.

Če čas, za katerega je sodišče dovolilo predhodno odredbo poteče, preden postane odločba, na podlagi katere je bila izdana predhodna odredba, izvršljiva, ga sodišče na upnikov predlog podaljša, pod pogojem da se niso spremenile okoliščine, v katerih je bila izdana.

Začasna odredba: Če je uveden pravdni ali kakšen drug sodni postopek, je za to odločitev pristojno sodišče, pred katerim teče postopek. Za odločitev o predlogu za zavarovanje z začasno odredbo, vloženim pred uvedbo sodnega postopka, v katerem bi sodišče odločalo po pravilih posebnega postopka v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, in za samo zavarovanje je pristojno okrožno sodišče, ki bi bilo pristojno za postopek. Za odločitev o predlogu za zavarovanje z začasno odredbo, vloženim pred uvedbo sodnega postopka na podlagi zakona, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, in za samo zavarovanje je pristojno okrožno sodišče, ki bi bilo pristojno za postopek. V primeru, ko ni uveden pravdni ali kakšen drug sodni postopek, je za odločitev o predlogu za zavarovanje z začasno odredbo in za samo zavarovanje krajevno pristojno sodišče, ki bi bilo pristojno za odločitev o predlogu za izvršbo.

Iz navedenega izhaja, da se krajevna pristojnost sodišč za izdajo začasnih odredb v teh primerih določa glede na predmet zavarovanja. Če je slednji premoženje, je krajevno pristojno tisto izvršilno sodišče, na območju katerega so stvari oziroma na območju katerega ima dolžnik stalno ali začasno prebivališče. Če je predmet zavarovanja denarna terjatev, nematerializirani vrednostni papir ali druga premoženjska pravica dolžnika, je praviloma krajevno pristojno sodišče, na območju katerega ima dolžnik stalno prebivališče oziroma sedež. Če je predmet zavarovanja delež družbenika v družbi, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je sedež družbe. Če pa je predmet zavarovanja nepremičnina, je krajevno pristojno sodišče, na območju katerega je nepremičnina.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče izda **predhodno odredbo** na podlagi odločbe domačega sodišča ali drugega organa, ki se glasi na denarno terjatev, in ki še ni izvršljiva, če izkaže upnik za verjetno nevarnost, da bo sicer uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena. Šteje se, da je tovrstna nevarnost podana, če se predlog za zavarovanje s predhodno odredbo opira na katero od naslednjih odločb:

na sodbo, izdano v kazenskem postopku, s katero je bilo ugodeno premoženjskopравnemu zahtevku oškodovanca, proti njej pa je vložen predlog za obnovo kazenskega postopka;

na odločbo, na podlagi katere bi bilo treba izvršbo opraviti v tujini, razen če naj bi se izvršba opravila v državi članici Evropske unije;

na sodbo na podlagi pripoznavne, zoper katero je vložena pritožba (v tem primeru lahko sodišče na dolžnikov predlog določi za zavarovanje s predhodno odredbo pogoj, da položi upnik varščino za škodo, ki jo utegne zaradi predhodne odredbe utrpeti dolžnik);

na poravnavo, sklenjeno pred sodiščem ali upravnim organom, ki se izpodbija tako, kot določa zakon; (v tem primeru lahko sodišče na dolžnikov predlog določi za zavarovanje s predhodno odredbo pogoj, da položi upnik varščino za škodo, ki jo utegne zaradi predhodne odredbe utrpeti dolžnik);

na notarski zapis, ki je izvršilni naslov, o denarni terjatvi, ki še ni zapadla.

Zavarovanje s predhodno odredbo za še ne zapadle zneske zakonite preživnine, odškodnine za izgubljeno preživnino zaradi smrti tistega, ki jo je dajal in odškodnine za škodo zaradi zmanjšanja življenjske aktivnosti ali zmanjšanja oziroma izgube delovne zmožnosti dovoli sodišče samo za zneske, ki bodo zapadli v enem letu.

V teh primerih se domneva, da je podana nevarnost, če je bilo treba zoper dolžnika že zahtevati izvršbo za izterjavo zapadlega zneska, ali če je bila taka izvršba predlagana.

Sodišče izda **začasno odredbo za zavarovanje denarne terjatve** pod naslednjimi pogoji: če upnik izkaže za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala in če upnik izkaže za verjetno nevarnost, da je zaradi dolžnikovega odtujevanja, skrivanja ali kakšnega drugečnega razpolaganja s premoženjem uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena (subjektivna nevarnost).

Sodišče izda **začasno odredbo za zavarovanje nedenarne terjatve** pod naslednjimi pogoji: če upnik izkaže za verjetno, da terjatev obstoji ali da mu bo terjatev zoper dolžnika nastala in če upnik verjetno izkaže vsaj eno izmed naslednjih predpostavk: nevarnost, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena (objektivna nevarnost), da je odredba potrebna, da se prepreči uporaba sile ali nastanek težko nadomestljive škode; da dolžnik z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upniku.

V obeh primerih (začasnih odredbah za zavarovanje denarne terjatve in začasnih odredbah za zavarovanje nedenarne terjatve) upnik ni dolžan dokazovati nevarnosti, če izkaže za verjetno, da bi dolžnik s predlagano odredbo pretrpel le neznatno škodo. V obeh primerih pa se šteje, da je nevarnost podana, če naj bi bila terjatev uveljavljena v tujini, razen če naj bi se terjatev uveljavljala v drugi državi članici Evropske unije.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predmet predhodnih odredb in začasnih odredb je lahko kakršnokoli dolžnikovo premoženje npr. denarna sredstva na bančnih računih, premičnine, registrirana prevozna sredstva, nepremičnine in druge premoženjske pravice, v kolikor ne gre za stvari, ki so z zakonom izvzete iz izvršbe oziroma v kolikor ni zakonsko omejena pravica na izvršbo na stvari (npr. stvari, ki niso v prometu, rudno bogastvo, stvari, ki so dolžniku nujno potrebne za opravljanje javne službe...)

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Predhodne odredbe: Sodišče lahko odredi naslednje predhodne odredbe: rubež premočnin in vpis rubeža v register, če se ta vodi; rubež denarne terjatve ali terjatve, da se izročijo stvari; rubež drugih premoženjskih oziroma materialnih pravic; rubež denarnega zneska na dolžnikovem računu pri organizaciji za plačilni promet; vpis zastavne pravice v sodnem registru na deležu družbenika v družbi oziroma v centralnem registru nematerializiranih vrednostnih papirjev na nematerializiranem vrednostnem papirju; predznanbo zastavne pravice na dolžnikovi nepremičnini ali na pravici, vknjiženi na nepremičnini.

Sodišče lahko dovoli prodajo zarubljenih premočnih stvari, če se hitro kvarijo ali če je nevarnost, da bi njihova cena občutno padla, pri čemer se prodaja zarubljenih stvari se opravi po določbah ZIZ o izvršbi na premočnine.

Če je sodišče s predhodno odredbo zarubilo terjatev, lahko na upnikov ali dolžnikov predlog dovoli, da se prepovedana terjatev prenese na upnika v izterjavo, kadar je nevarnost, da se sicer zaradi zamude pri uveljavitvi ne bo mogla izterjati ali da bo izgubljena pravica do regresa proti komu drugemu. Znesek, ki se dobi s prodajo stvari ali z izterjavo terjatve, hrani sodišče, dokler predhodna odredba ne preneha ali dokler upnik ne predlaga izvršbe, vendar največ trideset dni od dneva, ko postane terjatev izvršljiva.

Začasne odredbe: *Začasne odredbe za zavarovanje denarnih terjatev* so lahko vsi ukrepi, s katerimi je mogoče doseči namen zavarovanja in so lahko glede na cilj, ki se z njimi zasleduje, samo zavarovalne narave. Zakon primeroma našteva naslednje vrste začasnih odredb za zavarovanje denarnih terjatev: prepoved, da dolžnik ne sme razpolagati s premočninami, in hrambo teh stvari; prepoved, da dolžnik ne sme odtujiti ali obremeniti svoje nepremičnine ali stvarnih pravic, ki so v njegovo korist vknjižene na nepremičnini, v vknjižbo te prepovedi v zemljiški knjigi; prepoved dolžnikovemu dolžniku, da dolžniku ne sme izplačati terjatve ali mu izročiti stvari, ter prepoved dolžniku, da ne sme sprejeti stvari, izterjati terjatve ali razpolagati z njimi; nalog organizaciji za plačilni promet, da mora dolžniku ali komu drugemu po dolžnikovem nalogu odreči izplačilo denarnega zneska, za katerega je izdalo začasno odredbo, z dolžnikovega računa.

Začasne odredbe za zavarovanje nedenarnih terjatev so lahko prav tako vsi ukrepi, s katerimi je mogoče doseči namen zavarovanja in so lahko glede na cilj, ki se z njimi zasleduje zavarovalne ali regulacijske narave. Zakon primeroma našteva naslednje vrste začasnih odredb za zavarovanje nedenarnih terjatev: prepoved odtujitve in obremenitve premočnin, na katere meri terjatev, ter hrambo teh stvari; prepoved odtujitve in obremenitve nepremičnine, na katero meri terjatev v vknjižbo prepovedi v zemljiški knjigi; prepoved dolžniku, da ne sme storiti ničesar, kar bi lahko povzročilo škodo upniku, oziroma prepoved, da ne sme nič spremeniti na stvareh, na katere meri terjatev ter odreditev denarne kazni za primer kršitve prepovedi; prepoved dolžnikovemu dolžniku, da ne sme izročiti dolžniku stvari, na katere meri terjatev; plačevanje nadomestila plače delavcu, dokler traja spor o nezakonitosti odločbe o prenehanju delovnega razmerja, če je to potrebno za preživljanje delavca in oseb, ki jih je ta po zakonu dolžan preživljati.

Kadar je sklep o začasni odredbi izdan v pravnem ali kakšnem drugem postopku, ima učinek sklepa o izvršbi in je z njim mogoče poseči le v sfero dolžnika, ne pa koga tretjega. Izdaja začasne odredbe tako nima za posledico nastanka zastavne pravice na predmetu zavarovanja.

Iz navedenega izhaja, da začasna odredba, s katero je npr. odredjena prepoved razpolaganja s predmetom zavarovanja, ne preprečuje pravnih posegov drugi osebi na ta predmet (npr. v postopkih izvršbe). Posledica dolžnikovega nespoštovanja takšne začasne odredbe je zgolj upnikova pravica do izpodbijanja pravnih dejanj, storjenih v škodo upnikov, po splošnih pravilih obligacijskega prava. Pridobitelj stvari, s katero dolžnik ni smel razpolagati, je v teh primerih varovan, če je stvar pridobil v dobri veri (ker mu ni bilo in ni moglo biti znano, da gre za dejanje v škodo upnika). Če pridobitelj stvar ni pridobil v dobri veri, izgubi pravno dejanje učinek le proti upniku (tožniku) in sicer toliko, kolikor je potrebno za poplačilo njegove terjatve.

Kadar dolžnik prekrši začasno odredbo, je tudi kazensko odgovoren za kaznivo dejanje oškodovanja tujih pravic. Dolžniku, ki krši začasno odredbo, lahko izvršilno sodišče odredi tudi denarno kazen. Dolžnik pa ima pravico zahtevati od upnika povračilo škode, ki mu je bila prizadejana z začasno odredbo, ki je bila neutemeljena, ali je upnik ni upravičil.

Z začasno odredbo se lahko naloži tudi izplačilno prepoved dolžnikovemu dolžniku (npr. banki). V tem primeru prepoved učinkuje od trenutka, ko je sporočena dolžnikovemu dolžniku. Od prejema prepovedi slednji ne more veljavno izpolniti svoje obveznosti dolžniku, upniku pa je lahko tudi odškodninsko odgovoren. V postopkih za izdajo začasnih odredb lahko banka razkrije informacije o obstoju in številki transakcijskih računov oziroma drugih terjatev dolžnika do nje le na zahtevo sodišča. Ne glede na to pa so podatki o številkah in blokadah transakcijskih računov pravnih oseb javno dostopni na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

V sklepu o *predhodni odredbi*, ki ga izda sodišče, morajo biti med drugim navedeni znesek zavarovane terjatve z obrestmi in stroški ter odredeno zavarovanje **in čas, za katerega jo sodišče dovoljuje**, pri čemer sme predhodna odredba sme trajati *največ še petnajst dni po nastopu pogojev za izvršbo*.

Čas veljavnosti *začasne odredbe* ni določen z zakonom, temveč ga določi sodišče v sklepu, s katerim jo je odredilo. Če se odredba izda pred vložitvijo tožbe oziroma začetkom kakšnega drugega postopka, ali če se izda odredbo v zavarovanje terjatve, ki še ni nastala, določi sodišče upniku rok, v katerem mora začeti postopek oziroma vložiti tožbo. Če potem upnik v tem roku ne vloži tožbe ali začne postopka, sodišče ustavi postopek. Začasne odredbe lahko veljajo tudi po dnevu izdaje sodne odločbe, v zvezi s katero so izdane.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper sklep o predhodni odredbi in zoper sklep o začasni odredbi lahko dolžnik v roku 8 dni od vročitve sklepa vloži ugovor pri tistem sodišču, ki je izdalo sklep o predhodni odredbi oziroma o začasni odredbi. Slednje potem tudi odloči o samem ugovoru.

Zoper odločitev sodišča o ugovoru in zoper sklep o zavrnitvi predloga za izdajo začasnih odredb lahko dolžnik oziroma upnik pri tistem sodišču, ki je izdalo ta sklep, v roku 8 dni od vročitve sklepa vložita pritožbo, o kateri odloča sodišče druge stopnje. Ugovor in pritožba praviloma ne zadržita postopka.

Sorodne povezave

 <http://www.pisrs.si/Pis.web/>

 <https://www.uradni-list.si/>

 <http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

 <http://www.sodisce.si/>

 <http://www.ajpes.si/>

Zadnja posodobitev: 27/03/2018

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Slovaška

1 Katere so različne vrste ukrepov?

V slovaškem pravu so priznani pojmi „nujni ukrepi“, „ukrepi zavarovanja“ in „zavarovanje dokazov“. Ustrezne določbe vsebujejo člen 324 in naslednji zakona št. 160/2015, tj. zakonika o civilnem pravnem postopku, in – za posebne postopke – člen 360 in naslednji zakona št. 161/2015, tj. zakonika o civilnem nepravdnem postopku.

V okviru ukrepa zavarovanja lahko sodišče obremeni dolžnikovo imetje, pravice ali drugo premoženje, da zavaruje denarno terjatev upnika, kadar obstaja bojazen, da bo izvršitev ogrožena.

Nujni ukrep sodišče odredi, kadar je treba takoj urediti razmere ali kadar obstaja bojazen, da bo izvršitev onemogočena, in če cilja, ki se uresničuje, ni mogoče doseči z ukrepom zavarovanja. S tako odločitvijo se lahko tudi zagotovi učinkovitost prihodnje izvršitve sodne odločbe.

Zavarovanje dokazov omogoča, da se dokazi (vseh vrst, ne glede na to, ali jih je podala priča, izvedenec ali podobno) pred začetkom postopka zavarujejo na podlagi vloženega predloga – ne na pobudo sodišča. Pričakuje se, da lahko ta predlog vložijo oseba s procesnim upravičenjem za vložitev predloga za začetek postopka, v katerem se lahko uporabijo rezultati zavarovanja dokazov.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Nujni ukrep ali ukrep zavarovanja odredi okrožno sodišče, ki je stvarno pristojno za odločanje v zadevi.

Sodišče odredi nujni ukrep ali ukrep zavarovanja na podlagi vloženega predloga. Predloga ni treba vložiti, kadar se nujni ukrep ali ukrep zavarovanja nanaša na postopek, ki ga lahko sodišče začne po uradni dolžnosti.

Obvezno pravno zastopanje ni predpisano z zakonom.

V skladu z ustreznim zakonom se za vložitev predloga za odreditev ali prenehanje ukrepa zaračuna sodna taksa v višini 33 EUR.

Za zavarovanje dokazov se sodna taksa ne plača. Stroške dokazov, ki se ne krijejo s predujmom, plača država. Vendar lahko sodišče stranki, ki ni upravičena do oprostitve plačila sodnih taks, odredi, naj položi predujem za stroške dokazov, pri čemer je upravičena do poznejšega povračila.

Zakon tudi v tem primeru ne določa obveznega pravnega zastopanja.

Dokazi se lahko tako zavarujejo v pravnih in nepravdnih postopkih.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče lahko odredi nujne ukrepe pred postopkom, med njim ali po njem. Pri ukrepih zavarovanja se obremenitev naloži z izdajo naloga za ukrep zavarovanja.

Pred postopkom v glavni stvari, med njim in po njem se lahko dokazi zavarujejo na podlagi vloženega predloga, kadar obstaja bojazen, da dokazov pozneje sploh ne bo mogoče pridobiti ali jih bo zelo težko pridobiti. Zavarovanje dokazov je v pristojnosti sodišča, ki je stvarno pristojno za odločanje v zadevi, ali sodišča, na območju pristojnosti katerega je mogoče najti dokaze, ki so ogroženi. Zakonik o civilnem pravnem postopku poleg splošnih določb vsebuje tudi posebne določbe o zavarovanju dokazov v zadevah s področja intelektualne lastnine.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Sodišče lahko naloži nujni ukrep, s katerim od stranke zlasti zahteva:

- (a) naj plačuje preživnino v potrebnem obsegu;
- (b) naj otroka preda v varstvo in vzgojo drugemu staršu ali osebi, ki jo je določilo sodišče;
- (c) naj zagotovi vsaj del plače, če je zaposlena, kadar vložnik predloga iz resnih razlogov ni zaposlen;
- (d) naj da znesek denarja ali premoženje v sodno hrambo;
- (e) naj ne razpolaga z določenim premoženjem ali pravicami;
- (f) naj izvede določeno dejanje, se tega dejanja vzdrži ali ga dopusti;
- (g) naj začasno ne vstopa v hišo ali stanovanje, v katerem prebiva bližnja oseba ali oseba, ki je v njeni oskrbi ali varstvu ter v zvezi s katero obstaja utemeljen sum nasilja;
- (h) naj se vzdrži ravnanja, s katerim bi kršila ali ogrozila pravico intelektualne lastnine.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Opredelitve vrst nujnih ukrepov so mišljene kot primeri, kar pomeni, da lahko sodišče nujne ukrepe odredi tudi na drugih področjih.

Nujni ukrep ali ukrep zavarovanja, v okviru katerega se mora stranka vzdržati razpolaganja s premoženjem ali pravicami, pomeni prepoved razpolaganja s premoženjem ali pravicami, kadar na primer obstaja bojazen, da bi jih toženec lahko zapravil (jih prenesel na drugo osebo, uničil ali poškodoval itd.).

Sodišče lahko o nujnem ukrepu ali ukrepu zavarovanja odloči, ne da bi zaslišalo stranke. Povedano drugače, ni nujno, da pred izdajo odločbe stranke zasliši.

Gre za načelo, povezano z dejstvom, da bi zaslišanje lahko ogrozilo cilj nujnega ukrepa in ukrepa zavarovanja, ter z dejstvom, da se pri takem sodnem dejanju dokazi načeloma ne pridobivajo. To pa ne pomeni, da sodišče ne more odrediti zaslišanja strank. Če to stori, mora upoštevati vsa pravila v zvezi s pridobivanjem dokazov med postopkom. Če sodišče pridobiva dokaze samo v obliki listin, se taki dokazi ne pridobijo na javnem zaslišanju, temveč uveljavi diskrecijsko pravico, ne da bi komuniciralo s strankami.

Nujni ukrep je izvršljiv ob vročitvi, razen če ni s posebno zakonodajo drugače določeno.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Nujni ukrep ali ukrep zavarovanja preneha:

- (a) z iztekom obdobja, za katero je bil odrejen;
- (b) če je bil odrejen po začetku postopka v glavni stvari in prvostopenjsko sodišče ali pritožbeno sodišče tožbo zavrže ali ustavi postopek;
- (c) če sodišče v sodbi določi rok za vložitev zahtevka v postopku v glavni stvari, vendar v navedenem roku tak zahtevek ni vložen;
- (d) če sodišče ugoditi tožbi v postopku v glavni stvari;
- (e) ko ni več nujen glede na stanje izvršitve.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Pritožba zoper odredbo za nujni ukrep ali ukrep zavarovanja je dopustna. Za odločanje o pravnem sredstvu je pristojno pritožbeno sodišče s stvarno pristojnostjo, tj. drugostopenjsko sodišče, nadrejeno prvostopenjskemu sodišču, ki je odredilo nujni ukrep ali ukrep zavarovanja.

Pritožbe se v 15 dneh po vročitvi sodbe vložijo pri sodišču, ki je izdalo sodbo, zoper katero se vlaga pritožba. Vložitev pritožbe nima odločilnega učinka.

Zadnja posodobitev: 22/04/2022

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Finska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Na Finskem lahko upniki ali drugi tožniki v civilnem ali gospodarskem postopku dosežejo ukrepe zavarovanja v svojo korist. Namen ukrepov zavarovanja je zagotoviti, da bo mogoče izvršiti sodno odločbo, ki bo pozneje izdana v zadevi v glavni stvari. Določbe o odreditvi ukrepov zavarovanja so določene v poglavju 7 zakona o sodnem postopku (*oikeudenkäymiskaari*), določbe o izvršitvi sodnih odločb pa v poglavju 8 zakona o izvršbi (*ulosottokaari*). Obstajajo tri vrste takih ukrepov zavarovanja:

rubež za zavarovanje dolga;

rubež za zavarovanje lastništva ali druge tako imenovane prednostne pravice in

drugi ukrepi zavarovanja (splošni ukrepi zavarovanja).

Ti ukrepi zavarovanja, ki so na voljo v vseh vrstah civilnih zadev, so opisani v nadaljevanju. Obstajajo tudi ukrepi zavarovanja, ki so na voljo v nekaterih vrstah sporov v skladu s posebno zakonodajo. To so na primer ukrepi zavarovanja za zavarovanje dokazov v civilnih zadevah v zvezi s pravicami industrijske lastnine in avtorskimi pravicami. V kazenskih zadevah se lahko uporabi zakon o prisilnih ukrepih (*pakkokeinolaki*). Prisilni ukrepi iz zakona vključujejo rubež, omejitev razpolaganja in zaplembo.

Obstaja razlika med ukrepi zavarovanja in predhodno (začasno) izvršitvijo sodnih odločb v civilnih zadevah. Zanj se nanaša na izvršitev sodne odločbe, preden ta postane pravnomočna in pritožba zoper njo ni več mogoča. Sodna odločba v civilni zadevi, ki še ni pravnomočna, je običajno neposredno pravno izvršljiva, vendar izvršitve običajno ni mogoče opraviti v celoti. Na primer, premoženje dolžnika se lahko na podlagi nepravnomočne sodne odločbe sodišča prve stopnje o zapadlih dolgovih zarubi, če dolжник za dolgove ne položi varščine. Po drugi strani pa se lahko zarubljeno premoženje proda in iztržek nakaže upniku le, če upnik položi varščino. Nasprotno so zamudne sodbe takoj v celoti izvršljive.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

O odreditvi zgoraj navedenih ukrepov zavarovanja odločajo splošna sodišča, pri čemer okrožna sodišča (*käräjäoikeus*) delujejo kot sodišča prve stopnje. Ukrepe zavarovanja, ki jih odredi sodišče, izvršujejo sodni izvršitelji. Predlogi za ukrepe zavarovanja se vložijo pri sodišču, pri katerem poteka postopek v zadevi v glavni stvari. Če se postopek še ni začel, je treba predlog za ukrepe zavarovanja vložiti pri okrožnem sodišču, pri katerem je treba vložiti tudi tožbo v zadevi v glavni stvari.

Sodišče ne more dokončno ugoditi predlogu za ukrepe zavarovanja, ne da tožencu ne bi omogočilo zaslišanja. Vendar lahko predlogu tožnika začasne ukrepe zavarovanja ugotovi brez zaslišanja druge stranke, če bi lahko bil sicer namen ukrepa zavarovanja ogrožen. V praksi se lahko ukrepi zavarovanja dosežejo zelo hitro. Začasne odredbe so veljavne do sprejetja nasprotne odločitve.

Če ima tožnik že izvršilni naslov, vendar postopka izvršbe ni mogoče začeti takoj, lahko sodni izvršitelj pod nekaterimi pogoji neposredno odobričasne ukrepe zavarovanja. V nadaljevanju bodo obravnavani le ukrepi zavarovanja, ki jih odredi sodišče.

2.2 Glavni pogoji

Zahtevi za odreditev rubeža za zavarovanje dolga ali prednostne pravice sta naslednji:

tožnik mora dovolj prepričljivo dokazati, da mu toženec dolguje dolg, ki se lahko zarubi, ali da ima prednostno pravico do določenega premoženja, in obstajati mora nevarnost, da bo toženec s svojim ravnanjem ogrozil dolg, ki ga dolguje tožniku, ali tožnikovo pravico.

Za druge ukrepe zavarovanja se prav tako zahteva dokaz *prima facie* o drugi pravici in nevarnosti, da bi toženec kršil navedeno pravico.

Preden se lahko ukrepi zavarovanja izvršijo, mora tožnik položiti varščino pri sodnem izvršitelju.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Ukrepi zavarovanja se lahko odredijo za vse vrste premoženja. Če je namen rubeža zavarovati dolg, sodišče odredi rubež premičnin ali nepremičnin, ki so v lasti toženca, v vrednosti dolga do tožnika. Sodni izvršitelj nato odloči, kateri deli toženčevega premoženja bodo zarubljeni. Če je namen rubeža zavarovati prednostno pravico, sodišče odredi rubež določenega premoženja, za katerega velja pravica, sodni izvršitelj pa izvrši sklep zoper navedeno premoženje.

Sodišče lahko z ukrepi zavarovanja:

tožencu ob zagroženih kazni prepove določeno ravnanje ali ukvarjanje z določeno dejavnostjo;

tožencu ob zagroženih kazni odredi določeno ravnanje;

tožniku dovoli, da nekaj stori ali naroči, da se nekaj stori;

odredi, da se toženčevo premoženje prenese v last ali skrbništvo zastopnika; ali

odredi drug ukrep zavarovanja, potreben za zavarovanje tožnikovih pravic.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Ko je sklep o rubežu premoženja izvršen, dolжник izgubi pravico do razpolaganja s premoženjem. Razpolaganje s premoženjem, ki je predmet rubeža, je kaznivo dejanje. Kadar so zarubljena sredstva na dolžnikovem bančnem računu, banka ne sme sredstev z dolžnikovega bančnega računa izplačati nikomur, razen sodnemu izvršitelju. Vendar sklep o rubežu osebi, ki je predlagala ta ukrep, ne podeljuje nobene prednostne pravice do zarubljenih sredstev glede na druge dolžnikove upnike.

Učinki drugih ukrepov zavarovanja so odvisni od vrste ukrepov.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Tožnik mora v enem mesecu od izdaje odločbe o ukrepih zavarovanja vložiti tožbo v zadevi v glavni stvari pri sodišču ali začeti drug postopek, ki lahko privede do izvršljive odločbe, kot je arbitraž. Če tega ne stori, se ukrepi zavarovanja preklicajo. Ukrepi zavarovanja se lahko preklicajo tudi, če razlogi, na podlagi katerih so bili odrejeni, ne obstajajo več. Ko sodišče odloči v zadevi v glavni stvari, mora sočasno odločiti o ukrepih zavarovanja.

Za stroške, nastale zaradi ukrepov zavarovanja, je prvotno odgovoren tožnik. Če se ukrepi zavarovanja izkažejo za neutemeljene, je tožnik odgovoren za škodo, ki jo je toženec utrpel zaradi ukrepov, ne glede na to, ali je dejansko kriv za škodo ali ne. Tožnik mora za kritje te možnosti pred izvršitvijo ukrepov zavarovanja položiti varščino. Po drugi strani pa lahko toženec na splošno prepreči izvršitev ukrepov zavarovanja, tako da položi varščino.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Zoper odločbe sodišč o ukrepih zavarovanja se je mogoče pritožiti pri višjem sodišču, tj. pritožbenem sodišču (*hovioikeus*) ali vrhovnem sodišču (*korkein oikeus*). Vložitev pritožbe ne zadrži izvršitve odločbe, razen če pritožbeno sodišče odredi začasno ustavitev izvrševanja. Vendar se zoper odločbo o začnih ukrepih zavarovanja ni mogoče pritožiti.

Pritožbe zoper ukrepe ali odločbe sodnega izvršitelja v zvezi z izvršitvijo ukrepov zavarovanja obravnavajo okrožna sodišča. Pravico do pritožbe imajo tudi tretje osebe, ki menijo, da je bilo njihovo premoženje zarubljeno zaradi dolžnikovega dolga.

Zadnja posodobitev: 15/02/2024

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Švedska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Temeljne določbe o ukrepih zavarovanja v civilnih zadevah vsebuje poglavje 15 švedskega zakonika o sodnem postopku („rättegångsbalken“). Praviloma velja, da izvršilnega ukrepa v zvezi s civilnopravnim zahtevkom ni mogoče sprejeti, dokler sodišče ne odloči v zadevi. Določbe o ukrepih zavarovanja so izjema od tega pravila. Njihov splošni cilj je zagotoviti, da stranka, ki v postopku ne uspe, po izdaji sodne odločbe naredi, kar se od nje zahteva.

Najpogostejši ukrep zavarovanja je zaseg, kar pomeni, da vložnik zahteva, naj se nasprotni stranki odvzame določeno premoženje ali se ji kako drugače odvzame pravica do razpolaganja s tem premoženjem.

V skladu členom 1 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku se lahko zaseg odredi za zagotovitev poznejše izvršitve sodne odločbe v zvezi z zahtevkom. Praviloma se mora sklep o zasegu v skladu s to določbo glasiti tako, da se zaseže dolžnikovo premoženje v vrednosti določenega opredeljenega zneska, ki se zahteva. Izjemoma se lahko v sklepu navede, katero premoženje je lahko predmet izvršbe.

Zaseg se lahko odredi tudi za zagotovitev prihodnje izvršitve sodne odločbe v zvezi s prednostno pravico do določenega premoženja (člen 2 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku). Med takimi sodnimi odločbami so odločbe, s katerimi se ugotovi, da ima tožnik prednostno pravico do določenih deležev, in odločbe, v skladu s katerimi je toženec dolžan takoj predati deleže.

Člen 3 poglavja 5 švedskega zakonika o sodnem postopku vsebuje splošno določbo o pravici sodišča, da določi primeren ukrep za zavarovanje pravic vložnika. Ta določba se uporabi na primer za sodne prepovedi. Šteje se, da na področje uporabe te določbe spada tudi zahtevek za potrditev, da toženec nima pravice razpolagati z zadevnim blagom, navedenim v konkurenčni klavzuli.

Poleg tega lahko sodišče v skladu s členom 4 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku v primeru prednostne pravice do zadevnega premoženja odredi vrnitev odtujenega premoženja itd.

Pododstavek 3 člena 5 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku določa tudi, da se lahko pod določenimi pogoji odredi začasen ukrep zavarovanja.

Poleg tega veljajo tudi posebne določbe v zvezi z ukrepi zavarovanja na nekaterih posebnih področjih, npr. na področju patentnega prava.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Odločbe o ukrepih zavarovanja izda sodišče, pred katerim poteka sodni postopek. Če sodni postopek v zadevi še ne teče, se večinoma uporabljajo enake določbe o sodni pristojnosti kot za civilnopravne zadeve na splošno.

Sodišče postopka v zvezi z ukrepi zavarovanja ne more začeti na svojo pobudo. Stranka, ki želi, da sodišče izda tako odločbo, mora zato vložiti zahtevek. Če sodni postopek v zadevi še ne teče, je treba zahtevek vložiti v pisni obliki.

Ni nujno, da vložniku pomaga ali ga zastopa odvetnik. Sodni postopek pred švedskimi sodišči je brezplačen, plačati je treba samo takso za vložitev zahtevka, ki je trenutno 450 SEK (približno 50 EUR).

2.2 Glavni pogoji

Za odobritev ukrepov v skladu s členi od 1 do 3 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku („rättegångsbalken“) mora biti izpolnjen pogoj, da so lahko glavna vprašanja (npr. zahtevek v skladu s členom 1) predmet sodnega postopka ali drugega podobnega postopka (tudi arbitražnih postopkov).

Vrhovno sodišče („Högsta domstolen“) je odločilo, da se lahko zaseg ali drugi ukrepi zavarovanja v skladu s poglavjem 15 švedskega zakonika o sodnem postopku odobrijo tudi v zvezi z zahtevki, za obravnavo katerih so pristojna tuja sodišča, če je sodna odločba izvršljiva na Švedskem.

Za odobritev zasega v skladu s členi od 1 do 3 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku morajo biti izpolnjeni tudi naslednji pogoji:

ena izmed zahtev je, da vložnik dokaže verjetne razloge za zahtevek zoper drugo osebo in da se za te razloge domneva, da bi bili lahko predmet sodnega postopka ali drugega podobnega postopka;

vložnik mora tudi dokazati, da obstaja „utemeljena bojazen“, da se bo nasprotna stranka s pobegom, preselitvijo premoženja ali kako drugače izognila obveznosti plačila dolga (člen 1), da bo nasprotna stranka premoženje preselila, precej zmanjšala njegovo vrednost ali se ga kako drugače znebila v škodo vložnika (člen 2), ali da bo nasprotna stranka z izvedbo nekaterih dejavnosti ali poslov, z izvedbo ali neizvedbo nekega ukrepa ali kako drugače vložniku preprečila ali otežila uveljavljanje njegove pravice ali pravic ali precej zmanjšala vrednost premoženja (člen 3);

pogoj za začasno odobritev ukrepa je tudi nevarnost škode v primeru zamude. To pomeni, da bo izvršitev odločbe ogrožena, če ukrep ne bo odobren takoj in brez zaslivanja nasprotne stranke. Če se ukrep odobri na ta način, je treba odločbo poslati strankama in od toženca zahtevati predložitev pripomb v zvezi z odločbo. Če sodišče prejme pripombe toženca, mora takoj obravnavati vprašanje nadaljnje veljavnosti ukrepa;

nazadnje mora vložnik za odobritev ukrepa položiti varščino za škodo, ki bi jo lahko utrpela nasprotna stranka. Če varščine ne more položiti, lahko pa izkaže posebne razloge za zahtevek, ga lahko sodišče razreši obveznosti pologa varščine.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Z izvršitvijo odločb o zasegu premoženja zaradi poplačila terjatev se zaseže premoženje do določene vrednosti. Za izvršbo na splošno veljajo enaka načela kot za zaplembo. Vendar je prodaja premoženja izključena.

Načeloma se lahko med izvršbo zaseže kakršno koli premoženje, premično ali nepremično.

Nekaterih oblik premoženja ni dovoljeno zaseči. To velja za „beneficij“, kar med drugim vključuje:

oblačila in druge predmete, ki so namenjeni za osebno uporabo dolžnika, do razumne vrednosti;

pohištvo, gospodinjske aparate in drugo opremo, ki je nujna za dom in gospodinjstvo;

orodje in drugo opremo, ki so nujni za redno delo ali poklicno usposabljanje dolžnika;

osebno lastnino, npr. medalje in športna odličja, ki imajo za dolžnika tako osebno vrednost, da bi jih bilo nepravilno zarubiti.

Premoženje je lahko zaščiteno tudi s posebnimi predpisi. To velja na primer pri odškodninah.

Zasega zaradi poplačila terjatev ni mogoče uporabiti za plačo itd., preden je ta izplačana in jo je mogoče zarubiti.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Če se premoženje zaseže zaradi dolgov, toženec premoženja ne sme prenesti ali kako drugače z njim razpolagati v škodo vložnika zahtevka. Švedski izvršilni organ („Kronofogdemyndigheten“) lahko vseeno dovoli izjeme od prepovedi razpolaganja, če so za to posebni razlogi. Za vsakršno razpolaganje, ki je v nasprotju s prepovedjo, je lahko oseba kazensko odgovorna.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Ko se odobri ukrep na podlagi členov od 1 do 3 poglavja 15 švedskega zakonika o sodnem postopku, mora vložnik, če se postopek še ni začel, postopek v zadevi začeti v enem mesecu od izdaje odločbe. Če je treba zahtevek obravnavati v okviru drugega postopka, mora vložnik ukrepati v skladu s pravili tega postopka.

Če se odobri začasen ukrep, je treba odločbo poslati strankama in od toženca zahtevati predložitev pripomb v zvezi z odločbo. Če sodišče prejme pripombe toženca, mora nemudoma obravnavati nadaljnjo veljavnost ukrepa.

Ukrep je treba takoj prekljucati, če se po njegovi odobritvi položi varščina, ki izpolnjuje namen ukrepa.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

O ukrepih zavarovanja je treba odločiti z odločbo, ne glede na to, ali se obravnavajo kot procesno vprašanje v povezavi z obravnavo zadeve pred sodiščem ali pa je vprašanje ukrepov zavarovanja samostojno.

V obeh primerih se lahko stranka, zoper katero je bila odločba izdana, pritoži zoper odločbo v ločenem postopku. Pritožba zoper odločbo okrožnega sodišča („tingsrätt“) mora biti v pisni obliki, vložiti pa jo je treba v treh tednih po izdaji odločbe. Če odločba ni bila izdana na obravnavi in ni bilo na nobeni obravnavi naznanjeno, kdaj bo izdana odločba, se rok za pritožbo šteje od datuma, ko je pritožnik prejel odločbo. Pritožbo obravnava pritožbeno sodišče („hovrätt“), vendar jo je treba vložiti pri okrožnem sodišču („tingsrätt“).

Če okrožno sodišče zavrne zahtevek za ukrepe zavarovanja v civilni zadevi v skladu s poglavjem 15 švedskega zakonika o sodnem postopku („rättegångsbalken“) ali odločbo o takih ukrepih razveljavi, lahko pritožbeno sodišče takoj dovoli uporabo ukrepa do preklica. Če okrožno sodišče odobri tak ukrep ali dovoli izvršitev odločbe, čeprav še ni dokončna in pravnomočna, lahko pritožbeno sodišče nemudoma prepove izvršitev odločbe okrožnega sodišča do nadaljnjega.

Zadnja posodobitev: 06/09/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Anglija in Wales

1 Katere so različne vrste ukrepov?

V Angliji in Walesu so sodišča v skladu z delom 25.1(1) pravilnika o civilnem postopku (CPR) in svojo neločljivo pristojnostjo pooblaščenca, da odredijo začasne ukrepe in ukrepe zavarovanja, ki so namenjeni zaščiti interesov stranke, bodisi v zvezi s sredstvom bodisi glede tožbenega temelja. Ta pravna sredstva so na voljo na kateri koli stopnji oziroma dejansko že pred začetkom pravnega postopka. Gre za enakopravna pravna sredstva, sodišče pa je tisto, ki prosto presodi o izdaji ustreznega sklepa. Načela njihove odobritve so bila določena v ključni zadevi *American Cyanamid Co proti Ethicon*^[1]. V skladu z delom 25.1(1) lahko sodišče izda naslednje –

Začasne odredbe

Začasne izjave

Sklepe v zvezi s premoženjem, da se omogoči prodaja, ohranitev, nadzor, prenos skrbništva ali plačilo na račun premoženja

Sklepe, da se omogoči vstop na zemljišče ali v stavbe

Sklepe o odpovedi blagu

Sklepe o zamrznitvi ali sklepe, s katerimi se stranki naroči, da zagotovi informacije o lokaciji premoženja ali sredstev, ki so predmet sklepa o zamrznitvi

Sklepe o preiskavi

Sklepe o razkritju listin ali pregledu premoženja pred začetkom tožbenega postopka – ti so lahko uperjeni zoper nasprotno stranko ali zoper še nepovezано stranko

Sklepe o začasnem plačilu na račun za škodo, ki jo mora sodišče še določiti

Sklepe glede depozita sodišču, dokler ne bo znan izid postopka

Sklepe o pojasnitvi denarnih sredstev

Sklepe v zvezi s postopki glede intelektualne lastnine.

Sodna praksa je v skladu z neločljivo pristojnostjo sodišč oblikovala nekatere začasne ukrepe, med njimi sklepe in prepovedi začetka postopka v isti zadevi pred drugim sodiščem *Norwich Pharmacal*. Sklepi v zadevi *Norwich Pharmacal* so namenjeni temu, da se tretja stranka prisili k razkritju podrobnosti o kršitelju, da lahko tožnik potem zoper njega vloži poimensko tožbo – ti sklepi se pogosto uporabljajo v primerih protizakonitega ravnanja podjetij. Prepovedi začetka postopka v isti zadevi pred drugim sodiščem so namenjene temu, da se stranki prepreči vložitev tožbe v drugi državi, kadar bi to bilo zlonamerno, zatiralno ali zunaj dolžnega pravnega postopanja. Sodišče lahko poleg tega izda izjavo glede tolmačenja prava ali pogodbenega pogoja, ki je sam predmet pravnega spora.

Prepoved je sklep sodišča, ki od stranke zahteva, naj sprejme določene ukrepe ali naj se tega vzdrži. Začasna odredba je tak sklep, sprejet pred sodno obravnavo tožbenega zahtevka. Tožnik lahko poskusi zaščititi svoj položaj med sodnim postopkom ali celo pred začetkom postopka, tako da zaprosi za začasno odredbo, da se tožencu prepreči, da bi ukrepal na način, ki bo škodoval tožniku.

Tožnik ima na voljo dve posebni vrsti odredb, za kateri lahko zaprosi, kadar obstaja tveganje, da bo toženec sprejel ukrepe, da uniči dokaze ali tožniku prepreči pridobitev kakršne koli sodne odločbe. Prva je sklep o preiskavi, druga pa odredba o zamrznitvi, ki tožencu preprečuje, da bi s sredstvi razpolagal ali jih odstranil iz območja sodne pristojnosti.

Kadar poskuša tožnik doseči plačilo nekega zneska denarja (tj. dolga ali odškodnine), lahko sodišče tožencu odredi začasno plačilo na račun kakršnega koli zneska, ki ga bo toženec na koncu morda moral plačati, da tožnik ne bi zašel v težave zaradi kakršne koli zamude pri pridobitvi sodne odločbe.

Za toženca morda obstaja nevarnost nezmožnosti izvršitve sklepa o stroških, čeprav je tožbeni zahtevek zavrnjen in je plačilo stroškov odrejeno tožniku.

Sodišče lahko zaradi zaščite toženca v določenih okoliščinah tožniku odredi plačilo jamstva za stroške, običajno z vplačilom zneska denarja sodišču.

Višje sodišče je tudi pristojno, da izda začasni ukrep, s katerim podpre postopek, ki je v pristojnosti drugega sodišča, če je to primerno. Izda lahko tudi sodno odredbo o zamrznitvi, ki velja za cel svet („worldwide freezing injunction“) in se nanaša na sredstva na drugih območjih sodne pristojnosti.

[1] [1975] 1.504

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Odredbe (vključno s sklepi o preiskavi in odredbami o zamrznitvi)

V skladu z delom 25 je treba vsako vlogo za začasni ukrep predložiti sodišču, ki zadevo obravnava ali jo bo obravnavalo, potem ko bo predložena v obravnavo. Nekatere vrste odredb, predvsem tiste z mednarodnim elementom, je mogoče predložiti v obravnavo le na višjem sodišču, medtem ko je druge mogoče predložiti v obravnavo na grofijskem sodišču. Pri višjem sodišču so lahko predložene v obravnavo na običajen način ali prek različnih sodišč v razširjenih sestavah za vmesne vloge oziroma prek njihovih dežurnih služb – to je pogosto pomembno pri odredbah za zaustavitev časopisa, da ne objavi zgodbe, ali za zaustavitev notranjega ministrstva, da ne izvede deportacij.

Za vlogo se na splošno zahteva, da mora biti vložena z obvestilom o vlogi (N244) in da morajo biti obvestilu priloženi tožbeni obrazec, izjava priče v podporo vlogi, zaprisežene izjave v dokaz in osnutek sklepa. Osnutek sklepa mora vsebovati zavezo o navzkrižnem nadomestilu škode[2], zavezo o vročitvi vloge nasprotni stranki, dokaze in morebiten izdan sklep. To je ključno, če gre za zadevo *ex parte*. Če gre za odredbe v nujnih primerih, bo potrebna zaveza glede čimprejšnjega plačila ustreznih pristojbin, poleg tega pa se bo morda zahtevala zaveza o začetku formalnega postopka, takoj ko bo to mogoče.

Zadevo bo po njeni predložitvi v obravnavo preučil sodnik, ki bo izdal potreben sklep in poskrbel, da bo sklep žigosan in vrnjen vložniku. Za vročitev nasprotni stranki je odgovoren vložnik.

Taki sklepi so zelo invazivni in kot taki zahtevajo posebne ureditve. Običajno jih mora vročiti „nadzorni odvetnik“, ki se spozna na sklepe o preiskavi in je neodvisen od vložnikovih odvetnikov. Nadzorni odvetnik mora sklep o preiskavi nasprotni stranki pojasniti in jo poučiti o pravici, da poišče pravni nasvet. Nadzorni odvetnik bo izvedel ali nadziral preiskavo ter o njej poročal vložnikovim odvetnikom. Sklepi o preiskavi veljajo od trenutka vročitve in po preteku razumnega obdobja za pridobitev pravnega nasveta.

Sklepi o zamrznitvi so sklepi, ki stranki preprečijo, da bi odstranila sredstva, ki se nahajajo na območju sodne pristojnosti, ali razpolagala s sredstvi, ki se nahajajo kjer koli po svetu. Ti veljajo izključno od trenutka izdaje, zaradi česar je vročitev sklepa izredno pomembna.

V obeh primerih neizpolnitev sklepa sproži postopek zaradi razžalitve sodišča.

Začasna plačila in jamstvo za stroške

Začasna plačila in jamstvo za stroške so lahko določeni v sporazumu med strankami, če pa sporazuma ni, se je treba obrniti na sodišče. Vloga je vložena s predložitvijo obvestila o vlogi, podprtega s pisnimi dokazi. Vloga se vroči nasprotni stranki, ki lahko v odgovor predloži dokaze. Če sodišče izda sklep, bo določilo obliko in znesek jamstva ali plačila, ki ga je treba izvršiti.

Stroški pridobitve sklepov

Ni točno določene lestvice stroškov za pridobitev katerega koli od zgoraj opisanih sklepov. Obstajajo pa posebne sodne pristojbine za izdajo vloge za sklep, ki so odvisne od tega, ali je bila vloga vložena z obvestilom nasprotni stranki ali brez njega. Več informacij o tem je mogoče najti na spletišču [ministrstva za pravosodje](#).

Vložnik mora plačati honorarje svojih odvetnikov (v primeru sklepa o preiskavi pa tudi stroške nadzornega odvetnika), čeprav bo plačilo teh stroškov na koncu morda odrejeno nasprotni stranki.

[2] Zaveze so obljube sodišču. Kazen za neizpolnitev zaveze je lahko resna.

2.2 Glavni pogoji

Kot je navedeno zgoraj, sodišče prosto presoja o vseh pravnih sredstvih, opisanih v tem delu, in jih ne bo odobrilo, če meni, da bi bila neprimerna ali nesorazmerna glede na okoliščine. Sodišča so navadno bolj previdna v zvezi s sklepi o preiskavi in odredbami o zamrznitvi, ker so to posebej strogi ukrepi.

Začasne odredbe

Sodišče bo pri odločanju, ali naj odobri začasno uredbo,[3] najprej preučilo, ali dejanje sproža „resno vprašanje, ki ga je treba obravnavati“ (in ne vprašanje, ki je „neresno in zlonamerno“). Če ga ne, bo odredba zavrnjena.

Če gre za resno vprašanje, ki ga je treba obravnavati, bo sodišče potem preučilo „izravnavo zaradi prikladnosti“. To vključuje vprašanje, ali bi bilo slabše od tožnika zahtevati, da odredbe do sodne obravnave ne uporabi, ali da toženec utrpí odredbo. Sodišče bo pri odločanju o tem vprašanju preučilo naslednje zadeve v tem vrstnem redu:

Ali bi bila dodelitev odškodnine ustrezno pravno sredstvo za tožnika, če bi bil ta na sodni obravnavi uspešen? Če bi bila odškodnina ustrezna, bo odredba zavrnjena. Če ne bi bila (npr. ker bi bila škoda, povzročena tožniku, nepopravljiva ali nedenarna), je treba preučiti preostala vprašanja.

Ali bi tožnikovo navzkrižno nadomestilo škode tožencu zagotovilo ustrezno zaščito, če bi bil na sodni obravnavi uspešen toženec? Če bi odškodnina ustrezno zaščitila toženca, se to običajno šteje v prid odredbi.

Kadar so drugi dejavniki videti enakovredno uravnoteženi, bo sodišče ohranilo status quo. Lahko se preučijo drugi socialni ali ekonomski dejavniki, kot sta učinek odobritve ali zavrnitve odredbe na zaposlitev ali razpoložljivost zdravil.

Kot zadnjo možnost lahko sodišče preuči relativne prednosti utemeljitev strank, vendar le, če je mogoče oblikovati jasno mnenje, da je utemeljitev ene stranke precej močnejša od utemeljitve druge.

Sklepi o preiskavi

Sklep o preiskavi je mogoče izdati, da se zagotovi ohranitev dokazov ali premoženja, pomembnega za pravni postopek. Pogoji za pridobitev sklepa o preiskavi so strožji od drugih vrst odredb in sodišče sklepa ne bo izdalo, če vložnik ne dokaže, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

Dokazi *prima facie* zoper toženca so izredno močni.

Dejavnosti toženca, ki so povod za postopek, tožniku povzročajo resno dejansko in potencialno škodo.

Ni jasnih dokazov, da ima toženec obremenilne listine ali gradivo.

Obstaja „realna možnost“ ali „verjetnost“, da bodo v primeru neizdaje sklepa pomembne listine ali gradivo izginili.

Odredbe o zamrznitvi

Sodišče je pristojno, da odobri odredbo o zamrznitvi, kadar je to „upravičeno in primerno“. Odredba o zamrznitvi ne bo odrejena, če tožnik ne more dokazati, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

Tožnik ima dejanski tožbeni temelj, za katerega so pristojna sodišča Anglije in Walesa.

Tožnik ima „dobro utemeljeno zadevo“ zoper toženca.

Obstajajo razlogi za prepričanje, da ima toženec sredstva na območju sodne pristojnosti.

Obstaja „realno tveganje“, da bo toženec s sredstvi razpolagal na način, da ne bo mogoče izvršiti nobene sodne odločbe (npr. tako, da se sredstev znebi ali jih odstrani z območja sodne pristojnosti).

Sodišče bo še posebej previdno, preden odobri odredbe o zamrznitvi v podporo postopku v tujini, zlasti če bi se odredba o zamrznitvi prekrivala ali bila v nasprotju s kakršno koli odredbo o zamrznitvi, ki jo je izdalo tuje sodišče, pred katerim teče glavni postopek, ali če je tuje sodišče zamrznitev sredstev zavrnilo.

Sodišče odredbe o zamrznitvi, ki velja za cel svet, ne bo izdalo, če ima nasprotna stranka dovolj sredstev znotraj območja sodne pristojnosti, pri čemer mora preučiti, ali bi odredba o zamrznitvi, ki velja za cel svet, lahko bila izvršena v državah, kjer ima sredstva nasprotna stranka.

Sklepi Norwich Pharmacal

V okviru sodne prakse so se oblikovali ti sklepi, ki od nasprotne stranke zahtevajo, naj tožniku razkrije določene listine ali informacije. Podobno kot pri razkritju pred sodnim postopkom in razkritju s strani stranke, ki ni udeležena v postopku, je obseg razkritja širši, saj v nasprotju z listinami zajema „informacije“. Ti sklepi so na voljo kadar koli med pravnim postopkom in se dejansko lahko uporabijo po izdaji sodne odločbe. Poleg splošnih načel pravičnosti sta nadaljnji merila, da je nedovoljeno dejanje moralo biti storjeno in da obstaja kršilec, proti kateremu bo, če bo znan, vložnik začel pravični postopek. Sklep je potreben za pomoč pri doseganju pravice in za to ni nobenega drugega načina. Nasprotna stranka je bodisi kršitelj bodisi povezana s kršiteljem ali pridružena kršitelju in ima informacije o njem. Za te sklepe se zaprosi na višjem sodišču in imajo mednarodno veljavo, vsebina razkritja pa se lahko brez dovoljenja sodišča uporabi v pravnem sporu v tujini, kar je odstopanje od splošnih načel pravičnosti.

Prepovedi začetka postopka v isti zadevi pred drugim sodiščem

To so odredbe, ki nasprotni stranki prepovedujejo vodenje pravnega postopka pred tujim sodiščem. Poleg splošnih načel pravičnega ukrepa, so tu še druga merila. Prepoved pravde mora biti predvsem v interesu pravosodja; na splošno zato, ker je zlonamerna ali bi bila v nasprotju s pogodbeno klavzulo, kot je

kršitev klavzule o izključni pristojnosti, v skladu s katero se zadeva predloži sodiščem Anglije in Walesa. Poleg tega mora pravda teči pred sodiščem, ki ni zajeto z uredbo Bruselj 1. Če bi sodišče lahko zaustavilo pravdo pred temi sodišči, bi bilo spodkopano načelo vzajemnega zaupanja med sodnimi sistemi. Izjema od tega pravila je, če se zadeva nanaša na zasebno arbitražo – takega strahu ni.

Začasna plačila

Sodišče lahko tožencu odredi začasno plačilo le v primerih, da je toženec priznal obveznost za plačilo denarja tožniku, da je bila sodna odločba že izdana v korist tožniku za denarni znesek, ki bo ocenjen pozneje, ali da se je sodišče prepričalo, da bo tožnik na sodni obravnavi dobil povrnjen „znaten denarni znesek“ (oziroma plačilo v zvezi s toženčevim zasedbo zemljišča v primeru tožbenega zahtevka za posest zemljišča). V primerih osebne poškodbe je plačilo mogoče odrediti le, če bo toženčeva obveznost poravnal zavarovatelj ali če je toženec javni organ.

Jamstvo za stroške

Najbolj običajni primeri, v katerih lahko sodišče tožniku odredi predložitve jamstva, so naslednji:

Tožnik prebiva zunaj Evropske unije in evropskega prostotrgovinskega območja (Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica) in bi bilo sklep o stroških težko izvršiti v državi tožnikovega prebivališča.

Tožnik je podjetje ali registriran organ in ni nobenega razloga za prepričanje, da ne bi mogel plačati toženčevih stroškov, če mu bo tako odrejeno. (Sodišče bo pri odločanju, ali odrediti jamstvo, upoštevalo, ali je toženec s svojim ravnanjem povzročil tožnikovo pomanjkanje denarja ali sredstev.)

Tožnik je spremenil naslov, da bi se izognil posledicam pravde, ali v tožbenem obrazcu ni navedel pravega naslova.

Tožnik je sprejel ukrepe v zvezi s svojimi sredstvi, zaradi česar bi bilo težko izvršiti sklep o stroških zoper njega.

Sodišče bo sklep izdalo le, če je prepričano, da je to pravično storiti v vseh okoliščinah. Preučilo bo, ali se vloga za jamstvo uporablja zato, da se potlači pravi tožbeni zahtevek, in ali ima tožbeni zahtevek razumno dobre obete za uspeh.

Sodišče je tudi pristojno za odreditev da mora jamstvo zagotoviti:

stranka, ki ni udeležena v postopku, vendar financira tožbeni zahtevek v zameno za sadove postopka ali je pravico do vloge tožbenega zahtevka dodelila tožniku, da bi se izognila tveganju, da prejme sklep o stroških;

katera koli stranka v postopku, ki brez utemeljenega razloga ni spoštovala pravil sodišča.

[3] To so povzeta in prečiščena načela iz zadeve *American Cyanamid*.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasne odredbe

Odredba lahko od stranke zahteva, naj sprejme ukrepe v zvezi s kakršno koli vrsto sredstev ali naj se jih vzdrži.

Sklepi o preiskavi

Sklep o preiskavi od toženca zahteva, da dovoli vstop v svoje prostore, vendar vložniku ne omogoča, da vstop izsili. V sklepu morajo biti opredeljeni prostori, ki se jih lahko preišče, in elementi, ki jih lahko izvajalci preiskave pregledajo, kopirajo in odstranijo. Sklep lahko zajema le dokaze, ki so morda upoštevni v postopku, ali premoženje, ki je lahko predmet postopka oziroma glede katerega se lahko pojavi vprašanje med postopkom.

Sklep na standardnem obrazcu od nasprotne stranke zahteva, naj izroči vse elemente, navedene v sklepu. Kadar so upoštevni dokazi shranjeni na računalnikih, mora biti omogočen dostop do vseh računalnikov v prostoru, da je mogoče po njih iskati, in zagotovljene morajo biti kopije vseh upoštevnihih najdenih elementov.

Odredbe o zamrznitvi

Sodišče lahko izda odredbo o zamrznitvi v zvezi s premoženjem nasprotne stranke, ki tej prepoveduje, da bi svoja sredstva na območju sodne pristojnosti zmanjšala pod opredeljeno vrednost, ali odredbo o zamrznitvi posameznih sredstev. Nasprotni stranki bo še vedno dovoljeno, da točno določene zneske porabi za življenjske stroške ter pravne nasvete in zastopanje, in sklep lahko nasprotni stranki dopušča, da s sredstvi razpolaga v okviru običajnega poslovanja.

Odredba o zamrznitvi na standardnem obrazcu je sklep o „najvišjem znesku“, v katerem je navedeno, da se uporablja za vsa sredstva nasprotne stranke do navedene vrednosti. Zajema vsako sredstvo, s katerim je nasprotna stranka pristojna razpolagati kot z lastnim, vključno s sredstvi, ki jih ima ali nadzira tretja stranka v skladu z navodili nasprotne stranke.

Splošni sklep ali sklep o „najvišjem znesku“ bo zajemal vsa sredstva, vključno s premičnim in nepremičnim premoženjem, vozili, denarjem in vrednostnimi papirji. Sklep se bo nanašal tudi na vsa sredstva, pridobljena po njegovi izdaji. Podrobno lahko navede določeno premoženje, poslovna sredstva in bančne račune, ki so zamrznjeni. Skupni bančni račun ne bo zamrznjen, razen če ne bo to posebej navedeno v sklepu.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Toženec se opozori, da neupoštevanje začasnih odredb pomeni razžalitev sodišča, zaradi katere se mu lahko odvzame prostost, se mu naloži globa ali pa se mu zasežejo sredstva.

Če tretja stranka nasprotni stranki omogoči razpolaganje s sredstvi v nasprotju z odredbo o zamrznitvi, to ni nujno razžalitev sodišča. Vendar če tretja stranka, ki je bila obveščena o odredbi o zamrznitvi, ob polnem zavedanju nasprotni stranki pomaga, da razpolaga z zamrznjenimi sredstvi, to pomeni razžalitev. Vložnik bi zato moral predložiti kopije odredb o zamrznitvi tretjim strankam, kot so bankirji, računovodje in odvetniki nasprotne stranke. (V sklepu na standardnem obrazcu se domneva, da bo to storjeno, in tretje stranke opozarja o morebitnih kaznih. Ta sklep vključuje tudi zaveze vložnika, da bo poravnal razumne stroške, ki tretjim strankam nastanejo zaradi izpolnitve zahtev iz sklepa, in da jim bo povrnil škodo, zaradi tako nastalih obveznosti.) Čeprav so bili banke in druge tretje stranke obveščeni o sklepu, lahko še vedno izvršujejo pravice do zavarovanja in pobota, ki so nastale pred izdajo odredbe o zamrznitvi.

Odredba o zamrznitvi tožniku ne daje nobenih premoženjskih pravic v zvezi z zamrznjenimi sredstvi. Pravica do sprožitve postopka zaradi razžalitve je na splošno edino tožnikovo pravno sredstvo. Pogodba, sklenjena v nasprotju z odredbo, je nezakonita, zato je oseba, ki ve, da bo kršila odredbo, ne bo mogla izvršiti. Sodišče bo poleg tega včasih lahko odobrilo ločeno odredbo, ki tožencu preprečuje izvajanje pogodbe s tretjo stranko. Vendar se lastništvo še vedno lahko prenese v skladu z nezakonito pogodbo, pri čemer po izvršitvi take pogodbe prenesenih sredstev običajno ni mogoče povrniti.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Kadar je sklep o časni odredbi izdan v navzočnosti strank, je v njem lahko navedeno, da velja do sodne obravnave, sodne odločbe ali nadaljnjega sklepa sodišča oziroma do določenega datuma. (Če odredba velja „do nadaljnjega sklepa“, ne bo pretekla, ko sodišče izda sodno odločbo, temveč šele takrat, ko izda sklep, ki izrecno ali implicitno razveljavlja odredbo.)

Začasna odredba, izdana brez obvestila nasprotni stranki, bo običajno trajala omejeno obdobje, redko dlje od sedmih dni, in za njeno nadaljevanje bo potreben še en sklep sodišča. Kadar sodišče odobri odredbo brez obvestila, običajno določi „datum vrnitve“ za nadaljnjo obravnavo, ki se je nasprotna stranka lahko udeležila in na njej izpodbija nadaljevanje odredbe. Odredba o zamrznitvi na standardnem obrazcu navaja, da velja do datuma vrnitve ali do nadaljnjega sklepa.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Toženec ali katera koli tretja stranka, ki jo začasna odredba neposredno zadeva, lahko sodišče kadar koli zaprosi za spremembo ali razveljavitev sklepa (čeprav bi bilo treba z vlogo glede sklepa o preiskavi, ki je že bila opravljena, običajno počakati do sodne obravnave). Za izpodbijanje sklepa, izdanega brez obvestila, ni treba čakati do datuma vrnitve. Toženec mora o vlogi predhodno obvestiti tožnikove odvetnike. Vlogo je običajno treba predložiti sodišču, ki je sklep izdalo, in pogosto jo bo obravnaval isti sodnik.

Razlogi, na podlagi katerih lahko nasprotna stranka vloži tako vlogo, vključujejo: neizpolnitev enega od pogojev sklepa, materialno spremembo okoliščin, ki odpravlja utemeljitev sklepa, zatiralen učinek sklepa, nerazumno poseganje v pravice nedolžnih tretjih strank in zamudo tožnika pri uveljavljanju tožbenega zahtevka. Kadar je bila odredba pridobljena brez obvestila nasprotni stranki, razlogi za razveljavitev ali spremembo sklepa vključujejo tudi dejstvo, da vložnik sodišču pri pridobivanju sklepa ni razkril materialnih dejstev in da ni bilo dovolj dokazov za utemeljitev izdaje začasnega ukrepa brez obvestila.

Če sodišče sklep razveljavi, se ima nasprotna stranka potem pravico opreti na vložnikovo navzkrižno nadomestilo škode in uveljavljati odškodnino. Sodišče bo odredilo „preiskavo glede odškodnine“, da ugotovi izgube nasprotne stranke, čeprav se to lahko odloži do sodne obravnave ali na pozneje.

Sodišče je tudi pristojno, da razveljavi ali spremeni sklepe o začasnih plačilih in jamstvu za stroške ter odredi, da je treba povrniti celoten znesek ali del zneska denarja, plačanega v skladu s sklepom.

Sorodne povezave

 [Ministrstvo za pravosodje](#)

Zadnja posodobitev: 01/10/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Severna Irsko

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Sodna odredba o prepovedi ali negativna odredba – Odredba, da se nekaj ne stori ali da se z nečim preneha. To je najpogostejša vrsta odredbe.

Obvezna odredba ali pozitivna odredba – odredba, da se opravi neko dejanje ali odpravi škoda zaradi prejšnjega dejanja.

Odredba *quia timet* – odredba, da se opravi neko dejanje ali da se ne opravi, da bi se preprečila škoda, ki še ni nastopila.

Odredba „Mareva“ – odredba, s katerim se tožencu prepreči, da bi dvignil ali odsvojil svoja sredstva z namenom, da bi postala sodna odločba o odškodninskem zahtevku neizvršljiva. Odredba lahko določa nadomestilo življenjskih stroškov toženca, poslovnih izdatkov in sodnih stroškov.

Zaveza namesto odredbe – to pogosto ponudi nasprotna stranka v postopku s predlogom za izdajo sodne odredbe, in če jo tožnik sprejme, mora biti podana v pisni obliki ali ustno na zapisnik pri sodišču.

Odredba o preiskavi in zavarovanju lastnine – ta ima dvojni namen:

da se zavaruje lastnina, ki je predmet tožbe, tako da bo lahko uspešna stranka v postopku dobila povrnjeno neokrnjeno lastnino ali da bi neokrnjena ostala njena vrednost ter

da omogoči preiskavo lastnine za zbiranje dokazov za tožbo. Sodišče lahko izda tudi odredbo, s katero za izvršitev odredbe dovoli vstop na zemljišča stranke.

Odredba „Anton Piller“ – ta tožnika, njegovega odvetnika ali drugega odgovornega zastopnika pooblašča za zaseg stvari brez vnaprejšnjega opozorila toženca za namene zavarovanja ali zbiranja dokazov.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Vloga za začasni ukrep se lahko predloži kadar koli po uvedbi postopka in preden je bilo v njem odločeno. V nujnih zadevah se lahko začasni ukrep odobri pred začetkom postopka pod pogojem, da se postopek uvede takoj.

Postopek za vložitev vloge za začasni ukrep je določen v pravilih sodišča. Splošna pravila sodišča, ki se uporabljajo za višje sodišče, so poslovnik sodišča Court of Judicature v Severni Irski iz leta 1980, pravila, ki se uporabljajo za grofijska sodišča, pa so poslovnik grofijskega sodišča (Severne Irske) iz leta 1981.

Vloga se običajno v obliki „predloga“ ali „sodnega poziva“ naslovi na oddelek višjega sodišča ali na gofijsko sodišče, kjer poteka postopek o glavni stvari.

Predlog ali sodni poziv morata vsebovati popravni ukrep, ki se predlaga, ter pravila sodišča, na podlagi katerih se vlaga vloga, pri čemer mu morata biti priložena zaprisežena izjava (ki jo pogosto poda odvetnik tožnika) in predlog odredbe.

Predlog ali sodni poziv je treba skupaj z zapriseženo izjavo in vsemi drugimi ustreznimi listinami tožencu vročiti najmanj dva cela dneva, preden je vloga na seznamu za obravnavo, čeprav lahko v nujnih zadevah sodišče za skrajšanje časa vročanja odobri opustitev.

Na višjem sodišču predlog običajno obravnava višji sodni uradnik (master), čeprav mora v nekaterih vrstah postopkov (navedenih v poslovniku sodišča Court of Judicature v Severni Irski iz leta 1980) predlog za sprejetje začasnega ukrepa obravnavati sodnik.

Grofijsko sodišče ima polna pooblastila za sprejetje začasnih ukrepov v zvezi zadevami v njegovi pristojnosti. Vloge, naslovljene na grofijsko sodišče, za izdajo začasne odredbe mora obravnavati sodnik grofijskega sodišča.

Predlog se lahko vloži *ex parte* brez vročitve predloga ali sodnega poziva osebi, zoper katero se vloži, v naslednjih okoliščinah:

če je zadeva zelo nujna;

če bi predhodno obvestilo povzročilo, da bi toženec ogrozil namen sklepa

Po dogovoru so na primer vloge, vložene pred začetkom postopka, običajno vložene *ex parte*.

Če je to dovoljeno ali odrejeno z zakonsko določbo ali poslovnikom.

Predlog, predložen *ex parte*, se predloži v posebni obliki, poimenovani „listina *ex parte*“ (*ex parte* docket), tožnikova naloga pa je, da v celoti in pošteno razkrije vsa pomembna dejstva. O vlogah za izdajo sklepov *ex parte* (razen vloge za izdajo sodnih odredb *ex parte*) običajno odloča sodnik ali višji sodni uradnik (master) brez obravnave. Odločitve o stroških predloga *ex parte* se običajno pridrži do obravnave.

2.2 Glavni pogoji

Sodne odredbe se prosto presojujejo. Sodišče lahko izda sodno odredbo kadar koli med postopkom, če se to zdi pravično in primerno. Sodišče izvaja svojo pravico do prostega preudarka za izdajo sodne odredbe v skladu s smernicami, določenimi v zadevi American Cyanamid/Ethicon [1975] AC 396. Prvič, tožnik mora izkazati, da obstaja pomembno vprašanje, ki ga je treba obravnavati v postopku. Sodnik bo nato presodil, ali je mogoče kršitev tožnikovih pravic nadomestiti s plačilom odškodnine. Sodnik lahko v nadaljevanju presodi ravnovesje ugodnosti med strankama, in če so te enakovredne, se daje prednost zavarovanju ali ponovni vzpostavitvi statusa quo, preden je bila storjena domnevna kršitev. Če gre za predlog za izdajo obvezne odredbe, je treba izkazati večjo potrebo, sodna odredba pa ne bo izdana, če se tožnik ne zaveže k plačilu odškodnine tožencu v primeru neuspešne tožbe ali če se izkaže, da je bila sodna odredba nepotrebna.

V predlogu za izdajo odredbe „Mareva“ mora tožnik:

izkazati dobro utemeljene možnosti za obstoječi zahtevek za denarno odškodnino;

dokazati, da ima toženec sredstva, ki jih lahko dvigne ali prikrije;
dokazati obstoj tveganja, da bo toženec odsvojil sredstva pred izvršitvijo sodne odločbe.

Predlog za preiskavo lastnine se lahko predloži v zvezi z lastnino, ki je predmet postopka ali v zvezi s katero se lahko pojavijo vprašanja. Pravica do preiskave ni odvisna od tožnikovih možnosti za uspeh.

V predlogu za izdajo sklepa „Anton Piller“ mora tožnik izkazati, da obstaja realna možnost, da bo toženec uničil listine ali stvari, ki bi škodile njegovi obrambi, ali objavil gradivo, v zvezi s katerim ima tožnik pravico do zaupnosti.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Predlog za izdajo sodne odredbe mora biti povezan z izvršljivo pravno pravico ali izvršljivim zahtevkom ali odvisen od njiju. Vendar pa cilj sodne odredbe ni uveljaviti pravice tožnika, temveč ohraniti ali ponovno vzpostaviti status quo do odločitve o tožbi.

Odredba „Mareva“ se lahko izda v zvezi z obstoječimi ali prihodnjimi sredstvi znotraj Severne Irske (ne glede na to, ali so predmet tožbe ali povezana z njo) ne glede na to, ali ima nasprotna stranka v postopku stalno prebivališče v Severni Irski ali pa se tam nahaja.

Sklep o preiskavi ali zavarovanju lastnine je mogoče pridobiti le v zvezi s fizično lastnino. To ni ustrezen postopek za vsebinski pregled listine, ki je na voljo v skladu s pravili, povezanimi z odkritjem listin.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Odredba se lahko izvrši na predhodni obravnavi. Odredba mora biti vročena nasprotni stranki v postopku, preden jo je mogoče izvršiti z odvzemom prostosti. Zaveza je izvršljiva enako kot sodna odredba.

Tretje osebe, kot so soproga toženca, odvetnik ali banka, ki so prejeli predlog za izdajo odredbe „Mareva“, so dogovorni za ohranitev sredstev toženca, ki so v njihovi posesti. Vendar pa odredba „Mareva“ učinkuje le zoper toženca in tožniku ne daje nobene prednosti pred upniki.

Odredba o preiskavi in zavarovanju lastnine se lahko izda le zoper stranko v postopku, tako da bo njegov učinek predmet soglasja tiste osebe, v čigar posesti je lastnina.

Odredba „Anton Piller“ ni nalog za preiskavo, torej ne more biti izvršena s prisilo, če pa je v odredbi določeno, naj se od toženca zahteva, da dovoli preiskavo, pomeni toženčeva odklonitev preiskave nespoštovanje odločbe sodišča, sodišče pa lahko na podlagi tega sklepa, da kaj prikriva.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Odredba je lahko:

začasna – traja do konca obravnave;

predhodna – traja določen čas.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Vsaka stranka se lahko pritoži zoper odredbo ali odločbo višjega sodnega uradnika (master) pri sodniku. Pritožbo je treba vložiti v petih dneh in mora biti drugi stranki v postopku vročena najmanj dva dela dneva, preden je pritožba uvrščena na seznam obravnav. Petdnevni rok je mogoče po prosti presoji sodišča podaljšati, vendar pa mora biti sodišče prepričano, da za to obstajajo dobri razlogi. Vendar pa se stranka ne more pritožiti zoper zavezo. Zoper zavrnitev predloga *ex parte* se lahko tožnik pritoži, nasprotna stranka v postopku pa namesto pritožbe predloži predlog za razveljavitev odredbe.

Pritožba pomeni celotno ponovno obravnavo, čeprav pritožnik svojo zadevo predstavi prvič. Čeprav se lahko predložijo novi dokazi, bo sodnik težko sprejel nove dokaze, razen če za to ne obstajajo dobri razlogi.

Zoper začasno odredbo grofijskega sodišča se je mogoče pritožiti pri sodniku višjega sodišča s ponovno obravnavo ali s predložitvijo zadeve pritožbenemu sodišču.

Sorodne povezave

 [Sodna služba Severne Irske](#)

Zadnja posodobitev: 29/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Škotska

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Izterjava dolga na začetku postopka je zaščitni ukrep, ki se uporabi, medtem ko sodni postopek teče ali tik pred njegovim začetkom. Tožniku (upniku) omogoča, da ohrani toženčeva sredstva, tako da bodo na voljo za izpolnitev morebitnega sklepa (sodne odločbe), izdanega v sodnem postopku v korist tožnika.

Obstajata dve vrsti izterjave dolga na začetku sodnega postopka. Prva, zamrznitev sredstev pri tretji osebi, je sredstvo, s katerim lahko tožnik v postopku za izterjavo denarja učinkovito „zamrzne“ denar ali sredstva toženca, ki so v rokah tretje osebe. Tej tretji osebi je potem prepovedano, da bi denar plačala ali sredstvo prenesla. Druga, zamrznitev dedne lastnine, tožencu preprečuje, da bi prenesel ali odstranil kakršno koli dedno lastnino, ki jo ima v lasti. Uporablja se v zvezi z zemljiščem ali stavbami, ne pa v zvezi z denarjem ali premično lastnino, ter tožencu preprečuje, da bi s svojo lastnino ravnal na način, ki bi lahko vplival na tožnikov zahtevek, na primer, da bi lastnino najprej prodal, potem pa razpolagal z iztržkom.

Zamrznitev sredstev pri tretji osebi in zamrznitev dedne lastnine se lahko pretvorita v običajno izterjavo dolga, če se izda odredba v korist tožniku v sodnem postopku.

Začasna zaplomba

Začasna zaplomba je začasna izterjava, podobno kot pri izterjavi dolga na začetku sodnega postopka, ki tožniku omogoča, da zapleni toženčevo premično lastnino, dokler traja sodni postopek. Učinkovito omeji toženčevo zmožnost razpolaganja z zaplenjeno premično lastnino, ki jo ima v lasti do končnega izida tožbe. Vendar začasne zaplembe ni mogoče uporabiti v stanovanjski hiši in nekateri predmeti so izvzeti. Po pridobitvi odredbe se ne pretvori v zaplembo za izvršitev; preden se zaplenjeni predmeti lahko dajo na dražbo, je potreben zahtevek za plačilo in nadaljnjo izterjavo.

Začasna sodna prepoved

Prepoved je sklep sodišča, ki osebi preprečuje, da bi nekaj storila, na primer se znebila lastnine, tako da ga je mogoče uporabiti za ohranitev toženčevega obstoječega stanja stvari. Začasna sodna prepoved ima enako pravno veljavo kot prepoved, vendar se na splošno izda v zgodnji fazi sodnega postopka, potem ko je bil vložen predlog za prepoved, in pred preučitvijo dejstev. Posledično se pogosteje izpodbija ali prekliche.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Sodišče lahko odredi začasno zamrznitev listin in druge lastnine (vključno z zemljiščem), kar bo stranki omogočilo, da ohrani stvarne dokaze ali da dokaze predloži.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka je mogoča le na podlagi sklepa sodišča. Tako glavno civilno sodišče kot grofijsko sodišče lahko izdala nalog za zamrznitev dedne lastnine, nalog za zamrznitev sredstev pri tretji osebi ali nalog za začasno zaplombo. Zamrznitev sredstev pri tretji osebi in začasna zaplomba sta primerni le, kadar se s tožbo poskuša doseči plačilo denarnega zneska, razen stroškov. Nalog za zamrznitev dedne lastnine je primeren, kadar tožba vsebuje podobno ugotovitev oziroma se s tožbo skuša doseči specifična izvršitev obveznosti, da se dedna lastnina prenese na tožnika ali da se podeli stvarna pravica do zavarovanja na dedni lastnini.

V primeru tožbe pred grofijskim sodiščem si tožnik običajno prizadeva pridobiti nalog za izterjavo dolga na začetku sodnega postopka, tako da zanj zaprosi v začetni vlogi. Začetna vloga obsega toženčev zahtevek. Izterjava na začetku sodnega postopka je mogoča kadar koli do izdaje pravnomočne odredbe v korist tožnika. Vročitev naloga za zamrznitev ali zaplombo potem običajno izvrši sodni izvršitelj (uradnik sodišča, imenovan za vročanje listin in izvrševanje sklepov).

Na glavnem civilnem sodišču (vrhovnem civilnem sodišču na Škotskem) se nalogi za izterjavo na začetku sodnega postopka pridobijo z vlogo. Lord Ordinary (kateri koli sodnik v zunanjem domu glavnega civilnega sodišča) lahko potem odobri sklep o izterjavi. Popis za zamrznitev ali zaplombo običajno vroči sodni vročevalec (uradnik glavnega civilnega sodišča, imenovan za vročanje listin in izvrševanje sklepov).

Zamrznitev listin in druge lastnine

Preden bo sodišče morda izdalo sklep v primeru, ko se postopek, na katerega se nanašajo listine in lastnina, še ni začel, mora vložnik dokazati, da bo do civilnega postopka verjetno prišlo in da se v takem postopku lahko pojavijo vprašanja v zvezi z upoštevnimi listinami ali drugo lastnino. V sodnem postopku, ki se je začel, bo sklep izdan le, če tožnik dokaže njegovo potrebnost, da se mu omogoči izrecna izpostavitve tistega, kar je že zatrjevano (to je, da dokaže, kar je navedel v utemeljitvi). Če je vloga odobrena, bo v sklepu podrobno določeno, kako je treba zagotoviti skladnost. Potem je treba overjen prepis sklepa vročiti strankam, proti katerim je usmerjen.

2.2 Glavni pogoji

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Sodišča lahko o izterjavi dolga na začetku postopka prosto presoja in naloga zanje ne bodo izdala, če ne bodo prepričana, da so upoštevane določbe iz zakona o dolžnikih iz leta 1987, ki se nanaša na Škotsko (Debtors (Scotland) Act 1987), in da je to razumno storiti v vseh okoliščinah. Tožnik bo nosil dokazno breme, da sodišče prepriča, da je sklep treba izdati.

Začasna sodna prepoved

Grofijski sodnik mora biti prepričan o nujnosti in tehtnosti zadeve, preden izda začasno sodno prepoved. Ta mora biti primerna ob upoštevanju vseh okoliščin in grofijski sodnik bo moral biti prepričan, da bo tožniku povzročena večja neprijetnost, če začasna sodna prepoved ne bi bila izdana, kot bi bila povzročena tožencu, če bi bila izdana.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Preden bo sodišče morda izdalo sklep, mora vložnik dokazati, da bo do civilnega postopka verjetno prišlo in da se v takem postopku lahko ustrezno pojavijo vprašanja v zvezi z upoštevnimi listinami ali drugo lastnino. Če se je civilni postopek že začel, bo sklep izdan le, če vložnik dokaže, da je potreben (glej 2.1 zgoraj).

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Z zamrznitvijo se dejansko „zamrzne“ blago ali denar, ki je dolgovan tožniku, vendar je v rokah tretje osebe. To je tretja oseba, ki ima v posesti sredstva v lasti dolžnika. Upnik zamrznjenega denarja ali blaga ne more prevzeti v posest ali prodati, dokler ni izdana odredba. Če se izda odredba v korist tožnika, se sredstva lahko samodejno sprostijo, vendar je treba za to zaprositi.

Zamrznitev dedne lastnine je osebna izterjava, ki tožencu preprečuje, da bi razpolagal z interesom v dedni lastnini, ki je v njegovi lasti, oziroma odobril zavarovanje na njej v škodo upnikom. Te zamrznitve se uporabljajo zoper dedno lastnino, ki je v lasti toženca, in ne zoper lastnino, ki mu jo dolguje tretja oseba.

Z začasno zaplombo je mogoče zapleniti snovno premično lastnino, pri čemer veljajo nekatere izjeme. Med izjeme spadajo vsi predmeti, hranjeni v toženčevi stanovanjski hiši, predmeti, ki jih toženec potrebuje za trgovanje ali poslovanje, pokvarljivo blago in, skladno s predpisano vrednostjo, toženčevo vozilo.

Začasna sodna prepoved

Začasna sodna prepoved tožencu s takojšnjim učinkom prepoveduje izvajanje določene dejavnosti. Njen učinek je lahko, da tožencu ali tretji osebi prepreči ukrepe v zvezi s katero koli vrsto sredstev.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Glavno civilno sodišče in grofijsko sodišče imata široka pooblastila, da odredita zamrznitev, nadzorovanje in pridržanje listin in druge lastnine (vključno z zemljiščem), ki je morda pomembna za kakršne koli obstoječe ali prihodnje sodne postopke. Sodišče lahko odredi predložitev in ponovno pridobitev take lastnine ter njeno vzorčenje in preizkušanje.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Zamrznitev sredstev pri tretji osebi ima za posledico „zamrznitev“ blaga ali sredstev, ki so v lasti toženca in posesti tretje osebe. Če se tretja oseba znebi sredstev, ki so bila zamrznjena, je tožniku odgovorna za njihovo vrednost. Če tožnik uspe s tožbo, ima prednostno pravico do zamrznjene lastnine. Z zamrznitvijo sredstev pri tretji osebi se lastništvo ne prenese na tožnika.

Zamrznitev dedne lastnine tožniku ne daje stvarne pravice do lastnine in tožnik ne more ukrepati, da bi prevzel posest nad lastnino ali jo prodal. Učinek te izterjave je, da se lastnina ohrani kot del toženčeve dediščine in tako preprečita njena prodaja ali odobritev zavarovanja na njej. Tožnik lahko razveljavi vsako namerno pravno dejanje, ki vpliva na lastnino po datumu veljavnosti zamrznitve, če to škoduje njegovim interesom.

Začasna sodna prepoved

Kadar toženec ne spoštuje sodne prepovedi, lahko tožnik proti njemu sproži postopek zaradi kršitve prepovedi. Če je obtožba priznana ali dokazana, lahko morebitna kazen za toženca zajema denarno ali zaporno kazen.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Nespoštovanje sklepa bi lahko imelo v glavnem postopku za posledico zamudno odredbo, izdano stranki, ki ne izpolnjuje obveznosti. Poleg tega bi lahko sprožilo postopek zaradi razžalitve sodišča zoper vsakogar, ki ima v posesti listino ali lastnino, navedeno v sodni prepovedi.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Če je toženec uspešen, zamrznitev sredstev pri tretji osebi preneha veljati, ko je izdana pravnomočna odredba. Če je v zadevi uspešen tožnik, je zamrznitev izvršljiva do treh let od datuma odredbe.

Zamrznitev dedne lastnine tožencu preprečuje, da bi z njo razpolagal ali odobril zavarovanje na njej. Zamrznitev dedne lastnine se samodejno pretvori v zamrznitev ob izdaji odredbe. Zamrznitveni učinek traja pet let, vendar ga je mogoče podaljšati.

Kadar se izvrši začasna zaplemba, bo to imelo učinek šest mesecev oziroma do preklica. Če tožba zoper toženca ni uspešna, bo tudi to povzročilo konec začasne zaplembe.

Začasna sodna prepoved

Začasna sodna prepoved se nadaljuje, dokler ni preklicana ali dokler ni tožbeni postopek pravnomočno končan. Če je začasna sodna prepoved časovno določena, potem bo veljala do poteka opredeljenega roka.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Sklep preneha, ko je tožbeni postopek pravnomočno končan.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Izterjava dolga na začetku sodnega postopka

Toženec lahko v dveh primerih pridobi sodno prepoved, ki preprečuje uporabo zamrznitve sredstev pri tretji osebi. Prvič, kadar je mogoče nemudoma preveriti, da bi bila zamrznitev napačna, ker bi bila izvršena brez naloga, nepravilno, zlonamerno in brez verjetnega razloga. Drugi primer je, ko bi toženec na sodišču predložil glavni znesek, zaradi katerega teče tožbeni postopek.

Če je bil izdan nalog za zamrznitev sredstev pri tretji osebi, si toženec ali katera koli druga oseba, ki ima interes, lahko prizadeva doseči njegov preklic ali omejitev. S preklicem se nalog v celoti odstrani, skupaj z morebitno zamrznitvijo, ki jo določa. Če zamrznitev sredstev pri tretji osebi, zamrznitev dedne lastnine ali začasna sodna prepoved, ki so bile izvršene po izdaji naloga, obveljajo za nedopustne, jih je treba preklicati.

Če je bil nalog dejansko veljaven, vendar je bila zamrznitev ali začasna sodna prepoved neučinkovita ali nepravilna, je izterjavo mogoče omejiti.

Kadar si toženec prizadeva doseči preklic ali omejitev izterjave dolga na začetku sodnega postopka, mora tožnik sodišče prepričati, da izterjave ne bi smeli preklicati ali omejiti. Sodišča lahko tudi zahtevajo, da toženec najde poroštvo (jamstvo), da bo v primeru izreka odredbe zoper njega tožniku na voljo zamrznjeno sredstvo ali njegova vrednost oziroma, pogostejše, celoten dolg, zaradi katerega je bila vložena tožba.

Začasna sodna prepoved

Pritožba zoper odredbo, ki odobri ali zavrne začasno sodno prepoved, izdano na grofijskem sodišču, je mogoča brez dovoljenja pri glavnem grofijskem sodniku (višji sodnik na lokalnem območju) ali z dovoljenjem pri glavnem grofijskem sodišču.

Zoper odredbo, ki odobri ali zavrne začasno sodno prepoved, izdano na glavnem civilnem sodišču, se je mogoče pritožiti v štirinajstih dneh po njeni izdaji.

Zamrznitev listin in druge lastnine

Zoper odredbo, ki ugotovi predlogu za zamrznitev listin ali lastnine, izdano na grofijskem sodišču, se je mogoče pritožiti v štirinajstih dneh po njeni izdaji.

Na glavnem civilnem sodišču lahko vsaka oseba, ki prejme zahtevo za zamrznitev listin ali lastnine, po želji nastopi in nasprotuje tej zahtevi. Pri izvršitvi odredbe bo komisar, ki ga je sodišče imenovalo v ta namen, prejemnika obvestil o njegovi pravici, da poišče pravni nasvet. Kadar je iskanje nasveta namenjeno temu, da se prejemniku pomaga odločiti, ali naj sodišče zaprosi za spremembo odredbe, komisar ne bo začel z iskanjem, jemanjem v posest ali zamrznitvijo navedenih predmetov.

Sorodne povezave

 [Škotska sodna služba](#)

 [Accountant in Bankruptcy \(škotska služba za insolventnost\)](#)

Zadnja posodobitev: 28/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.

Zavarovanje premoženja med postopkom uveljavitve terjatve v državah EU - Gibraltar

1 Katere so različne vrste ukrepov?

Sodna odredba je sklep sodišča, ki od stranke zahteva, naj sprejme določene ukrepe ali naj se tega vzdrži. Začasna odredba je tak sklep, ki se izda pred sodno obravnavo tožbenega zahtevka. Tožnik lahko poskusi zaščititi svoj položaj med sodnim postopkom ali celo pred začetkom postopka, tako da vloži predlog za začasno odredbo, da se tožencu prepreči, da bi ukrepal na način, ki bo škodoval tožniku.

Tožnik ima na voljo dve posebni vrsti odredb, za kateri lahko zaprosi, kadar obstaja tveganje, da bo toženec sprejel ukrepe, da uniči dokaze ali tožniku prepreči pridobitev kakršne koli sodne odločbe. Prva je nalog za preiskavo, ki od toženca zahteva, da dovoli preiskavo svojih prostorov zaradi dokumentov ali lastnine; druga pa odredba o zamrznitvi, ki tožencu preprečuje, da bi s sredstvi razpolagal ali jih odstranil iz območja sodne pristojnosti.

Kadar poskuša tožnik doseči plačilo nekega zneska denarja (tj. dolga ali odškodnine), lahko sodišče tožencu odredi začasno plačilo na račun kakršnega koli zneska, ki ga bo toženec na koncu morda moral plačati, da tožnik ne bi zašel v težave zaradi kakršne koli zamude pri pridobitvi sodne odločbe.

Za toženca morda obstaja nevarnost nezmožnosti izvršitve sklepa o stroških, čeprav je tožbeni zahtevek zavrnjen in je plačilo stroškov naloženo tožniku.

Sodišče lahko zaradi zaščite toženca v določenih okoliščinah tožniku naloži plačilo jamstva za stroške, običajno z vplačilom zneska denarja sodišču.

Vrhovno sodišče je tudi pristojno, da izda začasni ukrep, s katerim podpre postopek, ki je v pristojnosti drugega sodišča, če je to primerno. Izda lahko tudi sodno odredbo o zamrznitvi, ki velja za cel svet („worldwide freezing injunction“) in se nanaša na sredstva na drugih območjih sodne pristojnosti.

2 Pod katerimi pogoji se lahko odredijo taki ukrepi?

2.1 Postopek

Sodne odredbe (vključno z nalogi za preiskavo in odredbami o zamrznitvi)

Sodne odredbe so sklepi sodišča. Če ni izdan nalog za preiskavo ali odredba o zamrznitvi, toženec načeloma ni dolžan dovoliti preiskave svojih prostorov ali se vzdržati porabe svojih sredstev. Predlog za izdajo naloga za preiskavo ali odredbe o zamrznitvi poda vrhovno sodišče.

Vložnik mora v celoti in pošteno razkriti vsa materialna dejstva, s katerimi bi bilo treba seznaniti sodišče (zlasti v primeru, ko je predlog podan brez obvestila).

Prav tako je treba podati predlog odredbe, v kateri so natančno navedeni potrebni ukrepi.

Pri začasnih odredbah se običajno od vložnika zahteva, naj se zaveže k „navzkrižnemu nadomestilu škode“ – obljubi, da bo nasprotni stranki v postopku nadomestil morebitno izgubo, ki jo bo povzročila sodna odredba, če se pozneje izkaže, da ta ne bi smela biti izdana (npr. ker vložnik na sodni obravnavi ni uspel).

Predlogi se lahko podajo brez obvestila nasprotni stranke v postopku, če za to obstajajo dobri razlogi. Podajo se lahko tudi, preden je tožnik vložil tožbeni obrazec za začetek postopka o glavni stvari. Formalna zahteva, da mora vložnik na obravnavi predloga zastopati odvetnik, sicer ne obstaja, vendar pa bo vložnik običajno za predložitev takega predloga potreboval pravni nasvet in zastopanje.

Ko sodišče sklep odobri, ga je treba napisati in vročiti nasprotni stranki v postopku. Sodni uradniki pri vročanju ali izvrševanju začasnih odredb ne igrajo nobene vloge. Vendar pa je treba naloge za preiskavo izvajati v skladu s posebnimi postopki. Običajno jih mora vročiti „nadzorni odvetnik“, ki se spozna na naloge za preiskavo in je neodvisen od vložnikovih odvetnikov. Nadzorni odvetnik mora nalog za preiskavo nasprotni stranki pojasniti in jo poučiti o pravici, da poišče pravni nasvet. Nadzorni odvetnik bo izvedel ali nadziral preiskavo ter o njej poročal vložnikovim odvetnikom.

Začasna plačila in jamstvo za stroške

Začasna plačila in jamstvo za stroške so lahko določeni v sporazumu med strankami, če pa sporazuma ni, se je treba obrniti na sodišče. Predlog je podan s predložitvijo obvestila o predlogu, podprtega s pisnimi dokazi. Predlog se vroči nasprotni stranki, ki lahko v odgovor predloži dokaze. Če sodišče izda sklep, bo določilo obliko in znesek jamstva ali plačila, ki ga je treba izvršiti.

Stroški pridobitve sklepov

Ni točno določene lestvice stroškov za pridobitev katerega koli od zgoraj opisanih sklepov. Obstajajo pa posebne sodne pristojbine za izdajo predloga za sklep, ki so odvisne od tega, ali je bil predlog podan z obvestilom nasprotni stranki ali brez njega. Vse informacije o teh pristojbinah je mogoče dobiti v sodni pisarni vrhovnega sodišča, Supreme Court Registry, 277 Main Street, Gibraltar, telefon: (+350) 20075608.

Vložnik mora plačati honorarje svojih odvetnikov (v primeru naloga za preiskavo pa tudi stroške nadzornega odvetnika), čeprav bo plačilo teh stroškov na koncu morda naloženo nasprotni stranki.

2.2 Glavni pogoji

Sodišče prosto presoja o vseh pravnih sredstvih, opisanih v tem delu, in jih ne bo odobrilo, če meni, da bi bila neprimerna ali nesorazmerna glede na okoliščine. Sodišča so navadno bolj previdna v zvezi z nalogi za preiskavo in odredbami o zamrznitvi, ker so to posebej strogi ukrepi.

Začasne odredbe

Sodišče bo pri odločanju, ali naj odobri začasno odredbo, najprej preučilo, ali dejanje sproža „resno vprašanje, ki ga je treba obravnavati“ (in ne vprašanje, ki je „neresno in zlonamerno“). Če ga ne, bo sodna odredba zavrnjena.

Če gre za resno vprašanje, ki ga je treba obravnavati, bo sodišče potem preučilo „izravnavo zaradi prikladnosti“. To vključuje vprašanje, ali bi bilo slabše od tožnika zahtevati, da sodne odredbe do sodne obravnave ne uporabi, ali da toženec utрпи sodno odredbo. Sodišče bo pri odločanju o tem vprašanju preučilo naslednje zadeve v tem vrstnem redu:

Ali bi bila dodelitev odškodnine ustrezno pravno sredstvo za tožnika, če bi ta na sodni obravnavi uspel? Če bi bila odškodnina ustrezna, bo sodna odredba zavrnjena. Če ne bi bila (npr. ker bi bila škoda, povzročena tožniku, nepopravljiva ali nedenarna), je treba preučiti preostala vprašanja.

Ali bi tožnikovo navzkrižno nadomestilo škode tožencu zagotovilo ustrezno zaščito, če bi na sodni obravnavi uspel toženec? Če bi odškodnina ustrezno zaščitila toženca, se to običajno šteje v prid sodni odredbi.

Kadar so drugi dejavniki videti enakovredno uravnoteženi, bo sodišče ohranilo status quo. Ta dejavnik običajno šteje v prid sodni odredbi.

Lahko se preučijo drugi socialni ali ekonomski dejavniki, kot sta učinek odobritve ali zavrnitve sodne odredbe na zaposlitev ali razpoložljivost zdravil.

Kot zadnjo možnost lahko sodišče preuči relativne prednosti utemeljitev strank, vendar le, če je mogoče oblikovati jasno mnenje, da je utemeljitev ene stranke precej močnejša od utemeljitve druge.

Nalogi za preiskavo

Nalog za preiskavo je mogoče izdati, da se zagotovi ohranitev dokazov ali lastnine, pomembnih za pravni postopek. Pogoji za pridobitev naloga za preiskavo so strožji od drugih vrst sodnih odredb in sodišče naloga ne bo izdalo, če vložnik ne dokaže, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

Dokazi *prima facie* zoper toženca so izredno močni.

Dejavnosti toženca, ki so povod za postopek, tožniku povzročajo resno dejansko in potencialno škodo.

Ni jasnih dokazov, da ima toženec obremenilne listine ali gradivo.

Obstaja „realna možnost“ ali „verjetnost“, da bodo v primeru neizdaje naloga pomembne listine ali gradivo izginili.

Odredbe o zamrznitvi

Sodišče je pristojno, da odobri odredbo o zamrznitvi, kadar je to „upravičeno in primerno“. Odredba o zamrznitvi ne bo odrejena, če tožnik ne more dokazati, da so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

Tožnik ima dejanski tožbeni temelj, za katerega so pristojna sodišča Gibraltarja.

Tožnik ima „dobro utemeljeno zadevo“ zoper toženca.

Obstajajo razlogi za prepričanje, da ima toženec sredstva na območju sodne pristojnosti.

Obstaja „realno tveganje“, da bo toženec s sredstvi razpolagal na način, da ne bo mogoče izvršiti nobene sodne odločbe (npr. tako, da se sredstev znebi ali jih odstrani z območja sodne pristojnosti).

Sodišče bo še posebej previdno, preden odobri odredbe o zamrznitvi v podporo postopku v tujini, zlasti če bi se odredba o zamrznitvi prekrivala ali bila v nasprotju s kakršno koli odredbo o zamrznitvi, ki jo je izdalo tuje sodišče, pred katerim teče glavni postopek, ali če je tuje sodišče zamrznitev sredstev zavrnilo.

Sodišče odredbe o zamrznitvi, ki velja za cel svet, ne bo izdalo, če ima nasprotna stranka dovolj sredstev znotraj območja sodne pristojnosti, pri čemer mora preučiti, ali bi odredba o zamrznitvi, ki velja za cel svet, lahko bila izvršena v državah, kjer ima sredstva nasprotna stranka.

Začasna plačila

Sodišče lahko tožencu odredi začasno plačilo le v primerih, da je toženec priznal obveznost za plačilo denarja tožniku, da je bila sodna odločba že izdana v korist tožniku za denarni znesek, ki bo ocenjen pozneje, ali da se je sodišče prepričalo, da bo tožnik na sodni obravnavi dobil povrnjen „znaten denarni znesek“ (oziroma plačilo v zvezi s toženčevo zasedbo zemljišča v primeru tožbenega zahtevka za posest zemljišča). V primerih osebne poškodbe je plačilo mogoče odrediti le, če bo toženčevo obveznost poravnal zavarovatelj ali če je toženec javni organ.

Jamstvo za stroške

Najbolj običajni primeri, v katerih lahko sodišče tožniku odredi predložitve jamstva, so naslednji:

Tožnik prebiva zunaj Evropske unije in evropskega prostotrgovinskega območja (Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica) in bi bilo sklep o stroških težko izvršiti v državi tožnikovega prebivališča.

Tožnik je podjetje ali registriran organ in ni nobenega razloga za prepričanje, da ne bi mogel plačati toženčevih stroškov, če mu bo tako odrejeno. (Sodišče bo pri odločanju, ali odrediti jamstvo, upoštevalo, ali je toženec s svojim ravnanjem povzročil tožnikovo pomanjkanje denarja ali sredstev.)

Tožnik je spremenil naslov, da bi se izognil posledicam pravde, ali v tožbenem obrazcu ni navedel pravega naslova.

Tožnik je sprejel ukrepe v zvezi s svojimi sredstvi, zaradi česar bi bilo težko izvršiti sklep o stroških zoper njega.

Sodišče bo sklep izdalo le, če je prepričano, da je to pravično storiti v vseh okoliščinah. Preučilo bo, ali se vloga za jamstvo uporablja zato, da se potlači pravi tožbeni zahtevek, in ali ima tožbeni zahtevek razumno dobre obete za uspeh.

Sodišče je tudi pristojno za odreditev, da mora jamstvo zagotoviti:

stranka, ki ni udeležena v postopku, vendar financira tožbeni zahtevek v zameno za sadove postopka ali je pravico do vloge tožbenega zahtevka dodelila tožniku, da bi se izognila tveganju, da prejme sklep o stroških;

katera koli stranka v postopku, ki brez utemeljenega razloga ni spoštovala pravil sodišča.

3 Cilj in predmet takih ukrepov

3.1 Katere vrste premoženja so lahko predmet takih ukrepov?

Začasne odredbe

Sodna odredba lahko od stranke zahteva, naj sprejme ukrepe v zvezi s kakršno koli vrsto sredstev ali naj se jih vzdrži.

Nalogi za preiskavo

Nalog za preiskavo od toženca zahteva, naj dovoli vstop v svoje prostore, vendar vložniku ne omogoča, da vstop izsili. V nalogu morajo biti opredeljeni prostori, ki se jih lahko preišče, in predmeti, ki jih tisti, ki jih vodi preiskavo, lahko pregledajo, kopirajo in odstranijo. Nalog lahko zajema le dokaze, ki so morda upoštevni v postopku, ali premoženje, ki je lahko predmet postopka oziroma glede katerega se lahko pojavi vprašanje med postopkom.

Nalog na standardnem obrazcu od nasprotne stranke zahteva, naj izroči vse elemente, navedene v nalogu. Kadar so upoštevni dokazi shranjeni na računalniku, je treba omogočiti dostop do vseh računalnikov v prostoru, tako da se lahko preiščejo, in priskrbeti je treba kopije vseh upoštevni najdenih stvari.

Odredbe o zamrznitvi

Sodišče lahko izda odredbo o zamrznitvi v zvezi s premoženjem nasprotne stranke, ki tej prepoveduje, da bi svoja sredstva na območju sodne pristojnosti zmanjšala pod opredeljeno vrednost, ali odredbo o zamrznitvi posameznih sredstev. Nasprotni stranki bo še vedno dovoljeno, da točno določene zneske porabi za življenjske stroške ter pravne nasvete in zastopanje, in sklep lahko nasprotni stranki dopušča, da s sredstvi razpolaga v okviru običajnega poslovanja.

Odredba o zamrznitvi na standardnem obrazcu je sklep o „najvišjem znesku“, v katerem je navedeno, da se uporablja za vsa sredstva nasprotne stranke do navedene vrednosti. Zajema vsako sredstvo, s katerim lahko nasprotna stranka razpolaga kot z lastnim, vključno s sredstvi, ki jih ima ali nadzira tretja stranka v skladu z navodili nasprotne stranke.

Splošni sklep ali sklep o „najvišjem znesku“ bo zajemal vsa sredstva, vključno s premoženjem in nepremičnim premoženjem, vozili, denarjem in vrednostnimi papirji. Sklep se bo nanašal tudi na vsa sredstva, pridobljena po njegovi izdaji. Podrobno lahko navede določeno premoženje, poslovna sredstva in bančne račune, ki so zamrznjeni. Skupni bančni račun ne bo zamrznjen, razen če ne bo to posebej navedeno v sklepu.

3.2 Kakšni so učinki takih ukrepov?

Toženec se opozori, da neupoštevanje začasne odredbe pomeni razžalitev sodišča, zaradi katere se mu lahko odvzame prostost, se mu naloži globa ali pa se mu zasežejo sredstva.

Če tretja stranka nasprotni stranki omogoči razpolaganje s sredstvi v nasprotju z odredbo o zamrznitvi, to ni nujno razžalitev sodišča. Vendar če tretja stranka, ki je bila obveščena o odredbi o zamrznitvi, ob polnem zavedanju nasprotni stranki pomaga, da razpolaga z zamrznjenimi sredstvi, to pomeni razžalitev. Vložnik bi zato moral predložiti kopije odredb o zamrznitvi tretjim strankam, kot so bankirji, računovodje in odvetniki nasprotne stranke. (V sklepu na standardnem obrazcu se domneva, da bo to storjeno, in tretje stranke opozarja o morebitnih kaznih. Ta sklep vključuje tudi zaveze vložnika, da bo poravnal razumne stroške, ki tretjim strankam nastanejo zaradi izpolnitve zahtev iz sklepa, in da jim bo povrnil škodo zaradi tako nastalih obveznosti.) Čeprav so bili banke in druge tretje stranke obveščeni o sklepu, lahko še vedno izvršujejo pravice do zavarovanja in pobota, ki so nastale pred izdajo odredbe o zamrznitvi.

Odredba o zamrznitvi tožniku ne daje nobenih premoženjskih pravic v zvezi z zamrznjenimi sredstvi. Pravica do sprožitve postopka zaradi razžalitve je na splošno edino tožnikovo pravno sredstvo. Pogodba, sklenjena v nasprotju z odredbo, je nezakonita, zato je oseba, ki ve, da bo kršila odredbo, ne bo mogla izvršiti. Sodišče bo poleg tega včasih lahko odobrilo ločeno odredbo, ki tožencu preprečuje izvajanje pogodbe s tretjo stranko. Vendar se lastništvo še vedno lahko prenese v skladu z nezakonito pogodbo, pri čemer po izvršitvi take pogodbe prenesenih sredstev običajno ni mogoče povrniti.

3.3 Kakšna je veljavnost takih ukrepov?

Kadar je sklep o začasni odredbi izdan v navzočnosti strank, je v njem lahko navedeno, da velja do sodne obravnave, sodne odločbe ali nadaljnega sklepa sodišča oziroma do določenega datuma. (Če odredba velja „do nadaljnega sklepa“, ne bo pretekla, ko sodišče izda sodno odločbo, temveč še le takrat, ko izda sklep, ki izrecno ali implicitno razveljavlja odredbo.)

Začasna odredba, izdana brez obvestila nasprotni stranki, bo običajno trajala omejeno obdobje, redko dlje od sedmih dni, in za njeno nadaljevanje bo potreben še en sklep sodišča. Kadar sodišče odobri odredbo brez obvestila, običajno določi „datum vrnitve“ za nadaljnjo obravnavo, ki se je nasprotna stranka lahko udeleži in na njej izpodbija nadaljevanje odredbe. Odredba o zamrznitvi na standardnem obrazcu navaja, da velja do datuma vrnitve ali do nadaljnega sklepa.

4 Ali se je zoper ukrep mogoče pritožiti?

Toženec ali katera koli tretja stranka, ki jo začasna odredba neposredno zadeva, lahko sodišče kadar koli zaprosi za spremembo ali razveljavitev sklepa (čeprav bi bilo treba z vlogo glede naloga za preiskavo, ki je že bila opravljena, običajno počakati do sodne obravnave). Za izpodbijanje sklepa, izdanega brez obvestila, ni treba čakati do datuma vrnitve. Toženec mora o vlogi predhodno obvestiti tožnikove odvetnike. Vlogo je običajno treba predložiti sodišču, ki je sklep izdalo, in pogosto jo bo obravnaval isti sodnik.

Razlogi, na podlagi katerih lahko nasprotna stranka vloži tako vlogo, vključujejo: neizpolnitev enega od pogojev sklepa, materialno spremembo okoliščin, ki odpravlja utemeljitev sklepa, zatiralni učinek sklepa, nerazumno poseganje v pravice nedolžnih tretjih strank in zamudo tožnika pri uveljavljanju tožbenega zahtevka. Kadar je bila odredba pridobljena brez obvestila nasprotni stranki, razlogi za razveljavitev ali spremembo sklepa vključujejo tudi dejstvo, da vložnik sodišču pri pridobivanju sklepa ni razkril materialnih dejstev in da ni bilo dovolj dokazov za utemeljitev izdaje začasnega ukrepa brez obvestila.

Če sodišče sklep razveljavi, se ima nasprotna stranka potem pravico opreti na vložnikovo navzkrižno nadomestilo škode in uveljavljati odškodnino. Sodišče bo odredilo „preiskavo glede odškodnine“, da ugotovi izgube nasprotne stranke, čeprav se to lahko odloži do sodne obravnave ali na pozneje.

Sodišče je tudi pristojno, da razveljavi ali spremeni sklepe o začasnih plačilih in jamstvu za stroške ter odredi, da je treba povrniti celoten znesek ali del zneska denarja, plačanega v skladu s sklepom.

Zadnja posodobitev: 27/09/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.